

06

2

**ශ්‍රී ලංකාවේ
ඉඩම් ජනාවාසකරණය**

1840 - 1975

ඒ. ඩී. එල්මන්
ඩී. ද එස්. රත්නවීර
කේ. ටී. සිල්වා
පී. වික්‍රමසිංහ

325.33
(5L)
භාෂාව

පර්යේෂණ අධ්‍යයන මාලා අංක 10

ඔක්තෝබර් 1976

භෞතිකවස්තු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය

114 විජේරාම මාවත - කොළඹ 7

R
10

2009/06
2010/04

ශ්‍රී ලංකාවේ
ඉඩම් ජනවාර්ගිකරණය
1840 - 1975

අදාළ විෂයය පිළිබඳ මූලික ලියකියවිලි විමසුමක්

චී.සී.චල්ලන්
ඩී. ද එස්.රත්නවීර
කේ.ටී.සිල්වා
පී.වික්‍රමසිංහ

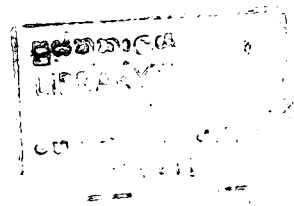
පර්යේෂණ අධ්‍යයන මාලා අංක: 10

1976 ඔක්තෝබර්

ගොවිතමයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය,
114, විජේරාම මාවත,
කොළඹ 7.

22947

22947

සිංහල ප්‍රකාශනයෙහි සංස්කරණ කටයුතු

නියෝජ්‍ය කෘෂිකම්පා සංවිධාන අධ්‍යක්ෂ

එච්.එම්.සී.කපිලරත්න මහතා

සහ

ප්‍රවෘත්ති/ප්‍රකාශන නිලධාරී

ආර්යපාල සිටිව්විත මහතා

විසිනි

පෙරවදන

ඉග්‍රීප් හාෂාවෙන් 'Land Settlement' යන්න මෙරටෙහි බොහෝ කාලයක සිට තේරුම්ගෙන තිබුණේ, කිසියම් බිම් ප්‍රමාණයක අයිතිය රජය සතුද, පුද්ගලයෙකු සතුද යන බව රජයේ ඉඩම් නිරවුල් කිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිගමනය කිරීමේ කාර්යාවලිය වශයෙනි. දිවයිනේ වියළි කලාපීය පෙදෙස්වල ප්‍රධාන හා සුළු වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රම යටතේ පුද්ගලයින් පදිංචි කරවීම කෙරෙහි, ඉඩම් නිරවුල් කිරීමේ මෙම සම්ප්‍රදායික වැටහීම අදාළ නොවීය. වියළි කලාපයෙහි වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රම යටතේ පුද්ගලයින් පදිංචි කරවීමේ ක්‍රියා මාර්ගය 'ජනපද පිහිටුවීම' යනුවෙන් හඳුන්වන ලද අතර දශක හතරකට ආසන්න කාලයක් තුළ මෙරට ගෘහස්ථ කෘෂිකම්පයෙහි ඊට වැදගත්තැනක් හිමි වීණි. කෙසේ වුවද, දේශීය අපනයන අංශයෙහි වැවිලි කම්පාත්තයට හිමිව තිබූ ප්‍රබල ස්ථානය හා සසඳන කළ සමස්ථයක් වශයෙන්, ජනපද යෝජනා ක්‍රමයන්හි බලපෑම සුළු වූවේය. 1972-1976 අතරතුර කාලයෙහි ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවිකටයුතු අංශයේ සිදු වූ ඉතාමත් වැදගත් පරිවර්තනයක් වූයේ, 1972 දී ආරම්භ කර, 1975 දී සමාගම් වතු රජයට පවරා ගැනීමෙන් ඉදිරියටද ගෙන යනු ලැබූ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහනයි. මෙය ඇත්ත වශයෙන්ම ගොවිකටයුතු තත්වය හා අදාළ මූලික විපර්යාසයක් විය. මෙම පරිවර්තනයන්හි සම්පූර්ණ බලපෑම අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා දිගු කාලයක් ගත වන්නට පිළිවන. එතෙකුදු වුවත්, පලදායී සේවා නියුක්තිය සඳහා මේ ඉඩම් උපයෝගී කර ගැනීමේ ප්‍රශ්නය ජනතාවට මැනවින් ප්‍රත්‍යක්ෂ වී ඇත. රජයට පවරාගෙන ඇති ඉඩම් විශාල ප්‍රමාණයක්, දිවයිනෙහි විවිධ පෙදෙස්වල මෙම ඉඩම් උපයෝගී කර ගන්නා ආකාරයන් නිසා සමකාලීන ගොවිකටයුතු ප්‍රතිපත්තියෙහි, ඉඩම්, ප්‍රධානතම සාධකයක් බවට පත්ව ඇත. රැකියා ප්‍රශ්නයට හා පසුගිය අවුරුදු කිහිපය ඇතුළත ලෝකයේ නොයෙකුත් ප්‍රදේශවලට බලපෑ ජාත්‍යන්තර ආහාර අර්බුදයට ජාතික පිළියමකි, කෘෂිකාර්මික අංශයෙහි තව සේවා අවස්ථා සපයා ගැනීමට දරන දැඩි උත්සාහය.

රජයේ ගොවිකටයුතු ප්‍රතිපත්ති හා වැඩසටහන් කෙරෙහි නිතොරවම සැලකිල්ලක් යොමු කරන ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය 1974 අගෝස්තු මාසයේදී 'ශ්‍රී ලංකාවේ තව ජනාවාස' යන මැයෙන් වූ වැදගත් පර්යේෂණ අධ්‍යයනය ප්‍රකාශනයට පත් කළේද මෙම හේතූන් නිසාය. සෑහෙන ප්‍රමාණයක සැලකිල්ලකට ලක්ව ඇති මෙම අධ්‍යයනයෙහි, ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට කරගෙන යනු ලැබෙන විවිධ ආකාරයේ ජනාවාස සැලසුම් පිළිබඳව දැඩි අවධානයක් මතු කර ඇත.

1972-1976 කාලය තුළ රජය විසින් ගෙන යන ලද ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන නිසා ඉඩම් ජනාවාසකරණය හා ජනාවාස සැලසුම ජාතික වැදගත්කමකින් යුත් විෂයයක් බවට පත් වූ අතර චේතනාසක්ව සළකනවිට පෙනී යනුයේ, මිනිස් මාසය උදෙසා ඉඩම් පවරා දීම දශක ගණනාවක් තුළ කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්තියෙහි ප්‍රධාන අංගයක්ව තිබී

බවය. ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවිකටයුතු අංශයෙහි සමකාලීන පරිවර්තනයන් පිළිබඳව සැලකිල්ලක් දක්වන්නෙක්, චේතනාසිතව සිදු වූ වර්ධනය, දිවයිනෙහි චිතියා සහ භූමිය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති කෙරෙහි මහත් බලපෑමක් කළ වෙනස් වන ආර්ථික හා සමාජීය පරමාර්ථ ආදී වශයෙන් මෙම විෂයය හා අදාළ වන විවිධ වූ සාධක පිළිබඳව උද්යෝගයක් දැක්විය යුතු වන්නේය. යටත් පිරිසෙයින් නිදහස ලැබුවායින් පසු අවදියෙහි මෙරට ගොවිකටයුතු තත්වය නිර්මාණය වූ ආකාරය පිළිබඳ අවබෝධයක් සෑම රටවැසියෙකුටම හිතිය යුතු යැයිද, සමකාලීන සංවර්ධන කාර්යයන් පිළිබඳව විග්‍රහ කර විනිශ්චයකට එළඹීමට සිටුනට හැකි විය යුතු යැයිද අපි අදහස් කළෙමු.

1840 - 1975 කාලය තුළදී ශ්‍රී ලංකාවෙහි ඉඩම් ජනාවාසකරණය පිළිබඳව ලියැවුණු මූලික ලියකියවිලි සමාලෝචනයකට යොමු වන මෙම ප්‍රකාශනය නිකුත් කරනු ලැබෙනුයේ ඉහත සඳහන් අවශ්‍යතාවය සපුරාලනු සඳහාය. අදාළ විෂයය පිළිබඳ ඇතැම් ලියකියවිලි මග හැරෙන්නට ඇති බව සංස්කාරකයින්ගේ අදහසයි. තත්වය එසේ නම් එය නිවැරදි කර ගැනීමට පාධකයින් උදව් වනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වෙමු. කෙසේ වෙතත්, ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම් ජනාවාසකරණය ගැන ලියැවුණු පහසුත පිළිබඳව සාධාරණ අයුරින් නිරවද්‍ය වූත් සාරානුකූල වූත් මාර්ගෝපදේශකත්වයක් මෙම ප්‍රකාශනයෙන් ලබා දීමට සෑම ප්‍රයත්නයක්ම දරා ඇත.

මෙරට අතිශයින් තීරණාත්මක සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රයක් කෙරෙහි නිරන්තර සැලකිල්ලක් දැක්වීමට ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් හටත් සාමාන්‍ය පාධකයා හටත් මේ ප්‍රකාශනය තවදුරටත් පිටුවහලක් වේ යැයි අපි විශ්වාස කරමු.

ඒ.ටී.එම්.සිල්වා

කෘෂිකම්භ හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් සහ
ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනයේ
පාලක මණ්ඩලයේ සභාපති

1	වෙනි පරිච්ඡේදය	ඉඩම් ජනාවාසකරණය පිළිබඳ අධ්‍යයන - විවාරාත්මක අදහසක්	1
1.1	ජනාවාස පරමාර්ථ	1
1.2	ඉඩම් පවරා දීම	2
1.3	පදිංචිකරුවන් තෝරා ගැනීම	2
1.4	ඉඩම් භුක්ති ප්‍රතිපත්තිය	4
1.5	ජනාවාසවලට මුදල් යෙදවීම	7
1.6	කළමනාකරණය සහ පරිපාලනය	9
1.7	ජනාවාස සැලසුම් කිරීම	11
1.8	ජාතික ආර්ථිකයේ ජනාවාසකරණයට හිමි තැන	14
1.9	ජනාවාසකරණය පිළිබඳ අධ්‍යයනයන්හි සපලදායක බව	16
1.10	නිගමනය	17
2	වෙනි පරිච්ඡේදය	අනු පනත් සහ මූලික ප්‍රතිපත්ති විකාශනය පිළිබඳ සමාලෝචනයක්	19
2.1	රජයේ ඉඩම් (අයුතු ලෙස අත් කර ගැනීම) ආඥා පනත - 1840		19
2.2	18෭7 අංක 1 දරණ මුඩු බිම් පනත	20
2.3	1935 ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත	20
2.4	1946 වාරිමාර්ග ආඥා පනත	22
2.5	1958 කුඹුරු පනත	23
2.6	1958 ඉඩම් කොමිෂන් වාරිතාව	23
2.7	1971 සමුපකාර ගොවිපලවල් මගින් කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය - කෘෂිකම් හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශය	25
2.8	1971 ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩල යෝජනා ත්‍රම මගින් කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය - ත්‍රම සම්පාදන හා රැකියා අමාත්‍යාංශය	27
2.9	අංක 1 දරණ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ නීතිය	28
2.10	1972 අංක 2 දරණ කෘෂිකාර්මික පලදා වර්ධන නීතිය	29
2.11	1973 අංක 42 දරණ කෘෂිකාර්මික ඉඩම් පනත	31
2.12	1973 අංක 43 දරණ රාජ්‍ය ඉඩම් විකිණීමේ පනත	32
2.13	1975 ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ (සංශෝධන) නීතිය	32

		පිටුව
3	වෙති පරිච්ඡේදය ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම් ජනාවාසකරණය පිළිබඳ සාමාන්‍ය කෘති	34
3.1	ලංකාවේ පුරෝගාමී ගොවි ජනපද - ඩී.එම්.ජයවර්ධන	34
3.2	1967 ඉඩම් උපයෝගීතා කමිටුවේ වාර්තාව	38
3.3	ලංකාවේ ජනපද යෝජනා ක්‍රම පිළිබඳ අගැයීමක් J.C.C. Hartoungh 1968 ..	40
3.4	ලංකාවේ ජනපදකරණය, ඉඩම් කොමසාරිස් කේ.එන්.වීරක්කොට්ටි, 1970. ..	41
3.5	තරුණ ජනපද ව්‍යාපාර පිළිබඳ වාර්තාව - H. de Jong and B.W. von Eersel 1970	43
3.6	තරුණ ව්‍යාපාර පිළිබඳ වාර්තාව - ඉඩම් කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව - 1972 ..	44
3.7	විශේෂ ව්‍යාපාර සංකල්පය සහ ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ අදහස් - අයි.සමරවික්‍රම - 1968 ..	46
3.8	වියළි කලාපීය සංවර්ධනය මෙහෙයවීම සඳහා ජනපද යෝජනා ක්‍රම 'විශේෂ ව්‍යාපාර' වශයෙන් - රෙජිනර් ෂිකෙලි - 1969	47
4	වෙති පරිච්ඡේදය විශේෂ ජනපද යෝජනා ක්‍රම පිළිබඳ විස්තරයක් සහ විග්‍රහයක්	49
4.1	කලාවැව ජනපද යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ වාර්තාව - 1893	49
4.2	පස්දුන් කෝරළේ නැගෙනහිර ජනපද මණ්ඩලයේ පළමුවැනි වාර්තාව - 1930 ..	50
4.3	මිනිපේ යෝධ් අල ව්‍යාපාරය පිළිබඳ වාර්තාව - 1940	52
4.4	පැවති පාසැල් මගින් උගත් තරුණයින් ඉඩම්වල පදිංචි කරවීම සඳහා යෝජනා ක්‍රමයක් සකස් කිරීමට පත් කරන ලද කමිටුවේ වාර්තාව ..	54
4.5	ගල්පය ව්‍යාපාරය අගය කිරීමේ කමිටුවේ වාර්තාව - 1970	55
4.6	ඇලහැර ජනපද යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ සමාජ-ආර්ථික සමීක්ෂණය - ජේරාදෙණිය ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂිකම් විද්‍යා පීඨය - 1968 ..	60
4.7	ඇලහැර ජනපද ව්‍යාපාරය නැවත සමීක්ෂණය කිරීම පිළිබඳ වාර්තාව - ඩී.ජෝගන්තම් - 1971	62
4.8	ගොවි ජනපද ව්‍යාපාර නවයක් පිළිබඳ සමාජ-ආර්ථික සමීක්ෂණය - ජේරාදෙණිය ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂිකම් විද්‍යා පීඨය - 1969 ..	64

4.9	ගාලු දිස්ත්‍රික්කයේ තරුණ යෝජනා ක්‍රම, පී.ඒ.වී.ගුණසිංහ- 1970	67
4.10	කැම්ප්‍රිබේල් තරුණ ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ සමාජ- ආර්ථික සමීක්ෂණය, පී.ගනේවත්ත - 1973	69
4.11	ලංකා ජපන් ග්‍රාම සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය, දේවනුච්චි - 1972	70
4.12	තත්වපුරුද්දු පරිපාලන සහාය, වාරිමාර්ග ජනපද යෝජනා ක්‍රමයක පරිපාලනය රජයේ නිලධාරීන්ගෙන් ජනතා සංවිධානයකට පැවරීම, ජී.ඩී.චන්ද්‍රසේන සහ ඩී. ද චන්ද්‍රසේන - 1973	72
4.13	ශ්‍රී ලංකාවේ නව ජනාවාස, ජී.ඩී.චන්ද්‍රසේන සහ ඩී. ද චන්ද්‍ර සේන - 1974	73
5	වෙනි පරිච්ඡේදය ජනා වාස යෝජනා ක්‍රමයන්හි විශේෂත්ව ගුණාංග	77
5.1	ගොවි රටාවක් ඇතුළත ජනපදකරණයෙහි ඇතැම් සමාජ විද්‍යාත්මක ගැටළු, එස්.ජේ.තමිලසිංහ - 1958	77
5.2	වැව්, ගොවි රටාවක් ඇතුළත ජනපදකරණය සඳහා මූලික දරන ලද ප්‍රයත්නයන්, සරත් අමුණුගම - 1965	78
5.3	ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල නායකත්ව රටාව, පී.ගනේවත්ත- 1972	80
5.4	ශ්‍රී ලංකාවේ ජන වාස යෝජනා ක්‍රමවල ආර්ථික සම්පත් භාවිතය හා නිපැයුම් හැකියාවන්, නිහාල් අමරසිංහ, ආචාර්ය උපාධි නිලන්ධනය, ලන්ඩන් විශ්ව විද්‍යාලය - 1973	81
5.5	ලංකාවේ ඇතැම් ගොවි ජනපදවල ආර්ථික අංශ, පී.එම්.අබේරත්න, ආචාර්ය උපාධි නිලන්ධනය, සික්ස්/පර්ඩ් සරසවිය - 1972	82
5.6	ලංකාවේ නව ජනපද ව්‍යාපාරවල ආර්ථිකමය තත්වය, ඒ.එස්.තුණසිංහම්, ආචාර්ය උපාධි නිලන්ධනය, හවායි සරසවිය - 1972	84
5.7	උඩවලවේ යෝජනා ක්‍රමය, ප්‍රාදේශීය සැලසුම් විකල්ප දෙකක් පිළිබඳව තුලනාත්මක අධ්‍යයනය, රණසිංහ යෝජනාවාස අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථානය විසින් සකස් කරන ලද අධ්‍යයනයකි - 1971	85
5.8	ලංකාවේ වියළි කලා පය පිළිබඳ සමීක්ෂණයක වාර්තාව, යෙෂෙහුවා අබේ - 1964	87

5.9	වියළි කලාපයේ ගොවි ජනපදවල ඉඩම් භාවිතය පිළිබඳ ගැටළු, එච්.එන්.සී.පොලිටෙක්නිකා - 1966	88
5.10	ශ්‍රී ලංකාවේ නව ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමවල කළමනාකරණය, ජී.ඩී.එල්.එන්. - 1975	90
6	වෙනි පරිච්ඡේදය	
	ඉඩම් හා ඉඩම් ජනාවාසකරණ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ විග්‍රහය	91
6.1	ලෝක බැංකු වාර්තාව, ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය - 1952 (අයි.බී.ආර්.ඩී.)	91
6.2	ශ්‍රී ලංකා ජන රජයේ කෘෂිකාර්මික අංශයේ සම්ප්‍රදාය, ලෝක බැංකුව (අයි.බී.ආර්.ඩී.) 1973	92
6.3	ලංකාවේ ඉඩම් ජනාවාසකරණ ප්‍රතිපත්තිය, රෙයිනර් ෂිකෙල්-1970	95
7	වෙනි පරිච්ඡේදය	
	අනාගත ඉඩම් ජනාවාසකරණ යෝජනා	99
7.1	මහවැලි ගඟ සංවර්ධනය, I වැනි ව්‍යාපාරය, II වැනි අදියර පිළිබඳ ශබ්දන්ත අධ්‍යයනය, මහවැලි සංවර්ධන මණ්ඩලය - 1972	99
7.2	මහවැලි යෝජනා ක්‍රමය සාර්ථකද? අසාර්ථකද? රෙයිනර් ෂිකෙල්, 1970	104
7.3	ශ්‍රී ලංකාවේ මහවැලි සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයෙහි සැලසුම්කරණය පිළිබඳ ගැටළු, එම්.ඩබ්ලිව්.ජේ.පී.මෙන්ඩිස්-1973	106
7.4	මහවැලි සංවර්ධන ප්‍රදේශයෙහි ග්‍රාමීය ජනාවාසවල කෘෂිකම් සංවර්ධනය, ගැටළු හා මතු බලාපොරොත්තු, එම්.යූ.ඒ.තෙන්නකෝන්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව - 1974	107
7.5	ශ්‍රී ලංකාවේ නව ජනාවාස, කොළඹ, ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනයේ පවතින සම්මන්ත්‍රණයක වැඩ කටයුතු පිළිබඳ ප්‍රකාශනය - 1975	108
පරිශීලකයා	ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම් ජනාවාසකරණය හා අදාළ ප්‍රකාශන හා ලියවිලි පිළිබඳ ග්‍රන්ථ විෂය	

1 වෙනි පරිච්ඡේදය

ඉඩම් ජනාවාසකරණය පිළිබඳ අධ්‍යයන - විවාරාත්මක අදහසක්

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම් ජනාවාසකරණය පිළිබඳ පහසුතා ගැන කෙරෙන මෙම සමාලෝචනයෙහිදී අපගේ මූලික පරමාර්ථය වූයේ, ජනාවාස සැලසුම්කරුවන්ටත්, ජීව ක්‍රියාවෙහි යොදවන්නන්ටත් වැදගත් විය හැකි, එහෙත් වෙනත් අයුරින් මගහැරී යාමට ඉඩ ඇති, ලියකියවිලි සංකීර්ණ ආකාරයකින් ඉදිරිපත් කිරීමයි. එසේ වුවද, පසුගිය අවුරුදු 50-100 දක්වා කාලය තුළ වූ ඉඩම් ජනාවාසකරණ ප්‍රතිපත්තිවල නැඹුරුතාවය විග්‍රහ කිරීම, ඇතැම් කාලවලදී ඇතැම් ප්‍රතිපත්ති වලින් ලද ප්‍රතිපල අගය කිරීම, මෙම ශිෂ්ටාචාරයෙහි සිදු කර ඇති අධ්‍යයන විශාල සංඛ්‍යාවක යෝග්‍යතාවය හා සපුරාදායක බව නිර්ණය කිරීම වැනි වඩාත් වැදගත් අතිරේක පරමාර්ථයන්ද සාධනය කරගත හැකි බව අදාළ පහසුතා සමාලෝචනය කිරීමේදී පැහැදිලි වූයේය. අනාගත ජනාවාස ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියාත්මක කාර්යපටිපාටි සැකසීමෙහිදී සහ තවදුරටත් පර්යේෂණ සඳහා ශිෂ්ටාචාර හා ක්‍රමවේද හඳුනා ගැනීමේදී මෙම ප්‍රකාශනය රැකුලක් වේ යැයි අදහස් කෙරේ.

1840 රජයේ ඉඩම් ආඥා පනතේ සිට මෙතෙක් උපයෝගී කර ගන්නා ලද ජනාවාස ප්‍රතිපත්ති සහ ජීව ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී දක්නට ලැබුණ මූලික නැඹුරුතාවයන් තේරුම් කර විග්‍රහ කරමින්, ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම් ජනාවාසකරණය ගැන ලියැවුණු පහසුතා ගැන සාමාන්‍ය අදහසක් මෙම ආරම්භක පරිච්ඡේදයෙහි දැක්වේ.

1.1 ජනාවාස පරමාර්ථ:

ශ්‍රී ලංකාවෙහි පළමුවරට ජනාවාස ආරම්භ කළ අවස්ථාවේ සිට, අවිනිත ඉඩම් සං වධිතය කිරීම සඳහා සහ ජනාවාසකරණය සඳහා රජය අනුගමනය කළ ප්‍රතිපත්ති වලින් පරමාර්ථ සමූහයක් පිළිබිඹු වී ඇත - ඉඩම් නොමැතිකමින් සහනය, ආහාර නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම, ගොවි පරපුර ආරක්ෂා කිරීම, කෙටිකාලීනව හා දීර්ඝකාලීනව සේවා අවස්ථා සපයා දීම, දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය වැඩි කිරීම, ප්‍රබල සංවධිත මධ්‍යස්ථාන ඇති කිරීම ආදී වශයෙනි. මෙම පරමාර්ථ ඇතැමෙක් අනෙක්වා සමඟ නිරයාසයෙන්ම ගැටුණ බවක් සිදුවූ විය: සමාජයීය පරමාර්ථයන් ආර්ථික පරමාර්ථ හා ගැටීම, කෙටිකාලීන අවශ්‍යතාවයන් දීර්ඝකාලීන අවශ්‍යතාවයන් සමඟද, ප්‍රාදේශීය දේශපාලනික බැඳීම් ජාතික බැඳීම් සමඟද ගැටීම මෙහි. එක් එක් පරමාර්ථයක් කෙරෙහි දක්වන ලද අවධාරණය කාලයෙන් කාලයටත්, ස්ථානයෙන් ස්ථානයටත් වෙනස් වූ අතර ජනාවාස ප්‍රයත්නයෙහි ප්‍රතිපලය කෙරෙහි බලපෑ ප්‍රධානතම චිකිත්සා සාධකය වූයේ විවිධ පරමාර්ථ අතර පැවති තුල්‍යතාවයයි.

ලෙම පරිච්ඡේදයෙහි විස්තර කර ඇති ඉඩම් ජනාවාස ප්‍රතිපත්තියේ විවිධ අංශ විග්‍රහයකට යොමු කිරීමේදී නොයෙකුත් පරමාර්ථ අතර පවතින ගැටුම් පැහැදිලිව ඉස්මතු වන්නේය.

1.2 ඉඩම් පවරා දීම:

රජයට කරදරයක් නොමැතිව අඩුව වියදමකින් ආර්ථිකය නංවාලීම සඳහා සහ යටත් විජිත වැඩිලිකරුවන්ගේ නිලධාරීන්ගේ උපරිම ප්‍රතිලාභයක් ලබා ගැනීම පිණිස අවිභව ඉඩම් සං වෙදිකා කිරීමට 19 වෙනි සිය වසරේදී රජයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේය. ඉඩම් සංවෙදිකා කිරීමට අවශ්‍ය මුලධනය හා ශිල්ප ඥානය ඇති කවරෙකු හට වුවද අඩු වියදමකට ඉඩම් දෙන ලද අතර සුව ගොවීන්ට සහාය වීමෙහි ලා දක්වන ලද්දේ මෙ සැලකිල්ලකි. රජයේ ඉඩම් ආඥා පනතින් (2.1) හා මුඩු ඉඩම් ආඥා පනතින් (2.2) මෙම කැණුරුතාවය පිළිබිඹු වේ. 1890 කාලයේදී (4.1) කලාවැව ගොවි ජනපද දියුණු කිරීමට දැරූ ප්‍රයත්නය වැනි විරල අවස්ථාවන්හිදී රජය විසින් අවම ආයෝජනයක් කරන ලද නිසා එකී අත්දැකීම් නිරායාසයෙන්ම අසාර්ථක වූයේය.

ගොවි පරපුර පංතියක් වශයෙන් සලකා සහාය දී ආරක්ෂා කළ යුතුය යන හැඟීම 1930 වකවානුවේදී සිට වැඩෙවිත් පැවතුණි. ඒ අතරම ගොවි ජනතාව, දියුණු කළහැකි පලදායීතා ශක්තියකින් හෙබි, එහෙත් අඩුවෙන් උපයෝගී කර ගන්නා ලද ආර්ථික සම්පතක් යන අවබෝධය දියුණු වීණි. තෙත් කලාපයේ ඉඩම් හිඟය දිනෙන් දින වැඩිවීම සහ වැඩි වන ජනගහණය උදෙසා දේශීය ආහාර නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමේ වැදගත්කම හේතුකොටගෙන මෙම හැඟීම් ඉක්මණින් ප්‍රචලිත වූවේය.

ඉඩම් ලබාගෙන තමන්ගේම වියදමින් ඒවා දියුණු කිරීමට අවශ්‍ය සම්පත් නොමැති, ඉඩම් තැනි පුද්ගලයින් තෝරාගෙන සිටුවන රජයේ ඉඩම් පවරා දීමට රජය මූලාරම්භකව කටයුතු කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය 1935 දී පනවන ලද ඉඩම් සංවෙදිකා ආඥා පනතින් (2.3) හඳුන්වා දෙනු ලැබීය.

උප්පත් ගොවීන්ගේ ශ්‍රමසාධනය අරභයා රජය මැදිහත් වීම අත්‍යවශ්‍ය වුවද, රාජ්‍ය අනුග්‍රාහකත්වය යටතේ ජනාවාසකරණය පිළිබඳ ප්‍රයත්නයක් දැරූ සෑම රටකම මෙන්ම මෙහිදීද අවිභව ගැටළු ගණනාවක් ඉස්මතු වී ඇත.

1.3 පදිංචි කරුවන් තෝරා ගැනීම:

ඉඩම් සංවෙදිකා ආඥා පනත යටතේ 'මධ්‍යම පංතියේ ලාංකිකයින්' හට විශාල බිම් කට්ටි පවරා දෙනු ලැබුවත් පදිංචි කරුවන් තෝරා ගැනීමේදී ප්‍රධානතම උපමානය වූයේ ඉඩම් නොමැතිකම සහ සමාජීය අවශ්‍යතාවයයි. මේ හේතුකොටගෙන සමාජීය

සාධාරණත්වය පිළිබඳ පරමාර්ථය සහ කෘෂිකාර්මික කාර්යක්ෂමතාවය පිළිබඳ පරමාර්ථය අතර ඇති වූ ගැටුම් මෙතෙක් කර ඇති අධ්‍යයන කිහිපයකින් පෙන්වා දෙයි. වියළි කලාපයේ මුලින් පිහිටුවන ලද ජනපදවලට පැමිණි පුද්ගලයින්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් විශාල පවුල් ඇති ඉඩම් නොමැති පුද්ගලයින් වුවත් සිවුනට කෘෂිකාර්මික කටයුතු පිළිබඳ අත්දැකීමක් හෝ පළපුරුද්දක් නොතිබුණි. එසේ නැතහොත් වෙනත් ආකාරයකින් සිවුන් පදිංචි කරුවන් වශයෙන් නුසුදුසු පුද්ගලයින් වූහ (2.6, 3.1, 5.1, 6.1).

යෝජනා ක්‍රමයන්හි ප්‍රතිලාභ ප්‍රච්ඡේදය පතුරුවා හැරීම අරඹයා හැකිතාක්දුරට දිවයිනෙහි නොයෙකුත් පෙදෙස් වලින් පැමිණි පුද්ගලයින් හට ජනපද යෝජනා ක්‍රමය තුළ සභාන ලබා දීමට දක්වන ලද නැඹුරුතාවය හේතුකොටගෙන මෙම ගැටුම තවත් උග්‍ර විය. මෙම තත්වය නිසා තව ජනාවාසයන්හි විවිධ මාදිලියේ පුද්ගලයින්ගෙන් සමන්විත ජන සමූහ ඇති වූ අතර කුලය, දේශපාලනික දර්ශනය, ප්‍රදේශය ආදී වශයෙන් කොටස්වලට බෙදුණු ජන සමාජයක් ඇති විය. ජනපදයෙහි ජනපදිකයින් අතරත් අසල්වැසි ජන සමූහ අතරත් තිරතුවුවම ගැටුම් ඇති වීමටද මෙම තත්වය තුඩු දුන්නේය (3.1, 4.5, 4.13, 5.2).

සම ජාතිය කණ්ඩායම් තෝරාගෙන, ජනපදය පිහිටි පෙදෙසෙහි සිටින අතිකුත් ජනතාව සමඟ ඒකාග්‍රතාවයක් බිහි කිරීමට ප්‍රවේසම් සහිතව සැලසුම් සකස් කිරීමේ වැදගත්කම 1929 (4.2) කාලයේදී පටන්ම පිළි ගනු ලැබුවද මෙම පරමාර්ථය අපේක්ෂා කර ගැනීම අසීරු විය. ජනපදික කණ්ඩායම් වලින් සෘජුහිතව අයදුම්පත් භාර ගැනීමටත් ඒකාබද්ධ ජන සමූහ පිහිටුවීම පහසු වන පරිදි අවිත් ගම්වල තමන් ජීවත් විය යුත්තේ කවුරුන් සමඟද යන්න තෝරා ගැනීමට ජනපදිකයින්ටම ඉඩ දීමටත් මහවැලි සංවර්ධන මණ්ඩලය යෝජනා කර ඇත (7.1).

1960 ගණන්වල සිට ඇතැම් ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමයන් සඳහා උගත් තරුණයින් තෝරා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමුඛත්වයක් දෙන ලදී. සෘජුහිතව වැඩ කටයුතු ඉටු කරගෙන යනු ලැබෙන ඇතැම් ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමවලදී, විශේෂයෙන් (3.6), සමුපකාර ගොවිපලවල් (2.7), ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩල යෝජනා ක්‍රම (2.8), සහ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණය මගින් අත්පත් කර ගන්නා ලද වතු යායවල පිහිටුවනු ලැබූ ජනාවාස (2.9) වලදී මෙසේ ප්‍රමුඛත්වයක් දෙන ලදී. ජනාවාසිකයින් තෝරා ගැනීමේදී රජයේ නිලධාරීන්ට අමතරව (2.7) මහජන මන්ත්‍රීවරුද උද්යෝගිමත්ව එම කාර්යයට සහභාගි වී ඇත. තව ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමයන්හි සංකල්පීය පරමාර්ථයන්ට අනුව මෙම තත්වය සාධාරණ බව පෙනී යයි (4.9, 4.13). එසේ වුවත් ආණ්ඩු පෙරලියක් ඇති වීමේදී ජනාවාසිකයින්ගේ අනාගතය පිළිබඳ අවිනිශ්චිත තත්වයකට මෙම සාධකය තුඩු දී ඇත (7.5). තව අදහස් හා තව මාදිලියේ සංවර්ධන විවෘතව පිළි ගැනීමේ නැඹුරුතාවයක් තරුණයින් පෙන්වා ඇතත් එකම වයස් කණ්ඩායමක හා ඇතැම්විට තරුණයින් හෝ තරුණියන් පමණක් ඇතිව (3.5, 3.6, 4.9, 4.13) තනිම ජන සමූහ ඇති කිරීම නිසා

ජනාවාස අතරින් අසල්වැසි ගම් අතරින් ඇති වූ ගැටුම් ද උද්ගත වූ ගැටුම් ද අධ්‍යයන කිහිපයකින් පෙන්වා දී ඇත. වෙවැනි ජන සමූහයක් ඇති කිරීමේදී අදහෂය කළ කෙටිකාලීන පරමාර්ථය වූ සේවා අවස්ථා සපයා දීම සහ තරුණයින් හට පුහුණුවක් ලබා දීම පිළිබඳ අදහස 1941 දී (4.4) පමණ ආරම්භ කරන ලද යෝජනා ක්‍රමයකදී පවා පැහැදිලි විය. එහෙත් අභ්‍යන්තර වශයෙන් වෙන්ම වටා පිරිවෙහි ඇති අනිකුත් ජන සමූහ සමඟ පවතින සම්බන්ධතාවයන් පිළිබඳවද සලකා බලා දීර්ඝකාලීන පරමාර්ථයක් ඇතිව ජනාවාස පිහිටුවිය යුතු ආකාරය ගැන පැහැදිලිව කල්පනා කර නොමැති බව පෙනී යයි.

ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ ජනාවාසයන්හි මීට අමතරව තවත් ශැරව්වක් උද්ගත වී ඇති බව පෙනී යයි. එනම්, අසල්වැසි ගම් වලින් ජනාවාසයට බඳවා ගනු ලැබූ තරුණයින් සහ ප්‍රමුඛත්වයක් දී තෝරා ගන්නා ලද එම වතු යායෙහිම කලින් වැඩ කළ පැරණි කම්කරුවන් සමඟ ඒකාග්‍රතාවය ඇති කිරීමේ ප්‍රශ්නයයි. තරුණයින්ගේ අධ්‍යාපනය හා උද්යෝගයත් පැරණි කම්කරුවන්ගේ වයස හා පළපුරුද්දත් (4.13, 7.5) ඒකාබද්ධ කිරීමට ඇතැම් අවස්ථාවලදී ප්‍රයත්නයක් දරා ඇතත් සැමවිටම එය පහසු නොවූ බව සිප්පු වී ඇත.

ජනාවාසිකයින් ආරම්භ කළ නව ජීවන මාර්ගයන්, සිවුත් අනුගමනය කරවී යයි අදහෂය කරනු ලැබෙන අවස්ථා නිෂ්පාදන ශිල්ප ක්‍රමයන් සඳහා තරුණයින් සූදානම් කිරීමට සිවුත් වෙත ලබා දෙන ලද පුහුණුව සෑම අවස්ථාවකදීම කිසියම් ප්‍රමාණවත් නොවූ බව අධ්‍යයන වලින් පැහැදිලි කෙරේ (3.5, 4.10, 6.2). ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමයන්හි ගොවීන් හට පුළුල් වූත් අබන්ධ වූත් ප්‍රායෝගික පුහුණුවක් දෙනු ලැබේ නම් මූලිකව පදිංචි කරුවන් හැටියට 'නුසුදුසු' යයි සලකනු ලැබූ පුද්ගලයින්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් ඇත්තවශයෙන්ම යෝග්‍ය විය හැකිය. අතීතයේ වෙන් නොව අනාගත යෙහි ජනාවාසකරණය සඳහා සැලසුම් කිරීමේදී ජනාවාසිකයින්ගේ පුහුණුව කෙරෙහිත්, නායකත්වය බිහි කිරීම කෙරෙහිත් වැඩි අවධානයක් යොමු කර තිබෙනු දක්නට ලැබීම සැලකිල්ලට ගත යුතු කරුණකි (7.1, 7.5).

1.4 ඉඩම් හුණි ප්‍රතිපත්තිය:

අවුරුදු ගණනාවක් තුළ ඉඩම් හුණි ප්‍රතිපත්තියේ සිදු වූ වෙනස්කම් වලින් හුවා දැක්වෙනුයේ ඉඩම් ජනාවාසකරණයෙහි වෙනස් වෙමින් පවතින පරමාර්ථයන් සහ ජනාවාසිකයන් සම්බන්ධයෙන් වෙනස්වෙමින් පවතින රජයේ ආකල්පයයි.

(අ) ආරම්භිත හුණිතිය

රජයේ ඉඩම් ආඥා පනත යටතේ නිරවුල් හුණිතිය මත ඉඩම් දෙන ලද අතර ඒවා පැවරීම හෝ භාවිතය කෙරෙහි අදාළ වන සීමාවන් තිබුණේ සැලකිය යුතුය.

ඉඩම්වල භාවිතය ආරක්ෂා කෙරෙන කොන්දේසි හා ඉඩම් කට්ටි පැවරීම, උගස් කිරීම, විකිණීම හා තැවත කට්ටි කැඩීම වළක්වන සීමාවන් පනවමින් පදිංචි කරුවන්ට ඉඩම් බදු දීමේ 'ආරක්ෂිත භුක්තිය' පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනතින් හඳුන්වා දෙන ලදී (2.3). අවුරුදු ගණනාවකට පසුව ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත යටතේ වූ බලපත්‍ර, ප්‍රදානයන් බවට පරිවර්තනය කළහැකි වුවත් පැවරීම, බදු දීම හා තැවත කට්ටි කැඩීම පිළිබඳ සීමාවන් ඉදිරියටද පැවතුණේය.

පළවුව, අතරමැදියන් හෝ ධනවාදී ව්‍යවසායකයින්ගේ බලපෑමෙන් බදු කරුවන් ආරක්ෂා කර ගැනීමද, දෙවනුව ඉඩම් කට්ටිවලට කැඩී යාම හෝ අනිසි අයුරින් භාවිතා කිරීම වැළැක්වීමද ඉඩම් පිළිබඳ නිදහස් වෙළඳපොළක පනවන ලද මෙම සීමා වලින් අදහස් කරන ලද්දේය. එතෙකුදු වුවත්, මෙසේ ගනු ලැබූ ආරක්ෂිත පියවර ඉහත කී කාරණා දෙකම සම්බන්ධයෙන් බෙහෙවින් අසාර්ථක වූ බව මෑතදී කරන ලද අධ්‍යයන වලින් පෙන්වා දී ඇත.

මුදල් පොලියට දෙනුයුත් හට අස්වැන්න උගස් කිරීම සහ අවසාන වශයෙන් ඉඩම් උගස් කිරීම ශ්‍රී ලංකාවේ පොදුවේ දක්නට ලැබෙන පුරුද්දකි. ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල මෙය වැළැක්විය හැක්කේ සමුපකාර සමිති වැනි ණය දෙන ආයතන, පොද්ගලිකව මුදල් ණයට දෙනුයුත් අභිභවා හෙදා සේවයක් ඉටු කරන්නේ නම් පමණකි. බොහෝ අධ්‍යයන වලින් පෙනී යනුයේ මෙම තත්වය එසේ සිදු නොවන බවයි (4.6, 4.8, 4.13, 5.2). ඇතැම් යෝජනා ක්‍රමවල සමහර ගොවිහු කාර්යශීලී ගොවියෙක් වශයෙන් නොව ඉඩම් හිමි වැවිලි කරුවෙක් වශයෙන් තම තත්වය වෙනස් කර ගැනීමට මනාප වූහ (5.1). මේ අනුව ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත යටතේ වූ බිම් කට්ටි වලින් සෑහෙන කොටසක් යෝජනා ක්‍රමය ඇතුළතම හෝ පිටතට බදු දෙනු ලැබෙන අතර සහවුණ භුක්තිය ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල වැඩෙහිත් පවතින ශ්‍රාමණයක් බවට පත්ව ඇත (4.6, 4.7).

ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනතින් නීතිමය වශයෙන් අවශ්‍ය වන ඒකීය අනුප්‍රාප්තිය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය, පුද්ගලයෙක් සතු ඉඩම් සාමාන්‍යයෙන් තම පුතුන් අතර සමසේ බෙදා දීම දක්නට ලැබෙන ලාංකික චාරිත්‍රයට ප්‍රති විරුද්ධ වන්නේය. කට්ටි කරුවන්ගේ දරුවන් අතර, ඉඩම් කට්ටි සුහද ආකාරයකට බෙදී යාම ඇතැම් යෝජනා ක්‍රමවල දක්නට ලැබෙන හෙයින් ඉඩම් කට්ටියේ ප්‍රමාණය සෑහෙන අයුරින් අඩු වන අතර වැඩෙහිත් පවතින ජනගහණයන් ඉඩම් හිමියන් ඇති තත්වයකදී ඉඩම් කට්ටිවලට කැඩී යාම ඇතැම්විට වැළැක්විය නොහැකි වන්නේය (4.6).

(ආ) නිරවුල් භුක්තිය

ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත යටතේ දෙන ලද කොන්දේසි සහිත බද්ද සහ එම බදු, ඉඩම් ප්‍රදානයක් බවට හැරවීමේ ලා සිදුව ඇති ප්‍රමාදයන් ඇතැම් ලේඛකයින් විසින් විවේචනයට ලක් කර ඇත්තේ ඉඩම් තමනට අයිති තැන්තේය යන හැඟීම් පදිංචි කරුවන් තුළ ඇති වන්නේය, නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමට එයින් අනුබලයක් නොලැබෙන්නේය, ණය ලබා ගැනීම් මෙම තත්වය හේතුකොටගෙන වඩාත් අසීරු වන්නේය යන හේතූන් නිසාය (2.6, 3.1, 6.2). ඉඩම් කට්ටි කැඩී යාම වළක්වනු වස් එක් කොන්දේසියක් පමණක් ඇතිව 1958 දී ඉඩම් කොමසම විසින් ක්‍රමයෙන් නිරවුල් භුක්ති ක්‍රමයට පරිවර්තනය වීම යෝජනා කරන ලදී. මෙවැනි නිරවුල් භුක්ති ක්‍රමයක ඇති අවදානම් තත්වයද අනිකුත් ලේඛකයින් විසින් අවදාරනයෙන් සඳහන් කර ඇති අතර ඔවුන් විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබෙනුයේ චුල් ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත පැනවීමට හේතු වූ තර්ක විතර්කය. ඉඩම් විකිණීම පිළිබඳ ඇතැම් සීමාවන් ඇතිව වුවත් නිෂ්පාදන සානු බලයන් ලබා ගත හැකි බව ඔවුහු යෝජනා කර ඇත (6.3).

මෙම විවාදය අවුරුදු ගණනාවක් තුළම නොකඩවා පැවති අතර අවසර නොලබා ඉඩම් විකිණීම සහ ඉඩම් කැබලිවලට කැඩීම පිළිබඳ සීමාවන් දැනුණු පැවතුනත් ජනපදිකයින් හට සිය ඉඩම් රජයෙන් මිලදී ගතහැකි වන පරිදි (2.12) 1973 දී රාජ්‍ය ඉඩම් විකිණීමේ නීතිය පැනවීමට මෙම තත්වය තුඩු දුන්නේය. මෙම නීතියේ විධිවිධාන වියළි කලාපීය ජනපද යෝජනා ක්‍රමයේ විශාලතම නව ප්‍රදේශය වන මහවැලි සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය ඇතුළත ක්‍රියාවෙහි යොදවනු ලැබේ (7.1).

රජයේ ඉඩම් පැවරීම පිළිබඳව අදාළ වන්නාවූ කොන්දේසි ලිහිල් කිරීමක් සමඟම රජයේ ඉඩම් පිළිබඳව මෙන්ම පෞද්ගලික ඉඩම්වලටද අදාළ වන්නාවූ, ඉඩම් සීමාවක් ඇති කිරීම මගින් පෞද්ගලික හිමිකාරත්වය සීමා කිරීම (2.9) සහ පලදායීතාවය වැඩි කිරීම අරබයා පෞද්ගලික ඉඩම් කෙරෙහි රාජ්‍ය පාලනය වැඩි කිරීම වැනි අනිකුත් වැදගත් පියවර ගෙන ඇති බව මෙහි ලා සලකනු වටී (2.10, 2.11). කොන්දේසි සහිත බදු ක්‍රමයකින් ඉවත් වී ඉඩම්වල නිරවුල් භුක්තිය ඇති කිරීමට ගෙන යන ව්‍යාපාරයක්, අළුතින් නිරවුල් භුක්තිය ලබන්නන් විසින් සිය ඉඩම් උපයෝගී කර ගැනීම කෙරෙහි පාලනයක් ඇති කිරීමට දරණ ප්‍රයත්නයන් අතර ගැටීම් සිදු වන්නට පිළිවන.

(ඇ) සාමූහික භුක්තිය

ජනාවාස යෝජනා ක්‍රම සාමාන්‍යයෙන් පෞද්ගලික නිරවුල් ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය කෙරෙහි නැඹුරු වුවත්, මෙහෙයුම් පරිමාණය වැඩි කිරීමේ ආර්ථිකවය හේතු

සහ සමාන අයිතිවාසිකම් හිමි ජන සමූහ ඇති කිරීමේ සමාජ-ආර්ථික හේතු පෙරදැරි කරගෙන සාමූහික ඉඩම් අයිතිය පිළිබඳ අත්හදා බැලීම් මෑත අවුරුදුවලදී කරන ලදී. සමූපකාර පදනමක් මත කුඹුරු වගා කිරීමට ගොවිකාරක සභාවලට බලතල ලබා දුන් 1958 කුඹුරු පනතින් පළමුවරට මෙම පරමාර්ථය තිල වශයෙන් පිළිගනු ලැබුණේය (2.5). මෙම ක්‍රියා මාර්ගයෙහි වැඩි ප්‍රගතියක් දක්නට නොලැබුණ අතර, සමූපකාර ගොවිපලවල් පිහිටුවීමෙහි ලා රජය මූලාරම්භකව කටයුතු කළ පසුගිය දශකය තුළ පමණකි, මෙම පරමාර්ථයේ සැහෙන දියුණුවක් දක්නට ලැබුණේ (2.7, 2.8, 4.9, 4.13). ✓

සාමූහික භුක්ති ක්‍රමය ප්‍රධාන වශයෙන් අනුගමනය කරන ලද්දේ රජයේ ඉඩම්වලය; (මෙහිදී ඉඩම්වල පවතින අයිතිය වෙනස් කළයුතු නොවේ) එසේ නැතහොත් ඉඩම් හිමි ජීවක වශයෙන් උපයෝගී කර ගැනීමට ආර්ථිකමය වශයෙන් ඉදිරිපත් කරන හේතු ඉතාමත් පැහැදිලිව පවත්නා පවරා ගත් වතුයායවලය (විශේෂයෙන් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණයෙන් පසුව). ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමවල පොද්ගලික ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමයට පටහැනිව සාමූහික ක්‍රමය පිළිබඳ අත්දැකීම් ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද නව ජනාවාස පිළිබඳ අධ්‍යයනයෙන් පුළුල්ව විග්‍රහ කර තිබේ (4.13, 7.5). අධ්‍යයනයෙන් නිගමනය කර ඇත්තේ, සාමූහික භුක්ති ක්‍රමය තුළින් වැදගත් කාර්ය භාරයක් ඉටු විය යුතු බවයි. එහෙත්, ජීවනානුකූලවයකින් හෙබි ජනාවාසිත කණ්ඩායම්, සුඤ්ච මාර්ගෝපදේශකත්වයක් හා සහයෝගයක්, සාමූහික ක්‍රමය ඇතුළත පොද්ගලික සාමාජිකයින් හට භුක්තියේ සුරැකිතභාවය යනාදිය මෙහිදී අවශ්‍ය වන්නේය. මෙම ප්‍රකාශනය සම්පූර්ණ වෙමින් පවතින අවස්ථාවෙහි සකස් කරමින් හිඳුණු ජනාවාස පනතින් මෙම සුරැකිතභාවය සැපයීමට අදහස් කෙරේ.

1.5 ජනාවාසවලට මුදල් යෙදවීම:

19 වැනි සියවසේ ජනපද යෝජනා ක්‍රමවලදී රජය විසින් මුදල් ආයෝජනය කරන ලද්දේ ඉතාමත් සුළු වෙති: කලාවැව යෝජනා ක්‍රමයකදී පවුල් 26 කට එක් අවුරුද්දක් සඳහා වැය කරන ලද්දේ රු. 1,000/- ක් පමණකි. මෙම මුදලින්ද වැඩි හරියක් ජනපදිකයින්ගෙන් ආපසු ලබා ගැනීමට නියමිත වීම් (4.1). එහෙත් 1930 ස් ගණන්වල සිට, ඉඩම් හෙලි පෙහෙලි කිරීම, වාරිමාර්ග වැඩ කටයුතු, නිවාස, සේවාවන්, කාර්ය

✓ ඉඩම් අත්පත් කරගෙන සමූපකාර ගොවිපලවල් පිහිටුවීමට (2.10) බලතල ලද ඇතැම් පලදා වර්ධක කමිටු ඉතාමත් මෑතදී රජයේ ක්‍රියා මාර්ගය අනුගමනය කිරීමට ප්‍රයත්නයක් දරා ඇතත් ප්‍රතිපල නවම දැක ගන්නට ලැබී නැත.

මණ්ඩලය සහ ජනපදිකයින් හට දෙනු ලැබෙන නොයෙකුත් ආකාරයේ සහනාධාර ආදී වශයෙන් විශාල ධනයක් ආයෝජනය කරන ලදී. 1953 දී එක් ජනපදිකයෙකු පදිංචි කරවීම සඳහා වැය වන මුදල රු. 20,000/- ක් පමණ වූයේ යයි ඇස්තමේන්තු කර ඇත (3.4). මැලේරියා උවදුර වැනි කම්කටොම් වලින් ගහන වියළි කලාපයට තෙත් කලාපයේ සිට සංක්‍රමනය වීමට ගොවීන් දක්වන අකමැත්ත මග හරවා ගැනීම සඳහා වැඩි මට්ටමක ආයෝජනයක් අවශ්‍ය වන්නේ යයි සලකන ලදී. 1940 ස් ගණන්වල සහ 1950 ස් ගණන්වල වියළි කලාපයේ පුද්ගලයින් නැවත පදිංචි කරවීම උසස්ම ප්‍රමුඛතාවයක් ලත් දේශපාලනික ප්‍රශ්නයක් වූ අතර එවකට ඕනෑකරමි මුදල් ලබා ගත හැකි වූයේය. මුදල් ආයෝජනය කිරීමට පෙර ඒ පිළිබඳව දැඩි විග්‍රහයක් නොකරන ලදී (4.5). කෙසේ වුවත් මෙම ක්‍රියා මාර්ගය හේතුකොටගෙන බරපතල අහිතකර ප්‍රතිඵල සිදු වූ අතර, පළමුකොට එය වෙනත් ස්ථානයකදී ඊට වැඩියෙන් හොඳ ප්‍රතිලාභයක් ලබා ගැනීමට හැකිව තිබූ සම්පත් යෙදවීම හේතුකොටගෙන රජය මත පැවැත් අධික බරක් වූයේය (5.4, 6.2). දෙවනුව මෙවැනි යෝජනා ක්‍රම සතස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම උදෙසා වගකිව යුතු නිලධාරීන් තුළ ඒවාට වියදම් වන මුදල් පිළිබඳ අවබෝධයක් ඇති කිරීමට නොහැකි වූයේය (4.5). තුන්වනුව ජනපදිකයින්ගේ සිත් තුළ, නොයෙකුත් සහනාධාර සඳහා රජය කෙරෙහි රැු පැවතීමේ නැඹුරුතාවයක් ඇති කළේය. මෙම තත්වය අද දින පවා මග හරවා ගැනීමට අසීරුව ඇත (3.1, 4.1, 4.5).

ජනපදිකයින්ගෙන් ආපසු ලබා ගත හැකි වූයේ මුළු ආයෝජනයෙන් ඉතාමත් සුළු ප්‍රමාණයකි. ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත යටතේ සුළු බිම් කුලියක් පනවන ලදී (2.3). වාරිමාර්ග ආඥා පනත යටතේ ජල බද්දක්ද පැනවිය හැකි විය (2.4). එහෙත් මේවා රැස් කර ගන්නා ලද්දේ කලාතුරකිනි. රාජ්‍ය ඉඩම් විකිණීමේ නීතිය යටතේ කට්ටිකරුවන් හට ඉඩම් විකුණන විට රජයේ ආයෝජනයෙන් කොටසක් ආපසු අය කර ගත හැකි වේ යයි අපේක්ෂා කළද (2.12) බිම් කට්ටි විකුණනු ලැබෙන මුදලත්, රජයේ මුළු ආයෝජනය සමඟ මෙම ඵල ගැලපෙන ආකාරයත් තවම තක්සේරු කර නොමැත.

ඉඩම් කට්ටියේ ප්‍රමාණය අඩු කිරීමෙන්ද (අක්කර 8-5 දක්වා සහ අවසාන වශයෙන් අක්කර 3 දක්වා) තමන්ගේම ඉඩම් ගොවීන් විසින්ම හෙලි පෙහෙලි කරනු ලැබීමට සැලැස්වීමෙන්ද අඩු මුදලකට නිවාස ඉදි කිරීමෙන්ද ආයෝජනයෙන් වැඩි කොටසක් ප්‍රදාන වශයෙන් නොමණය මුදල් වශයෙන් ලබා දීමෙන්ද වියළි කලාපීය ජනාවාසකරණයෙහි වියදම අඩු කිරීමට 1950 ස් ගණන්වල සිට ප්‍රයත්නයක් දරන ලදී (3.4). කෙසේ වුවත් අක්කරයක් සඳහා යෙදවිය යුතු මුදල් පිළිබඳව සීමාවක් පනවා ඇති නව සමුපකාර ගොවිපලවල්වල සහ ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩල යෝජනා ක්‍රමවලත් (2.7, 2.8), ආයෝජනයෙන් වැඩි කොටසක් වතුයායේ ආදායමෙන්ම පිරිමසා ගනු ලැබෙන ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ ජනාවාසවලත් පමණකි, දැඩි සහනාධාර ක්‍රමයක් පිළිබඳව වූ සම්ප්‍රදායික තත්වයෙන් වෙන්වීම පහසු වී ඇත්තේ.

අවට පෙදෙස්වලටද ගුණ සංඛ්‍යාවක් ඇති කරන සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන වශයෙන් නව ජනාවාස සැලසුම් කිරීමෙන්, ජනාවාස සඳහා වන වියදම් අඩු කර ගැනීමට නැතහොත් ඒවායේ අධික වියදමට සරිලන පරිදි ආයෝජනයෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ වැඩි කිරීමට උත්සාහයක් මෑතදී දරන ලදී. ජනාවාස සහ අවට ජන සමූහ අතර සමාජයීය හා ආර්ථික ඒකාග්‍රතාවය වැඩි දියුණු කිරීමේ අමතර වාසියද මෙම ක්‍රියා මාර්ගයෙන් සලසාගත හැකි වන අතර, වටාපිටාව සමඟ සම්බන්ධතාවයේදී ජනාවාස බොහෝමයක දක්නට ලැබුණු හුදකලා සමාජය හා වීරුද්විතාවය වළක්වා ගැනීමටද හැකි වන්නේය (4.13).

ජනපද යෝජනා ක්‍රම සඳහා, විශාල ධන සම්භාරයක් වැය කරන ලද නමුත් සුව ගොවිභූ, පෞද්ගලික ණය දෙන්නන් මත සම්ප්‍රදායිකව රැක පැවැත්ම නොබිඳි පැවත ආ බව සැලකිල්ලට ගත යුත්තකි. වෛද්‍යික ණය මුදල් සමුපකාර සම්මි මගින් සැපයීම අදහස් කෙරේ. එහෙත් තරුණ යෝජනා ක්‍රමවල අවස්ථාවක් හෝ දෙකක් හැරුණවිට, මෙම සමුපකාර, ණය දෙන ආයතන වශයෙන් රටෙහි පොදුවේ පවතින අනෙකුත් ආයතනවලට වඩා කාර්යක්ෂම නොවේ (4.6, 4.8, 5.2).^{1/} එක් යෝජනා ක්‍රමයක ජනපදිකයින් ණය වලින් 77% ක්ම ලබාගෙන ඇත්තේ මසකට 14% ක සාමාන්‍ය පොලියකට පෞද්ගලික ණය දෙන්නන්ගෙන් (5.5). යෝජනා ක්‍රමයෙන් ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රතිලාභ ලැබුවන් සේ පෙනෙනුයේ එකී ණය හිමියන් ඒ ස ගොවීන් නොවේ.

1.6 කළමනාකරණය සහ පරිපාලනය

රජය විසින් අධික මුදලක් ආයෝජනය කිරීමක් සමගම, ජනපදිකයින් පරිපාලනය කිරීම සඳහාත්, රජයේ ආයෝජනය ආරක්ෂා කිරීම සඳහාත්, නිලධාරීන් මගින් කරනු ලබන දැඩි කළමනාකරණ ක්‍රමයක් ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමයන්හි දියුණු වී ඇත. තවත් හැරුණු විට සිටින ජනපදිකයින් හට නිලධාරීන් විසින් විවෘතය සඳහා සහකාරියක් පවා තෝරා දීම වැනි අසීමිත පිණිසක් ආකල්පයක් (5.3, 6.2) මෙයින් හුවා දැක්වේ (4.1).

රජය විසින් පත් කරන ලද කළමනාකරුවන් සිටීම ගැන ජනාවාසීකයෝ මුලින් අවනාස නොවූහ. ඔවුන් වෙනුවෙන් නිලධාරීන් තීරණවලට එළඹීම පිළි ගැනීමට ඔවුහු සූදානම්ව සිටියහ. කෙසේ වුවද, මෑත අවුරුදුවලදී විශේෂයෙන් සමුපකාර ගොවිපල්වලත් උගත් තරුණයින් සිටින ජනාවාසවලත්, සිටිත් පැවරුණු කළමනාකරණ ක්‍රමයක් පිළිගත නොහෙන තත්වයක් උදා වී ඇති අතර එවැනි ක්‍රමයක පවතින සීමාවන් තව තවත් පැහැදිලි වන්නට පටන්ගෙන ඇත (5.10).

^{1/} මෙහි කරන ණය මුදල තීරණය කළේ මධ්‍යම ආණ්ඩුව විනා සමුපකාරය නොවන බවත්, සමුපකාර විසින් ණය ලබා දුන් ජනාවාසීකයන් ණය ලබා ගැනීමට පුදුසුද, නුපුදුසුද යන බව තීරණය කිරීමේ අවස්ථාව සමුපකාරවලට නොලැබුණ බවත් මෙහිදී සඳහන් කළ යුතුය.

යෝජනා ක්‍රම භාරව පත් කරන ලද ඇතැම් නිලධාරීන් කළමනාකරණයෙහි හෝ කාර්මිකයෙහි පුහුණුවක් නොලද අය බවත් ඒ හේතුකොටගෙන කාර්මික පලදායීතාවය වැඩි වීමට තුඩු නොදෙන පරිදි සිවුන් විසින් යෝජනා ක්‍රම ඇතුළත ජනාවාසිකයින් අතර පවතින නායකත්වය යටපත් කරන ලද බවත් ඇතැම් අධ්‍යයනවල විවේචනාත්මකව සඳහන් කර ඇත (3.1, 4.8). එසේම ජනාවාස කළමනාකරණයෙහි විවිධ අංශ පිළිබඳ වගකීම රජයේ දෙපාර්තමේන්තු ගණනාවක් අතර බෙදී ගියෙන් (වාරිවාරි, කාර්මික, ඉඩම් කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව ආදී වශයෙන්) මෙය අවුල් වියවුල් සහගත තත්වයකට තුඩු දුන්නේය (3.3). ජනපද යෝජනා ක්‍රම දහයක කළමනාකරණ තත්වය තමා එම යෝජනා ක්‍රම තුළ 'විශේෂ ව්‍යාපාර' ඇති කිරීමෙන් විවිධ දෙපාර්තමේන්තු අතර සම්බන්ධීකරණයක් ඇති කිරීමට 1968 දී උත්සාහයක් දරන ලදී (3.7, 3.8). මෙයින් එකක් වූ ඇලහැර යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳව එය ආරම්භයෙහිත් ඊට අවුරුදු තුනකට පසුවත් කරන ලද සමීක්ෂණ වලින් පෙනී යනුයේ, මෙම අත්හදා බැලීම ක්‍රියාත්මක කළ මුල් අවුරුදු කාලය තුළ ලබා ගත හැකි වූයේ සීමිත සාර්ථකත්වයක් බවයි (4.6, 4.7). අනිකුත් විශේෂ යෝජනා ක්‍රම තවම ඒවා ආරම්භයේදී සමීක්ෂණයට ලක් කළත් ඇලහැර යෝජනා ක්‍රමයද සමග පසුව නැවත සමීක්ෂණයට ලක් නොකිරීම අවසනාවන්ත සිද්ධියකි.

නිලධාරීන් විසින් ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමවල දැඩි පාලනයක් ඇති කිරීම හේතුකොටගෙන ජනාවාසිකයින් අතර අකර්මණ්‍ය අකල්පයක් ඇති වන බවත් පරිපාලනයෙහිදී සහ තීරණ ගැනීමේදී වඩ වඩාත් ජනතා සහගාමීත්වය අවශ්‍ය බවත් දැන් පොදුවේ පිළි ගනු ලබ ඇත (6.2). කුඹුරු පනතින් අනතුරුව සියළුම යෝජනා ක්‍රමවල ජනතා ආයතන පිහිටුවනු ලබ ඇතත්, නිලධාරීන්ගේ දැඩි පාලනයත්, ජනපදවල දක්නට ලැබෙන මුදලාලි තරඟයත් හේතුකොටගෙන ගොවිකාරක සහා හෝ සමුපකාර සමිති බෙහෙවින් කාර්යක්ෂම අයුරින් කටයුතු කිරීමට අපොහොසත් වී ඇත (3.6, 4.6, 4.13, 5.2).

1970 දී එක් යෝජනා ක්‍රමයක සියළුම රජයේ නිලධාරීන් ඉවත් කරගෙන තෝරා ගත් ගොවි සංවිධානයකට අත්හදා බැලීමේ පදනමක් මත බලතල පවරන ලදී. මෙතෙක් මුලින් ලද ප්‍රතිපල දීර්ඝ ගත්වනු යුතු වූයේය (4.12). 1970 න් පසුව ආරම්භ කරන ලද නව ජනාවාසයන්හිද සාධන-පාලනය සංකීර්ණ කර ගැනීම සඳහා මෙවැනි ප්‍රයත්නයන් දරන ලද අතර ඒවායේ ප්‍රතිපලද සවලදායක වූයේය. කාර්යක්ෂම සාධන-පාලන ක්‍රමයක් සඳහා කුඩා ප්‍රමාණයේ ජන සමූහ, සිරිත් පරිදි පවත්වනු ලැබෙන රැස්වීම්, නිසි පුහුණුවක් ලද කාර්ය මණ්ඩලයක් විසින් නිරන්තරව සපයනු ලබන මාර්ගෝපදේශකත්වය, ජනාවාසිකයින් සඳහා මෙන්ම කාර්ය මණ්ඩලය සඳහාද මනාව විග්‍රහ කර ඇති නිති රීති හා වගකීම්, කාර්ය නියමයන් ඇති කිරීම සඳහා සහ විනය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය බල මණ්ඩලයක් යනාදිය අවශ්‍ය බව මෙම ප්‍රතිපල තක්සේරු කිරීමේදී පෙනී යයි (4.9, 4.13, 7.5).

මහවැලි යෝජනා ක්‍රමයෙහිදී ජනාවාසිකයින්ගේ සහ කාර්ය වර්ධනයේ වගකීම් ගොවි සංවිධාන සහ ව්‍යාපාර පරිපාලනය අතර ඇති කරනු ලැබෙන ගිවිසුමක් අන්තර්ගත කිරීමට යෝජනා කර ඇත (7.1). දිගු කලක සිට සෞභූත ලැබෙන කළමනාකරණයෙහි ගොවි සහභාගීත්වය පිළිබඳ ගැටළුව විසඳීමට පිළියම වෙය වන්නට පිළිවන.

1.7. ජනාවාස සැලසුම් කිරීම:

විවිධ පරමාර්ථ අතර ගැටුම් පැහැදිලිව දක්නට ලැබුණේ නිෂ්පාදනය කෙරෙහි මෙන්ම බිහි වූ ජන සමූහය කෙරෙහි ජීවයේ දැඩි බලපෑම් ඇති වූයේත් ජනාවාස යෝජනා ක්‍රම සැලසුම් කිරීමේදී අනුගමනය කළ ක්‍රියා පටිපාටිය අනුවය.

1940 ස් ගණන්වල සහ 1950 ස් ගණන්වල වියළි කලාපයේ ජනපද පිහිටුවීමේදී මූලික පරමාර්ථය වූයේ කවර වූ හෝ වියදමක් දැරූ හැකිතාක් ඉක්මනින් ඉඩම් සංවිධානය කර ජනතාව පදිංචි කරවීමය. ආර්ථික ප්‍රයෝගිකතාවය සහ උපරිම නිෂ්පාදනය වැදගත් අවගතාවයක් සේ නොසලකන ලද අතර, ඒකාග්‍රතාවයකින් යුත් ජන සමූහ ගැනද දක්වන ලද්දේ මද සැලකිල්ලකි. මෙහෙයින්, ජනාවාස සැලසුම්කරණය සම්බන්ධයෙන් සාරානුකූල ක්‍රියා මාර්ගයක් අනුගමනය නොකරන ලදී. පූර්ව-ආයෝජන විග්‍රහයක් සහ ගොවිපල අය වැය සැකසුමක් සිදු කරන ලද්දේ ආලෝමයෙන්, භෞතිකමය වශයෙන්ද සවිස්තර සැලසුමක් නොකෙරිණි. සැලසුම් සහ පරිපාලන කාර්ය මණ්ඩලය විසින් කාර්යක්ෂමව කටයුතු කිරීමට අපොහොසත් කළ ප්‍රමාණයට වැඩි ප්‍රමාණයකින් පදිංචිකරුවන්ද යෝජනා ක්‍රමවලට ගෙන එනු ලැබීය (3.2, 3.3, 3.4, 4.5).

මෙම තත්වය නිසා විවිධ ප්‍රතිපල ඇති විණි. පළමුව, හෙත් කලාපයෙහි මෙන්ම වියළි කලාපයෙහිද සම්ප්‍රදායික වගා රටාව අනුගමනය කරමින් වෙනත් බෙහිව වගාවන් අතහැර වී ගොවිතැන ගැන මූලික වශයෙන් අවධානය යොමු කරන ලදී. මෙහි ප්‍රතිපලය වූයේ නිතරම කුඹුරුවලට වැඩියෙන් සරසාරව පැවති ගොඩ ඉඩම් නොසලකා හැරීම හේතුකොටගෙන ඉඩම් හා ශ්‍රමයද උන උපයෝගීතාවයකට ලක් වීමයි. ජනපද යෝජනා ක්‍රම ගැන 1964 දී කරන ලද එක් අධ්‍යයනයකින් පෙන්වා දී ඇත්තේ තනිකර වී වගාව හේතුකොටගෙන හැටි ප්‍රමාණයෙන් 40% ක් සහ ජනපදයින්ගේ පවුලේ ශ්‍රමයෙන් 35-50% ක් පමණ උපයෝගී කර ගනු නොලැබූ බවය (5.8). දෙවනුව මාර්ගගත සැලැස්ම සකස් කර තිබුණ ආකාරයට, ජල සම්පත් කාර්යක්ෂම ලෙස පාලනය කිරීම හා පොද්ගලික ගොවිපලවල්වලට නිකුත් කරන ජලය ප්‍රමාණය මැන ගැනීම අසීරු බව සිප්පු විණි. මාර් ජලය සඳහා ගොවීන්ගෙන් මුදලක් අය නොකිරීමේ සම්ප්‍රදායද මෙම කාරණයට එක් වූ විට ජලය විශාල වශයෙන් අපතේ යාමකට තුඩු දුන්නේය. ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල ඉතාමත් වැදගත් එකම අඩුපාඩුව මෙම තත්වය යැයි ඇතැම් බලධාරීන් විසින් සලකනු ලැබේ (6.2). තෙවනුව, පොකුරු හම් වශයෙන් නොව මාර් ඇල මාර්ග දිගේ ගොවීන්ගේ ගෙවතු පිහිටුවීම, ගොවීන් මිනිනෙකාගෙන් වෙන් කරන තිරු

ආකාර ජනාවාසයකට තුඩු දුන් අතර ප්‍රජා සංවර්ධනයට හා සමුපකාරයට ලෙසින් බාධා ඇති වූණේය. සේවාවන් සැපයීමේදී අදාළ වන වියදමද බෙහෙවින් වැඩි විය (3.1).

පිටුවෙනුව, අවමින් පදිංචිකරුවන් බාරගෙන සිටුන් පරිපාලනය කිරීමට ප්‍රමාණවත් සැලසුම් පිළියෙල නොකර එවැනි පදිංචිකරුවන් ගෙනැවිත් තව යෝජනා ක්‍රම ආරම්භ කරමින් 'හදිසි වැඩසටහන්' ක්‍රියාත්මක කිරීමේ තැකුරුතාවයට, යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳව වගකීම දෙපාර්තමේන්තු ගණනාවක් අතර බෙදී යාම හේතුකොටගෙන උද්ගත වූ ගැටළු එක් වීම පහත සඳහන් කරුණුවලට තුඩු දුන්නේය: නොයෙකුත් අවස්ථාවල සුදුසු නොවන බිම් කැබලි වෙන් කරනු ලැබීම, ව්‍යාප්ති කටයුතු හා සේවාවන් ප්‍රමාණවත් නොවීම, ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල දියුණු කෘෂිකාර්මික ශීලීප ක්‍රම අනුගමනය කිරීම පොදුවේ පහත් තත්වයක පැවතීම සහ මේ හේතුකොටගෙන පලදායීතාවය සහ ආයෝජනය මත ලැබෙන ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ ගැටළු ඇති වීම (4.5, 4.6, 4.8, 4.9).

හුදෙක්ම ආර්ථික අංශයෙන් බලනකල, තව ජනාවාස ආරම්භ කරනවා වෙනුවට දැනට පවතින යෝජනා ක්‍රමවල සැලසුම් කාර්යක්ෂම කර නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම වඩාත් යෝග්‍ය යැයි ඇතැම් බලධාරීන් යෝජනා කළේ මෙකී අඩුපාඩු නිසාය (2.6, 4.5, 5.4, 5.6). තව යෝජනා ක්‍රමවල සැලසුම් කාර්යක්ෂම කිරීමට අමතරව මෙම පරමාර්ථය අරභයා නොයෙකුත් පියවර ගන්නා ලදී.

පළමුව, ජනාවාස යෝජනා ක්‍රම හා සම්බන්ධ සියළුම රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවල ප්‍රධාන කාර්යාලයන්හි නියෝජිතයින්ගෙන් සමන්විතව ජනාවාස සැලසුම් හා සංවර්ධන මණ්ඩලයක් 1969 දී පිහිටුවන ලදී (3.2, 3.4). මෙහි පරමාර්ථය වූයේ අදාළ දෙපාර්තමේන්තුවල කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කර ජනාවාස ප්‍රතිපත්තියෙහි ඒකීය තත්වයක් ඇති කිරීමය. කෙසේ වුවද, මෙම විෂයය පිළිබඳව මෑතදී පවත්වන ලද සම්මන්ත්‍රණයකදී (7.5 උ) පෙන්නී දී ඇත්තේ එවැනි ඒකීයත්වයක් ඇති කිරීම දුෂ්කර බවය.

දෙවනුව, යෝජනා ක්‍රම සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීමද පවරමින් කෘෂිකර්මය, වාරිමාර්ග, පස් සම්පූර්ණ, සමාජ සංවර්ධනය ආදී ශාස්ත්‍රයන්හි විශේෂඥයින්ගෙන් සාකච්චා ලත් කණ්ඩායම් සහිතව ව්‍යාපාර කළමනාකරුවන් බාරේ ජනපද 10 ක විශේෂ ව්‍යාපාර ආරම්භ කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපාර වලින් ප්‍රතිපල විග්‍රහ කර 1.6 වැනි ඡේදයෙහි සඳහන් කර ඇත.

තෙවනුව, කුසුරු ඉඩම් ඒකාබද්ධ කර එතරින් කාර්යක්ෂම අයුරින් ජලය පාලනය කිරීම, යාන්ත්‍රිකරණය හා දූෂණ මග්‍රම භාවිතය (4.11) තහවුරු කරනු වස් දේවභූමි ජනපද යෝජනා ක්‍රමයෙහි ප්‍රයත්නයක් දරන ලදී. මහවැලි යෝජනා ක්‍රම පෙදෙසෙහි (7.1) පුරාණ ගම්වල කට්ටි කැඩී ඇති කුසුරු ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා මේ

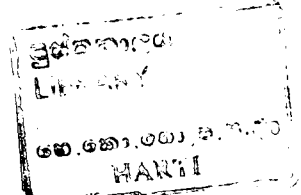
හි සමාන ක්‍රියා මාර්ගයක් මගවැලි සංවිධිත මණ්ඩලය විසින්ද යෝජනා කර ඇත. දේවභූමි කරන ලද අන්දැකීමෙන් ඇති ගත හැකි වනුයේ ඉඩම් ඒකාබද්ධ කිරීම පුද්ගලික බෙහෙවින් වැය වන කාර්යාවලියක් බවය. එසේම ශ්‍රමිකයින් සඳහා පලදායී සේවා අවස්ථාවන් උත්පාදනය කළ නොහැකි නම් වී ගොවිතැන තවදුරටත් යාන්ත්‍රිකරණය කිරීම ආර්ථිකවය නොවන්නට පිළිවන.

සතරවනුව නොයෙකුත් දෙපාර්තමේන්තු අතර බෙදී ගිය වගකීම පිළිබඳ ගැටළු මගහරවාලීමේ ප්‍රධාන ජනපද යෝජනා ක්‍රම දෙකක් සැලසුම් කර සංවිධානය කිරීමේ සම්පූර්ණ වගකීම භාර ගැනීම අරඹයා වාරිමාගි අමාත්‍යාංශය යටතේ විශේෂ මණ්ඩල දෙකක් පිහිටුවන ලදී. මෙයින් පළමුවන්න වූ ගල්පිය සංවිධිත මණ්ඩලය 1949 දී ආරම්භ විය. 1965 දී එය ගඟා නිමිත භූමි සංවිධිත මණ්ඩලය වශයෙන් විශාල කරන ලදී. සාවද්‍ය සැලසුම් සහ වියදම් කෙරෙහි අවබෝධයක් නොමැතිකම ආදී කරුණු උඩ, ගල්පිය නිමිතයෙහි මෙම මණ්ඩලය විසින් සම්පූර්ණ කරන ලද වැඩ කොටස මණ්ඩලයේ කටයුතු අගය කිරීම සඳහා 1969 දී පිහිටුවන ලද කමිටුවක් විසින් තදින් විවේචනය කරන ලදී (4.5).

දෙවැන්න වනුයේ මෙතෙක් නව ජනාවාස පිහිටුවීමේ වැඩ කටයුතු ආරම්භ කර නොමැති මගවැලි සංවිධිත මණ්ඩලයයි. ජනාවාස පිහිටුවීම සඳහා වූ මගවැලි සංවිධිත මණ්ඩලයේ සැලසුම් මෙම ප්‍රකාශනයෙහි අවසාන ඡේදයෙන් සමාලෝචනයට භාජනය කෙරේ (7.1). ව්‍යාපාර ප්‍රදේශයෙහි සවිස්තර භෞතිකවය, සමාජයීය හා ආර්ථික අධ්‍යයන සිදු කර ඇති අතර, පූර්ණ අයුරින් ඉඩම් පරිහරණය කිරීම, ශ්‍රමය හා ජලය භාවිතය, ජනාවාසවල කාර්යක්ෂම කළමනාකරණය, සේවාවන් සැපයීම, ඒකාබද්ධ ජන සමූහ ඇති කිරීම සහ ආයෝජනයට සරිලන පරිදි උපරිම ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම ආදී කරුණු තහවුරු කරනු වස් ඉතාමත් ප්‍රවේශමෙන් සැලසුම් සකස් කර ඇත. බලාපොරොත්තු වූ පරිදි මෙම සැලසුම් ඒ අයුරින්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම පහසු වන්නේදැයි අනාගතයේදී දැනගත හැකි වනු ඇත. කෙසේ වුවද, මගවැලි ප්‍රදේශය සංවිධිත කිරීම සඳහා සැලසුම් සකස් කිරීමේදී ඉඩම් ජනාවාසකරණය පිළිබඳ කලින් අත්දැකීම් ගැන මගවැලි සංවිධිත මණ්ඩලය සම්පූර්ණයෙන්ම සැලකිලිමත් වී ඇති බව පැහැදිලිය.

තෙත් කලාපයෙහි ජනාවාසකරණ සැලසුම් වියළි කලාපයෙහි වට සැලසුම්වලට වඩා වෙනස් වෙතත්, වියළි කලාපයෙහි දක්නට ලැබෙන ඇතැම් ගැටුම් තෙත් කලාපයෙහිද දැකිය හැක. විශේෂයෙන් ප්‍රමාණවත් සැලසුමකින් තොරව හෝ පලදායීතාවය වැඩි කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් සේවාවන් සලසා නොදෙවීන් නව ජනාවාස ඇති කිරීමට දක්වන තකුරු තාවය වියළි කලාපයෙහි මෙන්ම තෙත් කලාපයෙහිද විශේෂ ලක්ෂණයකි.

තෙත් කලාපයෙහි කිසියම් විශේෂ ප්‍රදේශයක ඉඩම් තැනිතලින් සහනය ලබා ගැනීමේ පරමාර්ථය, නුසුදුසු ඉඩම් පරිහරණයකට තුඩු දී ඇත. එසේ නැතහොත්

මෙම පරමාර්ථය ජාතික නිෂ්පාදන පරමාර්ථයන් හා ගැටෙන්නේය. මෙහි පසුතලයෙහි දක්නට ලැබෙන ප්‍රධානතම හේතුව වනුයේ ජනාවාසිකයින් හට ඉක්මණින් ආදායමක් ලබා දීම සඳහා වූ කෙටිකාලීන අවශ්‍යතාවය, පරිසරයටත් හානියටත් සරිලන ස්ථිර බෝග පවත්වාගෙන යාමේ දීර්ඝකාලීන අවශ්‍යතාවය හා ගැටීමයි. මේ අනුව නොයෙකුත් ගම් ප්‍රචල් කිරීමේ යෝජනා ක්‍රම යටතේ පලදායී වතු යායවල් ඉඩම් නොමැති ගම්වැසියන් අතර කට්ටිවලට කඩා බෙදා දී ඇති අතරම අත්‍යවශ්‍ය යෙදවුම් හා සේවාවන් නොමැතිකම හේතුකොටගෙන අඩු වටිනාකමකින් යුත් ආහාර බෝග ඒවායේ වැටීමෙන් පලදායීතාවය පහත වැටී ඇත. ඉඩම් නොමැති මෙම පවුල් ඇතැම්විට වෙනත් තැනක රැකියාවන් ලබා ගැනීමට ඉඩ තිබුණත් කිසියම් ප්‍රදේශයක බිම් කට්ටියක් ලබා දීම හේතුකොටගෙන, සිටුවන් එම ප්‍රදේශයේම සිටීම දිරිගන්වා තිබේ. කෙසේ වුවත් එම බිම් කට්ටිය පවුලේ තවත්තුව සඳහා ප්‍රමාණවත් නොවන හෙයින් දීර්ඝකාලීන වශයෙන් සලකන කළ මෙවැනි යෝජනා ක්‍රමයක් ජාතියේ ආර්ථිකය මත සෑහෙන බරක් පවටයි.

ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණයෙන් අනතුරුව තෙත් කලාපයෙහි රජයට පවරා ගත් වතුවල පලදායීතාවය හා සේවා අවස්ථා වැඩි කිරීමේ අවශ්‍යතාවය තේරුම් ගැනීමත් සමඟම ජනාවාසකරණයෙහිදී ආර්ථික පරමාර්ථයන් කෙරෙහි වැඩි අවධාරණයක් යොමු කර ඇත. එතෙකුදු වුවත්, ගම්වල ඉඩම් නොමැතිකමින් සහනයක් ලබා දීම සඳහා ඇති ඕනෑකම දැනුදු උග්‍ර වශයෙන් පවතී. 7.5 වැනි ඡේදයෙහි සංකීර්ණ වශයෙන් දක්වා ඇති ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිසමේ සංවර්ධන සැලසුම් වලින් උත්සාහයක් දරා ඇත්තේ ඉඩම්වල පලදායීතාවය තහවුරු කරගත හැකි තත්වයන් යටතේ ඉඩම් නොමැති පවුල්වලට ඉඩම් සපයා දීමෙන් ඉහත කී පරමාර්ථයන් දෙකම සාක්ෂාත් කර ගැනීමයි.

1.8 ජාතික ආර්ථිකයේ ඉඩම් ජනාවාසකරණයට හිමි තැන:

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම් ජනාවාසකරණය පිළිබඳව වූ අධ්‍යයන වලින් හෙළිදරව් කර ඇති අඩුපාඩු තිබුණත්, ඇත්තවශයෙන්ම ලබා ගත් ජයග්‍රහණයන්ද වූවේය. වියළි කලාපයෙහි ජනපද පිහිටුවීම හේතුකොටගෙන වී සහ වෙනත් බෝග නිෂ්පාදනයන් ඉඩම් නොමැති පුද්ගලයින් හට සේවා අවස්ථා සලසා දීමත් සෑහෙන ප්‍රමාණයකින් වැඩි වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ වී නිෂ්පාදනයෙන් 35% ක් දැන් ප්‍රධාන වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රම වලින් ලැබෙන අතර වියළි කලාපයෙහි අවතින් ඉඩම් අක්කර 4,00,000 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් අස්වැද්දා තිබේ. 1972 ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණය යටතේ රජයට පැවරුණු ඉඩම් අක්කර 5,00,000 ක් පමණ නව ජනාවාස සඳහා වෙන් කරනු ලැබ ඇත; නැතහොත් වෙන් කරගෙන යනු ලැබේ. 1975 ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ සංශෝධන පනත යටතේ තෙත් කලාපයෙහි ඉඩම් අක්කර 4,00,000 ක් රජයට පවරා ගැනීම හා වියළි කලාපයෙහි වාරි ජලයෙන් පෝෂිත අක්කර 9,00,000 ක් පමණ මහවැලි යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ලැබීමත් සමඟ ඉඩම් ජනාවාසකරණය ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික සංවර්ධනයෙහි වැදගත් කාර්ය භාරයක් උසුලනු ඇත.

කෙසේ වුවද, ජනාවාස යෝජනා ක්‍රම බොහෝමයක් රජයේ ආයෝජනය
 මත ලද ප්‍රතිලාභය බලාපොරොත්තු වුවාට වඩා අතිශයින් අඩු වූ බවද අධ්‍යයන මගින්
 පෙන්වා දී ඇත. අතිශයින් අත්දැකීම් වලින් ඉවත් වී, තාක්ෂණික හා සංවිධානාත්මක
 නවීකරණයන් ඉක්මණින් අනුගමනය කරනු වස් තෝරා ගත් ප්‍රගතිශීලී ගොවි කණ්ඩායම්වලට
 දෙනු ලබන පුහුණුව හා සේවාවන් වැඩි කිරීමට තව ජනාවාස වලින් ලැබී ඇති මහතු
 අවස්ථාවෙන් බොහෝවිට සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රතිපල ලබාගෙන නොමැත.

මෙම තත්වය ඇති වීමට නොයෙකුත් හේතු ඇතත් ප්‍රධානතම හේතුව වශයෙන්
 අපට සිදුහත් කළ හැක්කේ, ජනාවාසකරණය පිළිබඳ විවිධ පරමාර්ථයන් නිසා ඇති වන
 ප්‍රතිවිරෝධී පිඩනයන් ඒකාබද්ධ කිරීමෙහි ලා පවතින දුෂ්කරතාවයයි. සැලසුම් අදියරෙහිදී
 සියලුම පරමාර්ථයන් වටහාගෙන, එම පරමාර්ථ සාධනය කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය
 වන්නාවූ සේවාවන් හා යෙදවුම් සැපයීම තහවුරු කෙරේ නම් විවිධ පරමාර්ථ අතර
 සතුටුදායක තුල්‍යතාවක් ඇති කරගත හැකි බව මෙම ප්‍රකාශනයෙහි විමසුමට ලක්ව ඇති
 ඇතැම් අධ්‍යයන වලින් පෙනී යයි.

ජනාවාසිකයින් තෝරා ගැනීමේ කාර්යයෙහිදී දේශපාලනමය ප්‍රතිඵලයන්
 වැදගත් සේ සැලකුවත්, ප්‍රමාණවත් පුහුණුවක් දීමෙන් එවැන්නවුන්ගෙන් වැඩි දෙනෙකු
 හොඳ ගොවීන් බවට පත්වීමට ඉඩ ඇත. සාමාජිකයින් තෝරා ගැනීමේදී ප්‍රදේශයේ
 ගොවීන් කෙරෙහි ප්‍රවෘත්තියක් දී ජනාවාස හා අසල්වැසි ජන සවුභ අතර ඒකාග්‍රතාවයක්
 ඇති කිරීමට පියවර ගනු ලැබේ නම් ජනාවාසිකයින් හා ප්‍රදේශයේ ගොවීන් අතර සිදු
 විය හැකි ගැටුම් අඩු කරගත හැකි වන්නේය. ඉඩම් හාචනය හා පැවරීමේදී ජනසතු
 අයිතියට හානියක් නොවන පරිදි පෞද්ගලික හෝ සාමූහික පදනමක් මත භූමියේ
 සුරැකීම බව තහවුරු කළහැක. ගොවීන් තමන්ගේම ඉඩම් සංවර්ධනය කරන අතරම,
 ආයෝජන, ණය මුදල් වශයෙන් දී අසල්වැසි පෙදෙස්වලටද සුදාසාධනයක් සලසවීන්
 සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ලෙස ජනාවාස සැලසුම් කෙරේ නම් ඒ සඳහා වැය වන වියදම්
 අඩු කරගත හැකිය. ජනාවාස ඇතුළත නායකත්වයට හා ආයතනවලට සංවිධානය වීමට
 ඉඩ සලසා ප්‍රමාණවත් සේවාවන් හා පුහුණුවක් ලබා දුනහොත් සවය-පාලනය ළඟා කරගත
 හැකි වන්නේය. සුපරිපාලනාත්මකව පිළියෙල කරන ලද ගොවිකමය, සමාජය හා ආර්ථික
 සැලසුම් පදනම් කරගෙන ජනාවාස පිහිටුවා සේවාවන් හා සැපයුම් ලබා දී සම්බන්ධීකරණය
 කිරීමෙන් උසස් පලදායීතාවයක් ලබා ගැනීමට පිළිවන.

සැලසුම් කාර්ය මණ්ඩලය විසින් අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කිරීම, පරිපාලනමය
 හා සේවා සැපයුම් කාර්ය මණ්ඩලය විසින් ජනාවාසිකයින්ගේ අවශ්‍යතාවයන් සපයා දීම,
 පුහුණු කාර්ය මණ්ඩලය විසින් ජනාවාසිකයින්ට අවශ්‍ය පුළුල් පුහුණුවක් ලබා දීම සිදු කළ
 නොහැකි වන පරිද්දෙන් ජනාවාසිකයින් ජනාවාසවලට රැගෙන වීමට හෝ ඉඩම්
 විශාලත්වයට දැරිය නොහැකි තරම් ජනාවාසිකයින් පදිංචි කරවීමට දක්වන නැඹුරුතාවය
 මග හරවා ගත නොහැකි උග්‍ර බාධකයක් බවට පත්ව ඇත.

ඇතැම්විට ඉඩම් භාවිතය සහ ජනාවාස සැලසුම් අධිකාරය යනුවෙන් නැවත ප්‍රතික්ෂිප්තය කළහැකි ජනාවාස සැලසුම් හා සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් රජයේ අරමුදල් ඇතිව පිහිටුවනු ලැබෙන ජනාවාස සඳහා උපයෝගී කරගත යුතු අවශ්‍යතාවයන් නියම කිරීම මෙම ගැටළුවට යෙදිය හැකි විසඳුමක් වන්නේය. මෙහි නියමයන්ට පහත සඳහන් කරුණු ඇතුළත් විය යුතු වේ:

- (අ) ශේෂයෙහි සිදු කරන ලද භෞතිකමය, ශාසන විද්‍යාත්මක, සමාජීය සහ ආර්ථික සැලසුම් පදනම් කරගෙන පුළුල් වූත් ස්ථායී වූත් ජනාවාස සැලසුම් ඉදිරිපත් කිරීම;
- (ආ) මූලික ආයෝජනය අනුව සෑහෙන ආදායමක් හා ජනාවාසිකයින් හට පිළිගත හැකි ආදායම් මට්ටමක් ලැබෙන බව තහවුරු කෙරෙන මූල්‍ය සැලැස්මක් සකස් කිරීම;
- (ඇ) ජනාවාස පිහිටුවීම සඳහා ප්‍රාග්ධන මෙන්ම පුනරාවර්ධන වියදම්ද වශයෙන් ප්‍රමාණවත් අරමුදල් ලබාගත හැකි බවට තහවුරු වීම;
- (ඈ) තව පදිංචි කරුවන්ට මාර්ගෝපදේශකත්වය ලබා දී සිටුවූ ප්‍රමුඛ කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රවීණ කාර්ය මණ්ඩලයක් ලබා ගත හැකි වීම;
- (ඉ) මෙම අධ්‍යයනයේ 7.5 ඡේදයෙහි කොටසින් දක්වා ඇති මාර්ගෝපදේශ ඇතැම්විට ආදර්ශනයක් වශයෙන් ගෙන ජනාවාසයෙහි පරමාර්ථයන් ළඟා කර ගැනීම සඳහා සැලසුම් කරන ලද අදියරගත ක්‍රියාත්මක වැඩසටහනක්.

තව ජනාවාස යෝජනා අනුමත කිරීම සඳහා සවිස්තර උපමානයන් පිහිටුවීම, ආයෝජනයට පෙර මෙම සැලසුම් තක්සේරු කිරීම සහ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කරගෙන යාමේදී ඒවායින් ලබන ප්‍රතිඵල අගය කිරීම, දිස්ත්‍රික් කමිටු මගින් ක්‍රියාත්මක වන ඉඩම් භාවිත සහ ජනාවාස සැලසුම් අධිකාරය සතු කාර්යයන් වන්නේය.

දේශපාලනමය හෝ වෙනත් අවශ්‍යතාවයන් අනුව ජනාවාස සැලසුම් සඳහා නියම කර ඇති උපමානයන් එකක් හෝ තොසළකා හැරිය යුතු වන්නේ නම්, එම ක්‍රියා මාර්ගය ඉටු කිරීමට වැය වන මුදල් ගණන් බලා ආයෝජන හා ආපසු මුදල් ගෙවීමේ ප්‍රතිපත්ති ඒ අනුව වෙනස් කළයුතු අතර ජනාවාසය අගය කළයුත්තේ ඉහත කී කරුණු සිහියේ තබාගෙනය.

1.9 ජනාවාසකරණය පිළිබඳ අධ්‍යයනයන්හි සපලදායක බව:

ශ්‍රී ලංකාවේ ජනාවාසකරණය පිළිබඳ අධ්‍යයන විශාල සංඛ්‍යාවක් සිදු කර ඇතත් ඒවා සියල්ල මෙම සමාලෝචනයට ඇතුළත් කර නොමැත. දේශීය වූත්

විදේශීය වූත් ශාස්ත්‍රීය නිරීක්ෂකයින් විසින් ඇතැම් අධ්‍යයන සිදු කර ඇති අතර රජය විසින් පිහිටුවන ලද කොමිෂන් සභා මගින්ද, ජනාවාස ආයතනවල ඉල්ලීම පරිදි රජයේ නොයෙකුත් ආයතන විසින්ද, ඇතැම්විට ජනාවාස ක්‍රියාත්මක කරන සංවිධාන විසින්ද ඇතැම් අධ්‍යයන සිදු කර තිබේ.

අධ්‍යයන වලින් බොහොමයක් ප්‍රායෝගික බව කෙරෙහි නැඹුරු වී ඒවායේ විමසුමට ලක් වන ජනාවාස දියුණු කිරීම සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කර ඇතත් කවර වූ හෝ ක්‍රියා මාර්ගයකට ඒවා තුඩු දී තැබී බව පැහැදිලිය. ඇතැම්විට අධ්‍යයන මගින් කර ඇති නිර්දේශ, ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සංවිධාන වෙත නොදැන්වීම හේතුකොටගෙන මෙය සිදු වූවා වන්නට පිළිවන. මෙවැනි පර්යේෂණ කටයුතු ක්‍රියාකාරීත්වයකට නැඹුරු කළහැකි හොඳම අවස්ථාව වනුයේ ජනාවාස වැඩසටහනක් අගය කිරීම පිළිබඳ කාර්යය එම ජනාවාස වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනය විසින්ම කරනු ලබන අවස්ථාවය; එසේ නැතහොත් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනය විසින් අපහසුත යයි සලකනු ලබන සංවිධානයක් මගින් එම අගය කිරීම සිදු කරන අවස්ථාවයි.

අධ්‍යයන වැඩි හරියක් ජනාවාසයින් ලබා ඇති ප්‍රගතිය අගය කිරීමේදී, සමාන්තර හෝ වඩා වැදගත් සේ සැලකිය හැකි පරමාර්ථයන් (නිදසුනක් වශයෙන් උපරිම සේවා අවස්ථාවන් ලබා ගැනීම) අමතක කර දමා එක් විශේෂ පරමාර්ථයක් පමණක් (නිදසුනක් වශයෙන් ජනාවාසයින්ට උපරිම ආදායමක් ලබා දීම) අගය කිරීමට යාම නිසා, අධ්‍යයන බොහොමයක් කෙරෙහි සැලකිල්ලක් යොමු වී නොමැත. ප්‍රයෝජනවත් සේ සැලකිය හැකි අධ්‍යයන ඡේත්‍ර විශේෂයන් වෙන් කොට දක්වා ජනාවාසයක කවර පරමාර්ථයක් අගය කළයුතුදැයි ඉඩම් භාවිත හා ජනාවාස සැලසුම් අධිකාරය විසින් නියම කරනු ලැබේ නම් මෙම ගැටළුව මග හරවා ගත හැකි වනු පමණක් නොව, මෙම සමාලෝචනයෙහිදී පැහැදිලි වී ඇති, පර්යේෂණ අනවශ්‍ය පරිදි දෙගුණ වීමද වැළැක්විය හැකි වන්නේය.

1.10 නිගමනය:

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම් ජනාවාසකරණය වැනි ඉතාමත් සංකීර්ණ විෂයයන් පිළිබඳව කරන ලද විග්‍රහයකින් සරළ නිගමන කිහිපයක් දැක්විය හැකි නම් පහත සඳහන් කරුණු අප විසින් යෝජනා කරනු ලැබේ:

- (අ) ජනාවාස පිහිටුවීමේදී අරමුණු කර ගත් පරමාර්ථයන් අතර වූ ගැටීම් අවබෝධ කර ගැනීමට හෝ ඒවා අතර එකඟත්වයක් ඇති කිරීමට අපොහොසත් වීම හේතුකොටගෙන ශ්‍රී ලංකාවේ ජනාවාසකරණය පිළිබඳ ප්‍රයත්නයේදී නොයෙකුත් වැරදි, ඇතැම්විට බෙහෙවින් වියදම් දරන්නට සිදු වූ වැරදි සිදු කර ඇත. එසේම මේ

අතින් ලබා ගත් ජයග්‍රහණයන්ද සටහන්ව තිබේ. සැලසුම් අදියරෙහිදී සියළුම පරමාර්ථයන් පිළි ගනු ලැබේ නම් ජීවයින් බොහෝමයක් සම්බන්ධයෙන් නිසි කටයුතු කළහැකි වන බව අත්දැකීම් මගින් පැහැදිලි වී ඇත.

- (ආ) ජනාවාස සැලසුම්කරණයෙහිදී හා ජීව ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ගැටළු බොහෝමයක් පැන නැගෙනුයේ රජයේ ආයතන හා දෙපාර්තමේන්තු ගණනාවක් මේ කාරණය හා සම්බන්ධ වන හෙයිනි. විවිධ දෙපාර්තමේන්තු අතර වැඩ කටයුතු සුපරීක්ෂණයකට ලක් කර, ජනාවාසවලට සපයනු ලැබෙන සේවාවන් සම්බන්ධීකරණය කර, ඉටු කෙරෙන වැඩ කටයුතු අගය කරන සවිමත් ඉඩම් භාවිතා හා ජනාවාස සැලසුම් අධිකාරයක් පිහිටුවීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.
- (ඇ) හොඳ ආරම්භයකින් යුත් ජනාවාස වැඩසටහන් වැඩි හරියක් අසාර්ථක වූයේ ඉඩමෙහි ප්‍රමාණයට අනුව දැරූ ගත නොහැකි වන තරම් ජනාවාසිකයින් එයට රැගෙන ඒමට ඉදිරිපත් වූ ඉල්ලීම් ඉටු කිරීමට යාමෙනි; එසේ නොහොත් ජීවයේ පරිපාලනමය හැකියාවන් හා මූල්‍ය සම්පත්වලට සරිලන ප්‍රමාණයට වැඩියෙන් ජනාවාසය ව්‍යාප්ත වීම නිසාය. රජයේ සහයෝගය ඇතිව තව ජනාවාස ආරම්භ කිරීමේදී අනුගමනය කළයුතු අවම අවශ්‍යතාවයන් ඉඩම් භාවිත සහ ජනාවාස සැලසුම් අධිකාරය විසින් නියම කළ යුතුය. මෙසේ පනවනු ලබන නියමයන් නොසලකා හැරිය යුතු යයි කවර වූ හෝ බල වේගයක් මගින් ඉල්ලීම් කරනු ලැබේ නම් ඒ සඳහා වැය වන වියදම්, ආයෝජන හා ආපසු ගෙවීමේ ප්‍රතිපත්ති සකස්වීමේදීද ලැබෙන ප්‍රතිපල අගය කිරීමේදීද සැලකිල්ලට ගත යුතු වන්නේය.
- (ඈ) අසල්වැසි ප්‍රදේශ සමඟ ජීවනාග්‍රතාවයක් ඇති වී අවට ගම්වලට සුභසාධනයක් සැලසෙන පරිද්දෙන් සංවිධිත මධ්‍යස්ථාන වශයෙන් ජනාවාස සැලසුම් කරනු ලැබේ නම් වෙනත් ප්‍රදේශ සමඟ සසඳන කල ජනාවාසවලට යොදවනු ලැබෙන ප්‍රමාණානුකූල නොවන ආයෝජනය සාධාරණ ලෙස සැලකිය හැකි වන්නේය. මෙවැනි ප්‍රවේශයක් මගින් ජනාවාසය හුදකලා බවට පත් වීමේ අවදානමක් අවට ජන සමූහ සමඟ ගැටීම් ඇති කර ගැනීමට දක්වන නැඹුරුතාවයන් අඩු වන්නේය.
- (ඉ) ජනාවාසයක ප්‍රගතිය අධීක්ෂණයට ලක් කර ඉලක්ක සමාලෝචනය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වන්නේය. අධ්‍යයන සිදු කිරීමේදී ජනාවාසවල සියළුම පරමාර්ථයන් පිළිබඳව සැලකිලිමත් වන බවටත් අධ්‍යයනයන්හි ප්‍රතිපල නිසි බලධාරීන් වෙත යොමු කරනු ලැබෙන බවටත් තහවුරු වී ඉඩම් භාවිත සහ ජනාවාස සැලසුම් අධිකාරය විසින් අනාගත අධ්‍යයනයන් සඳහා මාර්ගෝපදේශකත්වය සැපයිය යුතු වේ.

2 වෙනි පරිච්ඡේදය

අනු පනත් සහ මූලික ප්‍රතිපත්ති විකාශනය පිළිබඳ සමාලෝචනයක්

බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත පාලන යුගයෙහි සිට ලේ දක්වා ඉඩම් ජනාවාසකරණය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිවල මූලික විකාශනයන් මෙම පරිච්ඡේදයෙන් විස්තර කරනු ලැබේ. ගොවිතැන් කළමනාකරණ ඉඩම් සඳහා වූ ජනගහණ පීඩනය සිසුයෙන් වැඩි වී ඉඩම් පවරා දීම හා නව ජනාවාසකරණය පිළිබඳ රාජ්‍ය පාලනය වැඩි කිරීමේ අවශ්‍යතාවය මහත්සේ දැනුන, නිදහස ලැබීමෙන් අනතුරුව සිදු වූ විකාශනයන් කෙරෙහි වැඩිව අවධානයක් යොමු කෙරේ.

2.1 රජයේ ඉඩම් (අයුතු ලෙස අත් කර ගැනීම) ආඥා පනත 1840 :

1840 දී පනවන ලදුව 1949 දී දැනට පවතින තත්වය තෙක් වරින් වර ප්‍රතිශෝධනය කරන ලද මෙම ආඥා පනතින් 'අග්‍රාණ්ඩුකාර වරයා අනුමත කරන කවර වූ හෝ පරමාර්ථයක් සඳහා' වගා නොකර ඇති ඕනෑම ඉඩමක් පවරාගෙන එම ඉඩම් පුද්ගලයින්ට හෝ ආයතනවලට ප්‍රදානය කිරීමට, විකිණීමට හෝ බදු දීමට රජයට බලය පැවරුණේය. 'තම භුක්තිය අවුරුදු 30 තෙක් ව්‍යාප්ත වී නොමැති නම් (මෙය අවුරුදු පහක් ලෙස ඉක්මණින් අඩු කරන ලදී) රජය හිමිකම් කියන ඉඩමක් සම්භාවී අයිතියක් හෝ උරුමයක් නොමැතිව භුක්ති විඳින කවර වූ හෝ පුද්ගලයෙකු ඉවත් කිරීම' සඳහා විධිවිධාන සැලසීම පනතේ මූලික පරමාර්ථය විය.

සියළුම කැලෑ, මුඩු ඉඩම්, පරිහරණය නොකල හෝ වගා නොකල ඉඩම්, අන් ආකාරයක අයිතියක් සිදු නොවේ නම් රජයට අයිති දේපල සේ සලකන ලදී. 'සන්නසක්' / හෝ දිවනාවක් පිළිබඳ සාධක ඇති අවස්ථාවලදී හෝ අවුරුදු 20 ක කාලයක් ඇතුළත බදු ගෙවූ බවට සාක්ෂි ඇති අවස්ථාවලදී හැරෙන්නට, අවුරුදු ගණනාවක කාල පරතරයක් ඇතිව පමණක් වගා කරන ලද හෝ සහ අනිකුත් ඉඩම් රජයට අයිති සේ සලකන ලදී. රජයට වෘස්සගහන වූ මෙම උපකල්පනය බෙහෙවින් ප්‍රබල වූ අතර රජය සමග වූ ඉඩම් ආරවුල් පිළිබඳ අවස්ථාවලදී ඒවායින් ජය ගැනීමට හැකි වූයේ ගොවීන් ඉතාමත් සමුදාය දෙනෙකුට පමණි. එසේම රජයේ ඉඩම් පවරා දීම පිළිබඳ ආරම්භක අදහස ඉඩමක් භාවිතා කරන පුද්ගලයෙකුගේ ඕනෑම අනුමත ඉදිරිපත් වූන අතර ඉඩමේ පරිහරණය සඳහා හෝ ඉඩම පිළිබඳ ප්‍රදානය සඳහා මුදල් ගෙවීමටද සිදු වූයේය. වගාම යෙදවිය හැකි මූලධනයක් තිබුණද, ඉඩම් ලබා ගත හැකි ප්‍රදේශ පිළිබඳව අවබෝධයක් ලැබුවාවූද, යටත් විජිත රජයේ ක්‍රම උපක්‍රම

/ සන්නස යනුවෙන් හැඳින්වෙනුයේ සාමාන්‍යයෙන් තඹ පතක කොටස සිංගල රජ කෙනෙක් විසින් දෙන ලද අධිකාර පත්‍රයකි.

පිළිබඳ දැනුවත් ඇතිතාවූද, යුරෝපීය හෝ වේවා ලංකික-හෝ වේවා මුදල් යෙදවිය හැකි පුද්ගලයින් හට මෙම ක්‍රමය වාසි සහගත විය. අනෙක් අතට, ප්‍රාදේශීය මෙන්ම අවශ්‍ය අවබෝධයද නොලත් පුළු භෞවිත් හට ඉඩම් අත් කර ගැනීම අසීරු කාර්යයක් වීමි.

හේන් භෞවිතන, දර එක්තාපු කිරීම, හරකුන්ට තන කැවීම සහ ආහාර රැස් කිරීම යනාදී කාර්යයන් සඳහා ගම්වැසියන් විසින් වරින් වර පරිහරණය කරන ලද ගොඩ ඉඩම්, වැවිලි කළුණක් සඳහා බදු දෙනු ලැබුවාහු හෝ විකුණනු ලැබුවාහු මැද රටට සහ කඳු රටට රජයේ ඉඩම් ආඥා පනතේ ප්‍රධානතම බලපෑම සිදු වූණේය. පසු කාලවලදී උඩරට පෙදෙස්වල උග්‍ර තත්වයකට පත් වූ ඉඩම් හිඟය සඳහා මෙම පනත ප්‍රධානතම හේතුවක් වූ අතර වියළි කලාපයට ජනගහණය සංක්‍රමණය කර තව ජනපද පිහිටුවීම සඳහා අවශ්‍යතාවයක් ඇති වූයේ මේ නිසාය.

2.2 1897 අංක 1 දරණ මුදු බිම් පනත:

පසු කාලයක, 1933 ඉඩම් නිරවුල් කිරීමේ පනත වශයෙන් ආදේශිත මෙම ආඥා පනතින්, කිසියම් ඉඩමක් රජයේ ඉඩමක්ද, පුද්ගලික ඉඩමක්ද යන බව පරීක්ෂා කර ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තවත් පියවරක් ඉදිරියට ගෙන යන ලදී. මෙහිදී 'නිරවුල් කිරීම' යන වචනයෙන් අදහස් කරනුයේ කිසියම් භූමියක පුද්ගලයින් පදිංචි කරවීම නොව බිම් කට්ටියක අයිතිය සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් වන ගැටුම් නිරාකරණය කිරීමයි. "සංවර්ධනය නොකරන ලද බිම් කට්ටියක් වෙනුවෙන් මෑත කාලීනවත් ඇතුළතදී ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් නොවුවහොත් එවැනි ඉඩම් රජයේ ඉඩම් ලෙස සලකනු ලැබෙන" බවට ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේ බලතල නිරවුල් කිරීමේ නිලධාරියා වෙත පවරන ලදී.

2.3 1935 ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත:

ඉඩම් ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන් සම්ප්‍රදායික පැවති යටත් විජිතවාදී ආකල්ප යෙහි මූලික වෙනස ඇති වූයේ 1929 දී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ඉඩම් කොමිෂන් වාර්තාව සමඟය. මෙම කොමිෂන් නිර්දේශ වලින් වැඩි හරියක් 1935 ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනතට ඇතුළත් කරන ලදී.

ආහාර නිෂ්පාදනය කිරීම සහ භෞවිත්ගේ තත්වය දියුණු කිරීම සම්බන්ධයෙන් වැඩි වෙහිත් පැවති සැලකිල්ල මෙම ආඥා පනතින් පිළිබිඹු විය. ඉඩම් පැවරීමේදී රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය පළමුවරට මෙම පනතින් හඳුන්වා දෙනු ලැබිණි. රජයේ ඉඩම් පවරා දීම සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂා කර එම කටයුතු පාලනය කිරීම සඳහා ඉඩම් කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුවක් පිහිටුවන ලදී.

ඉඩම් දිය යුතු නොයෙකුත් පක්ෂවල පුද්ගලයින් සහ ඉඩම් උපයෝගී කරගත යුතු නොයෙකුත් පරමාර්ථයන් සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි වෙනස්කම් දක්වන ලදී. ගම් පුවල් කිරීම, ග්‍රාමීය ව්‍යවස්ථා, තෘණ බිම්, හේන් ගොවිතැන් සහ ප්‍රසිද්ධ වැඩ කටයුතු යනාදිය සඳහා රජයේ ඉඩම් 'මක' වෙන් කර දෙන ලදී. ඇතැම් පෙදෙස් වලින් එම ප්‍රදේශයේ ගම්වැසියන් හෝ ගොවි ජනපදයන් හටත් 'මධ්‍යම පන්තියේ ලාභිකයින්' වැනි අනිකුත් පක්ෂවල පුද්ගලයින් හටත් 'පන්තියක් හෝ ජාතියක් පිළිබඳව නොතකා කවර වූ හෝ පුද්ගලයින් හටත්' ඉඩම් දිය යුතු වූයේය.

ගොවිතැන් කටයුතු කරන්නෙක් හට බිම් කට්ටියක් සඳහා බල පත්‍රයක් දෙන ලද අතර, පදිංචිය හා වගාව පිළිබඳ ඇතැම් කොන්දේසි සපුරාලූ පසුව බදුකරු සඳහා 'සුරැකිත බව' පිළිබඳ නොයෙකුත් මට්ටම් නියෝජනය කරන වර්ග තුනකින් එක් වර්ගයක් යටතේ එම බල පත්‍රය ප්‍රදානයක් බවට පරිවර්තනය කරන ලදී. දිසාපති වරයාගේ ලිඛිත අනුමැතිය නොමැතිව ඉඩම සම්පූර්ණ වශයෙන් හෝ වේවා එයින් කොටසක් හෝ වේවා විකිණීමට හෝ බදු දීමට හෝ උගස් කිරීමට හෝ නොහැකි වූ අතර, කවර වූ හෝ උපායයක නියෝගයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමක් වශයෙන් මෙම ඉඩම් අල්ලා ගැනීමට හෝ විකිණීමට හෝ නොහැකි වූයේය.

රජයේ ඉඩම් සඳහා බල පත්‍රයක් ලබා ගැනීමට හෝ දීමනාවක් වශයෙන් එම ඉඩම් ලබා ගැනීම සඳහා සුදුසු අයදුම් කරුවන් දිසාපති විසින් තෝරා ගනු ලැබූ ඉඩම් කම්බේටියකදී හැරෙන්නට වෙනත් අවස්ථාවක ඉඩම් පවරා දිය යුතු නුඹුවේය.

දීමනාවක් වශයෙන් හෝ බල පත්‍රයක් යටතේ හෝ පවරන ලද කවර වූ හෝ ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් කිසියම් මුදලක් වාර්ෂිකව රජයට ගෙවිය යුතු වීණි. මෙම මුදල නිගමනය කරන ලද්දේ පවරා දීම කෙරෙන දින පැවැති වටිනාකම අනුවය.

දිසාපති විසින් ලියවිල්ලකින්, වෙනත් ආකාරයකට අනුමත කළවිට හැරෙන්නට සෑම අවස්ථාවකදීම එක් අනුප්‍රාප්තිකයෙක් නම් කිරීමට බිම් කට්ටි ලබන්නන් හට හැකි වූයේය. මෙම බිම් කට්ටිකරු හට තමන් වෙනුවෙන් එක් අනුප්‍රාප්තිකයෙක් නම් කළහැකි වූ අතර ඔහු තම කලත්‍රයා හෝ ලේ නැඟුණකට අත්තෙක් විය යුතු වීණි.

බල පත්‍රයෙහි හෝ දීමනා පත්‍රයෙහි සඳහන් කොන්දේසි වලින් එකක් හෝ අනුගමනය කිරීමට බිම් කට්ටිකරු අපොහොසත් වුවහොත් (නීති විරෝධී වශයෙන් වෙනත් අයෙකුට පවරා දීම, නියමිත බදු මුදල් ගෙවීමට අපොහොසත් වීම, සෝදා පැවව වැළැක්වීම සඳහා හෝ නියම කර ඇති ආකාරයකට බිම් කට්ටිය දියුණු කිරීමට නිසි පියවර ගෙන නොගිනීම) අවවාදාත්මක නියෝගයක් ඔහු වෙත නිකුත් කළහැකි වූ අතර අවසාන වශයෙන් එම දීමනා පත්‍රය හෝ බල පත්‍රය අවලංගු කිරීමේ බලතල දිසාපති වෙත පැවරුණේය.

1935 දී පනවන ලද ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත මගින් මූලික වශයෙන් මුළු භාරපයෙන්ම 1960 ගණන් තෙක් රජයේ ඉඩම් පවරා දීම හා සංවර්ධනය කිරීම ඉදිරියටද පාලනය කෙරුණේය.

2.4 වාරිමාර්ග ආඥා පනත 1946:

ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත යටතේ නව ජනපද සඳහා පවරා දෙන ලද රජයේ ඉඩම් වලින් වැඩි හරියක්, වාරිමාර්ග පහසුකම් වලින් හෙබියාවූ වියළි කලාපයෙහි වූයේය. මෙම පහසුකම් ක්‍රියාත්මක කිරීම හා භාවිතය 1951 සහ 1968 දී සංශෝධනය කරන ලද 1946 වාරිමාර්ග ආඥා පනතෙහි නියම කර ඇත.

වාරිමාර්ග ක්‍රමය තවත්තු කරගෙන ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී, ගොවීන් හා වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව අතර වගකීම් භාරය බෙදී යන ආකාරය මෙකී ආඥා පනතෙහි, එක් එක් දිස්ත්‍රික්කයන් සම්බන්ධයෙන් එම ආඥා පනත යටතේ පනවන ලද නීති රීතිවලින් විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇත. වියළි කලාපයේ ජනපද යෝජනා ක්‍රමසක වැඩ සහ ප්‍රධාන ඇල මාර්ගවල නඩත්තුවන් වැටෙත් ජලය නිකුත් කිරීමේ හා පාලනය කිරීමේ වගකීමත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුවට පැවරුණේය. වාරිමාර්ග ජල බෙදීම ගෙවා තුබුණු කරා දිවෙන ඇල මාර්ග නඩත්තු කිරීමත් වැට කඩොලු ආදිය ඉදි කිරීමත් ජනපදිකයින් හට පැවරුණි.

ශාන්ත ඇල මාර්ග වලින් තුබුණුවලට ජලය බෙදා දීම පාලනය කිරීම සඳහා වාරිමාර්ග කටයුතු හා සම්බන්ධ මූලාදානයක් පත් කරන ලදී. ඇල මාර්ග හෙළි පෙහෙලි කර ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට ගොවීන් අපොහොසත් වුවහොත් තුබුණු ඇලවලී වලින් වතුර බෙදා දීම තතර කිරීමේ බලතල සිහු සතු විය. රජයේ දිසාපති විසින් මෙම මූලාදානය පත් කරනු ලැබුවන් අස්වැන්නෙන් 1.5% කට සමාන කොමිස් මුදලක් ගොවීන් විසින් සාමාන්‍යයෙන් සිහුට ගෙවන ලදී.

එක් තත්තයක් පටන් ගැනීමට ප්‍රථමයෙන් තුබුණු යායක සියළුම ගොවීන් රැස්වීමකට කැඳවීමේ විධිවිධාන මෙම ආඥා පනතේ ඇතුළත් කරන ලදී. වපුරනු ලැබෙන තුබුණු ප්‍රමාණය, වැපිරීම සඳහා උපයෝගී කර ගන්නා වී වර්ග, පැල සිටුවීම සඳහා සහ ජලය නිකුත් කිරීම සඳහා කාලසටහන ආදී වශයෙන් තත්ත වැඩසටහන මෙහිදී නිගමනය කරන ලදී. මෙම රැස්වීම පැවතුණේ රජයේ දිසාපතිගේ ප්‍රධානත්වයෙනි. වැඩසටහන සකස් කිරීමේ කාර්යයට ගොවීන් සහභාගී වුවත් එම වැඩසටහන අතුරුම අනුගමනය කළයුතු වැඩසටහනක් බවට පත් කිරීමේ බලතල සිවුන්ට නොතිබී අතර තීරණවලට එළඹීමේ කාර්යයෙහිදී පවා සිවුන් අභිබවා යාමට රජයේ නිලධාරීන් හට හකි විය.

2.5 කුඹුරු පනත 1958:

මෙම පනතෙහි ප්‍රධාන පරමාර්ථය වූයේ අද ගොවියාගේ අද අයිතියෙහි සුරැකීම බව වැඩි කර ඉඩම් හිමියන් හට ගෙවනු ලබන බද්ද ක්‍රමවත් කිරීමය. ඉඩමෙහි අයිතිය රජය වෙත පැවරුණු ගොවි ජනපදවල ගොවීන් හට මෙම විධිවිධාන අදාළ නොවීය.

වාරිමාර්ග වැඩ කටයුතු නඩත්තු කිරීම, ජලය නිකුත් කිරීම පාලනය කිරීම සහ ජල බදු රැස් කිරීම ආදී වගකීම් සහිතව, ගොවීන්ගෙන් තේරා ගත් නියෝජිතයින්ගෙන් සමන්විත ගොවිකාරක සභා මෙම පනතින් පිහිටුවන ලදී. කෙසේ වුවද ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල මෙම කාර්යය වැඩියෙන් ඉටු කරන ලද්දේ රාජ්‍ය නිලධාරීන් විසිනි. පලදායී අයුරින් වැඩ කළ ගොවිකාරක සභා වූයේද සාමාන්‍යයකි.

වී ගොවිතැන දියුණු කිරීම, කුඹුරු ඒකාබද්ධ කිරීම සහ සාමූහික ගොවිපලවල් පිහිටුවීම සඳහා සැලසුම් ඉදිරිපත් කිරීමට ගොවිකාරක සභාවලට බලතල තිබුණේ මෙම අංශය පිළිබඳව එම කමිටු තවම ක්‍රියාත්මක වී නැත.

2.6 ඉඩම් කොමිෂන් වාර්තාව 1958 (1958 සැප්තැම්බර් මස අංක X දරණ සැසි පත්‍රිකාව)

රජයේ ඉඩම් පවරා දීම, ජනපදිකයින් හට ආධාර දීම, රජයේ ඉඩම් කාර්යාලය අයුරින් පරිහරණය කිරීම ආදී කරුණු පිළිබඳ රජයේ ප්‍රතිපත්තිය විමසා බලා, 1935 ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනතට අවශ්‍ය සංශෝධන යෝජනා කිරීම සඳහා 1955 දී අග්‍රාණ්ඩුකාර වරයා විසින් ඉඩම් කොමිෂමක් පත් කරන ලදී. මෙම කොමිෂම 1957 දී අතුරු වාර්තාව ඉදිරිපත් කර 1958 දී එහි අවසාන වාර්තාවද ඉදිරිපත් කළේය.

ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල අතීතයේදී කරන ලද ආයෝජන අකාර්යාලය අයුරින් භාවිතා කර ඇතැයි නිගමනය කළ මෙම කොමිෂම මෙහි යෝජනා ක්‍රම භාණ්ඩාගාරයට නිරතුරුවම බරක් නොවීමට නම් අනාගත ජනාවාස සැලසුම්කරණයේදී හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සමාජයේ උපමානයට වඩා ආර්ථික කරුණු ගැන සැලකිලිමත් දැක්විය යුතු බවද තීරණය කළේය.

තමන්ගේ බිම් කට්ටිවල අයිතිය පිළිබඳ ස්පූ තිරස්පු ජනපදිකයින්ට දීමෙහි ලා පැවති දිගු පමාවන් සිවුන් අධෛර්යයට පත් කළ බවත් මෙම හේතු ඉඩම් හා මූලධනය අකාර්යාලය අයුරින් භාවිතා කිරීමකට තුඩු දුන් බවත් කොමිෂම අදහස් කළේය. පහත සඳහන් අදියර තුනකින් යුතු භූමි ක්‍රමයක් කොමිෂම විසින් යෝජනා කරන ලදී:

1 වන අදියර : අවුරුදු තුනක් නොඉක්මවන කාලසීමාවක් සඳහා කට්ටි කරුවෙකු හට බල පත්‍රයක් ලැබෙන අතර මෙම කාලසීමාව තුළ සිහු අදාළ ඉඩමෙහි පදිංචි වී රජයේ පරීක්ෂකාරීත්වය යටතේ එය සංවර්ධනය කළ යුතුය. වාර්ෂික බිම් කුලියක්ද සිහු විසින් ගෙවිය යුතු වේ. ඉඩම විකිණීමට හෝ උගස් කිරීමට හෝ සිහුට අයිතියක් නොමැත.

සිහු එක් අනුප්‍රාප්තිකයෙක් නම් කළ යුතුය. ✓

II වන අදියර : මුලින් දෙනු ලැබෙන බල පත්‍රයෙහි හෝ බද්දෙහි සඳහන් කොන්දේසි සතුටුදායක ලෙස සපුරාලීමට යටත්ව තම බිම් කට්ටිය රජයෙන් ඵලදී ගැනීම සඳහා අවස්ථාවක් කට්ටිකරුවාට දෙනු ලැබේ.

III වන අදියර : ඵලදී ගැනීම අවසාන වූවායින් පසුව කට්ටිකරු රජයෙන් ප්‍රදානයක් ලබා ගනියි. එය යටත් වනුයේ කට්ටි කැඩීම වළක්වන කොන්දේසිවලට පමණකි. සිහු මෙම කොන්දේසිය හැරෙන්නට රජයේ පරිපාලනයෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම නිදහස් වන්නේය.

ජනපදකරණය සම්බන්ධයෙන් කොමිෂන් සභාව යෝජනා ගණනාවක් ඉදිරිපත් කළ අතර පහත සඳහන් යෝජනා වැදගත් වේ:

- (අ) කලින් නියම කරනු ලැබෙන අක්කර ප්‍රමාණයකට අනුව කලින් නිගමනය කරන බිම් කට්ටි ගණනාවක් සපයා දෙනවාට වඩා ඉඩම් සම්පත් වලින් උපරිම ප්‍රයෝජන ලබා ගත හැකි වන පරිදි ජලාධාර ප්‍රදේශ අනුව ඉඩම් පරිහරණය සැලසුම් කළ යුතුය.
- (ආ) සමාජයීය ඒකාබද්ධතාවය හා සමූපකාරය දියුණු කරනු වස් ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල නිවාස පොකුරු ක්‍රමයට පිහිටුවිය යුතු වේ.
- (ඇ) සමාජයීය සාධාරණත්වය පිළිබඳ හේතූන් අනුව නොව උපරිම ආර්ථික නිෂ්පාදනයක් ලබා ගත හැකි වන පරිදි ගොවිතැන් කටයුතු පිළිබඳ පළපුරුද්ද හා හැකියාව පදනම් කරගෙන ජනපදිකයින් තේරා ගත යුතුය.
- (ඈ) ආර්ථිකමය හේතූන් අනුව බලන කල, ලබා ගත හැකි කුඹුරු වලින් වැඩි හරියක් ඉඩම් නොමැති ගොවීන් හට පවරා දිය යුතුය. එසේම උගත් තරුණයින්ටත්, විශාල ඒකක වශයෙන් බිම් කට්ටි වගා කළහැකි මධ්‍යම පන්තියේ පුද්ගලයින් හටත් කුඹුරු ඉඩම් පවරා දිය යුතු වේ.
- (ඉ) තේ සහ රබර් වගාවට සුදුසු ඉඩම් කුඩා බිම් කට්ටි හිමියන් හට පවරා දිය යුතු නොවේ. මෙම ඉඩම් අක්කර 500 බැගින් වූ ඒකක වශයෙන් මධ්‍යම පන්තියේ පුද්ගලයින් හටත්, සවිමත් ඒකාබද්ධ තාවයක් ඇති සාමූහික කණ්ඩායම් වලටත්, මෙවැනි සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමවලට පොළඹවා ගත හැකි නම් පුද්ගලික ධන ආයෝජකයින් හටත් පවරා දිය යුතු වේ.

I/ මෙම කාර්යය දේශීය වාරික වාරිකවලට විරුද්ධ බවත් ආර්ථික වශයෙන් අනවශ්‍ය සේම ක්‍රියාත්මක කළ නොහැකි බවත් සඳහන් කරමින් කොමිෂන් සභාවේ එක් සාමාජිකයෙක් මෙම යෝජනා වට විරෝධතාවය පළ කළේය.

- (ඊ) නොයෙකුත් වර්ගයේ යෝජනා ක්‍රම පිහිටුවීම සඳහා රජය විසින් දෙනු ලැබෙන ආධාරවල ප්‍රමාණය අඩු නොකළයුතු වූවත් ඒවා ලබා දිය යුත්තේ පරාදීනත්වය පිළිබඳ හඹිමක් ඇති නොවන ආකාරයෙනි. ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල සහ මධ්‍යම පන්තියේ යෝජනා ක්‍රමවල මුළු ආයෝජනය අවුරුදු 20-50 දක්වා කාලයක් අතරතුර ආපසු අය කර ගත යුතු වේ. ගම් පුවල් කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමවලදී ආයෝජනයෙන් 75% ක් චාර්ජ්ක අය කර ගැනීමේ මගින් හෝ බිම් කට්ටි ඵලදී ගන්නා අවස්ථාවේදී එක්වරම අය කර ගන්නා මුදලක් මගින් ආපසු ලබාගත යුතු වේ.
- (උ) මහා මාර්ග, අලෙවිය, ණය සහ ව්‍යාප්ති කටයුතු වැනි පරිපූරක සේවාවන්හි තත්වය බෙහෙවින් දියුණු කළ යුතුය.
- (ඌ) පරිපාලන කටයුතුවල පූර්ණ වශයෙන් නිරත වන ජනපද නිලධාරීන්ගෙන් ව්‍යාප්ති කටයුතු පිළිබඳ වගකීම ඉටු කළයුතු අතර එය කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂිකම් උපදේශකවරුන් වෙත පැවරිය යුතුය.
- (එ) ජනපද යෝජනා ක්‍රම ආරම්භ කරන ප්‍රමාණය නිරතුරුවම සමාලෝචනයට යොමු විය යුතු අතර එය නිසි පරිදි කරනු ලබන සැලසුම් සහ සංවිධානයන් නොගුණවිය යුතුය. කෘෂිකාර්මික ව්‍යාප්ති කටයුතු හේතුකොටගෙන ඇතට ඇති කුසුරු ඉඩම්වල අති විශිෂ්ට ප්‍රතිපල ඇති වුවහොත් හෝ වැඩි ආර්ථිකමය ප්‍රතිලාභයක් ලබා ගත හැකි වන පරිදි ආර්ථිකයෙහි වෙනත් අංශවල ප්‍රමාණවත් දියුණුවක් ලැබුනහොත් ජනපද යෝජනා ක්‍රම ආරම්භ කිරීමේ ප්‍රමාණය අඩු කළ යුතුය. එසේ නැතහොත් එය මුළුමනින්ම තහර කළ යුතුය.

මෙම වාර්තාවෙහි ප්‍රතිපලයක් වශයෙන් 1960 දී සහ 1969 දී ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනතෙහි තරමක සුළු සංශෝධන කිහිපයක් ඇති කරන ලදී. ඒ හැරෙන්නට කොමිෂමෙහි නිර්දේශ අනුව කටයුතු කරනු නොලැබීය.

2.7 සමුපකාර ගොවිපලවල් මගින් කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය, කෘෂිකම් හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශය 1971:

ගොවීන් කණ්ඩායමක් වෙත ඉඩම් හා මූලධනය ලබා දී කෘෂිකාර්මික යෝජනා ක්‍රමයන්හි සැලසුම, සංවිධානය හා කළමනාකරණය පිළිබඳ වගකීම මුළුමනින්ම නොවෙනත් අර්ධ වශයෙන් හෝ ගොවීන් හටම පැවරෙන පරිදි 1971 දී ඉඩම් ජනාවාසකරණය පිළිබඳ නව ප්‍රවේශයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. කෘෂිකම් හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශය විසින් නිකුත් කර ඇති ප්‍රකාශනයක මෙම ප්‍රතිපත්තිය විස්තර සහිතව දක්වා ඇත.

සේවා විසුරුණය උග්‍ර වන්නාවූද, යටිතල පහසුකම් දියුණු කිරීම අඩු වියදමින් කළ හැක්කාවූද ප්‍රදේශවල සමුපකාර ගොවිපලවල් පිහිටුවීමේදී ප්‍රමුඛත්වයක් දෙනු ලැබේ. භාවිතා කර නැති රජයේ ඉඩම්, පුද්ගලයින් හට පවරා දී ඇතත් මනාව සංවිධානය කර නැති රජයේ ඉඩම්, වන රක්ෂිත වශයෙන් වෙන් කර ඇතත් එපරිද්දෙන් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය නොවන ඉඩම් හෝ දැනටමත් අතවසරයෙන් වගා කර ඇති එවැනි ඉඩම් සහ වගා කර හෝ මැනවිත් පාලනය කර නොමැති පොද්ගලික ඉඩම් මෙකී සමුපකාර ගොවිපලවල් පිහිටුවීම සඳහා සුදුසු භූමි භාගයන් වන්නේය.

මහජන මන්ත්‍රීතුමාගේ අදහස් විමසා දියාපති විසින් මෙම ගොවිපලවල් සඳහා සාමාජිකයින් තෝරා ගත යුතු වේ. සිව්හු ව්‍යාපාරය ආරම්භ කරන ප්‍රදේශයේ සිට සැතපුම් පහක දුර ප්‍රමාණය ඇතුළත පදිංචි වූවන් විය යුතු අතර ඔවුන්ගේ වයස අවුරුදු 18-35 දක්වා විය යුතුය. ගොවිතැන් කටයුතු සහ සමුපකාර පදනමක් මත ගොවිතැන් කිරීම පිළිබඳව ඔවුන් සැලකිල්ලක් දැක්විය යුතු අතර සාමාජිකත්වය හා මුදල් යෙදවීම පිළිබඳ කොන්දේසි හා නියමයන් ඔවුහු පිළිගත යුතුය.

සමුපකාර සංවිධාන දෙපාර්තමේන්තුවේ සහකාර කොමසාරිස් වරයෙකු විසින් සකස් කරනු ලබන ආදර්ශ අතුරු ව්‍යවස්ථා සහිතව සාමාජිකයින්ගෙන් සමන්විත සමුපකාර සමිතියක් පිහිටුවා ගත යුතු වේ.

පොද්ගලික ඉඩම් අත් කර ගැනීම සඳහා වැය වන මුදල පියවනු වස් අත්කරයකට රු. 1,600/- බැගින් මුදලක් (රජයේ ඉඩම් ලබා ගත නොහැකි අවස්ථාවලදී), ආරම්භක ප්‍රාග්ධන සංවිධාන වියදම් සහ අතිරේක ප්‍රාග්ධන වියදම් උදෙසා මහජන බැංකුවෙන් ණය මුදලද, පුනරාවර්තන වියදම්ද මෙම යෝජනා ක්‍රමය හා අදාළ මූල්‍ය වැඩසටහනට ඇතුළත් වන්නේය. සාමාජිකයින් විසින් ප්‍රාග්ධනයෙහි කොටසක් වශයෙන් රු. 500/- සිට රු. 1,000/- දක්වා වූ මුදලක් ගෙවනු ලැබේ. මහජන බැංකුව විසින් මුලින් ණයට දෙනු ලැබෙන මෙම මුදල පහසු වාර ගෙවීම් ක්‍රමයක් මගින් ආපසු අය කර ගත යුතු විය.

තෝරා ගන්නා ලද හා පත් කරන ලද (නිල බලයෙන්) සාමාජිකයින්ගෙන් යුත් සමුපකාරයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයක් විසින් යෝජනා ක්‍රමය පාලනය කෙරේ. නිසි මග පෙන්වීමක් හා සුදුසු පරිදි රජයේ අරමුදල් භාවිතා කිරීම තහවුරු කෙරෙනු වස් ආරම්භයෙහිදී නිල බලයෙන් පත් කෙරෙන සාමාජිකයින් වැඩි සංඛ්‍යාවක් සිටිනු ඇත. අනතුරු සාමාජිකයින් පුහුණුවක් ලැබුවාසින් පසුව රාජ්‍ය නිලධාරීන් යෝජනා ක්‍රමයෙන් ඉවත් වෙති. ව්‍යාපාර කළමනාකරු/ලේකම් වශයෙන් පළමුකොට රජයේ නිලධාරියෙක් පත් කරනු ලැබෙන අතර ඔහු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට වගකිව යුතු වන්නේය.

කෂේත්‍රයේ ප්‍රධාන වශයෙන් කටයුතු වීයාල වැව්ලි කම්පනවල මෙන් සංවිධාන කළ යුතු වේ. ආරම්භයෙහිදී දීර්ඝකාලීන බද්දක් යටතේ ඉඩමෙහි අයිතිය සලකා බැලිය යුතු වන්නේය. මෙම මූලික අදියරයෙහිදී 'සර්ව පදනමක් මත පොදුගලක බිම් කට්ටි වෙන් කර දෙනු නොලැබේ; කෙසේ වෙතත් වගා කටයුතු සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රම වලින් එකක් අනුගමනය කිරීමට පිළිවන:

- I. දෛනික වැටුප් හෝ දෛනික වැඩ පදනමක් මත සාමාජිකයින් විසින් යෝජනා ක්‍රමයට අයත් වූව ප්‍රදේශයට එක් ඒකකයක් ලෙස සලකා ගොවිතැන් කටයුතු කිරීම;
- II. යෝජනා ක්‍රමය තුළ එක් එක් ඒකකයක් සාමාජිකයින් කණ්ඩායමක් වෙත හා ර දී වැඩ කිරීම;
- III. කළමනාකාරිත්වයෙහි පොදු මාර්ගෝපදේශකත්වය යටතේ වගා කටයුතු සඳහා පමණක් එක් සාමාජිකයෙක් හෝ එක් පවුලක් වෙත ඉඩම් ඒකකයක් බැගින් පැවරීම.

එක් එක් අවස්ථාවකදී මෙයින් කවර ක්‍රමයක් අනුගමනය කළ යුතුදැයි තීරණය කළ යුත්තේ ඉඩමෙහි පිහිටීම, බෝගවල හා මෙහෙයුම් කටයුතුවල සහාය සහ සාමාජිකයින්ගේ පසුකලය ආදිය සැලකිල්ලට ගැනීමෙනි. නිලධාරීහු සාමූහිකත්වය හා අවබෝධය පිළිබඳව හැඟීමකින් යුතුව සාමාජිකයින් සමඟ වැඩ කළ යුතු වේ.

2.8 ප්‍රාදේශීය සංවිධාන මණ්ඩල යෝජනා ක්‍රම මගින් කෂේත්‍රයේ සංවිධානය - ක්‍රම සම්පාදන හා රැකියා අමාත්‍යාංශය 1971:

කෂේත්‍රීය හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශය විසින් සලකා බැලීමට ගොවිපලවල් පිහිටුවීම යෝජනා කළ වකවානුවෙහිදී කෂේත්‍රයේ සේවා අවස්ථාවන් සම්පාදනය කිරීම සඳහා ඒ සමානව යෝජනා ක්‍රමයක් කෂේත්‍රීය හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශයේ ක්‍රම සම්පාදන හා රැකියා අමාත්‍යාංශයේ සහභාගිත්වයෙන් ප්‍රාදේශීය සංවිධාන මණ්ඩල මගින් ආරම්භ කරන ලදී. ඉහත සඳහන් ශීර්ෂයෙන් යුත් ප්‍රකාශනයක මේ හා අදාළ ප්‍රතිපත්තිය විස්තර කර තිබේ.

ප්‍රාදේශීය සංවිධාන මණ්ඩල, ප්‍රාදේශීය බල මණ්ඩල ප්‍රදේශයක් තුළ ක්‍රියාත්මක වේ. ප්‍රාදේශීය ආදායම් නිලධාරී, මහජන මන්ත්‍රී, ප්‍රාදේශීය බල මණ්ඩලයේ සභාපති සහ ජනතා සංවිධානවලින් අදාළ රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවලින් සාමාජිකයින් මෙහි සාමාජිකත්වයට ඇතුළත් වේ. සේවා අවස්ථාවන් ඇති කර ඇති විටදීත් නිෂ්පාදනය වැඩි කරන, සුළු පිරිමණයේ කෂේත්‍රයේ හෝ කාර්මික ව්‍යාපාර යෝජනා කිරීම ප්‍රාදේශීය සංවිධාන මණ්ඩල වලින් අපේක්ෂා කෙරේ.

මෙම යෝජනා, ක්‍රම සම්පාදන හා රැකියා අමාත්‍යාංශය විසින් පරීක්ෂා කර බලා මුදල් යොදවනු ලැබේ. 1970-1972 කාල පරිච්ඡේදය සඳහා රුපියල් දස ලක්ෂ 100 ක් වෙන් කරන ලද අතර මෙයින් දළ වශයෙන් 35% ක් කෘෂිකාර්මික යෝජනා ක්‍රම සඳහා වෙන් කරනු ලැබේ.

මෙම යෝජනා ක්‍රම සඳහාද සාමාජිකයින් තෝරාගෙන අරමුදල් සපයනු ලැබෙනුයේ සමුපකාර ගොවිපලවල් සඳහා පරිදිදෙනි. සාමාන්‍යයෙන් යෝජනා ක්‍රමයක ප්‍රමාණය අක්කර 25-50 දක්වා වන අතර කවර අවස්ථාවකවත් එය අක්කර 100 නොඉක්මවයි. එක් පුද්ගලයෙකුට රු. 150/- සිට රු. 200/- දක්වා හෝ එක් පවුලකට රු. 250/- සිට රු. 300/- දක්වා වූ ගුද්ධ මාසික ආදායමක් මෙම යෝජනා ක්‍රම වලින් අරමුණු කළ යුතුය.

මෙම ගොවිපලවල් තනි ඒකක වශයෙන් හෝ කණ්ඩායම් වෙත පවරනු ලැබෙන ඒකක ගණනාවක් වශයෙන් හෝ සාමාජිකයෙක් තමන්ගේම ඉඩම වගා කර සැපයුම් සහ අලෙවිය සඳහා සමුපකාර සම්බන්ධ සම්බන්ධ වන පරිදි පෞද්ගලික ඒකක වශයෙන් හෝ සංවිධානය කළ හැක.

යෝජනා ක්‍රම පාලනය කරනු ලැබෙනුයේ ප්‍රාදේශීය සමුපකාරයට අනුබද්ධ විශේෂණීය සමුපකාර සම්බන්ධයෙන් වෙයි. එසේ නොහොත් ප්‍රාදේශීය සමුපකාර සම්බන්ධයෙන් මාධ්‍යයෙන් වෙයි.

2.9 1972 අංක 1 දරණ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ නීතිය :

තෙත් කලාපයෙහි නව ජනාවාස සඳහා ඉඩම් හිඟකම වැඩි වීමත්, වියළි කලාපයෙහි ජනපද සඳහා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ වියදම වැඩි වීමත් සමඟම පෞද්ගලික වතු යායවල් රජයට පවරා ගැනීම සඳහා වූ ඉල්ලීම වැඩි වූ අතර 1972 අගෝස්තු මාසයේදී ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ නීතිය පනවන ලදී.

මෙම නීතිය මගින් කෘෂිකාර්මික ඉඩම්වල පෞද්ගලික අයිතිය පිළිබඳව උපරිමයක් පැනවේ: කුඹුරු සම්බන්ධයෙන් අක්කර 25 ක්ද, වෙනත් ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් අක්කර 50 ක්ද වශයෙනි.

උපරිමය ඉක්මවා ඇති ඉඩම් පවරා ගැනීමට, කලින් අයිති කරුවන් හට ගෙවිය යුතු වන්දි මුදල් පිළිබඳව තීරණය කිරීමට සහ සේවා නියුක්තිය හා පලදායීතාවය වැඩි වන පරිදිදෙන අවුරුදු දෙකක් ඇතුළත පවරා ගත් ඉඩම් පිළිබඳව සුදුසු පරිදි කටයුතු කිරීමට ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් පිහිටුවන ලදී.

වන්දි මුදල තක්සේරු කරනු ලැබෙනුයේ අය බදු ගෙවීමේ පරමාර්ථයන් සඳහා ප්‍රකාශ කර ඇති හෝ තක්සේරු කර ඇති පරිදි ඉඩමෙහි වටිනාකම හෝ එයින් වාර්ෂිකව ලබා ගත් සාමාන්‍ය ලාභය පදනම් කරගෙනය. එය ගෙවනු ලැබෙනුයේ අවුරුදු 25 ක කාලයක් තුළ පරිනත බවට පත් වන්නාවූද, 7% ක වාර්ෂික පොලියක් ඇත්තාවූද ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ ගිවිසුම් පත් මගින් (මුදල් ඇමතිතුමා විසින් නිගමනය කෙරේ නම් මුදල් වලින් සහ/හෝ ගිවිසුම්පත් මගින්). ප්‍රාග්ධන බදු, බුද්දේ බදු සහ ආදායම් බදු වැනි රජයට අය විය යුතු මුදල් ගෙවීමේදී හෝ සංවේදන කටයුතු සඳහා හෝ ඇමතිතුමා විසින් අනුමත කෙරෙන අනිකුත් පරමාර්ථයන් සඳහා මෙම ගිවිසුම්පත් ඉදිරිපත් කළහැකි වේ.

මුල් හිමිකරුවන්ට අය විය යුතු වන්දි මුදල, ඉඩම් පැවරෙන අයගෙන් අය කර ගනු ලැබෙනුයේ කුලී මුදල් වශයෙන් හෝ සිත්තක්කර ගාස්තු වශයෙනි.

ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂම වෙත පවරනු ලැබෙන ඉඩම්, කොමිෂන් සභාව විසින් පාලනය කළයුතු වේ; ඉඩම් නොමැති පුද්ගලයින්ට හෝ උපරිමයට අඩු ඉඩම් ප්‍රමාණයක් ඇති පුද්ගලයින්ට මිළදී ගැනීම සඳහා හෝ බදු වශයෙන් එම ඉඩම් පවරා දිය හැක; සමුපකාරවලට හෝ සාමූහික ගොවිපලවල්වලට පවරා දීමට පිළිවන; රාජ්‍ය සංවිධානවලට පවරා දිය හැක; එසේ නැතහොත් පෞද්ගලික බිම් කට්ටි වශයෙන් පුද්ගලයින් හට විකිණිය හැක; නැතහොත් වෙනත් පොදු කාර්යයක් සඳහා උපයෝගී කර ගැනීමට පිළිවන.

රජයට පවරා ගත් වතු යායවල් නව ජනාවාස වශයෙන් සංවේදනය කිරීමට පිළිබඳ විස්තර සහිත උපදෙස් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ නීතියෙහි විශේෂයෙන් දක්වා නොමැත.

2.10 1972 අංක 2 දරණ කෘෂිකාර්මික පලදා වර්ධන නීතිය:

රජයට පවරා ගත් වතු යායවල්, පෞද්ගලික මුත් ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමයන්ට අයත් වූත් සියළුම ඉඩම් සමඟ මනාව උපයෝගී කරගෙන සංවේදනය කිරීම තහවුරු කරනු සඳහා ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනත පනවා මාසයකට පමණ පසුව කෘෂිකාර්මික පලදා වර්ධන නීතියක් ඉදිරිපත් කරන ලදී.

මෙම පනතේ පරමාර්ථය වනුයේ බෝග වලින් සහ පශු පාලනයෙන් උපරිම පලදායීතාවයක් ලබා ගැනීමේ අදහසින් ඉඩම් පරිහරණය හා කළමනාකරණය (වගා රටාවන්, වගා පිළිවෙත්, වැට්මාම් තඩත්තුව, පස් සහ ජලය සංරක්ෂණය, කෘමි හා රෝග පාලනයද) පිළිබඳව නීති රීති ක්‍රියාවේ යෙදවීමයි.

කෂේත්‍රාර්ථක ඉඩම් හිමියෙක් හෝ ඒවා පරිහරණය කරන්නෙක් ඉහත සඳහන් නියමයන් සපුරාලීමට අපොහොසත් වන්නේ නම් සිහු වෙත අනුපාලන ආඥාවක් නිකුත් කිරීමට කෂේත්‍රී අමාත්‍යවරයාට පිළිවත් වන අතර එක් අවුරුද්දකින් පසුව (පනවා ඇති නිති රීති ඒ වනවිටත් සතුටුදායක ලෙස අනුගමනය නොකරයි නම්) අහිමි කිරීමේ ආඥාවක්ද නිකුත් කිරීමට පිළිවන. මෙහිදී කෂේ විනිශ්චය මණ්ඩලය වෙත අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කිරීමටත් ඉඩම අහිමි වන පුද්ගලයා හට වන්දි ගෙවීමටත් විධිවිධාන සලසා තිබේ.

කෂේත්‍රාර්ථක පලදා වර්ධන කමිටු පිහිටුවීමට මෙම පනතින් ඉඩ කඩ සැලසේ. මෙම කමිටුවලට කෂේත්‍රී ඇමතිවරයා විසින් පත් කරනු ලැබෙන සාමාජිකයින් 10 දෙනෙක් අයත් වන අතර ඇමතිවරයා විසින් නිගමනය කරනු ලැබෙන ප්‍රදේශයක් තුළ සිවුන්ගේ බලය ක්‍රියාත්මක වනු ඇත. සාමාන්‍යයෙන් ගොවිතැන් කටයුතුවල නිරත අය මෙම කමිටුවල සාමාජිකයින් විය යුතු වුවත් ඇමතිවරයාගේ මනාපය පරිදි අන් අයද පත් කිරීමට පිළිවන. කමිටුවෙහි සභාපති සහ උප සභාපති අමාත්‍යවරයා විසින් නම් කරනු ලැබේ.

ගොවිතැන් කටයුතු දියුණු කිරීම, සම්බන්ධකරණය කිරීම හා සංවිධානය කිරීමේ කාර්ය භාරයන්, ක්‍රියාත්මක වැඩසටහන් සම්පාදනය කිරීමේ සහ බෝග හා සත්ව පාලනය පිළිබඳ නිෂ්පාදන ඉලක්කයන් නියම කිරීමේ කාර්ය භාරයන් කෂේත්‍රාර්ථක පලදා වර්ධන කමිටු වෙත පැවරේ.

කවර වූ හෝ දේපලක් අත්පත් කරගෙන ඒ සම්බන්ධයෙන් සුදුසු පරිදි කටයුතු කිරීමටද, ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු සපයන ලෙස කවරෙකු හට හෝ නියම කිරීමටද, අවුරුද්දකට අත්කරයකට රු. 6/- ක් නොඉක්මවන අත්කර බද්දක් හෝ මෙම නීතිය යටතේ ඉටු කරන සේවාවන් වෙනුවෙන් අය කරගත යුතු වෙනත් මුදල් රැස් කිරීමටද, තම රාජකාරි කටයුතු හා වගකීම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා එම මුදල් උපයෝගී කර ගැනීමටද, රජයෙන් හෝ වෙනත් අනුමත ණය දෙන ආයතනයකින් ණය මුදල් ලබා ගැනීම සඳහාද කෂේත්‍රාර්ථක පලදා වර්ධන කමිටුවලට බලතල තිබේ.

අහිමි කිරීමේ ආඥාවන් ලැබෙන පුද්ගලයින් විසින් ඉදිරිපත් කරන අභියාචනා විනිශ්චය කිරීමට සහ කෂේත්‍රාර්ථක ඉඩම්වල ගොවිතැන් කටයුතු කිරීම හෝ ඒවායේ කළමනාකාරිත්වය සම්බන්ධයෙන් ආරවුල් පැන නැගී එවැනි ආරවුල් අමාත්‍යවරයා විසින් හෝ කෂේත්‍රාර්ථක පලදා වර්ධන කමිටු විසින් යොමු කරන ලද විට ඒවා විනිශ්චය කිරීමට, අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත් කරනු ලැබෙන සාමාජිකයින් අට දෙනෙකුට වැඩි සංඛ්‍යාවකගෙන් යුත් කෂේ විනිශ්චය සභා පිහිටුවීමටද මෙම නීතියෙන් විධිවිධාන සලසා ඇත.

ගොවිතැන් කටයුතු සඳහා අන්තිකාරම් මුදල් ලබා ගැනීමටත්, ගොවිපලෙහි අවශ්‍යතා වයන් ගොවීන් වෙත සපයා දීමටත්, හක්කාක් සතුටුදායක අත්දැකීම් ගොවිතැන් කටයුතු සහ ඉඩම් පරිහරණය සංවිධානය කිරීමටත්, නිෂ්පාදන අලෙවි කර සිය සාමාජිකත්වය සඳහා සුභසාධන පියවරවල් ගැනීමටත් අරමුණු කෙරෙන කෘෂිකාර්මික සමුපකාර සමිති එක් එක් පලදා වර්ධන කමිටු බල ප්‍රදේශයක් තුළ පිහිටුවීම සඳහා නියෝග පනවීමට අමාත්‍යවරයාට පිළිවන.

බද්දට ඉඩම් ලබාගෙන 'කෘෂිකාර්මික සමුපකාර බදුකරුවන්ගේ සමිතියක්' වශයෙන් ඒකාබද්ධ කළමනාකරණයක් යටතේ එය වගා කිරීමට මෙම සමුපකාර සමිතිවලට පිළිවන.

පොද්ගලික පදනමක සිට කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය පිළිබඳ සමුපකාර හෝ සාමූහික ක්‍රමයකට පරිවර්තනය වීමේ මූලික පියවරක් වශයෙන් කෘෂිකාර්මික පලදා වර්ධන කමිටු මගින් සේවාවන් සපයන තවර වූ හෝ ප්‍රදේශයක තුළ ඉඩම් හිමියන්ගේ සේවා සමුපකාර සමිති පිහිටුවීම සඳහා නීති රීති සැකසීමට අමාත්‍යවරයාට පිළිවන් වන්නේය.

2.11 1973 අංක 42 දරණ කෘෂිකාර්මික ඉඩම් පනත :

1958 අංක 1 දරණ කුඹුරු පනත මෙම පනතින් ආදේශ කෙරේ. මෙම පනතෙහි පරමාර්ථයන්ද කුඹුරු පනතේ පරමාර්ථයන්ට සමාන වන්නේය; කුඹුරු ගොවිතැන් කරන අදා ගොවීන් හට භූමියෙහි සුරැකිත බව සලසා දීම, ඉඩම් හිමියන් හට ගෙවිය යුතු කුලී නියම කිරීම සහ ගොවීන්ගේ සංවිධාන වශයෙන් ගොවිකාරක සහ පිහිටුවීම ආදී වශයෙනි.

කෘෂිකාර්මික ඉඩම් පනතේ නව විධිවිධාන පහත සඳහන් පරිදි වේ :

- I. ගොවිකාරක සහායල සාමාජිකයින් කෘෂිකාර්මික අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරනු ලැබේ (කුඹුරු පනත යටතේ ගොවීන් විසින් සිව්නු තෝරා පත් කරන ලදී);
- II. ගොවිකාරක සහා, ඒවා ප්‍රියාත්මක වන ප්‍රදේශය අයත් කෘෂිකාර්මික පලදා වර්ධන කමිටුවේ පාලනයට හා මග පෙන්වීමට යටත් වන්නේය.
- III. මෙම කමිටුවල බලතල සීමාව කුඹුරු මෙන්ම ගොඩ ඉඩම්ද අතුළත් වන පරිදි ව්‍යාප්ත කෙරේ.
- IV. ඉඩම් හිමිකම පිළිබඳ ආරවුල් හෝ කුඹුරු ඉඩම්වල අදා අයිතිය සම්බන්ධ වූ ආරවුල් පැරණි ශාඛීය උසාවි වෙත ඉදිරිපත් කරනු

වෙනුවට අවහිත් පිහිටුවන ලද කෘෂි විනිශ්චය මණ්ඩල වෙත යොමු කෙරේ.

2.12 1973 අංක 43 දරණ රාජ්‍ය ඉඩම් විකිණීමේ පනත :

රාජ්‍ය ඉඩම් පෞද්ගලිකව ගොවීන් හට විකිණීමට හා ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනතේ ඇතැම් විධිවිධාන නිෂ්ප්‍රභා කිරීමට මෙම පනතින් ඉඩකඩ සැලසේ. ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල සහ ගම් පුවල් කිරීමේ යෝජනා ක්‍රම යනාදියෙහි කට්ටිකරුවන් හට නිරවුල් භුක්තියක් දීම මෙම නීතියේ මූලික අරමුණ වන්නේය. කෙසේ වුවද සංවර්ධනය නොකරන ලද රාජ්‍ය ඉඩම්වලටද මෙය අදාළ කරවීමට පිළිවන.

මෙවැනි ඉඩම් විකිණිය යුතු මුදල ඉඩම් කොමසාරිස් විසින් නිගමනය කරනු ලැබේ. ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත යටතේ පවරා දෙන ඉඩම් සඳහා දැනටමත් ගෙවා ඇති මුදල්, ඵලදී ගැනීමේ මුදලින් අඩු කර ගනු ලැබේ. සම්පූර්ණයෙන් හෝ වාර මුදල් වශයෙන් ඉඩම් සඳහා මුදල් ගෙවීමට පිළිවන. පළමුවෙන් සඳහන් කළ අවස්ථාවෙහිදී ඉඩම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රදානයන් නිකුත් කරනු ලැබෙන අතර දෙවන අවස්ථාවෙහිදී බල පත්‍රයක් නිකුත් කෙරේ. මෙම බල පත්‍රය අවසාන ගෙවීමෙන් පසුව ප්‍රදානයක් බවට පරිවර්තනය කරනු ලැබේ.

රාජ්‍ය ඉඩම් විකිණීමේ පනත යටතේ නිකුත් කරන ලද බල පත්‍ර හෝ ප්‍රදාන, ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත යටතේ නිකුත් කරන ලද බල පත්‍ර හෝ ප්‍රදානයන් ආදේශ කෙරේ. විකිණීම, කට්ටි කැඩීම, වෙනත් අයෙකුට පවරා දීම සහ අනුප්‍රාප්තිය සම්බන්ධයෙන් මේවායෙහිද සමාන සීමාවන් පනවා ඇත.

ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත යටතේ පවරා දෙන ලද ඉඩමක් සතු කවර වූ හෝ පුද්ගලයෙකු, බිම් කට්ටියක් ඵලදී ගැනීම සඳහා මෙම නීතිය යටතේ දෙන ලද අයිතිවාසිකම ප්‍රයෝජනයට නොගන්නේ නම් ඉඩම පරිහරණය කිරීමට ඇති සිහුගේ අයිතිය අවලංගු කිරීමට අමාත්‍යවරයාට පිළිවන.

2.13 ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ (සංශෝධන) නීතිය 1975:

1972 ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනතට පෞද්ගලික අයිතිය තිබූ ඉඩම් පමණක් හසු වූණ අතර 1975 සංශෝධන පනතින්, ඉඩම් අයිතිය පිළිබඳ උපරිමය ප්‍රසිද්ධ සමාගම් සතු වතු යායවලටද ව්‍යාප්ත කෙරේ.

සමාගම් සතු අක්කර 50 කට වැඩි වතු, ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂම වෙත පැවරේ. පවරා ගනු ලැබෙන අවස්ථාවෙහි වත්ත පාලනය කරමින් සිටි නියෝජ්‍යත්ව

ආයතනය හෝ සංවිධානය ව්‍යවස්ථාපිත බදු කරු බවට පත් වන අතර ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂම වෙනුවෙන් ඉදිරියටත් මෙම ආයතනය එය පාලනය කරයි.

පවරා ගත් දිනට පසුව එක් අවුරුද්දක් ඉක්මවීමට ප්‍රථම ව්‍යවස්ථාපිත බද්ද අවසාන කරනු ලැබේ. මෙම බද්ද දෙවැනි අවුරුද්දටත් දීර්ඝ කිරීමට ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂමට පිළිවන; එම කාලය ඉක්මවා දීර්ඝ කිරීම සඳහා කෘෂිකම්ම අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතිය අවශ්‍ය වන්නේය.

1972 ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනතේ විශේෂයෙන් දක්වා ඇති පරිදි රජයට පවරා ගත් වතුද එම කාර්යයන් සඳහාම උපයෝගී කරගත හැකි අතර එහි දක්වා ඇති පරිදි පවරා දීමටද පිළිවන.

ඉඩමෙහි තත්වය, පසුගිය අවුරුදු තුනක කාලසීමාව තුළ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති ලඟ සහ ලාභාංශ, පසුගිය අවුරුදු තුනක කාලය තුළ ඒ හා සමාන ඉඩම් විකිණීමේදී ලබා ගත් මුදල ආදිය සැලකිල්ලට ගෙන ප්‍රධාන තක්සේරුකරු විසින් සාධාරණ යයි සලකනු ලබන ප්‍රමාණයකට වත්දී ගෙවනු ලැබේ.

මෙම තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය යයි සැලකෙන අවස්ථාවන්හිදී, ව්‍යවස්ථාපිත බදුකරුවෙක් වන කවර වූ හෝ නියෝජ්‍යත්ව ආයතනයක හෝ සංවිධානයක ව්‍යාපාර කටයුතු 1971 ව්‍යාපාර කටයුතු (අත් පත් කර ගැනීමේ) පනත යටතේ පවරා ගැනීමට පිළිවන.

3 වෙනි පරිච්ඡේදය

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම් ජනාවාසකරණය පිළිබඳ සාමාන්‍ය කෘති

ශ්‍රී ලංකාවේ ආරම්භ කරන ලද විවිධ වර්ගයේ ජනාවාස යෝජනා ක්‍රම සම්බන්ධව සාමාන්‍ය අදහස් දක්වා ඇති ප්‍රධානතම ප්‍රකාශන වලින් සමහරක් මෙම පරිච්ඡේදයෙහි කෙටියෙන් සමාලෝචනය කෙරේ.

3.1 ලංකාවේ පුරෝගාමී ගොවි ජනපද - බී.චී./පා.වර් 1957:

1951 දී ඉටු කරන ලද ශක්‍ර සමීක්ෂණ පදනම් කරගෙන 1957 දී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද මෙම අධ්‍යයනය ලංකාවේ ජනපද යෝජනා ක්‍රම පිළිබඳව දැනුණු ඇති සම්මත කෘතියක් වන්නේය. ගුණෝල විද්‍යාත්මක දැක්වියකින් මුළු ජනපද යෝජනා ක්‍රම ව්‍යාපාරය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා දරන ලද ප්‍රයත්නයකි, මෙය. වියළි කලාපයේ මෙන්ම තෙත් කලාපයේ ජනාවාස පිළිබඳ භෞතිකමය පසුකලය විස්තර කර ඇත. වියළි කලාපයෙහි නව ජනපදවල සමාජ-ආර්ථික ගුණාංගයන් කෙටියෙන් දක්වා ඇති අතර ජනපදකයින් සංක්‍රමණය වූ තෙත් කලාපයෙහි සමාජ ක්‍රමය පිළිබඳවද මතුපිටින් අදහසක් දක්වා තිබේ. මෙම ග්‍රන්ථයෙහි ප්‍රධාන කොටසට අයත් වනුයේ රජය විසින් වියළි කලාපයෙහි ආරම්භ කරන ලද ගොවි ජනපද 19 වැනි ශත වර්ෂයේ සිට දියුණු වූ අන්දම පිළිබඳ ඉතිහාසය දැක්වීමයි.

ඉඩම් හිඟයෙන් සහ ගොවිකටයුතු රටාවෙහි ඇති පිටතයෙන් සහනයක් ලැබීම, ආහාර නිෂ්පාදනය හා වියළි කලාපය සංවර්ධනය ආදිය කෙරෙහි සීමිත වශයෙන් හෝ ගොවි ජනපද යෝජනා ක්‍රම වැදගත් අයුරින් දායක වූ බව සලකනු ලැබේ. කෙසේ වෙතත් ජනපද ඇති කිරීමේ කාර්යයෙහිදී ප්‍රධානතම ගැටළු කිහිපයකට මුහුණ දී ඇති අතර ඒවායින් ඇතැම්වා ජනපද යෝජනා ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කර ඇති ආකාරය අනුව පැන නැගුණු ගැටළු විය.

ජනපදවල භෞතික සැලැස්ම :

ජනපදවල භෞතිකමය සැලසුමෙහිදී ප්‍රධාන වශයෙන් සැලකිල්ලක් දක්වා ඇත්තේ වාරිමාර්ග අවශ්‍යතාවයන් කෙරෙහිය. මෙහි ප්‍රතිපලයක් වශයෙන් නොයෙකුත් භෞතිකමය හා සමාජයීය ගැටළු උද්ගත වී ඇත. නිදසුනක් වශයෙන් පස් සම්බන්ධ කෙරෙහි ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු නොකිරීම නිසා නුසුදුසු පෙදෙස්වල බිම් කට්ටි බෙදා දීමකට තුඩු දී ඇත. කවර වූ හෝ මධ්‍යගත ස්ථානයක් නොමැතිව ඇල මාර්ග දිගේ සැකසුම් ශක්තාවක් තුළ තීරු වැනි ජනපද පිහිටුවීමේ සමාජයීය ඒකාග්‍රතාවය

ලඟා කර ගත හැකි නොවේ. වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුවේ වැඩ කටයුතු වලින් සාධනව අන්තර් විෂය සංවිධානයක් මගින් ජනපද සැලසුම් කිරීම වැඩිදියාක වනුයේ අදාළ සියලුම කරණු කෙරෙහි නිසි සැලකිල්ලක් දැක්වීමට එවැනි සංවිධානයකට හැකි වන හෙයිනි. සංවිධානයෙන් රජයේ දෙපාර්තමේන්තු විසින් අවශ්‍යයන්ට අනුකූල තුඩා ජනපද පාලනය කළයුතු වුවත්, ගල්පිය සංවිධාන වර්ගයට වැනි වෙනම ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයක් හා සම්බන්ධ වන අවස්ථාවන්හිදී අදාළ වන සාධනතාවය හා අනිකුත් වැඩිදියාක නිසා අනාගත යෝජනා ඉටු සැලසුම් කිරීම හා පාලනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් තව නොයෙකුත් කටයුතු සපුරාලිය යුතු වන්නේය.

ඉඩම් පරිහරණය:

ජනපද සැලසුම් කිරීමේදී භෞතික තත්වයන් පිළිබඳව දත්තට ලැබෙන විෂමතාවයන් කෙරෙහි ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු නොකිරීම හේතුකොටගෙන ඉඩම් පරිහරණය පිළිබඳ ගැටළු බොහෝ ගණනක් උද්ගත වී තිබේ; ඇත්තවශයෙන්ම 1939 සිට ප්‍රතිරිකරණය සිදුවූ ඉඩම්වලට ගොස් ඇත.

ජනපදවල වී ගොවිතැනෙහිදී උපයෝගී කර ගන්නා වගා ඉඩම් තරමක් නොදියුණු වන අතර පෝර දැවීම, පැල සිටුවීම, වල් වර්ධනය ආදී දියුණු ඉඩම් උපඉඩම් වඩාත් දුර්වල අයුරින් භාවිතා කරනු ලැබේ නම් නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමට පිළිවන් වන්නේය.

ප්‍රධාන වශයෙන් වාරිමාර්ග පහසුකම් නොමැති නිසාත් අනිකුත් තත්වයන් ගැටළු නිසාත් ජනපදවල ගොඩ ඉඩම් නිසි අයුරින් වගා කරනු නොලැබේ. ඇතැම් ජනපදවල හේන් ගොවිතැන පිළි කෙරේ. මෙම ගැටළුව මග හරවා ගැනීමට ඇති එක් මාර්ගයක් නම් ගස් වර්ග සහ නියතයට සිරිතක් දෙන බෝග වර්ග වගා කිරීමත්, පහසු අවස්ථාවන්හිදී උස්සාන වාරිමාර්ග සැපයීමෙන් මතුපිට ජල සටහන ආරක්ෂා කර ජලය ලබා ගත හැකි ප්‍රදේශ වැඩි කිරීමත්ය.

ජනපදවල උපයෝගී කරගෙන ඇති ඉඩම් පරිහරණ රටාව පසු සෝදා යාමට තුඩු දී ඇති හෙයින් සමස්තව වැටී ඉදි කර, උස් බිම් කට්ටි, වාරිමාර්ග අවශ්‍යතාවයන් හෝ ජ්‍යෙෂ්ඨතා රටාවකට අනුව හෝ නොව සමස්තව අනුව සැලසුම් කර ආවරණ බෝග හඳුන්වා දුනහොත් මෙම තත්වය අඩු කරගත හැකි වන්නේය.

ජනපදකයින් තෝරා ගැනීම:

ගොවිතැනටුකු රටාවෙහි ඇති පිඩනය අඩු කිරීම ජනපදකරණයෙහි මූලික අරමුණ ලෙස ගත් කල කිසියම් විශේෂ ප්‍රදේශයකින් තෝරා ගත් ජනපදකයින් එම

ප්‍රදේශයෙහි ගොවිතථයුතු තත්වයෙහි ඇති අවශ්‍යතාවයන් සමඟ ගැලපීමට ප්‍රයත්නයක් දැරිය යුතු බව පැහැදිලි වේ. කෙසේ වෙතත් ගොවිතථයුතු රටාවෙහි අධික පීඩනයක් පවතින දිස්ත්‍රික්ක වලින් තෝරාගෙන ඇත්තේ ගොවීන් ඉතාමත් සවිල්ප දෙනෙක් බවත් ජනපදයෙහි සර්වත්‍ර වලින් වැඩි හරියක් වම ජනපදය ආසන්න ගම්වල පුද්ගලයින් හට ලැබී ඇති බවත් පොදුවේ පැහැදිලි වන්නේය.

(අ) ජනපදයින් තෝරා ගත යුත්තේ තවර ප්‍රදේශ වලින්ද සන්නිවරණය කිරීමේදී දේශපාලනමය බලපෑම් වලින් ඉඩම් කොමසාරිස්වරයා නිදහස් කළහොත් හා

(ආ) එක් එක් ප්‍රදේශයකින් ලබා ගත යුතු ජනපදයින් සංඛ්‍යාව නිගමනය කිරීමේදී කිසියම් පරමාදර්ශයක් හා මනාව ප්‍රමාණ කර හරින ලද නිශ්චය මට්ටමක් සහ වියදම් උපයෝගී කර ගනු ලැබේ නම්, මෙම ගැටළුව මග හරවා ගැනීමට පිළිවන් වන්නේය.

විශාල පවුල් සහිත ඉඩම් කොමිෂන් ගොවීන් තෝරා ගැනීමට නැඹුරුතාවයන් පැවතුනද කෘෂිකාර්මික කාර්යක්ෂමතාවය පිළිබඳ අවශ්‍යතාවය සමඟ මෙම තත්වය ගැටීමට ඉඩ තිබේ. හොඳ ගොවීන් තෝරා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් වැඩි අවධානයක් දැක්විය යුතුය.

ජනපදයින් අතර පවතින තානා ජාතිය සමඟතාවය සහ සාමාජිකයින් අතර සහයෝගීතාවය කොමිෂන්වල ඇති වනුයේ තෝරා ගැනීමේ ක්‍රමය අනුවය. ඥාති සම්බන්ධතාවයකින් යුත් කණ්ඩායම් තෝරාගෙන තව ජනපදවල සිටුව එක්ව පදිංචි කළහොත් මෙම ගැටළුව ලිහිල් කරගත හැකි වන්නේය.

ජනපදයින්ගේ ආර්ථික ගැටළු:

පොදුවේ සලකන කළ ජනපදයෙකුගේ ආදායම සාමාන්‍ය ගම්වැසියෙකුගේ ආදායම් මට්ටමට වැඩි වුවත්, තොරතුරු හුවමාරු කටයුතු, අලෙවිය, සමුපකාරයේ කාර්යක්ෂමතාවය හා උස් බිම් කට්ටිවල පලදායීතාවය දියුණු කළහොත් වෙය තවදුරටත් වැඩි කිරීමට පිළිවන් වේ.

1953 ට පෙර ජනපදයින් හට දෙන ලද බිම් කට්ටි සිටුවන්ට පාලනය කරගත නොහැකි අන්දමට විශාල වූ අතර මුළු බිම් කට්ටිය මගා කිරීමට සිවුහු අපොහොසත් වූහ. කෙසේ වෙතත් 1953 සිට ඉදිරියට වඩාත් කුඩා බිම් කට්ටි දෙනු ලැබූ විට ඒවා ප්‍රමාණවත් ආදායමක් දීමට තරම් විශාල නොවීය. ආර්ථිකමය බිම් කට්ටියක ප්‍රමාණය නිගමනය කිරීම සඳහා තවදුරටත් දත්ත අවශ්‍ය වේ: එය පළාතෙන් පළාතට හෝ ඇතැම්විට ගොවියාගෙන් ගොවියාට වශයෙන් වෙනස් විය

යුතුය. නිදසුනක් වශයෙන් විශේෂයෙන් කාර්යාලව ගොවීන් වෙත වඩාත් විශාල බිම් කට්ටියක් දීමට පිළිවන.

රජයේ මූල්‍ය ගැටළු:

රජය විසින් කරන ලද ආයෝජන වට්ටම, විශේෂයෙන් ජනපදිකයින් හට දෙන ලද සහනාධාරණ වට්ටම තවත් සලකා බැලීම අවශ්‍ය වේ. කැලෑ හෙලි කිරීම, කොට උගුළු දැමීම, වාරිමාර්ග වැඩ, මහා මාර්ග, පාසැල්, රෝහල්, ජනපදිකයින්ගේ නිවාස, වැසිකිලි, ලී, බීජ සපයා දීම සහ පළමු අස්වැන්න තෙක් ආධාර සැපයීමේ වගකීම 1953 දී රජයට බාර ගත්තේය. මේවැනි ආධාර ක්‍රමයක් නිසා ප්‍රාග්ධන මෙන්ම පුනරාවර්ත වියදම්ද වශයෙන් මහත් බරක් භාණ්ඩාගාරය වෙත පැවරුණි. තවදුරටත් රජයේ ආධාර මත රැඳී පැවැත්වේ ආකල්පයද ජනපදිකයින්ගේ සිත් තුළ මෙන්ම ඇති විය. වියදම් කිරීමේදී දුරපරිස්සව කෙරෙහි සැලකිලිමත් විය යුතු අතර ජනපදිකයින්ගෙන් සිය හැටිය හා ජලය වෙනුවෙන් අය කරන ලද ගාස්තුවල පහත් වට්ටමද සමාලෝචනය කළයුතු වේ.

සමාජයීය ගැටළු:

සමුපකාරය පදනම් වූ වැඩ ක්‍රමයක් නොමැතිකම, විශේෂයෙන් නොයෙකුත් කුලවලට අයත් ජනපදිකයින් අතර ඇති වන ගැටුම්, ජනපද හා පුරාණ ගම් අතර පවතින ගැටුම්, නියම නායකත්වයක් නොමැතිකම ආදිය ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල දක්නට ලැබෙන ප්‍රධානතම සමාජයීය ගැටළු වේ. මේ සඳහා පහත සඳහන් පිලියම් යෝජනා කරනු ලැබේ: 'ගම් ඒකකවල' ජනපදිකයින් කණ්ඩායම් කිරීම, එකට වැඩ කිරීමට ජනපදිකයින් දිරි ගන්වනු සඳහා රජයේ ආධාර අඩු කිරීම, යාබද බිම් කට්ටිවලට ජනපදිකයින් වශයෙන් නැදැයින් තෝරා ගැනීම, 'දේශීය ආගමික දර්ශනයෙහි දක්නට ලැබෙන එකමුතු කිරීමේ බලපෑම්' පිළිබඳ ගුණාංග උපයෝගී කර ගැනීම, ජනපදිකයින් අතුරින් ජනපද නිලධාරීන් තෝරා ගැනීම ආදියයි.

ඉඩම් හුක්තිය:

ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනතේ ඇතැම් විධිවිධාන ශ්‍රී ලංකාවේ වාරිමාර්ග වාරිමාර්ග හා සමාජයීය ආයතන සමඟ නොගැලපේ. නිදසුනක් වශයෙන් අනුප්‍රාප්තිය පිළිබඳ නීති රීති මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජයීය ව්‍යුහයේ මූලික ඒකකය (පවුල) තැබී යාමේ ප්‍රවනතාවයක් ඇති කරයි. සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් හුක්ති ක්‍රමයකට හුරු පුරුදු වී ඇති ගොවීන් හට මෙම ආඥා පනතින් අපේක්ෂා කරනු ලැබෙන හුක්ති ක්‍රමය පිළි ගැනීමට බැරී වන්නට පිළිවන. මේ සම්බන්ධයෙන් සලකන කල සම්ප්‍රදායික ක්‍රමයකට අනුව නිරවුල් හුක්ති ක්‍රමයක් ලබා දීම වැඩිදායක විය හැක.

පළමු කලාපයේ ඉඩම් ජනාවාසකරණය පිළිබඳ විකල්ප ප්‍රවේශයක්:

ජනාවාසකරණයෙහි ප්‍රධාන අරමුණු දෙක වන ඉඩම් හිඟයෙන් සහනයක් ලබා ගැනීම හා ආහාර නිෂ්පාදනය, බොහෝවිට එකිනෙකට අනුරූප නොවේ. ඉඩම් නොමැති අය අවශ්‍යයෙන්ම කාර්යාලයට ගොවිභූ නොවෙත්. හොඳ ගොවිත් වන්නේ බොහෝවිට අතිරේක ඉඩම් අඩුවෙන් සිතූ කරන පුද්ගලයින්ය. ඉඩම් කට්ටි විකිණීම, බෙදීම හෝ උගස් කිරීම වැළැක්වීම සඳහා ඉඩම් සංවිධිත ආඥා පනතේ දක්නට ලැබෙන වගන්තියන්, ජනපදිකයින් හට කාර්යාලයට නායකත්වයක් දීමට අවශ්‍ය යයි පැළකිය හැකි නිදහස් වෙළඳපොල සහ ආර්ථිකමය පුද්ගලවාදයන් අතර තවදුරටත් ගැටීමක් පවතී.

ජනපද වර්ග දෙකක් තිබේ නම් මෙම පරස්පර විරෝධීතාවයන් මග හරවා ගතහැකි වන්නේය. ප්‍රධාන ජනපද වර්ගයේ මූලික අරමුණ ජනාශ්‍රිත පෙදෙස්වල ඉඩම් හිඟයෙන් සහනයක් ලැබීම වනු ඇත. මෙහිදී සංරක්ෂණ වශයෙන් තුඩා බිම් කට්ටි පවරා දෙනු ලැබෙන අතර පලදායීතාවයන් පිළිබඳ මහත් බලාපොරොත්තු අති කර ගනු නොලැබේ. දෙවන වර්ගයේ ජනපදවලදී ප්‍රධානතම අරමුණ වනුයේ වැඩිම නිෂ්පාදනයක් ලබා ගැනීමයි. මෙහිදී හොඳම ගොවිත් තෝරා ගනු ලැබේ. ඔවුන්ට නිරවුල් හිමිකාරත්වයක් සපයා දී සිය කාර්යාලමතාවය සිප්පු කළවිට තවත් බිම් කට්ටි වීළදී ගැනීමට ඔවුන් දිරිමත් කරනු ඇත.

ජනපදකරණය පිළිබඳ සම්ප්‍රදායික ප්‍රවේශයක් සමගම කෘෂිකාර්මික සංවිධිත හා ඉඩම් ජනාවාසකරණය පිළිබඳ අතිකුණු ක්‍රමය උපයෝගී කර ගනු ලැබේ නම් වියළි කලාපීය සංවිධිතය වේගවත් කළහැකි වන්නේය. ධනවාදී ගොවිපල් ක්‍රමයන්, සාමූහික, සමූපකාර හා රූප්‍ය ගොවිපල් ක්‍රමයන් සහ අඩු වියදමකින් කළහැකි ගම් පුළුල් කිරීම වැනි වර්ගයේ ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමයන්ද මෙහි ලා දක්විය හැකි විකල්ප ප්‍රවේශ වේ. 'භූමියෙහි මෙන්ම එහි සම්පත් දියුණු කිරීමට පොදුගලිකව මිනිසුන් තළ ඇති ඤාණාවයෙහිද පවතින විවිධතාවයන් වටහා ගනිමින්' නොයෙකුත් ප්‍රවේශයන් ඒකාබද්ධ කෙරෙන 'සාරානුකූල වියදමක්' යෝජනා කෙරේ.

3.2 ඉඩම් උපයෝගීතා කමිටුවේ වාර්තාව, 1967 (1968 අංක XI දරණ සැසි පත්‍රිකාව):

එවකට පැවති ආහාර නිෂ්පාදන ව්‍යාපාරයෙහි අවශ්‍යතාවයන්ට සරිලන පරිදි උපරිම නිෂ්පාදනයක් ළඟා කර ගැනීමේ වාර්ග නිර්දේශ කරනු සඳහා සංවිධිත ඉඩම් මෙන්ම පවරා දීමට තිබූ රජයේ ඉඩම්ද පරිහරණය කළයුතු ආකාරය පිළිබඳව සොයා බැලීම අරමුණු කරගෙන ඉඩම්, වාරිමාර්ග හා වීදුලි බලය පිළිබඳ අමාත්‍යවරයා විසින් 1966 දී කමිටුවක් පත් කරන ලදී.

ඉඩම් කොමිෂන් විසින් 1958 දී ගොවිතව්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් අයුරින් තවදුරු තර අතැසී සලකන මෙම කමිටුව එම ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් සිය වාර්තාවෙහි මූලික වශයෙන් තරුණ ඉදිරිපත් කර තැන. පස් සහ ජල සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම, බෝග විවිධාංගකරණය, වන සහ වන සත්ව රක්ෂණය කෙරෙහි වාර්තාවේ සැලකිල්ල යොමු කර තිබේ. තෙසේ වෙනත් රජය සහ අනෙකුත් ආයතන විසින් පිහිටුවන ලද ඉඩම් පවරා දීමේ යෝජනා තුළ පිළිබඳ ප්‍රයෝජනවත් කොටස් දෙකක් මෙම වාර්තාවට ඇතුළත් වන්නේය.

ජනපද යෝජනා තුළට සහ අනෙකුත් නව ජනාවාසවල තත්වය 1958 ඉඩම් කොමිෂන් වාර්තාවේ දක්වා ඇති තත්වයට වැඩියෙන් වෙනස් නොවන බව වාර්තාව පෙන්වා දෙයි. 'රජයේ ඉඩම් මත වෙන් කර දීම ගම්වැසියන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් වටා යොමු වන සීමිත සංකල්පයක් වන අතර රජය සතු ඉඩම් පලදායී අයුරින් භාවිතා කිරීම සඳහා වූ පූර්ණ සැලසුමකට එය තුඩු නොදේ' මෙම සීමිත පරිවර්තනයන් සහිතව වුවද, ඉඩම් පැවරීම හා සංවර්ධනය සඳහා ඉඩම් සංවර්ධන ආයතන පනතේ දක්වා ඇති ක්‍රියා පටිපාටිය අනුගමනය කිරීම අසීරු වූයේ, අනවසරයෙන් ඉඩම් අල්ලා ගැනීම සහ ඉඩම් සඳහා වැඩිවෙමින් පැවැති පීඩනය නිසාය.

ඉඩම් ජනාවාස යෝජනා තුළ සැලසුම හා ඒවායේ ශක්‍යතාවය පිළිබඳව දිසාපතිවරුන්ට උපදෙස් දිය හැකි සංවිධානයක අවශ්‍යතාවය වාර්තාවෙහි දක්වා ඇත. යෝජනා තුළට සාර්ථකත්වය පිළිබඳ තුළින් අධ්‍යයන අත්‍යවශ්‍ය වන අතර මෙම කාර්යය සඳහා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ ඒකකයක් කෘෂිකම්පා ඉඩම් අමාත්‍යාංශයට අනුයුක්ත කළ යුතු යැයි යෝජනා කර ඇත.

ජනපද යෝජනා තුළට වී අස්වැන්න බලාපොරොත්තු සුන් කරවන අත්දැකීම් පහත් මට්ටමක පවතින අතර ගොඩ ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීම ප්‍රවෘත්තීන්ට පාහේ නොසලකා ඇත. ඉඩම් හා ජලය පරිහරණයේ පාලනය සහ පුළුල් අයුරින් සේවාවන් සැපයීමද ඇතිව නියමු යෝජනා තුළ ඇරඹීම නිර්දේශ කෙරේ. ඉඩම් ජනාවාසකරණය හා සම්බන්ධ නොයෙකුත් දෙපාර්තමේන්තුවල වැඩ තවදුරු සම්බන්ධකරණය උදෙසා මධ්‍යම ජනපද මණ්ඩලයක අවශ්‍යතාවය හැඟී යයි.

1965 දී ආරම්භ කෙරුණු තරුණ ජනපද ව්‍යාපාර සමාලෝචනය කර ඇත. කෘෂිකාර්මික ප්‍රායෝගික පාසැල් වලින් පිට වන තරුණ පිරිස, තෝරා ගත යුතු ශාඛාව අස් බව පෙනී යයි; පුහුණුව හා සේවාවන් සැපයීම පහසු කරනු සඳහා මෙන්ම අනෙකුත් ජනපදීකරණ ආදර්ශයක් වන පරිද්දෙන් එකිනෙකට යාබද බිම් කට්ටිවල ඔවුන් පදිංචි කළයුතු වේ.

නිලිකාමය ප්‍රවේශයක් සහිතව, වධයට පත්වන සේවකයන්, විශේෂ
 සේවකයන්, ගණය නිවන හැම සංවිධාන වර්ගයක, රාජ්‍ය වැවිලි සංවිධාන ආදියෙහි
 කටයුතු කෙරෙහි කර ඇත.

3.3 ලංකාවේ ජනපද සේවකයන් පිළිබඳ ඇගයීමක් - J.C.C. Hartough
 ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය, 1968:

ශ්‍රී ලංකාවේ ජනපද සේවකයන් ලබා ඇති ජයග්‍රහණ හා ඒවායේ අඩුපාඩු
 පිළිබඳ මෙම සමාලෝචනය, 1968 වැසි මස ලංකාවට පැමිණ, මාසයක් පමණ කාලයක්
 තුළ ලංකාවේ වාරිකාලය යෙදුණ ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ උපදේශකයෙක් විසින්
 සකස් කරන ලදී.

ප්‍රධාන සේවකයන් ප්‍රචලය මුලික ගැටළු අවබෝධ කරගෙන ඒවාට හේතු
 වශයෙන් පහත සඳහන් කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත.

- (අ) වාරිමාලි, කෘෂිකාර්මික, ආර්ථික හා සමාජයීය කරුණු ඇතුළත්
 සාරානුකූල ප්‍රවේශයක් මත, ව්‍යාපාර සැලසුම පදනම් කර
 නොතිබීම;
- (ආ) ව්‍යාපාර ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී, අගය කිරීම හා වැරදි හදා
 ගැනීම අසර්ව වන පරිදි කළමනාකරණ, ශ්‍රමික හා වෙනත් අංශ අතර
 පූර්ණ සම්බන්ධකරණයක් නොතිබීම;
- (ඇ) කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව හා කෘෂිකර්ම ව්‍යාපාරික සේවය සතුටුදායක
 අයුරින් ව්‍යාපාරවලට සම්බන්ධ නොවීම හා ගොවීන්ගේ තත්වය
 දියුණු කිරීමට හා සිවුකට අධ්‍යාපනයක් ලබා දීමට ප්‍රමාණවත් පරිදි
 කටයුතු නොකිරීම.

මෙම උපදේශකවරයා පහත සඳහන් නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරයි:

- (අ) පාඩුල කෘෂිකාර්මික සැලසුම් සකස් කිරීමට හැකි වන පරිදිදෙන්,
 වාරිමාලි දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රම සම්පාදන ඒකකයට අර්ථ ශාස්ත්‍රයෙන්,
 ශාඛ්‍ය විද්‍යාඥයින්, කෘෂි-අර්ථ ශාස්ත්‍රඥයින් සහ සමාජ විද්‍යාඥයින්
 අනුයුක්ත කළ යුතුය.
- (ආ) වරකට මාස 1-2 දක්වා වූ කෙටි කාලසීමා තුළ සැලසුම ක්‍රියාත්මක
 කර අගය කළ යුතුය.
- (ඇ) කරගෙන යනු ලැබෙන ප්‍රධාන ව්‍යාපාරවල මෑතවිනි අදාළ කර
 ගැනීම සඳහා ප්‍රම සම්පාදන විශේෂඥයෙක් විසින් පර්යේෂණ වලින්
 පසුව 'කාල සැලසුම්' ප්‍රමයක් පිහිටුවිය යුතුය.

- (අ) තව ජනපදිකයින් තෝරා ගැනීම, 'හෙඳ ජනපදිකයින්ගේ සාමාජිකයන්' යන මාසයේ වූ පර්යේෂණ පදනම් විය යුතුය.
- (ඉ) නිර්දේශ කර ඇති පරිදි පෝරු, බීජ වර්ග හා ණය මුදල් කලට වේලාවට ගොවීන්ට ලැබෙන බවට තහවුරු වනු වස් කාර්මික පර්යේෂණ හා ව්‍යාපෘති අංශ අතර වඩාත් හොඳ සම්බන්ධතාවයක් තිබිය යුතුය.
- (ඊ) ගොවිකරක සහායල සාමාජිකයින්ට කාර්මික පුහුණුවක් ලබා දිය යුතුය.

3.4 ලංකාවේ ජනපදකරණය, ඉඩම් කොමසාරිස් කේ.එන්.වීරක්කොඩි, 1970:

ලංකාවේ වියළි කලාපයෙහි මෙන්ම තෙත් කලාපයෙහිද ජනපදවල විකාශනය පිළිබඳ මෙම සමාලෝචනය 1970 දී එවකට සීටී. ඉඩම් කොමසාරිස් චියන් සම්පාදනය කරන ලදී.

වියළි කලාපයෙහි ජනපදකරණය:

වියළි කලාපයෙහි ජනපදකරණයේ මුල් අවස්ථාවලදී අරමුණ වූයේ දිවයිනෙහි වයඹදිග තීරුවෙහි ජනගහණ පීඩනයෙන් සහනයක් ලැබීමය. නැවත පදිංචි කරවීම සඳහා විශාල පවුල් වලින් යුත් ගොවීන් තෝරා ගනු ලැබුණු අතර සිවුන්ගේ අයහපත් තත්වය ඇතැම් යෝජනා ක්‍රමවල ප්‍රරෝහතතාවයක් ඇති නොවීමට තුඩු දුන්නේය. දැන් මෙම තත්වයට පිලියම් කර ඇත. මුලින් ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල ජලය ලබා ගත හැකි කුඹුරු අක්කර 5 ක් හා ගොඩ ඉඩම් අක්කර 3 ක් වශයෙන් බෙදා දෙන ලදී. පසුව මෙය කුඹුරු අක්කර 2 ක් හා ගොඩ ඉඩම් අක්කරයක් වශයෙන් අඩු කරනු ලැබීය. 1935 සිට ප්‍රධාන ජනපද යෝජනා ක්‍රම 75 ක පමණ ජලය ලබා ගත හැකි අක්කර 3,25,000 ක් මෙසේ බෙදා දෙන ලදී. 1953 පමණ වනතෙක් එක් කට්ටිකරුවෙක් පදිංචි කරවීම සඳහා රු. 20,000/- ක් පමණ වැය වුණි. පසුව එය රු. 10,000/- පමණ තෙක් අඩු කරන ලදී.

1956 දී ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල 'කලින් ඉඩම් පවරා දීමේ' ක්‍රමයක් ආරම්භ කරන ලදී. තව ගොවිපලවල්වලට වාරිමාර්ග පහසුකම් ලැබෙමින් යයි අපේක්ෂා කරන දිනට අවුරුදු දෙකකට ප්‍රථමයෙන් පදිංචි කරුවන් මෙම ක්‍රමය යටතේ යෝජනා ක්‍රමයට ගෙන එනු ලැබීය. මෙම යෝජනා ක්‍රමය 1958 සිට 1969 තෙක් ක්‍රියාත්මක වීණි. පදිංචි කරුවෝ දුලිත සංවර්ධිත වැඩ කටයුතුවල නිරත වූහ. යෝජනා ක්‍රම බොහෝමයකට අපේක්ෂිත දිනයන්හිදී වාරිමාර්ග පහසුකම් සපයා දීමට නොයෙකුත් හේතූන් නිසා වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුවට ක්‍රමවත් විය. ජනපදිකයෝ බොහෝ දෙනෙක් සිය ගම් බලා ගියෙන් කලින් ඉඩම් පවරා දීමේ ක්‍රමය අත්හරින ලදී.

ජනපද යෝජනා ත්‍රමවල ජනාවාසකරණ වියදම බෙහෙවින් අධික වූයේ යයි සලකන ලදී. මේවායින් බොහෝමයක සම්ප්‍රදායික වගා පිළිවෙත් අනුගමනය කරනු දක්නට ලැබුණි. යෝජනා ත්‍රමවල භෞතිකමය සැලැස්ම අයහපත් යයි සලකන ලදී. පාංශු රටාව, ගොඩ ඉඩම් කට්ටිවලට වාරිමාර්ග පහසුකම්, මහා පරිමාණයේ වගා කටයුතු හා කෘෂි රෝග මඬුන ව්‍යාපාර වැනි නූතන කෘෂිකර්මයේ තාක්ෂණික අවශ්‍යතා වයන් හෝ සමාජයීය ඒකාග්‍ර තාවයක් බිහි වන පරිදි පාලනය කළහැකි පොකුරු සවිහාරයෙන් තේවැසික බිම් කට්ටි එක් කිරීම යනාදිය කෙරෙහි එවකට තිබී සැලසුම්වලදී ප්‍රමාණවත් සැලකිල්ලක් යොමු නොකරන ලදී. මෙම අඩුපාඩුකම් මග හරවා ගැනීම අරබයා මධ්‍යගත මට්ටමෙහි ජනාවාස සැලසුම් හා සංවර්ධන මණ්ඩලයක්ද ශක්ති මට්ටමේ සම්බන්ධකරණ කමිටුවක්ද පිහිටුවන ලදී. ගොඩ බිම් කට්ටිවලට උස්සාන වාරිමාර්ග පහසුකම් සැලසීමේ වැඩපිළිවෙලක් 1956 දී ආරම්භ විය.

ප්‍රධාන යෝජනා ත්‍රමවල අක්කරයක පලදායීතාවය වැඩි කර, යොදවන ලද මූලධර්මයට සරිලන වැඩිම ප්‍රතිලාභයක් ලබා ගැනීම තහවුරු කරනු වස් 1967 දී විශේෂ යෝජනා ත්‍රම හඳුන්වා දෙන ලදී. සුඤ්ච ව්‍යාප්ති වැඩසටහනක කොටසක් වශයෙන් නව බෝග සහ වගා ශිල්ප ත්‍රම හඳුන්වා දීමට මත්තෙන් සියළුම වාරිමාර්ග අඩුපාඩුකම් මග හරවා ගැනීම මෙම යෝජනා ත්‍රමයේ පළමුවැනි අරමුණ විය. විශේෂ යෝජනා ත්‍රම අදහස ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අවසාන අදියරයෙහිදී අරමුණු කරන ලද්දේ සමුපකාර, ගොවිකාරක සහ, ග්‍රාම සංවර්ධන සමිති හා ගොවි ආයතන සංවර්ධනය කිරීමය.

තෙත් කලාපීය ජනපදකරණය :

හදිස සහ රැකියා සඳහා වූ ප්‍රබල ඉල්ලීම් සපුරාලනු සඳහා මෙන්ම තෙත් කලාපයෙහි ඒ වනවිටත් සංවර්ධනය කර නොතිබී ඉඩම් කොටස් ආර්ථිකමය වශයෙන් භාවිතයට ගැනීමේ පරමාර්ථය පෙරදැරි කරගෙන තේ, රබර්, පොල් සහ කුරඳු යනාදිය පදනම් කර ගත් ගොඩ බිම් ජනපද යෝජනා ත්‍රම 1956 දී ආරම්භ කරන ලදී. මෙම යෝජනා ත්‍රමයෙහි ආරම්භයත් සමඟම රජයේ ජනපද යෝජනා ත්‍රමවල වැඩිදුරටත් බෝග පළමුවරට හඳුන්වා දෙනු ලැබීය. පළමු අවුරුදු කිහිපය තුළ මෙම යෝජනා ත්‍රම සාමාන්‍යයෙන් සාර්ථක වුවත් ඒවායේ නිෂ්පාදනය කරන භාණ්ඩ සඳහා ලෝක වෙළඳ මිල ගණන් පහත බැසීම හේතුකොටගෙන ඒවායේ තත්වය අයහපත් අතට හැරුණි.

වයස අවුරුදු 18-27 දක්වා වූ පුද්ගලයින් සඳහා තරුණ යෝජනා ත්‍රම ආරම්භ කිරීමත් සමඟම 1966 දී ජනපදකරණය පිළිබඳ තවදුරටත් අත්දැකීමක් කරන ලදී. මෙම යෝජනා ත්‍රම ආරම්භ කිරීමෙහි ලා ප්‍රධාන පරමාර්ථය වූයේ ලිපිකරු වැනි තනතුරු කෙරෙහි දක්වන තැකුරුතාවය තරුණයින් වෙතින් ඉවත් කරගෙන කෘෂිකර්ම ශක්ති තුළ සතුටුදායක ආදායමක් ලබා ගැනීමට හැකි බව සිවුතට ප්‍රත්‍යක්ෂ කරවීමය.

3.5 තරුණ ජනපද ව්‍යාපාර පිළිබඳ වාර්තාව - H.de Jong B.W. van Eersel, 1970 :

1968 සිට 1970 දක්වා ඉඩම් කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුවෙහි ව්‍යාපාර නිලධාරීන් වශයෙන් ස්වේච්ඡාවෙන් සේවය කළ ලන්දේසීන් දෙදෙනෙක් විසින් මෙම වාර්තාව 1970 ජූලි මාසයේදී සකස් කරන ලදී. තරුණ ජනපද ව්‍යාපාරවල මුල් අවුරුදුවලදී මුහුණ දීමට සිදු වූ ගැටළු පිළිබඳ ප්‍රයෝජනවත් තක්සේරුක්කද වී සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද යෝජනාද වාර්තාවෙහි දැක්වේ.

තරුණ ව්‍යාපාර වැඩසටහන් ආරම්භ කිරීමේදී භෞතිකමය සැලැස්ව පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කර නැති බවත්, හුදු බාගයන් තෝරා ගැනීමට ප්‍රථමයෙන් ඡායා හා ජල සම්පාදනය පිළිබඳ වඩාත් විස්තර සහිත සමීක්ෂණ අවශ්‍ය වන බවත් වාර්තාවෙහි පෙන්වා දෙයි.

කාර්යක්ෂම ශ්‍රමයෙන් ඉඩම් හෙලි පෙහෙලි කිරීමට යාමේදී මුහුණ දීමට සිදු වන දුෂ්කරතාවයන් නිසා තරුණයින් ව්‍යාපාරයකට පැමිණීමට පෙර ඉඩම් හෙලි පෙහෙලි කර, කොට උගුල්ලා දමා, පොලව සමතලා කර, වාරිමාර්ග පහසුකම් සැපයීම සම්පූර්ණ කළයුතු යයි යෝජනා කර ඇත.

ප්‍රමාණවත් ආදායමක් ලැබීම තහවුරු කර ගනු සඳහා නූතන කෘෂිකාර්මික ශිල්ප ශ්‍රම උපයෝගී කරගෙන වැඩි ආදායමක් ගෙන දෙන බෝග වර්ග වගා කළ යුතුය.

විශේෂ උස්සාන වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රමයන්හි දැඩි ජලය පාලනයක් අත්‍යවශ්‍ය සේ සැලකෙන අතර මෙම පරමාර්ථය සකෂාත් කර ගැනීම සඳහා පරිනත කළමනාකරණ ක්‍රමයක් අවශ්‍ය සේ හැඟී යයි. තරුණ ව්‍යාපාර වලින් ජල බද්ද අය කර ගැනීමට යෝජනා කර ඇති අතර රජය සහ කල්පිත තරුණ ව්‍යාපාරයක් අතර ඇති කරගත යුතු ගිවිසුමක කෙටුම්පතක්ද වාර්තාවෙහි ඇතුළත් කර ඇත.

තරුණ ව්‍යාපාර පාලනය කිරීම සඳහා රජයේ නිලධාරීන් අවශ්‍ය සේ සැලකේ. ඔවුන් ඉටු කළයුතු කාර්යයන්ද, ඔවුනට කිබිය යුතු ගුණාංගයන්ද වාර්තාවෙහි විස්තර කර ඇත.

සාමාජිකයින්ගේ සුභසාධනය දියුණු කිරීමෙහිදී මෙන්ම ව්‍යාපාරයක සාමාජිකයින් අතර එකමුතුකමක් ඇති කිරීමෙහිදී සමුපකාර සම්බන්ධතාව ඉටු කළහැකි කාර්ය භාරය අවධාරනයෙන් සඳහන් කර ඇති අතර පවතින සමුපකාර සම්බන්ධ වැඩි හරියක් දුර්වල හෝ අක්‍රීය තත්වයකට පත්ව ඇති බව වාර්තාවෙහිදී සැලකිල්ලට ගෙන

ඇත. සාමාජිකයින් නොයෙකුත් ජන කොට්ඨාශ වලින් තෝරා ගනු ලැබූ අය නිසාත් පොද්ගලික පදනමක් මත ඔවුන්ට බිම් කට්ටි, ආහාර හා සහනාධාර ලැබෙන නිසාත් සමුපකාරය පිළිබඳ හැඟිලි දියුණු නොවන්නේ යයි අදහස් කෙරේ. සමුපකාර පදනමක් මත අධ්‍යාපනය, අලෙවිය සහ ඉතිරි කිරීමේ යෝජනා ක්‍රම සඳහා යෝජනා ඉදිරිපත් කර ඇත.

ආදර්ශන බිම් කට්ටි සහ ප්‍රායෝගික පාඨමාලා මගින් කෘෂිකාර්මික පුහුණුවක් ලබා දීම වැදගත් සේ අදහස් කර තිබේ.

තරුණ ව්‍යාපාරයකට උචිත සාමාජිකයින් තෝරා ගැනීම තහවුරු කරනු සඳහා මාස හයක පරිච්ඡේදයක් සේවා කාලයක් යෝජනා කර තිබේ. සහාය දක්වා ගොදුරු ගොවීන් බවට පත්වීමට තමන් මනාප බව මෙම කාලය තුළ තරුණයෝ සිප්පු කළ යුතුය.

3.6 තරුණ ව්‍යාපාර පිළිබඳ වාර්තාව - ඉඩම් කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව, 1972 ජනවාරි:

තරුණ ව්‍යාපාර ක්‍රියාත්මක වී අවුරුදු පහක් ගත වූවැයිත් පසුව එම ව්‍යාපාර සම්බන්ධයෙන් වග කිව යුතු ඉඩම් කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුවෙහි ඒකකයක් විසින් මෙම වාර්තාව සම්පාදනය කරන ලදී. උගත් තරුණයින්ට සේවා අවස්ථාවන් සපයා දීම, අඩුව වශයෙන් රු. 250/- ක මාසික ආදායමක් ලබා ගැනීමට ඉඩකඩ සැලසීම, මාර්ගෝපදේශකත්වය හා අත්‍යවශ්‍ය සහයෝගය පමණක් රජයෙන් සපයාදීම තරුණයින් විසින් සාමූහික සංවර්ධන වැඩ කටයුතු කිරීම හා සංවර්ධන ක්‍රියාවලියෙහි ප්‍රධානතම භරය ලෙස සාමාජිකයින් විසින්ම පාලනය කරනු ලබන සමුපකාර සමිති ක්‍රියාත්මක වීම ආදී වශයෙන් වූ තරුණ - ජනපද ව්‍යාපාරවල මූලික පරමාර්ථයන් පසුකලයෙහි පිහිටා, එම ව්‍යාපාර මෙම වාර්තාවෙන් තක්සේරු කර ඇත.

තරුණ - ව්‍යාපාරවල සංවර්ධනාත්මක රටාව සහ ප්‍රගති පාලනය සඳහා උපයෝගී කර ගනු ලැබූ කාර්ය පරිපාටියන් වාර්තාවෙන් විස්තර වේ. අතුරු ආහාර බෝග පදනම් වූ ව්‍යාපාර සහ පළතුරු බෝග, වැවිලි බෝග හා සත්ව පාලනයද ඇතුළත්ව එළවළු බෝග යනාදිය පදනම් වූ විවිධ ව්‍යාපාර වර්ග විස්තර කර ඇත.

1966 සිට 1970 දක්වා වූ කාල පරිච්ඡේදය තුළ ව්‍යාපාර 235 ක් පිහිටුවීමටත් ඒවා සඳහා තරුණයින් 20,000 සිට 25,000 දක්වා වූ සංඛ්‍යාවක් බඳවා ගැනීමටත් අපේක්ෂා කරන ලදී. එහෙත් ඇත්තවශයෙන්ම 1971 වනවිට තරුණයින් 2,534 ක් පමණ ඇතිව ව්‍යාපාර 41 ක් පමණක් පිහිටුවා තිබුණි.

මුහුණ දීමට සිදු වූ ප්‍රධාන ගැටළු හුවා දැක්වෙන 'ගැටළු ව්‍යාපාර' 12 ක් කෙටියෙන් විස්තර කර ඇත. යෝජනා ක්‍රම 41 න් 13 ක් ආර්ථික වශයෙන් සාර්ථක වූ අතර, ඒවායේ තරුණයෝ අපේක්ෂිත ආදායම් ඉලක්කය බෙහෙවින් ඉක්මවූයේ යයි සඳහන් කර තිබේ. මෙම ව්‍යාපාර බොහෝමයක් වාර්ෂික යටතේ අතුරු ආහාර බෝග වගා කරන ලද ඒවා විය. කෙසේ වෙතත් ආත්ම විශ්වාසයකින් යුතු සමූපකාර පිහිටුවීමේ පරමාර්ථය සක්‍ෂාත් කරගෙන තැන. ව්‍යාපාර බොහෝමයක සංවර්ධිත අදියර සමාජික වූවායින් පසුව පොද්ගලික පදනමක් මත බිම් කට්ටි ලබා ගැනීමට තරුණයෝ මනාපය පළ කළ අතර ඒවායේ සමූපකාර සම්බිචල ක්‍රියාකාරිත්වය සමස්ථයක් වශයෙන් ගත් කල දිවයිනෙහි අතිකුත් සම්බිචල ක්‍රියාකාරිත්වයට බෙහෙවින් වෙනස් කොටිය.

පහත සඳහන් සාධක යහපත් යෝජනා ක්‍රමයක සාර්ථකත්වයට දායක වන්නේ යයි අදහස් කරනු ලැබේ.

1. පුළුල් අයුරින් මූලික සම්ප්‍රදායක් පැවැත්වීම සහ සුප්‍රකාශකාරීව සැලසුම් කිරීම;
2. භූමි භාගය නිවැරදිව තෝරා ගැනීම;
3. නිවැරදි වර්ගයේ කට්ටිකරුවන් තෝරා ගැනීම;
4. කෙටි කාලයක් තුළ වැඩි ප්‍රතිලාභයක් ලබා දෙන නිවැරදි වර්ගයේ බෝග වගා කිරීම;
5. නව කෘෂිකාර්මික ශිල්ප ක්‍රම අනුගමනය කිරීම;
6. යෝජනා ක්‍රම පිහිටුවීමේදී නිවැරදි වර්ගයේ අධීක්ෂණ කාර්ය මණ්ඩලය තෝරා ගැනීම;
7. කවිමිටි මට්ටමේදී සුඛම පරිපාලනය.

යෝජනා ක්‍රම අසාර්ථක වූයේ පහත සඳහන් එක් කරුණක් හෝ වැඩි ගණනක් කරුණු නිසාය.

1. නිසි පරිදි මූලික සම්ප්‍රදායක් සහ සැලසුම් නොකිරීම;
2. ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමෙහි ලා අනිසි හදිසියක් දැක්වීම;
3. තෝරා ගත් භූමි බාගයෙහි අයහපත් සවිභාවය;
4. පාලනය කිරීම අසීරු වන අයුරින් විශාල ව්‍යාපාරවල තරුණයින් විශාල සංඛ්‍යාවක් පදිංචි කරවීම;
5. ව්‍යාපාරය තුළ පදිංචි නොවන හෝ කෘෂිකාර්මික ශිෂ්‍යයන් පරිභාහිරව වෙනත් රැකියාවන් සොයන වැරදි වර්ගයේ කට්ටිකරුවන් තෝරා ගැනීම;

6. ආදායමක් ලැබීමට දීර්ඝ කාලයක් ගත වන වැඩි කම්පන බෝග තෝරා ගැනීම;
7. ව්‍යාපාර මට්ටමෙහි නිසි පරිපාලනයක් නොමැතිකම;
8. දිස්ත්‍රික් කෘෂිකාර්මික කමිටු මට්ටමෙහි අකාර්යක්ෂම පරිපාලනය;
9. දැබල සමුපකාර සමිති සහ ජනපදවල සංවිධිත අවශ්‍යතා වයන් සපයා දීමට ඒවා අපොහොසත් වීම.

3.7 විශේෂ ව්‍යාපාරවල සාකච්ඡා සහ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ අදහස් -
අයි.සමරවික්‍රම, 1968:

1967 දී අයි.බී.ආර්.ඩී.දුත පිරිසක් මගින් කරන ලද නිර්දේශයක් අනුව ආරම්භ වූ විශේෂ ව්‍යාපාර පසුකලයෙහි දිවෙන දර්ශනය, මුල් අවදියෙහි එම ව්‍යාපාර ලද සාර්ථකත්වය හා ඒවායේ දක්නට ලැබෙන අඩුපාඩුකම් මෙම පත්‍රිකාවෙන් විස්තර කරනු ලැබේ.

වාරිමාර්ග රටාව හා ජලය භාවිතය දියුණු කිරීම, ජනපද ව්‍යාපාරවල ආර්ථික කටයුතු විවිධාංගකරණයකට යොමු කිරීම, යෙදවුම් හා සේවා සැපයුම් සම්බන්ධීකරණය කිරීම, නව සංවිධිත කටයුතුවලදී ජනපදිකයින්ට වඩාත් වැදගත් කාර්ය භාරයක් ඉටු කිරීමට හැකි වන පරිදි ගොවිකාරක සහ සමුපකාර සමිති වැනි ජනපදිකයින්ගේම සංවිධාන දියුණු කිරීම මෙම යෝජනා ක්‍රමවල අරමුණ වූයේය.

විශේෂ ව්‍යාපාරවල පරමාර්ථය වූයේ කලින් නොයෙකුත් දෙපාර්තමේන්තු අතර බෙදා හිඬුණු සියළුම සේවාවන් (ව්‍යාපෘති සේවා කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවෙන්, ණය සහ නිෂ්පාදන යෙදවුම් සමුපකාර සමිති වලින්, බෝග රක්ෂණය සහ සාධාරණ මිලක් ලබා ගැනීමට සහාය ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන්, වාරිමාර්ග පහසුකම් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ආදී වශයෙන්) සම්බන්ධීකරණය කිරීමට ව්‍යාපාර කළමනාකරුවන් ඇතිව කෘෂිකාර්මික සංවිධානයෙහි ලා 'ව්‍යාපාර ප්‍රවේශයක්' අනුගමනය කිරීමයි. ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ සැලසුම් හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනවල වැඩ කටයුතුද විශේෂ ව්‍යාපාර හා සම්බන්ධීකරණය කළයුතු යයි අදහස් කරන ලදී. කලින් මෙම වැඩ කටයුතු ගොවිකාරක සහ සමුපකාර සමිති සහ නොයෙකුත් දෙපාර්තමේන්තුවල ගැටී මට්ටමේ නිලධාරීන් අතර බෙදා හැර හිඬුණේය.

විශේෂ ව්‍යාපාරවලට අතිරේක කාර්ය මණ්ඩලය පත් කිරීම, ජනතා සහභාගීත්වය වැඩි කිරීමේ හා සාමාන්‍ය සේවක මණ්ඩලයෙන් උපරිම ප්‍රයෝජන ගැනීමේ පරමාර්ථයට අනුරූප නොවන බව මෙම පත්‍රිකාවෙහි සඳහන් කර ඇත. එහෙත් ව්‍යාපාර කාර්ය මණ්ඩලය ඉන්මෙන් සිය වගකීම් ජනාවාස සාමාජිකයින්ට පවරා වඩාත් අවිනිශ්චිත කාර්ය

හාරයක් ඉටු කරන්නේ යයිද, එසේ නැතහොත් චුළුවනින්ම එයින් ඉවත් වන්නේ යයිද අදහස් කරන ලදී.

විශේෂ ව්‍යාපාර ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී නව ජීවයක් සඳහා කෙරෙන අයදුමකින් මෙම පත්‍රිකාව අවසන් වේ. එය ධෛර්ය සම්පන්න ගවේෂණත්මක ජීවයක් විය යුතු අතර නිල බලවාදී බාධක වලින් තොර විය යුතුය. විශේෂ ව්‍යාපාර වියළි කලාපයේ සංවේදනය පිළිබඳ පුරෝගාමීත්වයක් ගත යුතු නම්, ගොවීන්ගේ මෙන්ම රජයේ නිලධාරීන්ගේද සහයෝගය නොයෙකුත් ක්ෂේත්‍රවලදී නොයෙකුත් මට්ටමේදී ලබා ගත යුතු වේ.

3.8 වියළි කලාපීය සංවේදනය මෙහෙයවීම සඳහා ජනපද යෝජනා ක්‍රම 'විශේෂ ව්‍යාපාර' වශයෙන් - රෙජිනර් ෂිකෙලි, 1969:

ජනපද යෝජනා ක්‍රම 10 ක් පිළිබඳ සමාජ-ආර්ථික නිගමන පදනම් කෙරෙන මෙම පත්‍රිකාව විශේෂ ව්‍යාපාර මාර්ගයෙන් ජනපදීකයින්ගේ පලදායීතාවය හා ආදායම වැඩි කරගත හැකි යයි විස්තර කරයි. ජනපදීකයින්ගේ ආර්ථික සමාජීය තත්වයන් දියුණු කරනු වස් විශේෂ ව්‍යාපාරවල ව්‍යාපාර කළමනාකරුවන්ගේ අවධානය යොමු විය යුතු ප්‍රධාන කරුණු හතරක් ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල තිබේ.

(අ) ජලය පාලනය - ගොවිකාරක සහ වාරිමාර්ග ඉස්මතුවන්නේ සහාය ඇතිව හමු වියේ සහ ජලයෙන් ප්‍රයෝජන ගැනීම සඳහා, කාන්දු වීමෙන් සිදු වන අපතය වළක්වා ගැනීම, වාරිමාර්ග පුනරුත්ථාපන වැඩසටහනක් ආරම්භ කිරීම, ඇතැම් ඇල මාර්ග නැවත සැකසීම, ජලාපවහන පහසුකම් සැලසීම හා වැදගත් වන ස්ථානවල සොරොට්ටි, පාලන ගේට්ටු සහ ජලය මැනීමේ උපකරණ සවි කිරීම;

(ආ) ව්‍යාප්ති සේවා - සිටින කාර්ය මණ්ඩලය (කෘෂි ව්‍යාප්ති සේවකයින් වැනි) වඩාත් කාර්යක්ෂම අයුරින් යොදවා ගැනීම, විශේෂිත වගා පිළිවෙත් පිළිබඳ ආදර්ශන පැවැත්වීම සඳහා තෝරා ගත් ගොවි කායකයින් පිළියෙල කිරීම, මේවා සූවුන්ගේ අසල්වැසියන්ට පැහැදිලි කර දීම;

(ඇ) විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති - විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිවල ක්‍රියාකාරීත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අදාළ ගොවීන් හා රජයේ නිලධාරීන්ද සමඟ ක්‍රියාත්මක වැඩසටහන් පිළියෙල කිරීම;

(අෂ) වාහක බලය - වාහක බලය සැපයීම හා විශේෂයෙන් අවශ්‍ය වන්නාවූ කාලසීමාවන්හිදී එය ලබා දීම සඳහා වඩාත් හොඳින් සංවිධාන කටයුතු පිළියෙල කිරීම.

ව්‍යාපාර කළමනාකරු වෙත පරිපාලන බලතල නොපැවරෙන නිසා කාර්යයන් සංවිධානය කර ඉටු කරගෙන යාමේදී නොයෙකුත් කළමනාකරණ උපක්‍රම යොදවා ගැනීමට සිහුව සිදු වන්නේය. මෙය ඉටු කරගත හැකි එක් මාර්ගයක් වනුයේ ව්‍යාපාර කළමනාකරුගේ අරමුණු, වැඩ කටයුතු හා දුෂ්කරතාවයන් ගොවීන්ට අවබෝධ කර ගැනීමට හැකි වන පරිදි මෙම වැඩසටහන් සංවිධානය කර ඒවා සැලසුම් කිරීමේදී හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අදාළ දිසාපතිවරුන් හා අමාත්‍යාංශය සම්බන්ධ කරවා ගැනීමයි.

විශේෂ ජනපද යෝජනා ක්‍රම පිළිබඳ විස්තරයක් සහ විග්‍රහයක්

1891 සිට 1975 අතර කාලය තුළ ආරම්භ කරන ලද ජනපද යෝජනා ක්‍රම ගණනාවක් සම්බන්ධයෙන් වාර්තාවන් ලියැවී ඇත. එම වාර්තාවන් ලියැවුණු අවධියෙහි දක්නට ලැබුණු වැදගත් කරුණු හෝ විශේෂ සැලකිල්ලක් දැක්විය යුතු වූ ගැටළු ඒවායින් හුවා දක්වනු ලැබේ. මෙම ලියවිලි වලින් ඉතාමත් වැදගත් සේ සැලකෙන ඇතැම් ඒවා තෝරාගෙන ඒ පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත විස්තරයක් මෙම පරිච්ඡේදයෙහි දැක්වේ.

4.1 කලාවැව ජනපද යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ වාර්තාව (1893 අංක IV දරණ සැසි පත්‍රිකාව)

1891-1892 කාලය තුළ රාජ්‍ය ආධාර ඇතිව ආරම්භ කරන ලද ප්‍රථම ජනපද යෝජනා ක්‍රම වලින් එකකි, කලාවැව. එවකට උතුරුබද පළාතේ දිසාපති විසින් සපයන ලද වාර්තාවෙන් උපුටා ගත් පහත දැක්වෙන කොටස ඉදිරි දශක ගණනාවක් තුළ ජනපද යෝජනා ක්‍රමයට මුහුණ දීමට සිදු වූ ගැටළු පැහැදිලි කර දක්වයි.

"1891 දී යාපනය අර්ධද්වීපයේ සිට දෙවළ පවුල් 26 ක් මෙම යෝජනා ක්‍රමයට ගෙන එන ලදී. ඔවුහු හොඳ ගොවීන් බව වාර්තාගතව තිබුණි වැඩ කිරීම සඳහා ආශාවක් හෝ ධෛර්යයක් ඔවුන් වෙත නොතිබී බවත් රජය ඔවුන්ට 'පියෙක් හා මවක්' වන්නේ යයි යන හැඟීම ඔවුන් තුළ තිබී බවත් පසුව පැහැදිලි වීණි.

කැලෑ හෙලි පෙහෙලි කිරීම ගැන ඔවුනට පුරුද්දක් නොතිබුණි, එක් පුද්ගලයෙක් අසන්න පුළුල්ව සියල්ලෝම වැඩට නොපැමිණිහ. අවුරුද්ද අවසානය වනවිට, ආධාරද ලබා හෙලි පෙහෙලි කළ අක්කර 20 ක් පමණ හැරුණ්කට ඔවුන්ගේ ශ්‍රමය වශයෙන් පෙත්විය හැකි කිසිවක් නොවීය.

මෙම ජනපදකරණය පිළිබඳ රජයට වූ වියදම සියළුම ගාස්තුව ඇතුළත්ව (යාපනයේ සිට රැගෙන ඒම, මාස හයක කාලයක් තුළ නඩත්තුව, නිවාස ඉදි කරවීම, බීජ වර්ග ලබා දීම, උපකරණ, ඒ හරකුත් සහ නගුල් කුලියට ගැනීම) දළ වශයෙන් රු. 1,000/- ක් පමණ විය. ජනපදකරණය යෝජනා ක්‍රමයට රැගෙන ඒම සඳහා එයින් සිදු වූ බලපෑම හැරුණ්කට මෙය යහපත් වාණිජමය කාර්යයක් වශයෙන් සැලකිය හැකි නොවේ. කෙසේ වෙතත් නඩත්තුව හා බීජ වර්ග යනාදිය වෙනුවෙන් අත්තිකාරම් වශයෙන් දෙන මුදල පසුව අය කර ගනු ලැබේ.

කෙසේ වුවද අදාළ කාලසීමාව අසාධාරණ වශයෙන් ලෙඩ රෝග උවදුරු වලින් ගහන කාලයක් වූ බව සඳහන් කළ යුතුය. යෝජනා ක්‍රමයට පැමිණි පුද්ගලයින්ගෙන් කිහිප දෙනෙක්, විශේෂයෙන් කුඩා ළමයින් නියුලෝනියාව හා අතිසාරයෙන් මිය ගියහ... මීටර් මතවල එල්ලාගෙන සිටින පුද්ගලයින් මේ හේතුකොටගෙන නිරායාසයෙන්ම අධෛර්යයට පත් වූ අතර, යැපීම සඳහා දීමනාවක් ඉල්ලීම හා ඒ වෙනුවෙන් වැඩ නොකිරීම සාධාරණ යයි සිවිභූ කල්පනා කළහ.

එක් ජනපදයක් නියුලෝනියාවෙන් මිය ගියේය. සිහුගේ හාරියාව සහ දරුවෝ සිහුගේ ඉඩමෙහි පිහිටි නිවසෙහි පිටත් වෙති. මෙම ඉඩම බාර ගැනීමට කැමති පුද්ගලයෙකුට (වගකීමද සහිතව) මෙම වැන්දඹුව විවෘත කර දීමට මම අදහස් කරමි.

ආධාර සහිතව දෙමළ පුද්ගලයින්ගේ ජනපදයක් අති කිරීමට ගත් මෙම උත්සාහයට පටහැනි තත්වයක් වශයෙන් ජනපදය සඳහා තෝරා ගනු ලැබූ ඉඩමට යාබද ඉඩම උදාහරණයක් වශයෙන් සඳහන් කළහැක. පහතරට සිංහලයෙක් වූ සිල්වා මහතා ඉඩම් අක්කර 1,000 ක් මිලදී ගෙන ඇති අතර අදාළ අවුරුද්ද තුළ සිහු මෙයින් අක්කර 70 ක් පමණ හෙළි පෙහෙලි කළේය. 1893 දී සිහු මීට අමතරව තවත් අක්කර 200 ක් ලබා ගන්නවා ඇත. අවසන් හෙළි පෙහෙලි කරන ලද ඉඩම් අතිවාරයෙන්ම අයහපත් සොබා තත්වයකින් යුක්ත වන නිසා එම ඉඩමවල සිහුගේ කම්කරුවන් පදිංචි කරවීමෙන් සිහු ආණ්ඩුක්‍රමයට වැළකී ඇත. සිහු පුද්ගලයින් කණ්ඩායමක් මාසයකට හෝ දෙකකට වැඩ කිරීම සඳහා එම ඉඩමට යවන අතර පසුව ඒ වෙනුවට වෙනත් පුද්ගලයින් කණ්ඩායම් වශයෙන් යවයි".

4.2 පස්දුන් කෝරළේ නැගෙනහිර ජනපද මණ්ඩලයේ පළමුවැනි වාර්තාව (1930 අංක 37 දරණ සැසි පත්‍රිකාව):

පස්දුන් කෝරළයේ නැගෙනහිර (කම්තර දිස්ත්‍රික්කයේ අනාගතයෙහි පිහිටුවීමට නියමිත ඉහළ හේට්ස්ස තරුණ ජනපදය යෝජනා ක්‍රමයේ හැටි භාගයට ආසන්නව) සංවිධානය නොකරන ලද පෙදෙස්වල ජනපදකරණය දියුණු කිරීම සඳහා ගතයුතු පියවර සම්බන්ධයෙන් රජයට උපදෙස් දීම සඳහා 1929 නොවැම්බර් මාසයේදී මණ්ඩලයක් පත් කරන ලදී. මෙම කෝරළය එවකටත් අතිශයින් ජනාකීර්ණ පෙදෙස් වලින් සීමා වූ අතර ඉඩම් සඳහා වූ ඉල්ලීම බෙහෙවින් අධික විය. වර්තමානයේ පවා ජනාවාස සැලසුම් කරුවන් මුහුණ දෙන නොයෙකුත් ගැටළු, මෙම මණ්ඩලයේ පළමුවැනි වාර්තාවෙන් උපුටාගෙන ඇති පහත සඳහන් උධාතයෙහි දැක්වේ.

" මෙම ප්‍රදේශයේ වර්ෂාපතනය මැනවින් පවතින අතර ඉඩම් වලින් බොහෝමයක් සර්පාරය. එහෙත් කෝරළයේ දක්නට ලැබෙන්නේ කඳු, තැනිතලා

ආදී විෂමතා වයන්ගෙන් යුත් හැටියකි. කුඩා ඉඩම් වශයෙන් සුදුසු බිම් ප්‍රමාණය සාපේක්ෂ වශයෙන් සිටින බව ඉඩම් වැනිවේදී පැහැදිලි වී තිබේ. නිරන්තර ජල මාර්ග වලින් ආවිත් පවත්නා කඳු බෑවුම්වල හෝ උස් කඳු මුදුන්වල බිම් කට්ටි, ප්‍රාග්ධන පහසුකම් නොමැති ජනපදිකයින් හට වෙන් කිරීම කිසිසේත් ප්‍රයෝජනවත් නොවේ.

මෙම ඉඩම් වලින් සැතපුම් කිහිපයක් ඇතුළත ගොවිතැන් කිරීමට ඉඩ ඇති හැටියද ඉක්මවා යන පරිද්දෙන් ජනගහණය ව්‍යාප්ත වී තිබේ. තමනට අවශ්‍ය බිම් ලබා ගැනීම සඳහා ගම්වැසියන් බොහෝ දෙනෙක් ගමෙන් පිටතට යාමට සූදානම් බවට පැහැදිලිව සාක්ෂි ඇත.

දැනට මෙහි සිටින ගම්වැසියන් හා සිවුන්ගේ ගම් අසල පදිංචි කරවනු ලැබෙන ජනපදිකයින් අතර මතු ඇති විය හැකි සම්බන්ධතාවයන්ද අප විසින් සාවද්‍යව සලකනු ලැබේ. මෙම සම්බන්ධතා වයන් යහපත්ව පවත්වාගෙන යාම සඳහා අතින්ව තහවුරු කිරීම සඳහා දැනට සිටින ජනතාවගේ අවශ්‍යතාවයන් පළමුව සලකා ඒ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කළයුතු යයි අපි නිර්දේශ කරමු.

තව ගම්වල කේන්ද්‍රස්ථානයක් බවට පත්වන පරිද්දෙන් ජනපද සඳහා වූ ඉඩම් සෑහෙන ප්‍රමාණයක් සවිර බිම් කට්ටි වශයෙන් බෙදා වෙන් කර දිය යුතු බවට නිර්දේශ කරනු ලැබේ. ජනපදිකයින් ගම්වැසියන් අතරමැදි තෙරපි සිටින පරිද්දෙන් පදිංචි කරවීම අත්‍යගත සාමකාමී සම්බන්ධතාවයන් සඳහා කුඩු නොදෙන්නට ඉඩ ඇත. එසේ වුවත් සිවුන්ගේ පැරණි ගම් වලින් පසුව රැගෙන එනු ලැබෙන පුද්ගලයින්ගෙන් යුතුව තව පර්යේෂණි තමන්ගේම ගම් බිම් කර ගැනීමට සිවුන්ට හැකි වනු ඇත. පිටිටිනියක තෘණ වැව්වේදී අඩියක හෝ දෙකක පරතරයක් ඇතිව තෘණ වගා කර වැඩෙන විට පරතරය පියවීමට ඉඩ තබන්නාක් මෙන් මෙම සැලසුම කළ හැකිය.

පවුලේ සමානතාවයන් හෝ ප්‍රදේශයේ සමානතාවයන් හෝ වෙනත් හේතූන් නිසා සතුටින් එක්ව ජීවත් වීමට ඉඩ ඇති, ජනපදික කණ්ඩායම් ඇති කිරීම පිළිබඳවද විශේෂ අවධානය යොමු කළයුතු යයි අපි නිර්දේශ කරමු.

සහනාධාර හෝ ණය මුදල් වශයෙන් ජනපදිකයින් හට කවර වූ හෝ මුදලින් ආධාරයක් සැපයිය යුතු යයි යෝජනා නොකෙරේ. කෙසේ වුවත් අන් ආකාරයේ වූ ආධාර සිවුන්ට සපයනු ඇත.

සෑම ජනපදිකයෙකුටම ආරම්භයේදී සාමාන්‍යයෙන් අක්කරයක පමණ කුඩා බිම් කට්ටියක් දෙනු ඇත. මෙම බිම් කට්ටිය සිහු හෝදීන් වගා කළහොත් වරින් වර සිහුට තවත් ඉඩම් ලබා ගැනීමට හැකි වන්නේය සිහුගේ උද්යෝගය, හැකියාව සහ

පවුලේ ප්‍රමාණයද අනුව අක්කර 3 ක් හෝ 4 ක් හෝ ඊටත් වැඩි ප්‍රමාණයක් වශයෙනි.

සාධාරණ තත්වයකට සිහුගේ බිම් කට්ටිය දියුණු කළයින් පසුව සරීර පදිංචිකරුවෙක් ලෙස සිහු ලේඛනගත කරනු ලැබේ. අවසරයක් නොමැතිව ඉඩම පවරා දීමට සිහුට බලයක් නොදීම, ණය නිසා සිය ඉඩම අහිමි වීමෙන් සිහු ආරක්ෂා කිරීම, බහුවිධ හිමිකාරත්වයකට යටත් වීමෙන් වැළැක්වීම, ඉඩම වගා නොකර හෝ ඒ ගැන සැලකිල්ලක් නොදක්වා තිබීමෙන් වැළැක්වීම ආදී කොන්දේසි සහිත භුක්ති ක්‍රමයක් මත මෙසේ ලේඛනගත කරනු ලැබේ.

මේ ආකාරයේ පරිහරණ අයිතිය සඳහා අක්කරයකට රු. 50/- ක් වූ ගෘහ්භවක් ජනපදිකයින්ගෙන් අය කරනු ලැබේ.

සිය ඉඩම දියුණු කිරීම පැහැර නොහරින්නේ නම් ජනපදිකයින්ගෙන් කුලියක් අය කර ගනු නොලැබේ.

ඉඩමක පදිංචිය සඳහා යාමට පෙර විශ්වාසය පිළිබඳ සහතිකයක් වශයෙන් රු. 10/- ක මුදලක් තැන්පත් කිරීමට ජනපදිකයෙකු හට සිදු වනු ඇත.

සිය ඉඩමේ නිවසක් ඉදි කරගෙන සරීරව පදිංචි වීම අවශ්‍ය වන්නේය.

ජනපදිකයෙක් විසින් තෝරා ගනු ලැබෙන වගාවෙහි සවහරය පිළිබඳ සිටුවක් ඇති කරනු නොලැබේ. කෙසේ වෙතත් සිහුගේ භාවිතය සඳහා එකීතරා ප්‍රමාණයක ආහාර බෝග වගා කරන ලෙස සිහුට උපදෙස් දෙනු ලැබේ. තමාට හැකි පරිදිදෙන් ජනපදිකයින් හට කවර වූ හෝ උදව්වක් දීමට කෘතීමම් උපදේශක තැන සෑම ප්‍රයත්නයක් දරන්නේය''.

4.3 මිනිස් යෝධ ඇල ව්‍යාපාරය පිළිබඳ වාර්තාව (1940 අංක VI දරණ සසම්පත්‍රිකාව) :

මෙම ව්‍යාපාරය යටතේ රජයේ ඉඩම් සඳහා සංවර්ධන සැලසුමක් සකස් කිරීමේ පරමාර්ථය අරභයා 1939 දී කෘෂිකම් හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශය විසින් කෙටිමණ්ඩල පත් කරන ලදී. 1890 පවුල තෙක් දිවෙන මෙම ව්‍යාපාරයේ ඉතිහාසය, වාර්තාවෙන් සමාලෝචනයට යොමු වී ඇති අතර ව්‍යාපාරයෙහි සංවර්ධනය පිළිබඳ පහත සඳහන් කරුණු සාකච්ඡාවට යොමු කර තිබේ. වාර්තාවේ හා සංවර්ධනය, කැලෑ හෙලි කිරීම, නිවාස, කාර්ය මණ්ඩලය, කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය, දෛවදාය හා සෞඛ්‍ය සේවා පහසුකම්, සම්බන්ධ, සමුපකාර සමිති, මුල්‍ය ගැටළු, පාසැල් යනාදියයි. කෙටිමණ්ඩල විසින් කරන ලද පර්යේෂණවල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් පහත සඳහන් නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරන ලදී.

(අ) කට්ටිකරුවන් සඳහා දිය යුතු ආර්ථිකමය බිම් කට්ටි ප්‍රමාණය, ජල පහසුකම් ලබා ගත හැකි තුඩුරු අක්කර පහක් සහ ගොඩ බිම් අක්කර තුනකි;

(ආ) වැරිමාගි මගින් ජලය ලබාගත හැකි ඉඩම් විශේෂයෙන් වී ගොවිතැන සඳහා උපයෝගී කරගත යුතු වේ;

(ඇ) ව්‍යාපාරයෙන් කොටසක් කට්ටිකරුවන් යොදවා රජය විසින් ශාලි පෙහෙලි කර දිය යුතුය. අනෙක් කොටස ඒ ආකාරයෙන්ම හෝ කොන්ත්‍රාත් පදනමක් මත කට්ටිකරුවන් යොදවා හෙලි පෙහෙලි කර දිය යුතුය;

(ඈ) ඉඩම් පරිහරණය කරන පළමු අවුරුදු තුන තුළ ජල බද්දක් අය නොකළ යුතුය;

(ඉ) පළමු අවුරුදු හතර තුළ කිසිදු වාණික ගෙවීමක් ආපසු අය කරගත යුතු නොවේ;

(ඊ) ජනපදවලට තෝරා ගැනීම වට ප්‍රදේශයේ ගොවීන් හට පමණක් සීමා කළ යුතුය. කට්ටිකරුවන් තෝරා ගැනීමේදී 1929-1931 දක්වා ඇල මාර්ගවල වැඩ කළ ගම්වැසියන්ට වැඩි සැලකිල්ලක් දක්විය යුතුය;

(උ) ප්‍රථමයෙන් තාවකාලික පැල්පත් ඉදි කර දිය යුතුය. එක් අවුරුද්දකට පසුව රජයේ වියදමින් සපයනු ලැබෙන රාමු යොදා ස්ථිර නිවාස ඉදි කර දිය යුතු වේ;

(ඌ) මූලිකම බීජ වර්ග සහ රෝපන ද්‍රව්‍යය නොමිලේ දිය යුතුය. තානු කැපීම සහ කොට ඉහිල්ලීම සඳහා කට්ටිකරුවෙකුට අක්කරයකට රු. 7.50 බැගින් ගෙවිය යුතු වේ. එක් එක් කට්ටිකරුවෙකුට යකඩ ඉන්තක් සහ පොරවක් ණයට දිය යුතුය. මී හරක් බානක් මිලදී ගැනීම සඳහා රු. 40/- ක අත්තිකාරම් මුදලක් දිය යුතුය.

(එ) සමුපකාර ගබඩා, පාසැල්, ශ්‍රීඩා පිට්ටනි, බෙහෙත් ශාලාවක්, සුසාන හුවිසක් සහ තැපැල් කාර්යාලයක් පිහිටුවිය යුතුය.

4.4 පැවති පාසැල් වගීන් උගත් තරුණයින් ඉඩම්වල පදිංචි කරවීම සඳහා යෝජනා ක්‍රමයක් සකස් කිරීමට පත් කරන ලද කමිටුවේ වාර්තාව (1941 අංක V දරණ සැසි පත්‍රිකාව) :

දේශීය පාසැල්වල ක්ෂේත්‍රීය පිළිබඳ පාඨමාලා පිළියෙල කර තරුණයින් ඉඩම්වල පදිංචි කරවීම සඳහා වූ සංවිධාන වශයෙන් පාසැල් උපයෝගී කර ගැනීම සඳහා ලංකා මුල්ගුරු සම්මේලනයකදී ඉදිරිපත් වූ යෝජනාවක් අනුව ඉහත සඳහන් අරමුණු පෙරදැරි කරගෙන 1940 දී කොමිෂමක් පත් කරන ලදී.

මෙය තරුණ ජනාවාස යෝජනා ක්‍රම පිහිටුවීමට අවුරුදු 25 කට පමණ කලින් ඉදිරිපත් වූ යෝජනාවකි. ශිෂ්‍ය කණ්ඩායම්වල සාමූහික ශ්‍රමයෙන් යුතුව හා පාසැල් විසින් කෙළින්ම පාලනය කරනු ලැබෙන අක්කර 25 ක මධ්‍යම ගොවිපලක් ඇතිව එක් පාසැලක් විසින් අක්කර 325 ක් සංවිධානය කිරීම මුල් ගුරුවරුන්ගේ සැලැස්ම විය. සේවා විද්‍යාත්මක පිළිබඳව කටයුතු කිරීම සඳහා මෙය ප්‍රායෝගික ක්‍රමයක් බව කොමිෂම විසින් සලකන ලදී. තරුණයින්ගේ සවිභාවය, ජනාවාස වර්ගය, හුවිසේ සැලැස්ම හා ප්‍රමාණය, තරුණයින් තෝරා ගැනීම, සංවිධාන වැඩසටහන හා කළමනාකරණය, සෞඛ්‍යය හා සම්පන්නතාව, භුක්ති ක්‍රමය, අලෙවිය සහ යෝජනා ක්‍රමය යටතට පැවිණිව සඳහා නොයෙකුත් පාසැල් විසින් වචන ලද අයදුම්පත් ගැන වාර්තාවෙහි සැලකිල්ලක් දක්වා ඇත.

කොමිෂම විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද නිර්දේශ පහත සඳහන් පරිදි වේ :

1. බෝග වගාව සහ සත්ව පාලනයද ඇතුළත්ව මිශ්‍ර ගොවිපල් ක්‍රමයක් අනුගමනය කළයුතු අතර දේශීය වෙළඳපොලක් සොයා ගත හැකි මිරිස්, ප්‍රං ඇට, පරිප්පු, කහ, ගුරුරු සහ රතු මිනු යනාදිය වගා කළයුතු වේ.
2. සර්ව බෝග වගා කළයුත්තේ වාර්ෂික බෝග වගා කළ නොහැකි අවස්ථාවලදී පමණකි. තේ හෝ රබර් වගා නොකළ යුතුය. කවර වූ හෝ එක් බෝගයක් පමණක් අක්කර දෙකකට වැඩියෙන් වගා නොකළ යුතුය.
3. හානියට පත් වන නිපැයුම් ලුහු යන්ත්‍රෝපකරණ වගීන් නිවා කරන ලද නිෂ්පාදන බවට පරිවර්තනය කිරීමට සෑම උත්සාහයක්ම දැරිය යුතුය.
4. ඉඩම් පාසැල්වලට බදු දිය යුතු අතර සංවිධාන කටයුතු සම්පූර්ණ වනතෙක් ශිෂ්‍යයින් වෙත ඉඩම් ප්‍රදානයන් නිකුත් නොකළ යුතුය.
5. තවත් ශිෂ්‍ය කණ්ඩායම්වලට ඉඩම් සපයා දිය යුතු වන පරිදි නියමු යෝජනා ක්‍රමය අසල ඇති සියළුම රජයේ ඉඩම් යෝජනා ක්‍රමය යටතට ගෙන ආ යුතුය.

6. තෝරා ගත යුත්තේ ළඟදීම පාසැලෙන් පිට වුවත් හෝ ඒ වනවිටත් පාසැල් යන, වයස අවුරුදු 17 ට වැඩි ශිෂ්‍යයින්ය. තෝරා ගැනීමේ කාර්යය සාධාරණව ඉටු කිරීමට විදුහල්පතිට ඉඩ දිය යුතු වුවත්, කුලලතාවය, ධෛර්යය, උද්යෝගය හා සැහෙන මුදලක් සතුව තිබීම යනාදිය කෙරෙහි සැලකිල්ලක් දැක්විය යුතුය.
7. තරුණයින්ට දෙන උපදෙස් ප්‍රායෝගික සමාජවේදය විය යුතුය. තුන් අවුරුදු කාලසීමාව සඳහා වන අභ්‍යාස පාඨමාලාවලට කෘෂිකම්යෙහි විවිධ අංශ පමණක් නොව කෘෂිකම්ය පදනම් කොට ගත් කුඩා කම්පාන, සමූපකාර සංවිධාන හා සම්පාදන වැඩ යනාදිය ඇතුළත් විය යුතු වේ.
8. ශිෂ්‍යයින් ඉඩලෙහි පදිංචි වුවාට පසුව මධ්‍යම ගොවිපල සේවා සමූපකාරයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක විය යුතු අතර පුහුණුව, ණය මුදල් සහ අලෙවි පහසුකම් ඒ මගින් සැපයිය යුතුය.
9. ඉඩම් කොමසාරිස් විසින් අනුමත කරනු ලබන වැඩසටහනකට අනුව මධ්‍යම ගොවිපල අවුරුදු තුනක් ඇතුළත සංවර්ධනය කළ යුතුය. වය අදාළයන් වශයෙන් තිබිය යුතු වුවාත් මෙන්ම එහි වැඩසටහනද ජනපදිකයින්ගේ බිම් කට්ටි සඳහා වන වැඩසටහන් අනුවම විය යුතු වේ.
10. විදුහල්පති (සහායක), ප්‍රාදේශීය ආදායම් නිලධාරී හා කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂිකාර්මික අලෙවි කටයුතු කොමසාරිස්, සමූපකාර සමිති රෙජිස්ට්‍රාර් වෙනුවෙන් තම කරනු ලබන්නවුන් හා වෛද්‍ය නිලධාරියෙකුගෙන්ද සමන්විත උපදේශක මණ්ඩලයක් තිබිය යුතුය.

4.5 ගල්සිය ව්‍යාපාරය අගය කිරීමේ කමිටුවේ වාර්තාව (1970 අංක 1 දරණ සැසි පත්‍රිකාව):

(අ) ඒ වනවිටත් නිමිතයෙහි වගා කොට තිබුණු කුඹුරුවලට සහ අවිනිත් අක්කර 42,000 කට ජලය සපයා ඒවා ගවතුරෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීම (ආ) ප්‍රදේශයට අවශ්‍ය ජල විදුලි බලය සපයා ගැනීම සහ (ඇ) 20,000 කට පමණ බිම් සඳහා ජලය සපයා දීම පිණිස ගල්සිය නිමිතයේ ඉහළ කොටසේ විශාල ජලාශයක් ඉදි කිරීමේ අරමුණ ඇතිව බහුවිධ ගල්සිය ව්‍යාපාරය 1949 දී ආරම්භ කරන ලදී. අවිනිත් ජලය ලැබෙන ඉඩම් ගොවි ජනපදිකයින්ට බෙදා දෙනු ලැබෙනවාක් මෙන්ම ජනපදිකයින් අතර සමූපකාර, කෘෂිකාර්මික හා කාර්මික ව්‍යාපාර දිරි ගන්වනු ලැබේ. උක් අක්කර 10,000 ක් පමණ හා ගල්සිය චේල්ලෙහි නිපදවා ගනු ලැබෙන ජල විදුලි බලයෙන් ක්‍රියාත්මක වන කම්හලක් ඇතිව සිති නිෂ්පාදන ව්‍යාපාරයක්ද, හාල් මෝල්, උළු කම්හල්, වඩු කම්පාන හා යන්ත්‍රෝපකරණ කම්හල් වැනි කුඩා කම්පානද ඇති කරනු ලැබේ.

මෙම වැඩ කටයුතු පරිපාලනය කිරීම සඳහා 1949 දී ගල්පිය සංවර්ධන
 මණ්ඩලය පිහිටුවන ලදී. 1966 වනවිට අක්කර 35,728 කට වාර්මාග් ජල
 පහසුකම් සපයා දෙන ලද අතර (මෙයින් අක්කර 17,751 කට දෙවන බෝගයක්
 සඳහාද ප්‍රමාණවත් ජල සැපයුමක් ලැබුණි) පවුල් 12,000 ක් පමණ එම ප්‍රදේශයෙහි
 පදිංචි කරවනු ලැබීය. අවුරුද්දකට දළ වශයෙන් රුපියල් දස ලක්ෂ 13.5 ක්
 වටිනා වී අස්වැන්නක් සහ රුපියල් දස ලක්ෂ 3.5 ක් වටිනා උක් අස්වැන්නක්ද රැස්
 කර ගනිමින් තිබුණි. එහෙත් මෙම අස්වැන්න ලබා ගන්නා ලද්දේ ප්‍රාග්ධන හා
 පුනරාවර්ථන වියදම් වශයෙන් රුපියල් දස ලක්ෂ 911 ක් පමණ වූ අති විශාල ධන
 ආයෝජනයකිනි. අවුරුද්දකට සාමාන්‍ය පුනරාවර්ථන වියදම රුපියල් දස ලක්ෂ 36 ක්
 පමණ විය. 'සිදු කරන ලද ආයෝජනය අනුව ලබා ගත් ආර්ථික හා සමාජයීය
 ප්‍රතිලාභ නිගමනය කිරීම පිණිස මේ හා සමාන අනාගත සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවලට
 මාර්ගෝපදේශකත්වයක් සැපයීම සඳහා' ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ සවිස්තර අගයීමක් අවශ්‍ය
 යයි යන හැඟීමක් පුවල් ලෙස පැතිර ගියේය.

අගයීමේ ප්‍රතිපල හා සාමාන්‍ය නිගමන:

සමස්තයක් වශයෙන් යෝජනා ක්‍රමය සඳහා වූ ප්‍රතිලාභ/පිරිවැය අනුපාතය
 0.5 ක් සේ ගණනය කර ඇති අතර වට්ටම් කළ පිරිවැය රුපියල් දස ලක්ෂ 277
 කටත් වැඩියෙන් වට්ටම් කළ ප්‍රතිලාභ ඉක්මවන බව හෙබ් ගොස් තිබේ. වඩාත්ම
 කැපී පෙනෙන පුළුල් ලක්ෂණය වූයේ වාර්මාග්, ජනපදකරණය සහ ඉඩම් සංවර්ධනය
 පිළිබඳව වූ විශාල ආයෝජනයයි. මෙම යෝජනා ක්‍රමය සඳහා ප්‍රාග්ධනය කිසිදු
 පොලියක් නොමැතිව ලැබුණත් යෝජනා ක්‍රමයෙන් මෙම තත්වය අනුව ලාභ නොලැබෙන්නට
 ඉඩ තිබුණි.

ගල්පිය සංවර්ධන මණ්ඩලයෙහි විය පැහැදිලි පිළිබඳව දක්වන ලද සැළකිල්ල
 නිර්දේශ වීච්චනයට භාජනය කර තිබේ. කාර්යාල, නිවාස සහ නිලධාරීන්ගේ පහසුකම්
 උදෙසා රුපියල් දස ලක්ෂ 40 ක් පමණ වියදම් කරන ලද අතර ගල්පිය වේලිලට
 වූවත් මේ තරම් පුද්ගලික වැය වූයේ නොවේ. ඉඩම් සංවර්ධනය, මහා මාර්ග, පාලම්
 සහ යටිතල පහසුකම් පිළිබඳ අතිකුණු කරුණු සඳහා බරපතල වියදම් දරන ලදී.
 1960 සිට 1966 දක්වා වූ කාලය අතරතුර යෝජනා ක්‍රමයට ආර්ථික වන,
 සැලසුම් නොකරන ලද වැඩ කටයුතු ගණනාවක් වෙනුවෙන් රුපියල් දස ලක්ෂ 320 ක්
 පමණ වැය කරන ලදී. 'සාමාන්‍ය වශයෙන් අඩු පිරිවැයකින් නිෂ්පාදනය වැඩි කරගතහැකි
 පවතින යෝජනා ක්‍රම ඒකාබද්ධ කර සංවර්ධනය කරනවා වෙනුවට මෙවැනි පුද්ගලික වැය
 වන යෝජනා ක්‍රම සඳහා දුර්ලභ සම්පත් මෙහෙයවීමේ ඇති ඥානාන්විත බව තවදුරටත්
 ප්‍රශ්න කරයි.

ගල්පිය යෝජනා ක්‍රමයේ පොද්ගලික ජනපදකරණයෙන් අඩු පලදායීතාවය
 මෙම විග්‍රහයෙන් පැහැදිලි කෙරේ. මේ වන තෙක් ලැබුණු අයහපත් අස්වැන්න සහ

ප්‍රදේශයේ දක්නට ලැබෙන පසු සහ අනිකුත් තත්වයන්ට ගැලපෙන පරිදි වගා ශිල්ප ක්‍රම අනුගමනය කිරීමට අපොහොසත් වීම ආදියෙන් පෙන්නුම් කෙරෙන තවත් වැදගත් සාධකයක් වනුයේ ජනපදිකයින්ගේ කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් කෙරෙහි ප්‍රමාණවත් බලපෑමක් ඇති කිරීමට මණ්ඩලයේ කෘෂිකාර්මික ව්‍යාපෘති කටයුතුවලට නොහැකි වීමයි.

නොයෙකුත් දිස්ත්‍රික්ක කිහිපයකින් ජනපදිකයින් තෝරා ගැනීමේ ක්‍රමය දශක ගණනාවක් තුළ වැඩි වීමට හා අදාළ වූ පිතෘභව සමාජයකින්ම සිදු විය. විශාල පවුල් වලින් යුත් ඉඩම් රහිත ගොවීන්, සමාජික විපත්වලට ගොදුරු වීමෙන් හේතුවෙන් නැතිව ගිය පුද්ගලයින්, තව ජීවිතයක් සොයා යන ධීවරයින්, සිය ගමෙන් පිටුවහල් කරන ලද පුද්ගලයින් සහ වඩාත් විවිධ අදහස් වලින් යුත් පුද්ගලයින්ගෙන් ජනපදයේ පිරිස සංයුක්ත විය. ප්‍රයෝගිකතාවයකින් යුත් ජන සමූහ පිහිටුවීම සඳහා අවශ්‍ය වන කෘෂිකාර්මික හැකියාවන් හෝ අයදුම් කරුවන්ගේ අනිකුත් කුලකතාවයන් විනිශ්චය කිරීම සඳහා ප්‍රයත්නයක් නොදරන ලදී.

දැනට පවතින වාරිමාර්ග ක්‍රම දියුණු කිරීමෙන් හා ගංවතුර පාලනය කිරීමෙන් දැනටමත් අස්වැද්දා ඇති කුසුරු ඉඩම්වල පලදායීතාවය වැඩි කර ගනිමින් ආයෝජනයට අනුව පිළිගත හැකි ප්‍රතිලාභ නිවැරදි තත්වයන් යටතේ ලබා ගත හැකි බව ගල්ඔය නිමිතයේ පුරාණ ඉඩම්වල ලද අත්දැකීම් වලින් පැහැදිලි කෙරේ. ගල්ඔය සම්බන්ධයෙන් සළකන කල්හි මේ සඳහා යටිතල පහසුකම් සහ පොදු කාර්ය පිරිවැය සම්බන්ධයෙන් අධික වියදමක් අදාළ නොවන්නේය. සාපේක්ෂ වශයෙන් සළකන කල ජූව ආයෝජනයක් මගින් පලදායීතාවය වැඩි කළහැකි මේ හා සමාන තවත් පෙදෙස් විශාල සංඛ්‍යාවක් වියළි කලාපයෙහි තිබෙන්නට පිළිවන.

ව්‍යාපාරයේ කටයුතුවල අඛණ්ඩ වූත්, වැදගත් වූත් කොටසක් වශයෙන් යෝජනා ක්‍රමය හා සම්බන්ධ කෘෂිකර්ම, ආර්ථික හා සමාජ විද්‍යාත්මක ආදී සෑම අංශයකම ඇතුළත්ව නොකඩවා විද්‍යාත්මක අගයමක් සඳහා ඇති අවශ්‍යතාවය කටිටුව තරයේම පෙන්නා දී ඇත.

අතුරු යෝජනා ක්‍රම :

සිති නිෂ්පාදන ව්‍යාපාරයෙහි අධික පිරිවැය හා අඩු ප්‍රතිලාභ ගැන කටිටුවෙහි විග්‍රහයෙන් පිළිබිඹු කෙරෙනුයේ එය අසාර්ථක වීම පිළිබඳ වගකීමෙහි කොටසක් ගල්ඔය සංවර්ධන මණ්ඩලයේ කළමනාකාරිත්වය විසින්ද දැරිය යුතු බවයි. අයහපත් පස්, උපකරණ නොමැතිකම ආදී සාධක මෙම අසාර්ථකත්වයට දායක වූවත්, පිරිවැය පාලනය, කාර්යක්ෂම පරිපාලනය සහ ඉලක්ක සකස් කිරීම ආදී වැඩ කටයුතු නිසි අයුරින් කරගෙන යාමට අපොහොසත් වීමේ වගකීමෙන් කළමනාකරණය නිදහස් කළහැකි නොවේ.

ගල්පිය ව්‍යාපාරයේ අතිකූන් අධිකීන කම්මන්තවල ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ කට්ටුවෙහි විග්‍රහයෙන් හෙළිදරව් වනුයේ වැරදි සහිත සැලසුම් හා අයහපත් කළමනාකරණයයි. මෙම කම්මන්ත පිහිටුවීමට මත්තෙන් ඒවායේ නිශ්චිත අවශ්‍යතාවයන් සහ පරමාර්ථයන් පිළිබඳ ක්‍රමවත් විග්‍රහයක් හෝ අගැයීමක් සිදු නොකරන ලදී. යෝජනා ක්‍රමයක් ආරම්භ කිරීමට පෙර සැලසුම් නොකිරීමේ කණගාටුදායක තත්වය නිසා ව්‍යාපාරයේ අරමුණු සපුරා ගැනීමට නොහැකි වුනු කම්මන්ත සම්බන්ධයෙන් සලකන කළ මණ්ඩලය 'කොට්ටි වලිගස අල්ලා ගත්තාක්' මෙන් විය.

පරිපාලනය සහ භූකිති ක්‍රමය:

ගල්පිය සංවිධාන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් හට කෘෂිකම්මය, වාරිමාර්ග හෝ වැව්වල කම්මන්ත පිළිබඳ වෘත්තීය ප්‍රවීණත්වයක් නොමැතිකමද කණගාටුදායක තත්වයක් ලෙස අදහස් කරන ලදී. බොහෝ අවස්ථාවලදී ප්‍රාග්ධන වත්කම් ව්‍යාපාරයට ලැබී දිගු කලක් ගත වන තෙක් ඒවා උපයෝගී කර නොගැනීමෙන් අපතේ යවා ඇත. ගිණුම් වැඩ කටයුතු කිසිදේත් සතුටුදායක වූයේ නොවේ. ගිණුම් ක්‍රමයක් පිහිටුවා නොමැති හෙයින් පිරිවැය පිළිබඳ කාර්යක්ෂම පාලනයක් සිදු කළ නොහැකි වන අතර එය නොමැති නිසාම එවැනි ක්‍රමයක ඇති අවශ්‍යතාවයද පෙනී යයි.

ව්‍යාපාරයේ අරමුණු:

ප්‍රථමයෙන්ම ගල්පිය යෝජනා ක්‍රමයෙහි මූලික අරමුණ වූයේ එම ප්‍රදේශයට ගැලපෙන තරම් උපරිම පවුල් සංඛ්‍යාවක් සාධාරණ ජීවන තත්වයක් ඇතිව පදිංචි කරවීමයි. රජය විසින් කරන ලද ආයෝජනයක් මගින් උපරිම ප්‍රතිලාභයක් ලබා ගැනීම සහ විදේශ විනිමය වියදම අඩු කර ගැනීම ආදී අවශ්‍යතාවයන් වැදගත් වූයේ පසු කාලයක පමණකි.

පිරිවැයට අදාළ වන පරිදි උපරිම වශයෙන් ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම සඳහා අවධාරණයක් යොදවනු වස් ගල්පිය නිමිත භූමිය වැනි සංවිධාන ව්‍යාපාරවල පරමාර්ථයන් තවම සකස් කළයුතු යයි කමිටුව නිර්දේශ කරයි. එක් එක් සංවිධාන ව්‍යාපාරයක් දිවයිනෙහි විදේශීය විනිමය සම්බන්ධයෙන් ඇති කරන බලපෑමක්ව සුපරීක්ෂාකාරීව තක්සේරු කළයුතු අතර එය යෝජනා ක්‍රමයක් සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම කෙරෙහිද බලපෑම් ඇති කළ යුතුය.

ජනපදිකයින් වැඩිම සංඛ්‍යාවක් ජනාවාස කරවීම වැනි සමාජයීය පරමාර්ථයන් කෙරෙහි වැඩි සැලකිල්ලක් දක්වනු ලැබේ නම්, පිරිවැය හා අදාළ වන පරිදි උපරිම ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම සඳහා ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබෙන විකල්ප ප්‍රවේශයක් කෙරෙහි එවැනි තීරණයකින් ඇති වන බලපෑම ගැන වැදගත් උපදෙස් ලබා ගත යුතුය. ගල්පිය යෝජනා ක්‍රමයෙන් හෝ අතිකූන් කවර වූ හෝ ජනපද යෝජනා

ක්‍රමයකින් කලාට වඩා, සංවර්ධිත යෝජනා ක්‍රමවලදී ආදායම අතින් පල නෙලා ගැනීම කෙරෙහි රජයේ වැඩි සැලකිල්ලක් අනාගත යෝජනා ක්‍රමවලදී දැක්විය යුතු බව කමිටුවේ අදහසයි.

අනාගත සංවර්ධිත ව්‍යාපාර සැලසුම් කිරීම:

විශේෂයෙන් හු-විෂමතා ලක්ෂණ, ජය, ජල විද්‍යාත්මක තත්වයන් ආදී වශයෙන් ව්‍යාපාර ප්‍රදේශයේ දක්නට ඇති සමහාවික සම්පත් පිළිබඳ පුළුල් තක්සේරුවක් ඇති කර ගත යුතුය. වාරිමාර්ග ක්‍රම හා කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රදේශ සැලසුම් කිරීමේදී මෙවැනි සම්පන්නවල ප්‍රතිපල කෙරෙහි නිසි සැලකිල්ලක් දැක්විය යුතු වේ.

පස් හා අනිකුත් අදාළ සම්පත් පිළිබඳ සමීක්ෂණ ලබා ගැනීමෙන් පසුව එක් එක් යෝජනා ක්‍රමයකට වැය වන පිරිවැය සහ එයින් ලබන ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ පූර්ව ආයෝජන අධ්‍යයනයක් සිදු කළ යුතුය. එසේ කළයුත්තේ දැනටමත් ඉදිරිපත් කර ඇති නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම හේතුකොටගෙන ඇති වන්නාවූ ප්‍රතිසම්පාදිත පරමාර්ථ කෙරෙහිත් සමාජවාදී උපකල්පනයන් කෙරෙහිත් සැලකිල්ලක් ඇතිවය.

හැකියාවන් ගණනාවක් පිළිබඳව සලකා බලා නිගමනයකට එළඹීමට හැකි වන පරිදි මෙම සියළුම අධ්‍යයනයන් කල් වේලා ඇතිව කළයුතු වේ. නොයෙකුත් බොහෝ සංයුතියන්ගෙන් යුත් බහුවිධ යෝජනා ක්‍රමයක් දියත් කිරීම සඳහා ගනු ලැබෙන තීරණයකින් මෙන්ම පවතින යෝජනා ක්‍රමයකට අවතීන් අංග එකතු කිරීමට ගන්නා තීරණයකදීද මෙය අදාළ විය යුතු වන්නේය.

සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කල ගල්පිය ව්‍යාපාරය මේ ආකාරයෙන් කල් වේලා ඇතිව සැලසුම් නොකරන ලද බවත්, ගොනිකමය හැකියාවන්, ඒවායේ පිරිවැය සහ ලැබීමට ඉඩ ඇති ප්‍රතිලාභ පිළිබඳව නිසි පරිදි නොසලකා නොයෙකුත් අංග පසුව එක් කර ඇති බවත් ප්‍රකාශ වේ.

ව්‍යාපාරයක් ක්‍රියාත්මක කරගෙන යාමේදී අවුරුදු පහක පමණ කාල පරාසයක් තුළ ඒ පිළිබඳව වා රාහුකුල අගය කිරීමක් සිදු කිරීම ගැන බොහෝ දෑ පැවසිය හැක. ඉතාමත් ප්‍රවේශමය සම්පාදනය කරන ලද ප්‍රශ්නපතයන් පවා සමාර්ථ සිද්ධීන් මගින් ව්‍යාජ බවට පත් වීමට පිළිවන. මෙසේ වරින් වර කරනු ලැබෙන තක්සේරුවක් මගින්, යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් පසු අවස්ථාවක වුවත්, කිසියම් නිගමනයන් ඉදිරිපත් වන හෙයින් ව්‍යාපාර සැලසුම් කිරීමේදී ඒවා ප්‍රයෝජනවත් අයුරින් උපයෝගී කර ගැනීමට පිළිවන.

4.6 ඇලහැර ජනපද යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ සමාජ-ආර්ථික සමීක්ෂණය - පෝරාදෙණිය ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂිකම්භ විද්‍යා පීඨය, 1968:

1967/68 කාලසීමාවේදී ඇලහැර ජනපද යෝජනා ක්‍රමයට විශේෂ ව්‍යාපාර වැඩසටහනක් හඳුන්වා දෙනු ලැබූ අවස්ථාවෙහි එවකට කෘෂිකම්භ හා ආහාර අමාත්‍යාංශයේ ඉල්ලීම පරිදි මෙම සමීක්ෂණය සිදු කරන ලදී. යෝජනා ක්‍රමයෙහි නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි දියුණු කිරීමෙහිදී ලබා ගත් ප්‍රගතිය මැන ගැනීම සඳහා වන මූලික තොරතුරු සපයා ගැනීමටත්, තව ශිල්ප ක්‍රම යොදා ගැනීමෙහිදී බාධකයන්ට පවතින කරුණු හැඳුරීමටත් මෙම බාධක මග හරවා ගැනීම සඳහා ගතයුතු පියවර පිළිබඳව දැන ගැනීමත් මෙයින් අරමුණු කෙරුණි.

යෝජනා ක්‍රමයෙහි ගොවීන් 440 ක්ද, සමූපකාර සමිති, ගොවිකාරක සහාය සහ රජයේ දෙපාර්තමේන්තු වැනි ආයතනවල පුද්ගලයින් 51 දෙනෙක්ද, සම්මුඛ සාකච්ඡාවට යොමු කරන ලදී. එහි ප්‍රධාන නිගමනයන් පහත සඳහන් පරිදි විය.

(අ) අස්වැන්න ලද කුසුරු වලින් මහ කන්නයේදී 95% ක් වගා කළත් යල කන්නයේදී වගා කරන ලද්දේ 45% ක් පමණකි. යල කන්නයේ අක්කරයක අස්වැන්න මහ කන්නයේ අක්කරයක අස්වැන්නෙන් භාගයක් පමණකි. මෙහි ලා ප්‍රධාන හේතුව වූයේ ජලය හිඟකමයි. වැව්වල ජල මට්ටම යල කන්නයේ ආරම්භයේදී හොඳින් තබා ගත හැකි වන පරිදි මහ කන්නයේ ජලය බෙදා හැරීමේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි දියුණු කිරීමෙන් මෙම වරද සාදා ගැනීමට පිළිවන. ජලය බෙදා හැරීම පිළිබඳ එවැනි වැඩි දියුණුවක් ඇති කරන තෙක් පහත සඳහන් කරුණු ඉටු කිරීම ආර්ථිකමය වශයෙන් වාසිදායක වනු ඇත.

- I. යල කන්නයේ ජලය නිකුත් කරනු ලැබෙන අක්කර ප්‍රමාණය අඩු කිරීම;
- II. ජලය අඩු ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වන්නාවූද, කෙටි කාලයක් තුළ වැවෙන්නාවූද අතුරු ආහාර බෝග වගා කිරීමෙන් යල කන්නයේදී කුසුරුවල සැහැල්ලු පස ඇති ප්‍රදේශයන්හි බෝග රටාව විවිධාංගකරණය කිරීම;
- III. වැඩි ආදායමක් ගෙන දෙන බෝග සූක්ෂම අයුරින් වගා කිරීම සඳහා අනෑම් උස් බිම් කට්ටිවලට උස්සාන වාරිමාර්ග පහසුකම් සලසා දීමේ පහසු ක්‍රම පිළිබඳව සොයා බැලීම.

(ආ) 1966/67 මහ කන්නයේදී ඇලහැර සාමාන්‍ය වී අස්වැන්න අක්කරයකට බ්‍රසල් 42 ක් විය. මෙය පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කය සඳහා වූ සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයෙන් 74% කි. ගොවීන්ගෙන් 38% දෙනෙක් පමණක් පෝර හාවිතා කිරීම, කුසුරු වලින් 20% ක් පමණක් සහතික කරන ලද බිත්තර වී පාවිච්චි කිරීම සහ ගොවීන්ගෙන් 25% කටත්

අඩු ගණනක් විසින් පැල සිටුවීම ආදිය කිරීම නිසා මේ තත්වය ඇති විය. 1967/68 මහ කන්නයේදී අස්වැන්න වැඩි කිරීම සඳහා රජය විසින් දරන ලද පුළුල් ප්‍රයත්නයන් යටතේ තානාච්ච, නවීන වගා පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීමේ ප්‍රමාණය සිත් ඇද ගන්නා තුළ අයුරින් ඉහළ ගියේය (පෝර භාවිතය ගොවීන්ගෙන් 38% සිට 85% දක්වා, පැල සිටුවීම, අක්කර ප්‍රමාණයෙන් 25% සිට 60% දක්වා ආදී වශයෙනි). මේ හේතු කොටගෙන ලැබූ අස්වැන්න, සම්පූර්ණ කරන ලද අවස්ථාවෙහිදී දැන ගන්නට නොහිටුණි.

(ඇ) උස් බිම් කට්ටි වලින් 60% ක් පමණ (ගොවියෙකුට අක්කර තුන බැගින්) ඇලහැර යෝජනා ක්‍රමයෙහි කිසියම් භාවිතා නොකරන ලදී. කෙසේ වෙතත් ගොවීන්ගෙන් 25% ක් පමණ තම බිම් කට්ටිවල වැඩ කටයුතුවලට අතිරේකව මදක් දුරින් පිහිටි ඉඩම්වල හෝ ගොවිතැන් කළහ (සාමාන්‍යයෙන් එක් අයෙක් අක්කර 2.5 බැගින් වන පරිදි). මෙසේ වූයේ උස් බිම් කට්ටි කොකඩවෑ වගා කිරීම සඳහා අධික පෝර ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වන බැවිනි. වාරිමාර්ග පහසුකම් ලැබියට සපයා දිය නොහැකි නම්, අතුරු ආහාර බෝග වෙනුවට සර්පිල බෝග මෙම බිම් කට්ටි සඳහා නිර්දේශ කරනු ලැබේ.

(ඈ) ඉඩම් සංවිකා ආඥා පනත යටතේ අවසර නොලැබූ තේ ඇතැම්විට කට්ටි කරුවන්ගේ නැදැයින්ට සහ තවත්විටෙක අතිකුණ කට්ටි කරුවන්ට වශයෙන් මෙම බිම් කට්ටි යෝජනා ක්‍රමය ඇතුළතම හෝ එයින් පිටතට බදු දී තිබේ. සාමාන්‍යයෙන් මෙවැනි අවස්ථාවක කුලිය වශයෙන් දෙනු ලැබෙනුයේ අස්වැන්නෙන් භාගයකි. බිම් කට්ටි බොහොමයක් කට්ටිකරුවන්ගේ ඇවැටෙන්නේ ඇතැම්විටෙක ඔහුගේ අභාවයට පෙර පවා දැරුවන් අතර බෙදා දෙනු ලැබේ. ජනගහනය වැඩි වන නිසා මෙවැනි තත්වයක් වැළැක්වීම අසීරු වුවත් මෙම පිළිවෙත නිසා ලැබෙන අයහපත් ප්‍රතිඵල අඩු කිරීම වැදගත් වන්නේය. තාවකාලිකව බදු දීම සහ ඉඩම් කට්ටිවලට කැඩී ආදී වශයෙන් හුණි සම්බන්ධතාවයන්හි කිසියම් තත්වයක නම්‍යතාවයක් ඇති කිරීම සර්පිල හුණි ක්‍රමයක් දැඩි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමට වඩා වැඩදායක වනු ඇත.

(ඉ) බෝග පැළ වීම, අඩු අස්වැන්න, ණය මුදල් පලදායී නොවන කටයුතු සඳහා යෙදවීම හෝ වී පොද්ගලික වෙළඳුන්ට විකිණීම ආදී කරනු නිසා ගොවීන් බොහෝ දෙනෙක් සිය ණය මුදල් ආපසු නොගෙවති. මහජන මන්ත්‍රීවරුන් විසින් කරනු ලබන ඉල්ලීම් සහ සමුපකාර සමිති යනාදිය විසින් ණය රැස් කිරීම සඳහා දැඩි වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීම ආදිය මගින් ණය ආපසු ලබා ගැනීමේ වැඩපිළිවෙලක් දියුණු කළ යුතුය.

(ඊ) බෝග නිෂ්පාදනය සඳහා දෙනු ලැබෙන ණයවලට අමතරව යැපීම් සඳහා සමුපකාර සමිති විසින් පාරිභෝජන ණයද දිය යුතු යයි තර්කයක් ඉදිරිපත්

කර ඇත. මෙම ක්‍රමය පසු පස දිවෙන අදහස වනුයේ එවැනි ණය ක්‍රමයක් මගින් පවුලේ ශ්‍රම හමුදාව ගොවිතැන් කටයුතු සඳහා උපයෝගී කර ගැනීමට හැකි වන බවයි. එවිට ඇත්තවශයෙන්ම එම ණයද නිෂ්පාදන ණය වශයෙන් වර්ගීකරණය කළ හැක.

(උ) සම්පූර්ණ පරිණාමයට යොමු වූ ගොවීන්ගෙන් 75% ක් සමුපකාරය තදින් විවේචනය කළහ. ප්‍රධානතම පැමිණිලි වූයේ දුෂණ හා අයහපත් කළමනාකරණයයි. සම්බන්ධව වැඩ කටයුතුවලට වඩාත් උද්යෝගයෙන් සහභාගී වී වඩාත් හොඳ කටයුතු තෝරා ගැනීමෙන් මෙම අඩුපාඩුව අවසාන වශයෙන් මග හරවා ගත යුත්තේ ගොවීන් විසින්මය. කළමනාකරුවන් හා ගණන් තබන්නන්ට තවදුරටත් පුහුණුවීම හා අවශ්‍ය උපකරණ සකාදියන් ගොවීන් හට මනා අවබෝධයකුත් ලබා දීමෙන්ද මෙම කාර්යයෙහි ලා රජයට දායක විය හැකිය.

(ඌ) ගොවිකාරක සහාය විසින් ගොවීන් හට අකටයුතු කර තිබේ යයි සාමාන්‍ය අදහසක් පවතී. කොන්ත්‍රාත් වැඩ කටයුතුවල පමාව, පෞද්ගලික බව සහ ගොවි අවශ්‍යතාවයන් කෙරෙහි සැලකිල්ලක් නොදැක්වීම පිළිබඳ බොහෝ පැමිණිලි තිබේ. බොහෝවිට සමුපකාරය පාලනය කරන අයට ගොවිකාරක සහාය පාලනය කරති. සාමාජික සුභසාධනය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ව්‍යාපාරයෙහි එක් එක් අංශය නියෝජනය කරන සාමාජිකයින්ගෙන් යුතුව ප්‍රදේශ නියෝජනත්වයක් අනුව ගොවිකාරක සහාය සාමාජිකයින් තෝරා ගැනීම වඩා හොඳ ක්‍රමයක් වීමට පිළිවන.

4.7 ලංකාවේ ඇලහැර ජනපද ව්‍යාපාරය තැවූ සම්පූර්ණ කිරීම පිළිබඳ වාර්තාව, 1971 - ජේරාදෙණියේ කෘෂි ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකයේ ටී.ජේ.ගරත්නම්:

ඇලහැර ජනපද ව්‍යාපාරය සම්බන්ධයෙන් 1967 දී කරන ලද ප්‍රාරම්භක සම්පූර්ණයෙන් අතහැරව 1970 දී ඉඩම් කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මෙම ව්‍යාපාරය පිළිබඳව තවත් සම්පූර්ණයක් සිදු කරන ලදී. 1967/68 කාලයේදී විශේෂ ව්‍යාපාර වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් පසු කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන සුඛම කිරීමෙහි ලාභදායී ලැබුණු ප්‍රගතිය තක්සේරු කිරීම සම්පූර්ණයෙන් පරමාර්ථය වූයේය.

1967 දී සම්පූර්ණ පරිණාමයට භාජනය කළ ගොවීන්ට (ගොවීන් 418 දෙනෙක් හෝ ඊට ජනගහණයෙන් 40% ක්) 1971 දීද සම්පූර්ණයකට යොමු කරන ලදී. ගොවිපලේ ප්‍රමාණය සහ භුක්තිය, භූමිය සහ ජලය පරිහරණය, ණය සහ ණයගැති බව, ආදායම් සහ ජීවන තත්වයන් හා ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්ගේ ශ්‍රාවීය ආයතනවලින් සපලදායක බව යන කරුණු පිළිබඳව තොරතුරු විමසන ලදී.

කට්ටිකරුවන්ගේ දරුවන් අතර බිම් කට්ටිය අවේධිත අයුරින් කට්ටි කැඩී යාම නිසා ප්‍රධානතොට ගොවිපලේ ප්‍රමාණය අඩු වී ඇති බව සම්පූර්ණයෙන් හෙළිදරව්

කරයි. ව්‍යාප්ති ප්‍රයත්නයන් හා යෙදවුම් සැසඳුම ඒකරාශී කර ඇතැයි සැලකුවත් වගා රටාවන්හි වෙනසක් දක්නට නොමැත. ජලය හිඟකම හා අයහපත් අයුරින් බෙදා හැරීම සිදු වුවද යල කන්නයේදී පවා ගොවිහු නිරතුරුවම වී නිෂ්පාදනය කෙරෙහි විශ්වාසය තබති. යල කන්නයේදී අතුරු ආහාර බෝග වගාවට මාරු වීමට තිබූ අපේක්ෂාව තවම ජල ගැන්වී නැත.

මෙම විශේෂ ව්‍යාපාරයේ ප්‍රධානතම අරමුණ වූයේ මාර්ගික ක්‍රමය පුනරුත්ථාපනය කිරීම වුවත් කවර වූ හෝ දියුණුවක් පිළිබඳව සාක්ෂි දක්නට නොමැත. යල කන්නයේදී තවමත් වගා කරනුයේ මහ කන්නයේදී වගා කරන අත්කර ප්‍රමාණයට වඩා අඩකමත් අඩු තරමකි. අස්වැන්නද බොහෝ සෙයින් අඩු වේ. ජලය පාලනය හා හිඟකම ප්‍රධානතම ගැටළු වේ. ගොඩ බිම් කට්ටිවලට තවම ජලය සපයා දී නැත.

පවුල් ශ්‍රමය කෙරෙහි වැඩි විශ්වාසයක් තිබුණ බව ගොවිහු වාර්තා කරති. කුලී හා හුවමාරු ශ්‍රම භාවිතය අඩු වී ඇත. ගෙවිය යුතු පඩිතඩි වැඩ වෙළුම් පවතින නිසා වඩාත් පුළුල් අයුරින් පවුල් ශ්‍රමය උපයෝගී කර ගන්නේද, නැතහොත් විකල්ප යෝජනා නියුක්ත මාර්ග නොමැතිකම හේතුකොටගෙන තව තවත් පවුල් ශ්‍රමය ලබා ගැනීමේ ඉඩකඩ සැලසෙන්නේද යන බව පැහැදිලි නැත.

ගොවිපලේ ප්‍රමාණය අඩු වුවත් ගොවීන්ගේ ආදායම වැඩි වී ඇත. වී අස්වැන්න වැඩි වීම මීට හේතු විය හැකි වුවද මේ වැඩිවීම අතිවිශිෂ්ට නොවේ. සමස්තයක් වශයෙන් එය පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ අස්වැන්නට වඩා වැඩි නැත. ප්‍රයත්නයන් ඒකරාශී වී ඇතැයි අදහස් කෙරෙන මෙවැනි පෙදෙසක වැඩි දියුණු වගා ක්‍රම අනුගමනය කිරීමේ ප්‍රමාණයද අසතුටුදායකය.

ගොවිහු සිය අතිරික්ත වී සමුපකාර මගින් අලෙවි කරන අතර කෘෂිකාර්මික සැසඳුම් මිලදී ගැනීම සඳහා සමුපකාර සේවය උපයෝගී කර ගනිති. එහෙත් සමුපකාර මගින් ලබා ගතහැකි ණය පහසුකම් ප්‍රයෝජනයට ගන්නේ සුළු ප්‍රතිශතයකි. කලින් සමීක්ෂණයේදී මෙන් නොව සමුපකාර පිළිබඳ අඩු විවේචනයක් අසන්නට ලැබුනත් ගොවිකාරක සහා සම්බන්ධයෙන් තම මෙම තත්වය අදාළ නොවේ. ගොවිකාරක සහා ප්‍රයෝජනවත් නැතැයි සැලකූ ගොවීන්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් පැරණි වෙල්විදානේ ක්‍රමයට ආපසු පරිවර්තනය වීමට මනාපය පළ කළෝය.

ව්‍යාපාරයෙන් පිටතට වඩා ඇලහැර ව්‍යාපාරය තුළ එක් ගොවියෙක් සඳහා වූ ශක්‍ෂිත්‍ර මට්ටමේ ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව ඉහළය. එහෙත් ගොවීන් හා නිලධාරීන් අතර යහපත් සම්බන්ධතාවයක් ඇති කරගෙන නොමැත. ව්‍යාප්ති ප්‍රයත්නයේ වැඩි

අවධානය යොමු වී අත්තේ වී වගාව කෙරෙහිය. අතුරු බෝග පිළිබඳ තොරතුරු ප්‍රචාරය කර නැත. වඩාත් දුප්පත් ගොවීන්ගේ ගැටළු තොපළකා හැට්ටේ නැයුරු තාවයද පවතී.

විශේෂයෙන් වැඩි කාලයක් සංවිධානාත්මක කරුණු සඳහා කැප කළ නිසා අලුහැර විශේෂ ව්‍යාපාර වැඩසටහන පිළිබඳව විශිෂ්ටයක් කිරීමට අවුරුදු තුනක් ප්‍රමාණවත් කාලයක් නොවේ. විශේෂ ව්‍යාපාර ඒ වටා ඇති පෙදෙස්වලට ආදර්ශන බලපැවැත්වීමක් ඇති කරන සංවිධිත මධ්‍යස්ථාන ලෙස ශ්‍රියාත්මක විය යුතු නම් ඒ සඳහා අවශ්‍ය සම්පත් ඒකරාශී කිරීම හා ප්‍රයත්නයන් සම්බන්ධීකරණය කිරීම පිළිබඳ සාක්ෂි මුල් ප්‍රතිපල වලින් පෙනී නොයයි.

4.8 ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවි ජනපද ව්‍යාපාර නවයක් පිළිබඳ සමාජ-ආර්ථික සමීක්ෂණය 1967/68 ජේරාදෙණිය, ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂිකම් විද්‍යා පීඨය-1969:

අලුහැර ගොවිජනපද ව්‍යාපාරය පිළිබඳව වූ සමාජ-ආර්ථික සමීක්ෂණයේ ප්‍රතිපලයක් වශයෙන් (4.6) විශේෂ ව්‍යාපාර අරඹා තිබූ වෙනත් ගොවි ජනපද ව්‍යාපාර නවයක්ද එම අරමුණුම පෙරදැරි කරගෙන ඒ ආකාරයෙන්ම සමීක්ෂණය කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපාර නවය වූයේ ඉරනමඩු, පදවිය, අල්ලායි, මින්නේරිය, ගල්පිය, මිනිපේ (රජයේ ඉඩම්), මිනිපේ (පන්සල් ඉඩම්), හක්වටුනපිය, රාජාංගනය සහ මහවිලච්චියයි. මෙම යෝජනා ක්‍රමවල ගොවීන් 1,568 දෙනෙක් සම්මුඛ පරීක්ෂණයට යොමු කරන ලදී.

ව්‍යාපාර පෙදෙස් නවයෙන් එක් එක් ව්‍යාපාරයක් පිළිබඳව පහත සඳහන් ශීර්ෂයන් යටතේ සවිස්තර තොරතුරු සමීක්ෂණ වාර්තාවේ II වන කොටසේ ඇතුළත් වේ: ගොවිපල ප්‍රමාණය සහ භුක්තිය, නිෂ්පාදනය සහ ආදායම, ණය සහ ණයගැති බව, ගොවිපල ග්‍රම හමුදාව, වගා පිළිවෙත්, සමුපකාර සමිති පිළිබඳව ගොවීන්ගේ තක්සේරුව, ගොවිකාරක සහා සහ රජයේ සේවා.

ව්‍යාපාර නවය පිළිබඳව නිගමනයන්හි තුලනාත්මක විග්‍රහයක් පළවන කොටසෙහි දැක්වේ. වඩාත් වැදගත් පහත සඳහන් කරුණු ඒවායින් උපුටා දක්වනු ලැබේ.

(අ) ගොවිපලේ ප්‍රමාණය - තුසුරු අක්කර 5.3 සිට 2.2 ක් හා ගොඩ ඉඩම් අක්කර 3.7 සිට 0.6 දක්වා ඇතිව මුළු බිම් කට්ටියේ ප්‍රමාණය අක්කර 9 සිට 3 දක්වා වේ. එහෙත් වගා කරන මුළු බිම් ප්‍රමාණය අක්කර 12.9 සිට 4.2 ක් වශයෙන් වැඩි වන්නේය. අනවසරයෙන් ලබා ගත් ඉඩම්, බදු

ගත් ඉඩම්, හේන් සහ ව්‍යාපාරයෙන් පිටත හිමිව ඇති ඉඩම්ද ඒට ඇතුළත් වේ.

පවුල් ශ්‍රමය පුරුණ වශයෙන් උපයෝගී කර ගන්නා කුඩා බිම් කට්ටිවල අක්කරයක නිමැසුම වඩා වැඩි වන අතර සතුටුදායක ආදායම් ලබාදීමක් ඒවායේ සඳහා සුදුසුම නිෂ්පාදන ශිල්ප ක්‍රම භාවිතා කිරීමට ඉඩ හත් සාමූහලයක් ඒවායේ පවතී. විශාල බිම් කට්ටි පිළිබඳව සලකන කල මුළු ගොවිපලෙහි නිමැසුම සතුටුදායක විය හැකි වුවත් අක්කරයක නිමැසුම අඩු වන නිසා මෙය ජාතියේ යහපත සඳහා සතුටුදායක තත්වයක් නොවේ.

(ආ) වී නිෂ්පාදනය සහ ජල සම්පාදනය - ප්‍රමාණවත් පරිදි ජලය නොමිලට සහ අකාර්යක්ෂම පාලනය නිසා විශේෂයෙන් යල කන්නයෙහි වී අස්වැන්න සාමාන්‍යයෙන් අඩුය. යල කන්නයේ අඩු අස්වැන්න පිරිමසා ගැනීම සඳහා හේන් ගොවිතැනෙන් ලබන වී අස්වැන්න රැකගන්නා සපයන්නේය. හේන් ගොවිතැන සීමා කිරීමට පෙර යල කන්නයේ අස්වැන්න වැඩි කිරීම සඳහා පියවර ගන්නා ලෙස නිර්දේශ කරනු ලැබේ. මහ කන්නයේ ජලය පිරිමසාගෙන පාවිච්චි කිරීම, යල කන්නයට ජලය බෙදා දීමේ ක්‍රමයක් ක්‍රියාවේ යෙදවීම සහ අපතය අඩු කර ගැනීම සඳහා සියළුම ව්‍යාපාරවල වාරිමාර්ග ක්‍රම දියුණු කිරීම පිණිස පියවර ගැනීම අත්‍යවශ්‍යය.

(ඇ) ගොවිපල මෙහෙයුම් වියදම් - නිෂ්පාදන වියදම්වල ප්‍රධානතම අංගයක් වනුයේ මුළු වියදමෙන් 40% ක් පමණ වන වාහක බලය සඳහා වූ වියදම (ප්‍රධාන වශයෙන් ට්‍රැක්ටර් කුලී) සහ ශ්‍රම කුලියයි. වී හරකුන් වැඩි වශයෙන් යොදවා ගන්නේ නම්, වාහක බලය සඳහා වන වියදම් අඩු කර ගැනීමට පිළිවන. බිම් කට්ටියේ ප්‍රමාණය වඩාත් කුඩා නම් කුලී ශ්‍රමය මත රඳා පැවැත්වීම අඩු කරගත හැකි වේ.

(ඈ) කුහන නිෂ්පාදන ශිල්ප ක්‍රම - වැඩි අස්වැන්නක් ගෙන දෙන වී වර්ග, පෝර හා කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය සියළුම යෝජනා ක්‍රමවල සුචල් වශයෙන් භාවිතා කරනු ලැබේ. එහෙත් භාවිතා කරන ප්‍රමාණය හා නියම වේලාවට ඒවා භාවිතා කිරීම පිළිබඳ තත්වය සතුටුදායක නොවන්නේය. නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි කිරීම සඳහා පර්යේෂණ, ණය සහ ව්‍යාපෘති අංශයන් මගින් තව තවත් ප්‍රයත්නයක් දැරිය යුතු වේ.

(ඉ) අතුරු ආහාර බෝග - පහත් බිම්වල සුදුසු ස්ථානයන්හි වී වෙනුවට වැඩි ආදායමක් ගෙන දෙන බෝග වැඩිමෙන් ආදායම වැඩි කර ගැනීමට ඇති අවස්ථාවෙන් ප්‍රයෝජන ගැනීමට ගොවීන් යම්කිසි පටන් ගන්නා පමණක් බව

අධ්‍යයනයෙන් පැහැදිලි කෙරේ. භූමිය හෝ ශ්‍රමය සඳහා වන දැඩි තරඟයකින් තොරව මෙය සිදු කළ යුතුය. මෙවැනි බෝග විවිධාංගකරණයක් දියුණු කිරීම සඳහා පර්යේෂණ හා ව්‍යාප්ති ප්‍රයත්නයන් අවශ්‍ය වන්නේය.

(ඊ) වී අලෙවිය - අලෙවිය නිෂ්පාදනයෙන් 36% සිට 69% දක්වා වන්නේය. සහතික මිල යෝජනා ක්‍රමය යටතේ සමුපකාරවලට විකිණීම මුලු විකුණුම් වලින් 92% සිට 05% දක්වා වේ. කමතේදීම වී රැස් කරගෙන බාල තත්වයේ වීද හාරගෙන එතැන්හිදීම මුදල් ගෙවනු ලැබේ නම්, සමුපකාරවලට වී විකිණීම වැඩි වීමට ඉඩ තිබේ. පොද්ගලික වෙළඳුන්ට ණයගැනීම සිටීම, ගොවීන් විසින් සමුපකාරවලට තොව වෙළඳුන්ට වී විකිණීමට තුඩු දෙන තවත් හේතුවකි.

(උ) ණය සහ ණයගැනී බව - සමුපකාරයෙන් දෙන ණය හා අදාළ පොලිය අඩුව තිබියදීත් මුළු ණයෙන් 50% ක් පමණ ගෙන ඇත්තේ පොද්ගලික වෙළඳුන්ගෙනි. පාරිභෝජන කාර්යයන් සඳහාත් ඇපයක් හෝ පමාවක් නොමැතිවත් වෙළඳුන් ණය දීම වීම හේතු වේ.

(ඌ) සමුපකාර සමිති - මෙවා අකාර්යක්ෂම හා දූෂිත සවිභාවයක පවතින, සැපයුම් හා පහසුකම් නොමැති ආයතන ලෙස සැලකේ. සමුපකාර කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම සඳහා සහ ගබඩා ඉඩ කඩ, ප්‍රවාහන හා සැකසුම් උපකරණ සපයා දීම සඳහා රජයේ ආධාරය අවශ්‍ය වේ.

(එ) ගොවිකාරක සහා - මෙම කම්පුටල ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳවද ගොවීහු අප්‍රසාදයට පත්ව සිටිති. වාරිමාර්ග ක්‍රමය දියුණු කිරීමේ හා ජලය බෙදා හැරීම පාලනය කිරීමේ ගැටළු තරයේ පරීක්ෂා කළයුතු අතර ගොවිකාරක සහා වල අඩුපාඩුකම් වලින් පීඩනයට පත් වන්නේ ගොවීන් නිසා මෙම කාර්යයෙහිදී ගොවීන්ද කාර්යසාධක අයුරින් සම්බන්ධ කරවා ගත යුතුය.

(ඊ) රජයේ සේවා - මෙයද ගොවීන්ගේ විවේචනයට ලක් වීණි. ව්‍යාප්ති, වාරිමාර්ග හා ජනපද නිලධාරීන් තරයේ විවේචනයට භාජනය කෙරේ. මෙම අයහපත් කරුණු අදාළ වනුයේ මෙම ප්‍රදේශ නවය විශේෂ ව්‍යාපාර වශයෙන් තෝරා ගැනීමට පෙර කාලසීමාව පිළිබඳවය. අනතුරුව සේවාවන් සම්බන්ධකරණය සඳහා ව්‍යාපාර කළමනාකරුවෙකු පත් කරන ලද අතර ශ්‍රේණු කාර්ය මණ්ඩලය වැඩි කරන ලදී. මෙම වෙනස්කම්වල ප්‍රතිපල තවම තක්සේරු කළයුතුව ඇත.

4.9 ගාලු දිස්ත්‍රික්කයේ තරුණ යෝජනා ක්‍රම - පී.ඒ.ටී.ගුණසිංහ, 1970:

එවකට ගාලු දිස්ත්‍රික්කයේ දිසාපති විසින් පිළියෙල කරන ලද මෙම වාර්තාවෙන් 1966/67 කාලයේදී ගාලු දිස්ත්‍රික්කයෙහි ආරම්භ කරන ලද තරුණ යෝජනා ක්‍රම තුනෙහි අත්දැකීම් තරමක් විස්තර සහිතව සමාලෝචනය කෙරේ. හේ හා වැල් දොඩම් වැවු මණ්ඩලපුර හා තුරුදු වගා කළ පිටුවෙල හා හියාරේ මෙම යෝජනා ක්‍රම වේ. යෝජනා ක්‍රම තුනම ආරම්භ කරන ලද්දේ සමූහ වගා පදනමක් මතය. සංවිධිත අදියර අවසාන වූවායින් පසුව ඉඩම කුඩා කට්ටිවලට බෙදීමට මණ්ඩලපුර යෝජනා ක්‍රමයෙහිදී මුලින් අදහස් කලේ මෙම තීරණය පසුව දිසාපති විසින් අවලංගු කරන ලදී. අනෙක් යෝජනා ක්‍රම දෙකෙහිම ඉඩම බෙදීමේ අදහසක් නොතිබූ අතර තරුණයින් විසින් සමූපකාර ක්‍රමය පිළි ගනු ලැබීමේ වැඩි දියුණුවක් දක්නට තිබුණි.

මෙම තරුණ යෝජනා ක්‍රම තුනෙහි අත්දැකීම් අතුරින් සාමාන්‍ය නිගමනයන් ගණනාවක් ප්‍රත්‍යක්ෂ විය.

- (අ) සමූපකාරය පිළිබඳ අදහස සියළුම තරුණයින් විසින් සමාන වශයෙන් පිළිගනු නොලැබුණි. පෞද්ගලිකත්වයට තැකුරු වූවන්, විශේෂයෙන් වැඩි ශාරීරික ශක්තියක් හෝ වැඩි අධ්‍යාපනයක් ලත් තරුණයින් අදහස් කළේ ඉඩම කට්ටි කර පෞද්ගලිකව වැඩ කිරීම වඩාත් වේගවත් සංවිධිතයකට තුඩු දෙන බවය.
- (ආ) සියළුම යෝජනා ක්‍රමවල හැර යන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව මුලින් අධික විය. සමූපකාරය කෙරෙහි විශ්වාසයක් නැති අය පෞද්ගලික වාදයට තැකුරු වූ අතර්ථකර පිරිසක් වශයෙන් ඊදි සිට අතිකුත් සාමාජිකයින් අතර දක්නට ලැබෙන සමගිය පිළිබඳ ජීවය නැති කරනවාට වඩා යෝජනා ක්‍රමය අත්හැර යාම හොඳ යයි බලධාරීන් විසින් සලකන ලදී.
- (ඇ) අඩු අධ්‍යාපනයක් ලද අය හට සමූපකාර ගිණුම් ක්‍රම ලෙගෙසියෙන් අවබෝධ කරගත නොහැකි වූ නිසා තරුණයින් අතර තිබූ අධ්‍යාපනික මට්ටමෙහි වෙනස දුෂ්කරතාවයකට තුඩු දුන්නේය. එම කරුණ ගැන පුහුණුවක් අත්‍යවශ්‍ය වීණි.
- (ඈ) පෞද්ගලික බිම් කට්ටි වෙන් කර දෙන ලෙස තරුණයින්ගේ පවුල් වලින් ඉදිරිපත් වූ ඉල්ලීමද සමූපකාරය පිළිබඳ හැඟීමට පටහැනි විය. 1959 න් පසුව ඇතැම් තරුණයින් විවාහ වූ විට මෙම ප්‍රශ්නය දරුණු වූ අතර අසල්වැසි ගම් වලින් තරුණයින් තෝරාගෙන ආරම්භ කළ යෝජනා ක්‍රමවල එය විශේෂයෙන් උග්‍ර අතට හැරුණේය.
- (ඉ) ගැටළු නිරාකරණය කර ගැනීම සඳහා තරුණයින්ගේ සමූපකාර සමිතියේ රැස්වීම් නිතර පැවැත්වීම අවශ්‍ය බව පෙනී ගියේය. සුහද, අවකාශ සාකච්ඡා සහ

විවේචන දිරි ගන්වන ලදී. මෙවැනි තත්වයක් පැවතීමට නම් යෝජනා ක්‍රම පවුල් 60 සිට 80 කට සීමා කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වූයේය. මෙය මහා සභා රැස්වීම්, කලාතුරකින් පවත්වන විවිධ සේවා සමුපකාර සම්බන්ධව ප්‍රතිවිරුද්ධ තත්වයකි.

(ර) පාරේ එක් කෙළවරක සිටින ජනපදිකයින්ට අනෙක් කෙළවරේ ජනපදිකයින් හමු වීමට අසීරු වන පරිදි සැතපුම් ගණනාවක් දිගට තිරුවක් මෙන් නිවාස පිළියෙල කර තිබේ. සම්ප්‍රදායික ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල මෙන් නොව නිතිපතා හමු වීමට පිළිවන් පරිදි තරුණයින් ගම් පොකුරුවල ජීවත් වීම වඩාත් වැඩදායක වූයේය.

(උ) කෙටි කාලයක් තුළ ප්‍රමාණවත් ආදායමක් ලබා දෙන වැඩි වටිනාකමකින් යුත් බෝග වැවීම අවශ්‍ය වීනි. එසේ නොවූ විට ඉඩමේ ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් පරස්පර විරෝධී තත්වයක් ඇති විය. එවිට තම පවුලේ ශ්‍රමය යොදවා පාලනය කරගත නොහැකි තත්වයකට ඉඩමේ ප්‍රමාණය විශාල කිරීමට සිදු වූ අතර කුලී ශ්‍රමය මත යැපීමට සිවුතට සිදු වූයේය. ජනපදිකයෝ මිනිස් ශ්‍රමය සුරා කරන්නන් බවට පත් වූහ.

(ඌ) වැඩ ඉලක්ක නියම කිරීම අවශ්‍ය වීනි. මෙම ඉලක්ක ළඟා කර ගන්නා බවට තහවුරු වීමේ කාර්ය භාරය මුලින් තරුණයින් වෙතම පවරනු ලැබුවත් බිහි වෙමින් තිබූ සමගිය පිළිබඳ හඹිම තුළින්ම තවත් පරස්පර විරෝධීතාවයක් මෙයින් ඇති වූයේය. තරුණයින් අතුරින්ම පත් කරන ලද පරිපාලක හට සහෝදර සාමාජිකයෙකුගේ දිනක වැටුප අහිමි කිරීම ආදී වශයෙන් විනය ක්‍රියාත්මක කිරීම දුෂ්කර විය. මෙම ක්‍රමය අවලංගු කර, වැඩ ඉලක්ක නියම කර රජයේ නිලධාරීන් විසින් පරිපාලනය සිදු කිරීම අවශ්‍ය බව සිප්පු වූයේය.

(එ) නොයෙකුත් ප්‍රමාණයන් දුෂ්කර වූ නොයෙකුත් වැඩ නියාද ගැටළුවක් ඇති වීනි. ඇතැම් කාර්යයන්, එනම් ට්‍රැක්ටර් පැදවීම තත්වයක් ඇති වැඩක් ලෙසත්, කාර්යාලයීය වැඩ වැනි අනෙක්වා 'සැහැල්ලු' කාර්යයන් ලෙසත් සලකන ලදී. පුහුණු කාර්යයන් සඳහා පියවීම සාමාජිකයින්ට පුහුණුවක් ලබා දීමෙන් හා මාරුවෙන් මාරුවට වැඩ පැවරීමේ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීමෙන් මෙම ගැටළුව මග හරවා ගැනීමට ප්‍රයත්නයක් දරන ලදී.

(ඊ) මුල් අදියරවලදී යෝජනා ක්‍රම පරිපාලනය කරන රාජ්‍ය නිලධාරීන් හැකිතාක්දුරට උසස් තත්වයක සිටීම අනිශ්චිත වැදගත් වීනි. පරිපාලකයින් වීමට අපේක්ෂා කරන්නන් පුහුණු කළ යුත්තේ සමුපකාර ව්‍යාපාරයෙහි පරමාර්ථයට දර්ශනාත්මක වශයෙන් නැඹුරු වූ නිලධාරීන් විසිනි.

4.10 කැම්ප්ලේ තරුණ ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ සමාජ-ආර්ථික සමීක්ෂණය,
පී.ගනේවත්ත, සමාජ විද්‍යාඥ, ඉඩම් කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව, 1973:

මෙය මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ කඳවුරු මගාව පදනම් කර ගත් ව්‍යාපාරයක් පිළිබඳ විෂය අධ්‍යයනයකි. පොදුවේ මගා කරනු ලැබූ අක්කර 240 ක තරුණයින් 120 දෙනෙකුගෙන් යුතුව 1966 දී මෙම ව්‍යාපාරය ආරම්භ කරන ලදී. වෙහෙස ගෙන දෙන වැඩ, මුළුත් අඩු ආදායම, අයහපත් ජීවන තත්වයන් සහ පොදු දිවිපැවැත්මට හැඩ ගැසීමට අපහසු වීම ආදී කරුණු නිසා පළමු අවුරුදු කිහිපය තුළ ව්‍යාපාරය අතහැර යන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව අධික විය. 1970 වනවිට තරුණයින් 57 දෙනෙක් සිටි අතර එක් අයෙකුට අක්කර 2 1/2 බැගින් ඉඩම බෙදා වෙන් කර දෙන ලදී.

ව්‍යාපාරයේ එක් තරුණයෙකු පදිංචි කරවීම සඳහා රුපියල වූ මුදල රු. 11,421/- ක් යයි ගණන් බලා තිබේ. පළමුවෙන් අස්වැන්න ලබා ගන්නා තෙක් එක් කඳවුරුකු අක්කරයක් අවුරුදු හතරක කාලයක් සඳහා තඩත්තු කිරීමේ වියදම රු. 6,000/- ක් පමණ විය.

පළමු අවුරුදු හතර තුළ ආදාය වූ ප්‍රධානතම පිරිවැයක් වූයේ අසනීප නිවාඩු හා අයහපත් කාලගුණය හේතුකොටගෙන වූ චිකිත්සා දින පාඩුවයි. රු. 31,300.50 ක් වටිනා චිකිත්සා දින 20,967 ක් මෙම කාලය තුළ පාඩු වූයේ යයි ගණන් බලා ඇත.

1970 දී එක් තරුණයෙකුගේ සාමාන්‍ය ආදායම රු. 696/- ක්ද, 1971 දී රු. 2,163/- ක්ද, 1972 දී රු. 3,688/- ක්ද විය. ප්‍රාග්ධන වියදම් මෙම ආදායමෙන් අඩු කර ගනු නොලැබිණි. ඒවා දිවිතාවක් වශයෙන් දෙන ලදැයි හෝ කපා හරින ලදැයි අදහස් කරන ලදී.

සේවා අවස්ථාවන් සපයා රු. 250/- සිට රු. 300/- දක්වා වූ මාසික ආදායමක් ලබා ගැනීමේ ආර්ථිකමය පරමාර්ථය පැහැදිලිව ඉදිරිපත් කර 1972 වනවිට එය සංක්‍ෂ්‍යන් කර ගත් නමුදු සාමාජිකයින්ගේ පරමාර්ථ අවිනිශ්චිත හා නොපැහැදිලි වූයේය. පැහැදිලි දර්ශනයක් නොමැතිකම නිසා තරුණයින්ගේ මෙන්ම නිලධාරීන්ගේද බැඳියාව හා අවබෝධය අඩු වූ අතර ව්‍යාපාරය අතහැර යන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව අධික වීමටද මෙම තත්වය තුඩු දුන්නේය.

ව්‍යාපාරයේ සියළුම තරුණයෝ සමාන සමාජයීය, ආර්ථික හා සංස්කෘතික පසුතලයකින් පැවිණි අය වූහ. වැඩි ගැටුම් නොමැතිව සිටිනු එකට ජීවත් වූහ. පොදු දිවිපැවැත්ම නිසා චිත්‍රත්වය හා සුභද බව පිළිබඳ ජීවයක් බිහි වුණි.

ගොවිගම හා දුරාව කුල දෙකම සමාන්තර අයුරින් ව්‍යාපාරය තුළ නියෝජනය විය. විවාහය, එකට ආහාර ගැනීම ආදියෙහිදී කුල බෙදීම තරයේම අනුගමනය කළත් තරුණයින් අතර සමාජයීය අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්වයකට ඉන් බාධා පැමිණ නැත.

තරුණයින් වෙත 'මධ්‍යම පන්තියේ' අපේක්ෂාවන් හා හරයන් තිබුණු බව අවසානයේදී හෙළි වුණි. ව්‍යාපාරයට බැඳීමට සිටුවන් පොළඹවනු ලැබුවේ රජයේ රැකියාවක් ලබා ගැනීම, සුරැකිත බව, ඉඩම් හා ගමෙහි සිටින සිය පවුල් තඩත්තු කර ගැනීම ආදී කරුණු මගිනි.

ව්‍යාපාරයෙහි විවාහක සාමාජිකයින්ගේ ජානපාති බව ගමෙහි සිටින පවුලේ සාමාජිකයින් වෙතත් ව්‍යාපාරය ඇතුළත වූ සිය පවුලේ වෙතත් බෙදී ගියේය. 1972 දී සාමාජිකයින්ගේ සාමාන්‍ය වාර්ෂික වියදමෙන් 50% ක් පමණ වැය වූයේ සිය ගමේ පවුලේ වියහියදම් සඳහාය.

1972 වනවිට කැම්ප්‍රිබේල් ගොවිපලෙහි සථාවර ජන සමූහයක් බිහිව තිබුණි. සම්ප්‍රදායික සමාජය හා සසඳන කල ඒ තුළ නිදහස පිළිබඳ වාතාවරණයක් තිබීම විශේෂ ලක්ෂණයක් විය. බිහි වෙමින් තිබූ, වැදගත්, නව, ඉහළ පැලැන්තිය, සාධන නවීකරණයන් පිළි ගැනීමට තැපුරු වූ සකසුරුවම්කරීන් පිටත් වන අනෙක් අයගේ කුලමල හෝ දේශපාලන බැඳීම් කෙරෙහි සැලකිල්ලක් නොදක්වන කොටසක් විය.

4.11 ලංකා-ජපන් ශ්‍රාම සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය - දේවභූව, පෙබරවාරි 1972:

කුඩා ලියැදි විශාල ලියැදි වශයෙන් ඒකාබද්ධ කර කුසුරුවල පලදායීතාවය වැඩි කිරීමට පිණිස ශ්‍රී ලංකා රජයට, ජපන් විශේෂඥයින් සහාය වන අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ දේවභූව ජනපද යෝජනා ක්‍රමයෙහි ප්‍රගතිය මෙම පත්‍රිකාවෙන් විස්තර කෙරේ.

කුසුරු අක්කර 771 ක්, ඒකාබද්ධ කිරීමේ වැඩ කටයුතුවලට ඇතුළත් වන අතර මෙම කාර්යය අවුරුදු පහකින් නිම කළයුතු විය. ප්‍රතිඵල ඤාණ තුනක දැකිය යුතු වේ.

- (අ) මහ සහ යල කන්න දෙකේදීම සුකම අයුරින් කුසුරු වගා කළහැකි වන පරිදි ජලය අරපටිසීමෙන් උපයෝගී කර ගැනීම: පෝර දැමීම, වල් හා කාටි උවදුරු මර්ධනය වැනි නව කෘෂිකාර්මික ශිල්ප ක්‍රම භාවිතය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය තත්වයක්, වඩාත් විශාල ලියැදිවල පහසුවෙන් කළහැකි ජලය පාලනය.

(අ) ගොවිතැන් කටයුතු යාන්ත්‍රිකරණය පහසුවීම: ඕනෑම වැඩියෙන් කුසුරු කට්ටි කැඩී යාමේ කුඩා යන්ත්‍රෝපකරණ භාවිතය පවා අසීරු වන්නේය. මේ හේතුකොටගෙන යන්ත්‍රෝපකරණ කැඩී බිඳී යාම, ශ්‍රීයෙන් ගෙවී යාම, කාලය හා ශ්‍රමය අපතේ යාම සහ බිම් සැකසීමේදී අධික වියදම් යතාදිය සිදු වන්නේය.

(ආ) සූක්ෂ්ම අයුරින් ශ්‍රමය යොදා ගැනීම: අතිකුණු ස්ථාන හා තුලනාත්මකව සාදන කල දේවනුව ගොවිපලක සාමාන්‍ය ප්‍රමාණය වශයෙන් වන්නේය (කුසුරු අක්කර 5 ක්, ගොඩ ඉඩම් අක්කර 3 ක් සහ අතිරේක වශයෙන් හේන් කුසුරු). මේ හේතුකොටගෙන ඇතැම් කාලවලදී ශ්‍රම උනන්දුවෙන් සිදු වන අතර ගොවිතැන් අවාරවලදී ශ්‍රමය උනන්දුවෙන් වයකට භාජනය වීම සිදු වෙයි. ගොවිතැන් කටයුතු යාන්ත්‍රිකරණය කිරීම, යල ගොවිතැන, ගොඩ ඉඩම්වල වාරිමාර්ග පහසුකම් ලබා දීම සහ කෘෂිකම්පන පදනම් වූ කම්පන ආදී වශයෙන් පිළියම් හතරක් මේ සඳහා හඳුන්වා දී තිබේ.

ඉඩම් ඒකාබද්ධ කිරීමේදී සිදු වන වියදම අක්කරයකට රු. 1,000/- ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කර ඇත. පස් වැඩ සඳහා අවුරුදු 100 ක ආයු කාලය තිබේ යැයි උපකල්පනය කෙරේ නම් පොලියක් අය නොකර රජය විසින් ගොවියාගෙන් අය කරගත යුතු මුදල වනුයේ අක්කරයකට අවුරුද්දකට රු. 10/- කි. එසේ නැතහොත් 6% ක වැල් පොලිය අනුව අක්කරයකට අවුරුද්දකට රු. 18/- කි.

කුසුරු ඒකාබද්ධ කිරීමෙන් පසුව ගොවියෙකුට ලැබෙන ශුද්ධ ආදායම අක්කරයකට රු. 5,600/- ක් සේ ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර (අක්කරයක් සඳහා වන නිෂ්පාදන පිරිවැය රු. 4,300/- කි) ඒකාබද්ධ කිරීමට පෙර සාමාන්‍ය ශුද්ධ ආදායම රු. 2,250/- ක් සේ ඇස්තමේන්තු කර තිබේ (අක්කරයක පිරිවැය රු. 2,800/- කි).

ඒකාබද්ධ කරන ලද ඉඩම්වල අයිතිය ජනපදිකයින් හට පවරනු ලැබේ නම් අවුරුදු 10 ක කාලසීමාවක් තුළ ගොවීන්ගෙන් අය කරගත යුතු වාර්ෂික ගාස්තුව අවුරුද්දකට රු. 180/- සිට රු. 450/- දක්වා වෙනස් වන්නේය. මෙසේ වනුයේ ප්‍රාග්ධන වියදමින් 40% සිට 80% දක්වා ප්‍රමාණයක් රජය විසින් සහනාධාර වශයෙන් සපයනු ලැබේ යැයි උපකල්පනය කිරීමෙනි.

4.12 තත්විච්චරජ්ජු පරිපාලන සභාව - වාරිමාර්ග ජනපද යෝජනා ක්‍රමයක පරිපාලනය රජයේ නිලධාරීන්ගෙන් ජනතා සංවිධානයකට පැවරීම - ජී.සී. චල්වත් සහ ඩී. ද එස්. රත්නවීර, ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය, 1973:

වවුනියා දිස්ත්‍රික්කයෙහි වාරිමාර්ග ජනපද යෝජනා ක්‍රමයක් පිළිබඳව වන මෙම විෂය අධ්‍යයනයෙන්, යෝජනා ක්‍රමයෙහි පරිපාලනමය වගකීම් රජයේ නිලධාරීන්ගෙන් ඉවත් කර තෝරා ගත් සාමාජිකයින්ගෙන් යුත් ජනතා සංවිධානයකට පැවරීම සඳහා 1970 සිට 1973 දක්වා කාලය අතරතුර දරන ලද ප්‍රයත්නයන් විස්තර කෙරේ.

තත්විච්චරජ්ජු යෝජනා ක්‍රමයට ගොවීන් 650 දෙනෙක් අයත් වූ අතර මේ එක් එක් අයෙකුට වැවෙන් ජලය ලබා ගත හැකි කුඹුරු අක්කර තුනක් බැගින් විය. මෙම ගොවීන්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් යෝජනා ක්‍රමය අසල ගම්වල ජීවත් වූහ.

යෝජනා ක්‍රමයට අයත් කුඹුරු යායවල් තුනෙහි වාරිමාර්ග ඇලවල් නඩත්තු කිරීම, ජලය බෙදා හැරීම පාලනය කිරීම ආදී වගකීම් භාර ගැනීම සඳහා 1968 දී ගොවිකාරක සභා තුනක් තෝරා පත් කරන ලදී. මෙම ගොවිකාරක සභාවල ක්‍රියාකාරීත්වය අතිශයින්ම අසතුටුදායක වූ අතර වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රමය නඩත්තු කිරීම, සුව ආරවුල් නිරාකරණය කිරීම ආදියෙහි ලා ගොවීහු රජය කෙරෙහිම බලාපොරොත්තු තැබූහ.

1970 ඔක්තෝබර් මාසයේදී තත්විච්චරජ්ජු පරිපාලන සභාව හෙවත් පාලන මණ්ඩලය ගොවිකාරක සභා තුනෙහි සාමාජිකයින්ගෙන්ද සාමාන්‍ය ගොවීන්ගෙන්ද සමන්විත වන පරිදි ගොවීන් විසින්ම තෝරා පත් කර ගන්නා ලදී.

මෙම පරිපාලන සභාවට නීතිමය බලතල හෝ අරවුදල් හෝ දෙනු නොලැබීය. එවකට පැවති ගොවිකාරක සභා සහ රජයේ නිලධාරීන් අතර අදහස් හුවමාරුව සඳහා මාර්ගයක් සපයාලමින්, පැවති ගොවිකාරක සභා වෙනුවට කටයුතු කරනවාට වඩා සම්බන්ධීකරණ කටයුතු කිරීම පරිපාලන සභාවෙන් අපේක්ෂා කරන ලදී.

තත්විච්චරජ්ජු පරිපාලන සභාවට නීතිමය බලතල නොපැවරීම සහ එයට සාමාජිකයින් තෝරා ගැනීමේ ක්‍රමය හැරෙන්නට, මෙම සංවිධානය පිහිටුවීමේ ලා අනුගමනය කරන ලද ක්‍රියා මාර්ගය හා එහි පරමාර්ථයන් 1972 දී සංස්ථාපනය කරන ලද කෘෂිකාර්මික පලදා වර්ධන කමිටු හා අදාළ ප්‍රවේශයට සමාන විය. මෙතෙක් බලතල කෘෂිකාර්මික පලදා වර්ධන කමිටුවලට මුහුණ දීමට සිදු වූ ගැටළු පිළිබඳව තක්සේරුවක් කිරීම සඳහා තත්විච්චරජ්ජු පරිපාලන සභාවෙහි අත්දැකීම් වැදගත් විය හැක.

සමුපකාර සමිති සහ අනිකුත් ආර්ථික ආයතන සමග සම්බන්ධතාවයක් නොතිබේ නිසාව ආර්ථිකමය වශයෙන් තත්ප්වරූපී පරිපාලන සභාවේ බලපැවැත්ම සීමාසහිත වූයේය.

සමාජයීය වශයෙන්, ගොවීන්ගේ සුභසාධනය සාධාරණ අයුරින් තත්ප්වරූපී පරිපාලන සභාවෙහි නියෝජනය වුවත් යෝජනා ක්‍රමයෙන් පිටස්තර ඉඩම් පිළිබඳ බලතල එයට නොතිබේ නිසාත් තිබුණු බලතලද කුඹුරු ඉඩම්වලට පමණක් වූ නිසාත් ගොවීහු එක් ජන සමූහයක් වශයෙන් එකට ජීවත් නොවූ නිසාත් මෙම සභාවෙහි කාර්යසාධකත්වය සීමාසහිත වූයේය.

පරිපාලන වශයෙන් සලකන කල තත්ප්වරූපී පරිපාලන සභාව, රජයේ නිලධාරීන් වෙත පැවරී තිබුණ කාර්ය භාරය සැහැල්ලු කළත්, නීතිමය බලතල හා අරමුදල් නොමැතිකම, රජයේ නිලධාරීන් විසින් සභාවට පවරා දෙන ලද බලතලවල සීමාසහිත සවභාවය සහ ගොවීන් විසින් එය පිළි ගනු ලැබූ ආකාරය අනුව එහි වැඩ කටයුතුවලට බාධා පැමිණුණේය. ගොවිකාරක සභාව විසින්, තම නිත්‍යානුකූල ක්‍ෂේත්‍රයට අනවසරයෙන් ඇතුළු වූ ආයතනයක් ලෙස තත්ප්වරූපී පරිපාලන සභාව පිළිබඳව සලකන ලද හෙයින් එයින්ද ගොවිකාරක සභාවල අප්‍රසන්නතාවය මෙහි සභාව කෙරෙහි ඵලදායී විය. මෙම ආයතන දෙක අතර සම්බන්ධතාවය පිළිබඳ අදහස් පැහැදිලි කිරීමක් අවශ්‍ය වුණි.

සභාවට සාමාජිකයින් තෝරා පත් කළ ගොවීන් සම්බන්ධයෙන් විනය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදීද, තෝරා ගත් ආයතනයක් වශයෙන් තත්ප්වරූපී පරිපාලන සභාවට ගැටළුවලට මුහුණ දීමට සිදු වුණි. යෝජනා ක්‍රමයේ පරිපාලනය හා අදාළ වන නීතිරීති නිශ්චිත අයුරින් විග්‍රහ කර ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේ හා එම නීති රීති උල්ලංඝනය කිරීමේදී පවුණුවනු ලබන අභ්‍යන්තර සම්බන්ධයෙන් ගොවීන් විසින් ප්‍රයිද්ධියේ එකඟත්වයකට එළඹීමේ අවශ්‍යතාවය දක්නට ලැබුණේය. මෙම නීතිරීති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අපොද්ගලික අධිකාරයක අවශ්‍යතාවය දක්නට ලැබුණි.

4.13 ශ්‍රී ලංකාවේ නව ජනාවාස - ජී.සී.චල්මන් සහ ඩී. ද එස්.රත්නවීර, ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය, 1974:

1973/74 කාලසීමාවේදී ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය විසින් කරන ලද මෙම අධ්‍යයනය, තරණ ජනාවාස, සමුපකාර ගම්පාන, ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩලයන්හි කෘෂිකාර්මික යෝජනා ක්‍රම සහ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ සාමූහික ජනාවාස යන සිව් වර්ගයේ ජනාවාස යෝජනා ක්‍රම පිළිබඳ තුලනාත්මක අධ්‍යයනයකි. මෙම සිව් වර්ගයේ ජනාවාස වලින් එක් වර්ගයකින් පහක් බැගින් ජනාවාස යෝජනා ක්‍රම 20 ක් පිළිබඳ සාරානුකූල විෂයය අධ්‍යයනයන් මෙම වාර්තාවට ඇතුළත් වේ.

ලෙම ජනාවාස තක්සේරු කර ඇත්තේ නොයෙකුත් උපමානයන්හි පිහිටාය - අඩු වියදමකින් සේවා අවස්ථාවන් සැපයීමේදී හා නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමේදී ඒවා ලබා ගත් ජයග්‍රහණය, සාමාජිකයින් අතර අපේක්ෂා හා සමාජයීය සමානත්වතාවය පවත්වා ගැනීම, සේවාවන් සැපයීමේදී ලෙම නිෂ්පාදනයේදීද සමුපකාර ක්‍රමයේ සංවිධාන වැඩි දියුණු කිරීම, ජනාවාස සාමාජිකයින් විසින්ම පාලනය කිරීම හා ආත්ම විශ්වාසය සාක්ෂාත් කර ගැනීම, තව ජනාවාස අසල්වැසි ජන සමූහ සමඟ ඒකාබද්ධ වීම ආදී වශයෙනි. ලෙම කරුණු විග්‍රහ කිරීමෙන් පසුව එක් එක් වර්ගයේ ජනාවාස වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා යෝජනා ඉදිරිපත් කර තිබුණු අතර අනාගතයෙහි තව ජනාවාස පිහිටුවීම සඳහා උපදෙස්ද හඳුන්වා දී තිබේ.

අධ්‍යයනයට යොමුව ඇති තරණ යෝජනා ක්‍රම වනුයේ මණ්ඩලපුර, මනම්පිටිය, කුඩාසිය, යටිටපාන සහ විස්වමඩුකුලම් යෝජනා ක්‍රම පහය. ඉඩලෙහි අයිතිය සාමූහිකව තිබී මූලික කාලපරිච්ඡේදයේදී ආර්ථික වියදම් වැඩි වුවත්, වැඩි වියදමකින් යුත් බෝග (වීරිස්, වැල් දොඩම්, එළවළු) පදනම් කෙරුණු යෝජනා ක්‍රම ආර්ථික දෘෂ්ටි කෝණයකින් බලතකල ගොඳ ප්‍රතිපල සාක්ෂාත් කරගෙන ඇති බව දක්වා තිබේ. එහෙත් තව යෝජනා ක්‍රමවල බිහි වූ ජන සමූහය, කුලී ශ්‍රමය මත රැඳී පැවතියාවූද, සමුපකාර ක්‍රියාවලිය අඩු වශයෙන් පිළි ගන්නාවූද, සමාජයීය හා ආර්ථික විෂමතාවයන් ආරම්භයෙහි දක්නට ලැබුණාවූද පොද්ගලිකත්වයට නැඹුරු වූ ජන සමූහ විණි. ලෙම යෝජනා ක්‍රම වැඩි හරියක් දැනුණු සාමාජිකයින් විසින් නොව රජයේ නිලධාරීන් විසින් පාලනය කරනු ලැබෙන අතර ඒ වටා ඇති ගම් කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති නොකරන ඒවායින් දුරස්තර වූ හුදකලා සංවිධිත මධ්‍යස්ථානයන් බවට පත් වීමේ නැඹුරුතාවයක් දක්නට ඇත.

වඩාත් දැඩි භෞතිකමය හා මූල්‍ය සැලසුම් ක්‍රමයක් මගින්ද, විශේෂයෙන් සාමූහිකව වගා කටයුතු කරන ආරම්භක කාලසීමාව තුළ ජනපදිකයින් මුල් වශයෙන් මාස හයක පරිවාස සේවා කාලයක් ඇතුළත රැඳවාගෙන යිවුන් හට ප්‍රාග්ධන ප්‍රභූතවත් ලබා දීමෙන්ද; අසල්වැසියන් අතර සමුපකාරය පිළිබඳ හැඟීම දියුණු වීමට හැකි වන පරිදි එක හා සමාන ප්‍රමාණයේ හා වර්ගයේ බිම් කැබලි සැලසුම් කර දීමෙන්ද; ආරම්භයේ සිටම යෝජනා ක්‍රම සැලසුමෙහිදී හා පරිපාලනයෙහිදී සාමාජිකයින් සහභාගී කරවා ගැනීමෙන්ද; ගැමි ජන සමූහයේ වරප්‍රසාද ලත් කොටසක් බවට සාමාජිකයින් පත්වීම වළක්වනු වස් දීමනා වශයෙන් නොව මුදල් ණය වශයෙන් ලබා දීමෙන්ද තරණ යෝජනා ක්‍රම තවදුරටත් දියුණු කළහැකි යයි වාර්තාවෙන් යෝජනා කරනු ලැබේ.

ලස්සනගම, බද්දේගම, මීපිලිවාන, මීලිමලේ සහ ප්‍රොවිඩන්ස් යන සමුපකාර ගම්මාන පහක් අධ්‍යයනයට යොමු වූයේය. කලින් අවුරුදු ගණනාවක් තුළ නොසලකා හැර තිබූ රජයට අත් කර ගත් වතු යායක ලෙම ගම්මාන වලින් තුනක් පිහිටුවා තිබුණි.

සෘජුහිත කළමනාකරණය යටතේ වැඩ සහ මුදල් යෙදවුම් ප්‍රමාණය දැඩි ලෙස පාලනය කළ අවස්ථාවල හැරෙන්නට අනිකුත් අවස්ථාවල ආර්ථික ප්‍රගතිය පහත් විය. නොයෙකුත් අවස්ථාවන්හි එවැනි දැඩි චිතයක් යොදවනු ලැබ ඇත්තේ සාමාජිකයින් විසින්ම නොව පෞද්ගලික වතුයායක හෝ රජයේ ගොවිපලක දක්නට ලැබෙන ආකාරයට රජයේ නිලධාරීන් විසින් බැහැරිනි. සාමාජිකයින් අතර ආර්ථික සමානත්වතාවය පැවතියත් නොයෙකුත් අවස්ථාවලදී, එක් අතකින් සාමාජිකයින් සහ කළමනාකාරිත්වය අතරත් අනෙක් අතින් සාමාජිකයින් සහ කුලී කම්කරුවන් අතරත් සමාජයීය විෂමතාවයන් උද්ගත වී තිබියේය. ඇතැම් සමුපකාර ගම්පාන, තරුණ යෝජනා ක්‍රම මෙන්ම හුදකලා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන බවට පත්ව ඇත. සාමාජිකයින් ගොවිපලෙහි පදිංචිව නොසිට දිනපතා සිය ගම්වල සිට ගොවිපලට පැමිණෙන තැන්හි අසල්වැසි ජන සමූහ සමග වඩාත් හොඳ ඒකාග්‍රතාවයක් ළඟා කරගෙන තිබුණේය.

තරුණ ජනාවාස දියුණු කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇති යෝජනා මලින් බොහොමයක් සමුපකාර ගම්පානවලටද අදාළ වන්නේය. මීට අමතරව, තෝරා ගත් නායකයින්ගෙන් යුතුව සාමාජිකයින් බැඳී වැඩ කණ්ඩායම්වලට බෙදීම; වැඩ යෙදවුම්වල මට්ටම වැඩි කිරීම සඳහා පෞද්ගලික හෝ කණ්ඩායම් වැඩ පැවරීම; වඩාත් කාර්යසාධක අයුරින් සැලසුම් කිරීම හා ප්‍රගති පාලනය; සාමාජිකයින් මෙන්ම නිලධාරීන්ද සූක්ෂම පුහුණුවකට ලක් කිරීම සහ කළමනාකාරිත්වයෙහි ලා සාමාජිකයින් සම්පූර්ණයෙන් සහභාගී වීම වැරදිවෙහි අවධාරණයෙන් සඳහන් කර ඇති ඇතැම් කරුණු වේ.

අධ්‍යයනයට යොමු වූ ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩල යෝජනා ක්‍රම පහ වනුයේ මිද්දෙනිය, තෝනිගල, අරුගල, උප්පුවේලි සහ යටිනුවර යෝජනා ක්‍රමයි. පළමු යෝජනා ක්‍රම තුන කෘෂිකාර්මික යෝජනා ක්‍රම වන අතර සේවා සමුපකාර සම්බන්ධයට යටතේ ඒවා පෞද්ගලික බිම් කට්ටි ක්‍රමය පදනම් කරගෙන ඇත. පසුව කී යෝජනා ක්‍රම දෙකම සත්ව පාලනය සම්බන්ධයෙන් වන්නේය. එකක් සෘජුහිතව මෙහෙයවනු ලැබෙන කුකුළන් ඇති කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් වන අතර අනෙක පෞද්ගලික සංවිධානය පදනම් වූ කිරි නිෂ්පාදන යෝජනා ක්‍රමයකි. කෘෂිකාර්මික යෝජනා ක්‍රමවල පලදායීතාවය සෑහෙන අයුරින් ඉහළ මට්ටමක පවතින අතර ජනපදිකයින් එහා මෙහා ගෙන යාමක් අදාළ නොවන හෙයින් වියදම් අඩු මට්ටමක තිබේ. යෝජනා ක්‍රමයන්හි පරිපාලනය තවම සාමාජිකයින් වෙත පවරා නැත. එය රාජ්‍ය නිලධාරීන් හෝ ප්‍රදේශයේ විවිධ සේවා සමුපකාරය අතෙහි පවතී.

මෙම ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩල යෝජනා ක්‍රම දියුණු කිරීම සඳහා යෙදවුම්, ශිල්පීය සේවාවන්, තාක්ෂණික සේවාවන් සහ අලෙවි පහසුකම් වඩාත් හොඳින් සපයා දීම අවශ්‍ය වන්නේය. පුනරාවර්තන ආයෝජනය සඳහා ශක්ති අරමුදලක් පිහිටුවීම, ප්‍රාග්ධන වත්කම් නඩත්තුව හෝ ආදේශ කිරීම, කළමනාකරණය සඳහා විශේෂ සමුපකාර

සමිති පිහිටුවීම හා අවශ්‍ය වන්නාවූ පුහුණුවද ඇතිව යෝජනා ක්‍රම සැලසුම් කිරීමේදීත් පාලනය කිරීමේදීත් සාමාජිකයින් සම්පූර්ණයෙන්ම සහභාගී කරවා ගැනීමද අත්‍යවශ්‍ය සාධක වන්නේය.

1972 ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනතින් පසුව රජයට අත් කර ගත් වතු යායවල පිහිටුවන ලද ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ සාමූහික ජනාවාස පහේ නියැදියට සෙර්පිස්, දඹුල්ලගේන, තෝමැන්ඩ්, යාරෝ සහ /පාන්හැලි යන ජනාවාස ඇතුළත් වන්නේය. මෙයින් වතු යායවල් දෙකක් පොල් වතු වන අතර එකක් කොකෝවා, කුරඳු, රබර් සහ අනිකුත් බෝග තිබේ වන්නකි. තවත් එකක් ගේ වත්තක්ද, අනෙක රබර් වත්තක්ද වේ. රජයට අත්පත් කර ගන්නා අවස්ථාවෙහි මෙම වතුයාය වලින් තුනක් නොසලකා හැර තිබේ වතු යායවල් විය. සම්පූර්ණය කරගෙන යන කාලය තෙක් මුලින් දක්නට ලැබුණු ප්‍රගතිය දිරි ගන්වනු පුළුවන අතර රෝවා අවස්ථා හා පලදායීතාවය වැඩි කිරීමේදීත් සමුපකාර සංවිධානයක් දියුණු කිරීමේදීත් සෙය-පාලනය හා අසල්වැසි ගම් සමඟ ඒකාග්‍රතාවය වැඩි දියුණු කිරීමේදීත් මේවා සෑහෙන දියුණුවක් ලබා ඇත.

මෙම ජනාවාස අතළුකට මුහුණ දීමට සිදු වූ ගැටළු මග හරවා ගැනීම සඳහාත් ඒවායේ මෙහෙයුම් කටයුතු දියුණු කිරීම සඳහාත් පහත සඳහන් නිර්දේශ වාර්තාවෙහි ඉදිරිපත් කර ඇත: බෝග විකිණීමෙන් ලබා ගන්නා ආදායම වහාම ප්‍රතිආයෝජනය කිරීම හෝ ප්‍රාග්ධන අඩුපාඩුකම් මග හරවා ගැනීම සඳහා බැංකු ණය ලබා දීම; ඉඩමේ වටිනාකමද ඇතුළුව ප්‍රාග්ධනය ආපසු ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් අවුරුදු 3-5 දක්වා බදු සහන කාලසීමාවක් තිබීම; සුරැකිත බව පිළිබඳව සාමාජිකයින් අතර පවතින අවිනිශ්චිත භාවය මග හරවා ගැනීම සඳහා ඉඩමෙහි නිතිමය අයිතිය සමුපකාර සමිතීන්ට පවරා දීම; සැලසුම් කිරීමේදී හා කළමනාකරණයෙහිදී ප්‍රාදේශීය රජයේ නිලධාරීන් සමඟ සාමාජිකයින්ද සහභාගී කරවා ගැනීම; පැරණි කළමනාකරණ ක්‍රමය වෙනුවට වැඩ කණ්ඩායම්, තෝරා ගත් නායකයින්, කාර්ය නියමයන් යනාදිය ඇති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ක්‍රමයක් යොදා ගැනීම; සම්ප්‍රදායික වශයෙන් වතු යායවල් සහ අවට පිහිටි ගම් අතර පවතින පරතරය පියවීම සඳහා සාමාජික හා ආර්ථික පියවර ගැනීම.

තව ජනාවාස සිටි වර්ගය පිළිබඳ තුලනාත්මක තක්සේරුවකින් හා මතු ජනාවාස ප්‍රතිපත්ති සඳහා උපයෝගී කරගත හැකි නිර්දේශද සහිතව අධ්‍යයනය අවසාන කෙරේ. මෙම සමාලෝචනයෙහි හත්වන පරිච්ඡේදයේදී මෙම නිර්දේශ කෙටියෙන් දක්වා ඇත.

5 වෙනි පරිච්ඡේදය

ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමයන්හි විශේෂත්ව ගුණාංග

ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමයන්හි ඇතැම් ගුණාංග ගැඹුරින් හදාරන කෘතී හා ශාස්ත්‍රීය නිබන්ධන ගණනාවක් මේ පරිච්ඡේදයේ සංශ්ලීෂ්ට වශයෙන් දක්වනු ලැබේ. පළමුවෙනි පත්‍රිකා තුන ජනාවාසයන්හි සමාජ විද්‍යාත්මක අංශ සාකච්ඡාවකට යොමු කරන අතර දෙවන පත්‍රිකා තුනෙන් ආර්ථික අංශ විග්‍රහ කෙරේ. ඉතිරි පත්‍රිකා තුන භූගෝල විද්‍යාත්මක හා සැලසුම් කටයුතු පිළිබඳව වන අතර අවසාන පත්‍රිකාවෙන් කළමනාකරණ අංශය විමසිල්ලට යොමු වන්නේය.

5.1 ගොවි රටාවක් ඇතුළත ජනපදකරණයෙහි ඇතැම් සමාජ විද්‍යාත්මක ගැටළු, *The Ceylon Economist*, IV වන වෙළුම, අංක 3, එස්. ජේ. තම්බියා, දෙසැම්බර් 1958, පිටු 238-248

එවකට ක්‍රියාත්මක වෙමින් තිබූ ජනපදකරණ ප්‍රතිපත්තියෙහි ඇතැම් මූලධර්ම පිළිබඳ සමාජ විද්‍යාත්මක ගැටළු විමසුමකට ලක් කිරීම මෙම පත්‍රිකාවෙහි මූලික පරමාර්ථය වූයේය.

1935 ඉඩම් සංවිධිත ආඥා පනතේ නියම කර ඇති කොන්දේසි දෙකක් දේශීය වාරිභවලට පටහැනි වන අතර වැළැක්විය නොහැකි ඇතැම් ආර්ථික ක්‍රියාවලියන් ක්‍රමවත් කිරීමෙහි ලා වට කොන්දේසි තීරණය වන්නේය. එනම්, (I) සිය ඉඩම බෙදා දීමට, උකස් කිරීමට හෝ විකිණීමට ජනපදිකයින්ට නොහැකිය; (II) ඉඩම පැවරිය යුත්තේ එක් අනුප්‍රාප්තිකයෙකුට පමණකි, යන කොන්දේසි වේ. පළමුවැනි කොන්දේසිය තිබියදීත්, අද ගොවිතැන බොහෝ ජනපදවල පුළුල් ලෙස පතිර පවතී. ඇතැම් ජනපදිකයෝ උද්යෝගිමත් වනවා වෙනුවට අකර්මණ්‍ය ඉඩම් හිමියන් වීමට වැඩි කැමැත්තක් දැක්වූ අතර ධනය උපයා ගත් ඇතැමෙකුට ගොවීන් වශයෙන් වූ සිය තත්වය ඉඩම් හිමි වැඩිලි කරුවන් බවට වෙනස් කර ගැනීමට උවමනා විය. තමන්ට තනිවම පාලනය කරගත නොහැකි තරම් ඉඩම විශාල වූ නිසා තවත් අයෙකුට අවශ්‍ය වූයේ එයින් කොටසක් බදු දීමටය.

ජාතීය අනුප්‍රාප්තිය පිළිබඳ නීතිය ලකෞචේ සියළුම ජන සම්මතවල උරුමය පිළිබඳ වාරිභවලට ඉදිරි පටහැනි වන්නේය. මෙම තත්වය ජනපදික පවුල්වල උග්‍ර ගැටළුවලට තුඩු දී ඇත. සමහර අවස්ථාවලදී ඉඩම එක් පුතෙකුට පමණක් උරුම කර දීම, දෙවැනි හෝ තෙවැනි පරම්පරාවෙහිදී උග්‍ර ඉඩම් හිඟයකට තුඩු දී ඇති

අතර අතිකුණ් අවස්ථාවලදී මෙම නීතිය තිබුණත් ඉඩම් කට්ටි කැඩී යාම හෝ හවුල් අයිතිය පිළිබඳ නොයෙකුත් ක්‍රම බිහිව තිබේ.

ජනපද යෝජනා ක්‍රමයන්හි පලදායීතාවය වැඩි කිරීමෙහි ලා පහත සඳහන් අතිරේක සාධකද බාධකයන්ව පවතී:

- (අ) ජනපදිකයින් තෝරා ගැනීමේදී වැඩි සැලකිල්ලක් දක්වන ලද්දේ අයදුම්කරුවන් සතු ගොවිතැන් කටයුතු පිළිබඳ හැකියාව කෙරෙහි තොව පවුලේ ප්‍රමාණය හා ඉඩම් නොමැතිකම ආදී කරුණු කෙරෙහිය.
- (ආ) පැල සිටුවීම වැනි ශ්‍රම-සුඤ්ච ගොවිතැන් ක්‍රම උපයෝගී කර ගැනීමට නොහැකි තරම් බිම් කට්ටියක ප්‍රමාණය විශාල වන්නේය.
- (ඇ) පවතින ජනපද රටාව ඇත්තවශයෙන්ම වී ගොවිතැනට සීමා වෙයි. එහෙයින් වඩාත් ලාභදායී හෝ වඩාත් පලදායී බෝග වර්ග පුළුල් පරිමාණයකින් වගා කිරීම සහ ඒ පිළිබඳ අත්හදා බැලීම් සිදු කිරීමට සීමා වන්නේය.
- (ඈ) ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල ව්‍යාප්ති සේවාව අතිශයින් දුර්වලය. ව්‍යාප්ති වැඩසටහන්වලදී ප්‍රදේශයේ තායකයින් හෝ අසල්වැසි ගොවි කණ්ඩායම් ආදීන්ගේ මෙහෙය ලබා ගැනීමට ප්‍රයත්නයක් දැරූ නැත. ව්‍යාප්ති ක්‍රියාවලිය මගින් අන්‍යෝන්‍ය සුහදතාවය සාධනය කර ගැනීමේ හැකියාව පිළිබඳව කල්පනා කර නොමැත.
- (ඉ) සමුපකාර සමිතිවල අයහපත් ක්‍රියාකාරිත්වය හා අතරමැදි පක්ෂයක් බිහි වීම හේතුකොටගෙන ජනපදිකයින් අතර ආදායම බෙදී යාමේ පරතරය වඩා වඩාත් පුළුල් වන්නේය. මේ හේතුකොටගෙන තම ඉඩම්වල පලදායීතාවය වැඩි කර ගැනීමට අවශ්‍ය උපකරණ නොමැති දුගී බවට පත් පක්ෂයක් බිහි වෙමින් පවතී.

5.2 වැසිකා වැව ගොවි රටාවක් ඇතුළත ජනපදකරණය සඳහා මෑතකදී දරන ලද ප්‍රයත්නයන්, සරත් අමුණුගම, Ceylon Journal of Historical & Social Studies, 8 වැනි වෙළුම, අංක I හා II, 1965 පිටු 130-162:

වියළි කලාපයේ දකුණු දිග් හාගයෙහි 1958 දී ආරම්භ කරන ලද ප්‍රධාන ජනපද යෝජනා ක්‍රමයක් පිළිබඳ මාතව විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයකි, මෙය. ජනපද යෝජනා ක්‍රමය තුළ බිහි වෙමින් පැවතියාඳු ජන සමූහයේ සමාජවය අවබෝධ කර

ගැහිලි සේවාවන් අධ්‍යයනයෙන් ප්‍රයත්නයක් දරා තිබේ.

(අ) දිවයිනෙහි ඉඩම් හිඟය පිළිබඳ ගැටළුවට ජනපදකරණය සරි
විසඳුමක් ලෙස සැලකිය හැකි නොවේ. එක් අතකින් චිකිත්සා සහ
හදිසි අතර පවතින අනුපාතය නොකඩවාම අඩු වෙලින් පවතින
අතර ජනපදකරණය සඳහා ලබා ගතහැකි ඉඩම්, සියළුම ඉඩම්
රහිත පවුල් පදිංචි කරුවල සඳහා ප්‍රමාණවත් නොවේ. අනෙක්
අතට පුළුල් ජනපදවල දෙවැනි, තෙවැනි හා ඊටත් ඊටත් ඊටත් ඊටත්
පරම්පරාවන්හි ජනතාවද ඉඩම් හිඟයට හා සේවා විසුරුණියට
ප්‍රමුඛ දෙනු ඇත - එක් අනුප්‍රාප්තිකයෙකුට වැඩියෙන් තම් කිරීමට
විධිවිධාන සලසා තැබී ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනතේ නිති රීති නිසා
ලෙම තත්වය වඩාත් උග්‍ර වීලේ නැඹුරුතාවයක් පවතින්නේය.

(ආ) ජනපදවල ජන සමූහ නාගරික ජන සමූහවලට වඩා වැඩි
'සමාජයීය වශයෙන් ඒකාබද්ධ වූවන්' පුරුණ ගම්වල ජන සමූහවල
තරම් ඒකාග්‍රතාවයක් දක්නට නොමැත. පුරුණ ගම්වල ජනතාව
අතර ඒකාග්‍රතාවයක් ඇති කළ ඇතැම් සමාජයීය සාධක (කුලය,
ඥාති සම්බන්ධතාවය, ඉඩම් හැකිණිය), ජනපද යෝජනා ක්‍රමයන්හි
කණ්ඩායම් අතර සමාජයීය ගැටුම් ඇති කරවන ප්‍රධානතම හේතුව
බවට පත්ව ඇත.

(ඇ) වැඩිදුරටත් වැඩි ජනපද යෝජනා ක්‍රමයෙහි විධිමත් ප්‍රධාන සංවිධාන
දෙකක් තිබේ. පවුල් 450 කින් පමණ යුත් ජනපද නිලධාරී
ඒකකය ප්‍රධාන පාලනමය ඒකකය වන්නේය. සේවාවන් සපයන
ඉතාමත් වැදගත් නිල ආයතනය වනුයේ අලෙවිය, ණය පහසුකම්
සහ ජනපදිකයින්ට පාරිභෝගික භාණ්ඩ සපයා දෙන විවිධ සේවා
සමූපකාර සමිතියයි.

(ඈ) සංවිධානයන්හි සේවාවන් ලබන කණ්ඩායම්වල සාමාජිකයින් තමන්
ඒකාබද්ධ කණ්ඩායමකට අයත් වූවන් වශයෙන් අදහස් නොකරන
නිසාත් ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල බිහිව ඇති විධිමත් නොවූ වෙනත්
විකල්ප සංවිධාන නිසාත් ඉහත කී විධිමත් සංවිධාන වලින් වැඩිවත්
මැනවින් ක්‍රියාත්මක වී නැත.

(ඉ) විවිධ සේවා සමූපකාර සමිතිවල සාර්ථක ක්‍රියාකාරීත්වයට ප්‍රධානතම
බාධාවක් වූයේ අතරමැදි (ප්‍රදාලාලි) පණියක් උදා වීමයි.
ජනපදිකයින් සමඟ වඩාත් පුළුල් වූත්, සුහද වූත් සම්බන්ධතාවයක්
ප්‍රදාලාලිලා පවත්වාගෙන යති. සමූපකාර සමිතිවලට නොතල හැකි

නොයෙකුත් ආකාරයෙන් සිව්නු ගොවීන්ට සහාය වෙති. නිදසුනක් වශයෙන් සිව්නු පාරිභෝගික හාණි ණයට සපයති; ජනපදිකයින් වෙනුවෙන් රජයේ නිලධාරීන් සමඟ කටයුතු කරති; මගුල්, අවමගුල් වැනි හදිසි අවස්ථාවන්හිදී සිව්නු නොපමාව ණයට මුදල් දෙති. මේ නිසා මුදලාලිලා වැඩි පොලියක් අය කලත් ජනපදිකයින්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් ණයට මුදල් ගැනීම සහ නොයෙකුත් ආධාර සඳහා විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතීන්ට වඩා මුදලාලිලා කෙරෙහි විශ්වාසය තබති. මොවුන් ජනපදිකයින් සමඟ කිට්ටු සම්බන්ධතාවයන් පවත්වාගෙන යන නිසා ණය ආපසු පියවා ගැනීමද සිවුන්ට වඩා පහසු වේ. මෙහි ප්‍රතිපලය වනුයේ ජනපදිකයින් නිෂ්පාදනය කරන වී අස්වැන්නෙන් වැඩි හරියක් මුදලාලිලා අතට පත්වීම හා සුව කොටසක් පමණක් විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති මගින් අලෙවි වීමයි.

(ඊ) වැසිකා වැව ජනපද යෝජනා ක්‍රමයේ සාමාජිකයින්ගේ කටයුතු බොහොමයක් කුලය, ප්‍රදේශය හා දේශපාලනය මත පදනම් වූ කට්ටි හා අනවසරයෙන් ඉඩම් ආදිය ගැනීම, ජලය බෙදා හැරීම ආදී නිශ්චිත ගැටළු මත ඇති වූ කට්ටි වටා පවතී. රජයේ නිලධාරීන් හෝ දේශපාලනඥයින් සමඟ ඇති සම්බන්ධතා හෝ කණ්ඩායම වෙනුවෙන් කටයුතු කර කණ්ඩායමේ ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කිරීමට ඇති හැකියාව අනුව තෝරා ගනු ලැබෙන කට්ටි නායකයින් විසින් මෙම කට්ටි මෙහෙයවනු ලැබේ. සිව්නු මුදලාලිලා සමඟ කිට්ටු සම්බන්ධතාවයකින් කටයුතු කරති. එහෙත් ජනපද යෝජනා ක්‍රමයෙහි ඉහළ පැලැන්තියේ මෙම කට්ටි දෙක අතරද ගැටුම් පවතින අවස්ථා ඇතැම්විට දක්නට ලැබේ.

5.3 ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල නායකත්ව රටාව, පී.ගනේවත්ත, ඉඩම් කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව, 1972:

මෙය දේවනුව ජනපද යෝජනා ක්‍රමයෙහි නායකත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයනයකි.

ජනපදවල සපලදායී හා ප්‍රබල නායකත්වයක් තැනැස් ඇතැම් විවාරකයින් සඳහන් කර ඇතත් එක් ජනපදික පරිපූර්ණත්වයක් පමණ පසුව පැහැදිලි නායකත්ව රටාවක් උදා වෙමින් පවතින බව මෙම අධ්‍යයනයෙන් හෙළිදරව් කෙරේ.

නායකයින් තෝරා ගැනීම කෙරෙහි ජනපදවල බල පවත්වන කරුණු පුරාණ ගම්වල තත් කරුණුවලට වඩා වෙනස් වන්නේය. පවුල් බලය, කුලය, ඉඩම් හිමිකාරත්වය, අධ්‍යාපනික හා වයස් ප්‍රමාණය ආදිය පුරාණ ගම්වල නායකයින් තෝරා ගැනීමේදී ඉතාමත්

වැදගත් වුවත් ජනපදිකයෝ තම නායකයින් තෝරා ගැනීමේදී මෙම ගුණාංග කෙරෙහි වැඩි සැලකිල්ලක් නොදක්වති. අනිකුත් අයට උපකාර කිරීමේ හැකියාව, පොද්ගලික අවශ්‍යතා වලට, සහජවත් වර්තමානය, අනුගාමිකයින් කෙරෙහි පක්ෂපාතී බව යනාදිය ජනපදයක නායකයින් තේරීමේදී මුල්තැනක් ගනී.

ජනපදවල බිහි වන නායකයින් හට ඒවා පාලනය කිරීමේ වගකීම වැඩියෙන් පවරනු ලැබේ නම්, ප්‍රබල නායකත්ව රටාවක් ඇති වීමටත්, ජනපදවල ආර්ථික හා සමාජ සංවර්ධනය වැඩි වීමටත් එය හේතු වන්නේය.

5.4. ශ්‍රී ලංකාවේ ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමවල ආර්ථික සම්පත් භාවිතය හා නිපැයුම් හැකියාවන්, නිහාල් අමරසිංහ, ආචාර්ය උපාධි නිබන්ධනය, ලන්ඩන් විශ්ව විද්‍යාලය, 1973:

අතින්ගේ ශ්‍රී ලංකාවේ ජනාවාස යෝජනා ක්‍රම හා අදාළ වූ අධික වියදම විස්තර කරන මෙම ක්‍ෂුද්‍ර-ආර්ථික අධ්‍යයනය, අවමයෙන් යෝජනා ක්‍රම ආරම්භ කරනවාට වඩා පවතින යෝජනා ක්‍රමවල (සාමාන්‍යයෙන් ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල හා විශේෂ ව්‍යාපාරවල වශයෙන්) තෘෂ්ණා ර්ථික නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමට සෑහෙන ඉඩ තබා තිබේ යන කල්පිතය පිළිබඳව කරුණු විමසිය. ප්‍රධාන ජනපද යෝජනා ක්‍රමයක් වූ මිනිසුන් විශේෂ ව්‍යාපාරය හා අදාළව මෙම කල්පිතය ගැඹුරින් පරීක්ෂා කෙරේ.

1971 සැප්තැම්බර් සහ 1972 ඔක්තෝබර් කාලය ඇතුළත මෙම ව්‍යාපාරය තුළ සමීක්ෂණ තුනක් පවත්වන ලදී. රැස් කරන ලද දත්ත විග්‍රහ කිරීම සඳහා නිපැයුම් ශ්‍රීත විග්‍රහය හා ඒකජ ප්‍රකෘතික උපයෝගී කරගෙන ඇත. ගොවිපල සම්පත් උතුරු උපයෝගීතාවයකට භාජනය වී ඇති බවත් ඒවා වැරදි අයුරින් පවරා ඇති බවත් හෙළි විය. ඉඩම් නැති අය ග්‍රම උතුරුතාවයකට මුහුණ දී සිටින අතර ප්‍රමාණවත් ග්‍රමයක් ඇති අයට සෑහෙන තරම් ඉඩතාවම් නොමැත. දැනටමත් වගා කර ඇති බිම්වල පීච විද්‍යාත්මක හා යාන්ත්‍රික නවීකරණයන් මගින් ගොවිපල ආදායම් සහ සම්පත් භාවිතයේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි කිරීමට සෑහෙන හැකියාවක් තිබෙන බව අධ්‍යයනය පෙන්වා දෙයි. නවීකරණයන් කෙරෙහි ගොවීන් දක්වන ආකල්පය හා සිවුන් නවීකරණයකට බලපාන ආකාරය විමසීමකට ලක් වී ඇති අතර (විශේෂයෙන් මෙතෙක් වී ගොවිතැනට පවරන සීමා වූ ඉඩම්වල නිපැයුම් විවිධාංගකරණයකට යොමු කිරීම සම්බන්ධයෙන්) උග්‍ර ආයතනික හා ආකල්පීය ගැටළු මෙයින් හෙළි වී තිබේ.

අධ්‍යයනයෙන් දෙවැනි ප්‍රධාන කොටසින් අවධානය යොමු කර ඇත්තේ වී ගොවිතැන හා ආශ්‍රිත නව බීජ/පෝර ශිල්ප ක්‍රමයේ ආර්ථික හා සමාජයීය පල විපාක කෙරෙහිය. නව වැඩි අස්වනු ගෙන දෙන වී වර්ග හා ඊට අනුරූප යෙදවුම් උපයෝගී කර ගැනීමේ මට්ටම සතුටුදායක බව ප්‍රත්‍යක්ෂ වන අතර මෙය නිෂ්පාදන

මට්ටම්වල විශිෂ්ට පරිවර්තනයකට තුඩු දී ඇත. කෙසේ වෙතත් නව ශිල්ප ක්‍රමයේ පරිමාණ මධ්‍යස්ථභාවය තිබුණත් ප්‍රතිලාභ, විශාල පරිමාණයේ නිපදවන්නන් හට වාසි සහගත අයුරින් නැඹුරු වී ඇති බව පෙනී යයි. තවදුරටත් සුක්ෂ්මකරණයක් සඳහා ඉඩ ඇති කුඩා පරිමාණයේ වගා කරුවන්ට වඩා විශාල පරිමාණයේ වගා කරුවන්ගේ පලදායීතාවය වැඩි බව බහු ප්‍රතිපායන විග්‍රහයෙන් පෙනී යයි.

ජනාවාසිකයින් ලෙස පදිංචි වීමට අදහෂයා කරන්නවුන්ට වෙන් කර දිය යුතු ඉඩම් කට්ටියේ යෝග්‍ය ප්‍රමාණය නිගමනය කරනු සඳහා අධ්‍යයනයේ තුන්වන කොටස පරාමිතික ඒකජ ප්‍රකවණය උපයෝගී කර ගනී. ආදායම-සේවා නියුක්තිය පදනම් වූ බිම් කට්ටි කෙරෙහි ගොවිපලේ ප්‍රමාණය, ගොවිපල ක්‍රමය සහ යාන්ත්‍රීකරණ මට්ටම් යනාදිය බලපාන බව ප්‍රතිපල වලින් පැහැදිලි කෙරේ. ජනාවාස යන්තී වියදම් හා ජනගහණය අනුව සලකන කල සමූහ ගොවිපලවල් වෙන් කර දීමේ සම්ප්‍රදායික පිළිවෙත සතුටුදායක නොවන බව සොයාගෙන ඇත. සේවා නියුක්ති හැකියාවන් අතින් බලතකල වැඩි බලපෑමක් දක්නට ලැබෙන්නේ වී ගොවිතැන කෙරෙහි නොව විශේෂ ආහාර බෝග වගා කරන ගොවිපලවල් හා මිශ්‍ර ගොවිපලවල් කෙරෙහිය.

5.5 ලංකාවේ ඇතැම් ගොවි ජනපදවල ආර්ථික අංශ, ජී.වච්.අබේරත්න, ආචාර්ය උපාධි නිබන්ධනය, සික්ස්/පර්ඩ් සරසවිය, 1972:

වියළි කලාපීය ජනපද යෝජනා ක්‍රම දෙකක සම්පත් භාවිතයෙහි කාර්යක්ෂම මට්ටම ඒ ජනපදයින්ගේ ගොවිපල ව්‍යාපාරවල ලාභදායී බවත් මෙම අධ්‍යයනයෙන් පරීක්ෂා කෙරේ. වී ගොවිතැන පදනම් කරනු රාජ්‍යගත ජනපද ව්‍යාපාරය තුළ සහ විශේෂයෙන් මිරිස්, මාළු සහ රට කපු වැනි වැදගත් ආදායමක් ගෙන දෙන 'අතුරු ආහාර බෝග' වැවීම කෙරෙහි ජනපදයින් විශ්වාසය තැබූ මුත්තයින්කට්ටුකුලම් ජනපද යෝජනා ක්‍රමය තුළ පවත්වන ලද ශේෂ සම්පූර්ණ මගින් තොරතුරු ලබා ගන්නා ලදී.

රාජ්‍යගතයෙහි කුටුම්භ 74 ක හා මුත්තයින්කට්ටුකුලම්හි කුටුම්භ 20 ක සසම්භාවී නියැදියක් සම්මුඛ සාකච්ඡාවට යොමු විය. ශ්‍රම භාවිතය, කාර්මික යෙදවුම්, නිපැයුම, අලෙවිය, ප්‍රවාහනය, ණය සහ ණයගැති ක්‍රමය යන කරුණු පිළිබඳව දත්ත ඇතුළත්ව ගුණාත්මක හා ප්‍රමාණාත්මක සාක්ෂි සටහන් කර ගනු ලැබීය.

නිවාස නොමැතිකම, අසහපත් ප්‍රවාහන තත්වය හා අතිතුවේ සේවාවන් නොමැතිකම නිසා රාජ්‍යගතයෙහි නියැදියෙන් 35% ක්ද, මුත්තයින්කට්ටුකුලම් නියැදියෙන් 80% ක්ද සිය නිවෙස්වල සාමාජිකයින් පදිංචියට කැඳවාගෙන විත් තොර්තුණි. මේ

නිසා ලබා ගත හැකි පවුල් ශ්‍රමය සීමිත වූයේය. රාජ්‍යගතයෙහි කුඹුරු වලින් 57% ක් නියමාකාරයෙන් උපයෝගී කරගෙන නොතිබුණි. වාරිමාර්ග හා ජලාපවහන ගැටළු හේතුකොටගෙන මුත්තයියන්කට්ටුකුලමිහි පලදායීතාවය අඩු වූයේය. එසේ වූයේ මුලින් වී ගොවිතැන සඳහා සැලසුම් කල මෙම ව්‍යාපාරය, වෙනත් බෝග නිෂ්පාදනය කරන ව්‍යාපාරයක් බවට වෙනස් කිරීමට තීරණය කළ පසු අවශ්‍ය පරිදි නැවත සමීක්ෂණය කර සැලසුම් නොකළ නිසාය.

රාජ්‍යගතයෙහි කන්න දෙකක් සඳහා පවුල් 46 ක් සම්බන්ධයෙන් වාර්තා වී ඇති ශ්‍රම භාවිතය පිළිබඳ දත්ත වලින් පැහැදිලි වනුයේ, දින 297 කින් සමන්විත සේ ගණනය කර ඇති වැඩ කරන අවුරුද්දකින් 25% ක් පමණක් ගොවිතැන් කටයුතු සඳහා උපයෝගී කර ගනු ලැබෙන බවය (බිම් කට්ටිද උතු උපයෝගීතාවයකට ලක් වන නිසා මෙතරින් හැකි යන උතු සේවා සියුක්තිය අතිශයෝක්ති වන්නේය). ශ්‍රම සුඛම ක්‍රම පුළුල් වශයෙන් යොදා ගනු නොලැබීය. ජනපදික නිවෙස් වලින් 84% ක වී ගොවිතැනෙන් ලත් මාසික ආදායම 'දුගීබවේ සීමාව' ලෙස සැලකෙන රු. 200/- ට (සමාන්තර වී ප්‍රමාණය කි.ග්‍රෑ 298) බෙහෙවින් අඩුය.

කොබ්-ඩග්ලස් නිපැයුම් ඇස්තමේන්තු හා ප්‍රතිපායන විග්‍රහය උපයෝගී කර ගනිමින් පලදායීතාවය කෙරෙහි ශ්‍රමයේ බලපෑමට පරීක්ෂා කරන ලදී. බිම් සකස් කිරීමේදී කායික ශ්‍රමය සහ ට්‍රැක්ටර් ඒකාබද්ධව භාවිතා කිරීම ආර්ථිකමය නොවන බව සනාථ වලින් පැහැදිලි වේ. ගවයින් උපයෝගී කරගෙන වඩාත් ලාභදායී අයුරින් අතිරේක ශ්‍රමය යොදවා ගත හැකි වන අතර එය වැඩි අස්වැන්නකටද තුඩු දෙනු ඇත.

අලෙවිය, ප්‍රවාහනය හා ණය පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවන බවත්, මෙම කාර්යයන් සතුටුදායක ලෙස සංවිධානය කර නැති බවත් හෙළිදරව් විය. යෝජනා ක්‍රමය තුළ මධ්‍යම හා වාහන ප්‍රමාණවත් අයුරින් නොමැතිකම නිසා අස්වැන්න කුඹුරේ සිට ගෙවල්වලට ගෙන යාමේදී හා ගෙවල්වල සිට විකුණන ස්ථාන කරා රැගෙන ඒමේදී අතරමැදියන් හට අධික ප්‍රවාහන ගාස්තු ගෙවනු ලැබේ. ජනපදිකයින් විසින් 77% ක ණය ප්‍රමාණයක් ලබාගෙන ඇත්තේ සාමාන්‍යයෙන් මුද්‍රා 14% ක පොලී ප්‍රමාණයක් මත මුදල් පොලියට දෙන අයගෙන් හා කඩ හිමියන්ගෙන්ය. මෙතරින් ව්‍යාපාරය තුළ වැඩි ප්‍රතිපල ලබන්නන් වනුයේ අතරමැදියන් හා මුදල් පොලියට දෙන්නන් හෝ කඩ හිමියන්ය.

මුත්තයියන්කට්ටුකුලමිහි මිටිස්, මෑනු හා රට කපු වගාවේ සම්පත් භාවිතය හා ලාබදායීතාවයද විමසුමට ලක් කෙරේ. ප්‍රාග්ධනය හා ශ්‍රම උතුතාවය මෙන්ම වාරිමාර්ග ක්‍රමයෙහි ඇති අඩුපාඩුකම් නිසා මෙම ව්‍යාපාරයේ බිම් කට්ටි නිසි අයුරින් උපයෝගී කරගෙන නැත. නිෂ්පාදන වියදම් වැඩි වුවත් වී හා සඳුක කල, වඩා

ඇති වැඩි වටිනාකමක් යුත් බෝග නිසා වැඩි ශුද්ධ ආදායමක් ලබා ගැනීමේ අවස්ථාව ජනපදිකයින්ට ලැබී තිබේ.

5.6 ලංකාවේ නව ජනපද ව්‍යාපාරවල ආර්ථිකමය තත්වය, ටී.එස්.කුණසිංහලා,
ආචාර්ය උපාධි නිබන්ධනය, හවැයි සරසවිය, 1972:

(අ) නිෂ්පාදනය, ආදායම සහ සේවා නියුක්තිය වැඩි කිරීමේ ජාතික පරමාර්ථයන් කෙරෙහි ජනපදවල දායකත්වය නිගමනය කිරීම සහ (ආ) කවර ආකාරයකින් ජනපද යෝජනා ක්‍රම ඉදිරියටත් පවත්වාගෙන යා යුතුද; නව යෝජනා ක්‍රමවලට මුදල් යෙදවිය යුත්තේ හෝ පවතින ව්‍යාපාරවල නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම සඳහා මුදල් යෙදවිය යුත්තේ කවර ප්‍රමාණයකටද යන්න නිගමනය කිරීමේදී රජයට සහාය වීම පිණිස එවකට පැවති ජනපද ව්‍යාපාරවල ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වය පරීක්ෂා කිරීම මෙම අධ්‍යයනයේ පරමාර්ථය විය.

නව ජනපද ව්‍යාපාර, විශේෂයෙන් වැඩි වටිනාකමක් ඇති මුදල් බෝග පදනම් කර ගත් තරුණ ගොවි ජනපද යෝජනා ක්‍රම සමාජයීය හා ආර්ථික වශයෙන් වැඩිදායක වන බව අධ්‍යයනයේ මූලික කල්පිතයක් වේ. වියදම් හා ප්‍රතිලාභ, ආනයන ආදේශනය, සේවා අවස්ථා බිහි කිරීම හා ගොවිපල ආදායම යන කරුණු අලලා ජනපද ව්‍යාපාර අවක නියැදියක් අධ්‍යයනයේ විමසීමට ලක් වන්නේය.

තරුණ ජනපද යෝජනා ක්‍රම තුනක (විස්වවඩුකුලම්, තිරුආරු, ඉහළ-හේවැස්ස) ක්ෂේත්‍ර සම්පන්න කරන ලද අතර නියැදියෙහි අතිතුව ව්‍යාපාර පිළිබඳ දත්ත, තාවකාලික වාර්තා, ලිපිගොනු වැනි ද්විතීයන මාර්ග වලින් ලබා ගන්නා ලදී. ප්‍රතිපායන විග්‍රහය, නිපැයුම් ශ්‍රිත විග්‍රහය සහ ප්‍රතිලාභ-පිරිවැය අධ්‍යයනයන් උපයෝගී කරගෙන රැස් කර ගත් දත්ත විග්‍රහ කරන ලදී. ප්‍රතිලාභ-පිරිවැය අනුපාතය, ආයෝජනයන්හි සමාජයීය ආන්තික පලදායීතාවය, නිපැයුම්-ආයෝජන අනුපාතය, ශුද්ධ විදේශ විනිමය-ආයෝජන අනුපාතය, ශ්‍රම අනුපාතය සහ සේවා නියුක්තිය-ආයෝජන අනුපාතය පදනම් කරගෙන ව්‍යාපාර අට වර්ගීකරණය කර තිබේ. විදේශ විනිමය ඉතිරි කර ගැනීම, සේවා අවස්ථා වැඩි කිරීම හා ආදායම් වැඩි කිරීම වැනි සාර්ව-පරමාර්ථයන් සම්බන්ධයෙන් එක් එක් යෝජනා ක්‍රමයක් සඳහා සමස්ථයක් වශයෙන් පිළියමක් ඉදිරිපත් කර තිබේ. ඉහළ ප්‍රමුඛත්වයක් ලැබිය යුත්තේ කවර වර්ගයේ ජනපදවලටද යන්න පිළිබඳ හැඟීමක් මෙම වර්ගීකරණය මගින් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් හට ලබා ගත හැකි වනු ඇත.

ආයෝජනය කරන ලද ප්‍රාග්ධනයට ලැබෙන ප්‍රතිලාභය සලකා බලන කළ ප්‍රධාන ජනපද ව්‍යාපාර ලාභදායී තොරතුරු බව අධ්‍යයනයෙන් පෙනීයුම් කෙරේ.

අක්කරයකට ඇස්තමේන්තු කරන ලද වී බුසල් 50 ක් උපයෝගී කරගෙන නාගදීපයෙහි ප්‍රතිලාභ පිරිවැය අනුපාතය, යොදා ගනු ලැබූ වට්ටම් පරිමාණයට (6-15%) අනුව 0.42 සිට 0.82 දක්වා වෙනස් වේ. වී ගොවිතැන සඳහා අවිනිත් ඉඩම් හෙළි පෙහෙලි කරනවා වෙනුවට දැනටමත් සංවිධිතය කර ඇති ඉඩම් යටත්පිරියෙයින් තාවකාලිකව හෝ ඒකාබද්ධ කිරීම සම්බන්ධයෙන් උසස් ප්‍රමුඛත්වයක් දිය යුතු යයි යෝජනා කෙරේ. කෙසේ වෙතත් වැඩි වටිනාකමක් ඇති ක්ෂේත්‍ර ලෝග හා අපනයන ලෝග පදනම් කර ගත් නව ව්‍යාපාර ඉදිරියටද ක්‍රියාත්මක කළයුතු වන්නේය.

ගොවිපල ආදායම් විග්‍රහ වලින් පෙනීයනු ලබනුයේ එක් මිටියක් අක්කරයකින් ලබා ගත් ශුද්ධ මෙහෙයුම් ආදායම එක් වී අක්කරයකින් ලබා ගත් ප්‍රමාණයට වඩා සිටි ගුණයකින් වැඩි වන බවය. එනු අක්කරයකින් ලැබෙන ආදායම වී අක්කරයකින් ලැබෙන ආදායමට වඩා 2.5 ගුණයකි.

ක්‍රමානුකූල ලෝග විවිධාංගකරණය දියුණු කිරීම සඳහා (අ) කෘෂිකාර්මික ව්‍යාප්ති කටයුතු සහ අධ්‍යාපනය දියුණු කළ යුතුය; (ආ) අනෙකුත් ආදේශ නිෂ්පාදන යෙහිදී ආදායම් බදු වලින් සහන ලබා දිය යුතුය; (ඇ) සිතූ කරන වෙලාවට පෝර හා කුලී ග්‍රහණයන් සපයා දීම තහවුරු කළ යුතුය.

වී ගොවිතැන සඳහා දිය යුතු නියම බිම් කට්ටි ප්‍රමාණය අක්කර 4-5 දක්වා විය යුතු බවත්, අතිකුත් ලෝග සඳහා එය අක්කර දෙකක් විය යුතු බවත් අධ්‍යයනය යෝජනා කරයි. නිවසක් සඳහා ගැනීම සඳහා දිය යුත්තේ අක්කර 1/2 කට නොවැඩි බිම් කට්ටියකි.

වඩාත් සාරානුකූල භෞතික හා සමාජීය සැලසුම් ක්‍රමයක් ඇති අවශ්‍යතාවය අවධාරණය කෙරෙන අතර ගොවීන් හට වඩාත් සුරැකිත බවක් ලැබෙන පරිදි ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමයෙහි වෙනස්කම්ද යෝජනා කෙරේ.

5.7 උඩවළවේ යෝජනා ක්‍රමය - ප්‍රාදේශීය සැලසුම් විකල්ප දෙකක් පිළිබඳව තුලනාත්මක අධ්‍යයනය - රජයාලයේ රෙහෝවොට්හි ජනා වාස අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථානය විසින් සකස් කරන ලද අධ්‍යයනයක් -- පෙබරවාරි 1971:

සී.ඊ.සී.ඩී. සංවිධිත මධ්‍යස්ථානය විසින් 1966 දී කොළඹ සංවිධානය කරන ලද 'සංවිධිත ක්‍රමෝපාය හා පර්යාලනය' යන මැයෙන් වූ සම්මන්ත්‍රණයකින් උද්ගත වූවකි මෙම අධ්‍යයනය. ශ්‍රී ලංකාවෙහි ගොවිපල සැලසුම්කරණය, ග්‍රාමීය සැලසුම් සහ ග්‍රාමීය සංවිධානය නිගමනය කෙරෙනුයේ සම්ප්‍රදායික ගොවිපල රටාව මගින් හා භෞතිකමය සාධක මගිනි. මෙහිදී සමාජීය හා සංවිධානාත්මක ඒකාග්‍රතාවයේ

අවශ්‍යතාවය ගැන ප්‍රමාණවත් සැලකිල්ලක් දක්වනු නොලැබේ. මූලික ප්‍රතිපත්ති තුනක පිහිටා ප්‍රාදේශීය පදනමක් මත ජනාවාස සැලසුම්කරණය සඳහා වෙනස් ප්‍රවේශයක් යෝජනා කෙරේ:

- (අ) පුද්ගලික බිම් කට්ටි පුළුල් වශයෙන් පැතිර පවත්නා ජනපදවල නැති ඇතැම් වාසි ඒකාබද්ධතාවයක් ඇති ගම්වල දක්නට ලැබේ.
- (ආ) අවශ්‍ය සේවාවන් සපයා දිය යුතු එක් ගැමි මධ්‍යස්ථානයකට 6-8 දක්වා වූ ගම් කිහිපයක් ඒකාබද්ධ කිරීම වැඩිදායක වනු ඇත.
- (ඇ) ඉහළ මට්ටමේ සේවාවන් හා කාර්මික පහසුකම් ලබා ගැනීමට හැකි වන පරිදි මෙම මධ්‍යස්ථානය ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථානයකට හෝ නගරයකට ඒකාබද්ධ කළයුතු වනු ඇත.

මෙම ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කර පරීක්ෂා කිරීම සඳහා උඩ වළඹේ ප්‍රදේශය තෝරා ගන්නා ලදී. එවකට පැවති සැලැස්ම යටතේ ශාන්ත ලෝග වවන ප්‍රදේශවලට ආසන්නව නිවාස පිහිටා තිබූ බවත්, කුඹුරු සැ. 1/2 ක පමණ දුරින් තිබූ බවත් දක්නට ලැබේ. මේ අනුව නිවාස අතර දුර ප්‍රමාණය යාර 200 කින් පමණ යුතුව ගම් විහිදී තිබුණ අතර නිවාස තිබුණේ මොවුන් වලින් එක් පාර්ශවයක පමණි. සේවා මධ්‍යස්ථාන, ගොවිපලෙන් සැකසුම් දෙකකට දුරින් නොතිබිය යුතු යයි සැලසුම් කරුවන් නියම කර තිබූ අතර මෙයින් අදහස් කරනුයේ එක් එක් මධ්‍යස්ථානයකින් පවුල් 60 කට පමණ සේවාවන් සැපයෙන බවය. මීට වඩා විශාල පවුල් සංඛ්‍යාවකට සේවාවන් සපයන මධ්‍යස්ථාන වඩාත් දුරින් පිහිටියේය.

පොතුරු ක්‍රමයට නිවාස ඇතිව සියළුම සේවාවන් ආසන්න ස්ථානයකින් ලබා ගත හැකි වන පරිදි විකල්ප සැලැස්මක් ඩී. ඊ. සී. ඩී. කණ්ඩායම විසින් පිළියෙල කරන ලදී. මෙම සැලැස්මට අනුව නිවාස ශාන්ත වලින් වෙන්ව පිහිටීම අවශ්‍ය වුවත් එයද සැ. 3/4 කට වැඩියෙන් නොවිය. වැරදිව ඇලවුල් පිහිටා ඇති ආකාරයට නිවාස පිහිටුවීම වෙනුවට හුඹි හාගයෙහි යෝග්‍යතාවය අනුව ගම් සඳහා වූ මධ්‍යස්ථාන තෝරා ගැනීම මෙම සැලැස්මෙන් අදහස් කරන ලදී.

මූලික සැලැස්ම සඳහා වෙනස්කම් තුනක් පිළිබඳව සලකා බැලුණි.

- (අ) සම්පූර්ණ යායටම එක් විශාල ගමක්;
- (ආ) එක් විශාල ගමක් සහ කුඩා ගම් එකක් හෝ වැඩි ගණනක්;
- (ඇ) සමාන ප්‍රමාණයේ කුඩා ගම් කිහිපයක්.

ප්‍රමාණවත්ව හා ගුණවත්ව තක්සේරුද ඇතුළත්ව ඉහත සඳහන් විකල්පයන් සහභාගී බැලීම සඳහා දැඩි ක්‍රමෝපායක් උපයෝගී කර ගන්නා ලදී. කාර්යාල නිෂ්පාදනය, සමාජානුකූල සංවර්ධනය, සමුපකාර සේවා හා සැපයුම්, වඩාත් පහසුවෙන් ව්‍යාප්ති කටයුතු කරගෙන යාම හා දියුණු වීමේ තත්වයන් අතින් සලකා බලනකල තෙවනුව සඳහන් කර ඇති වෙනස්කම් වඩාත් ගෞරවය සහ සලකන ලදී. මෙම ක්‍රමය යටතේ දීර්ඝකාලීන හා කෙටිකාලීන සවිස්තර ගොවිපල සැලසුම් සකස් කරන ලද අතර ඒවා වාර්තාවෙහි විස්තර කර ඇත.

5.8 ලංකාවේ වියළි කලාපය පිළිබඳ සමීක්ෂණයක වාර්තාව, සෞභෞතික අංශය, දේශීය සමුපකාර දෙපාර්තමේන්තුව, රුහුණ, 1964 මැයි :

කෘෂිකර්ම හා වාරිමාර්ග අමාත්‍යාංශයන්හි ඉල්ලීම පරිදි 1964 දී වියළි කලාපයෙහි මාසයක අධ්‍යයන වාරිකාවක යෙදුණු රුහුණ දිස්ත්‍රික්කයේ උපදේශකයෙක් විසින් මෙම වාර්තාව සකස් කරන ලදී. එක් ඒකකයකට රු. 15,000/- සිට රු. 18,000/- දක්වා වූ ආයෝජනයක් අදාළ වන වියළි කලාපීය ජනපද යෝජනා ක්‍රම, ප්‍රාග්ධනයෙන් 2% කට නොවැඩි ප්‍රතිලාභයක් උත්පාදනය නොකරන්නේ මන්ද, ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහනට ඒවායින් දායකත්වයක් නොසැපයෙන්නේ මන්ද යන කරුණු පිළිබඳව විමසා බැලීම වාර්තාවේ පරමාර්ථය විය.

හුදෙක් වී පමණක් ගොවිතැන් කිරීම හේතුකොටගෙන හැටි ප්‍රදේශයෙන් 40% ක් පමණ ප්‍රමාණයකුත්, පවුලේ ශ්‍රමයෙන් 35% සිට 50% දක්වා වූ ප්‍රමාණයකුත් උපයෝගී කර ගනු නොලැබුණු බව මෙම වාර්තාවෙන් පෙනීයයි. ජලය විශාල වශයෙන් අපතේ යාමටද වී පමණක් ගොවිතැන් කිරීම හේතු වී ඇත.

උස්සාන වාරිමාර්ග ක්‍රමය මගින් වැඩිපුර බිම් පෙදෙසක ගොවි ගොවිතැන් කිරීම, අවිනිශ්චිත හා වැඩි දියුණු කරන ලද වගා පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීමෙන් වැඩිපුර ආදායම් ලබා ගැනීම ආදිය වාර්තාවෙන් යෝජනා කරනු ලැබේ. ගොවිතැන් කටයුතු පිළිබඳව පළපුරුද්ද ලත් ජනපදිකයින් තෝරා ගැනීම සහ ඒවා අතර දුර ප්‍රමාණය අඩු වන ආකාරයෙන් ජනපදවල සැලැස්ම පිළියෙල කිරීමද ඉහත කී නවීකරණය හඳුන්වා දීමට පෙර අනුගමනය කළයුතු අවශ්‍යතා වන්නේ ලෙස දක්වා ඇත.

යෝජනා කර ඇති නව ව්‍යාපාර වනුයේ චළච්ච, රනිල පෝසයා, බෝග හා කිරි පට්ටි පාලනයයි. ගොවිතැන් මාසික ආදායම රු. 2,700/- සිට රු. 6,000/- දක්වා වැඩි කළහැකි ආකාරය හා රජයෙන් දෙනු ලැබෙන ආයෝජනය මත ලැබෙන ලාභ 2% සිට 10-12% තෙක් වැඩි කළහැකි ප්‍රමාණය දක්වන ගොවිපල අය වැය වාර්තාද සකස් කර තිබේ.

පවතින එක් ජනපද යෝජනා ක්‍රමයක නියම ව්‍යාපාරයක් සඳහාද යෝජනා ඉදිරිපත් කර ඇත. ගොවිපල සැලසුම්කරණය, වාරිමාර්ග ඉංජිනේරු ශිල්පය, කෘෂිකර්මය හා ග්‍රාමීය සැලසුම්කරණය පිළිබඳ විශේෂඥ කණ්ඩායමක් විසින් මෙය සැලසුම් කළ යුතුය. සවිභූ මෙම සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර ඒ පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා ගැනීම සඳහා මාසයේ සිට දෙකක පමණ කාලයක් රඟාලයලට යා යුතු වේ.

5.9 වියළි කලාපයේ ගොවි ජනපදවල ඉඩම් භාවිතය පිළිබඳ ගැටළු -
එච්.එන්.සී. පොන්නේකා :

පරාක්‍රම පවුලය, චිනිපේ ඇල (පරණ), කාගම (අචන්), උනිච්චායි සහ කට්ටි-ඉරනමඩු යන ජනපද පහේ කෘෂිකාර්මික ගුණෝලිය තත්වය සම්බන්ධයෙන් 1960 සහ 1962 අතර කාලයෙහි කරන ලද අධ්‍යයනයක් මත මෙම විග්‍රහය පදනම් වේ. විමසිල්ලට ලක් වූ ප්‍රධාන ගැටළු හා යෝජිත පිළියම් පහත කෙටියෙන් සඳහන් කෙරේ.

(අ) රජයේ නිලධාරීන් විසින් සාමාන්‍යයෙන් අනුගමනය කරන ලද ඉඩම් වර්ගීකරණ පිළිවෙල කට්ටිකරුවන් විසින් පිළි ගනු නොලැබීම - ජලය ලබා ගත හැකි බව පමණක් සලකනු විනා පස්වල තත්වය පිළිබඳව නොසලකා ඇතැයිද, සම්ප්‍රදායික ඉඩම් භාවිතා රටාවන් අමතක කර ඇතැයිද කට්ටිකරුවෝ පැවසීම් කරති. සමතලා තැනි බිම් කට්ටි සමතලා කර නිසරු පස් අති පෙදෙස්වලට පෝර දමා, ඉඩම් භාවිතා සැලසුම සම්බන්ධයෙන් අනාගතයෙහි වඩාත් වෙනස් ප්‍රවේශයක් යොදා ගැනීම යෝජිත පිළියම් වේ.

(ආ) වන රැකින හා ප්‍රමාණවත් බිම් නොමැතිකම : දර, දැව දඬු හා සත්ව පාලනය ආදී වශයෙන් වූ කට්ටි කරුවන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලනු සඳහා රැකින පිහිටුවීම යෝජිත පිළියමයි.

(ඇ) ගොඩ ඉඩම් මනාව උපයෝගී කර නොගැනීම : මෙසේ වනුයේ අයහපත් ගඟන ජල තත්වය, මහ කන්නයේදී අධික වර්ෂාපතනයක් ලැබීම, පස සෝදා යාම හා ගවයින්ට තණ කැවීම සඳහා ඉඩම් ආරක්ෂා කර ගැනීමට ඇති අවශ්‍යතාවය නිසාය. මෙම ගැටළු මග හරවා ගැනීම සඳහා කානු ඉදි කළයුතු අතර මාරුවෙන් මාරුවට බෝග වැවීමේ ක්‍රමයක් සහ පෝර දැවීම හා පස් සාරක්ෂණය ක්‍රියාත්මක කළයුතු වේ. එසේම බිම් කට්ටියේ කොමසක පුළුල් ලෙස තණ වගා කළ යුතුය.

(ඈ) කුඹුරු සඳහා ප්‍රමාණවත් වාරිමාර්ග පහසුකම් නොමැතිකම : වාරි ඇල මාර්ග සැහෙන ප්‍රමාණයක් නොතිබීම, ජලය බෙදා හැරීම නිසි පරිදි පාලනය නොකිරීම, සමාජයීය ඒකාග්‍රතාවයක් නොමැතිකම හේතුකොටගෙන සිටුනොවුන්ගේ අයිතිවාසිකම්වලට

ගරු නොකිරීම, නිලධාරීන් සතු බලතල ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා මෙසේ සිදු වේ. ජලය බෙදා හැරීමේදී දැඩි පාලනයක් යෙදවීමෙන් හා ජලය අඩුවෙන් අවශ්‍ය වන බෝග වගා කිරීමෙන් මෙම ගැටළුවලට පිලියම් සපයා ගත හැක.

(ඉ) ශ්‍රම දානතාවය හා සියලු ආදි කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය ගවයින් නොමැතිකම සහ අකාර්යක්ෂම යාන්ත්‍රිකරණය; පවුල් ශ්‍රමය ප්‍රමාණවත් නොවීම, අත්තම් ශ්‍රමය ලබා ගැනීමට අසීරු වීම, බිම් සැකසීම උදෙසා නියම කර ඇති දැඩි කාලසීමාව, වාහක බලය සඳහා අවශ්‍ය ගවයින් හිඟ නිසා යන්ත්‍රපුත්‍ර උපකාරයෙන් සි සඳුට කට්ටිකරුවන්ට සිදු වීම නිසා මෙම තත්වය ඇති විය. රෝද හතරේ ට්‍රැක්ටර් යෙදවීමට නොහැකි තරම් කුඹුරුවල ප්‍රමාණය කුඩා වනවාත් මෙන්ම එවැනි ට්‍රැක්ටර් හිඟයක්ද පවතී. යෝජිත ප්‍රතිකාරය වනුයේ රෝද දෙකේ ට්‍රැක්ටර් මගින් ක්‍රියාත්මක කරන නගුල් පුළුල් අයුරින් උපයෝගී කර ගැනීමයි.

(ඊ) වී අස්වැන්න අඩු වීමේ සමහාවය හා වඩාත් හොඳ වගා උපක්‍රම අනුගමනය කිරීමට කට්ටිකරුවන් අකමැත්තක් දැක්වීම : මේ සඳහා ව්‍යාජිති වැඩ සහ පුහුණුව වැඩියෙන් අවශ්‍ය වේ.

(උ) තොරතුරු හුවමාරුව අයහපත් සමහාවයක පැවතීම හා අතුරු ආහාර බෝග සඳහා නිසි අලෙවි පහසුකම් නොමැතිකම : මධ්‍යම යනාදිය තවත්තු කර ගැනීමේ කාර්යයන් සඳහා ප්‍රාදේශීය බල මණ්ඩලවලට මුදල් පහසුකම් සපයා දිය යුතුය. අලෙවි සමධිත දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සමුපකාර මගින් අතුරු ආහාර බෝග විලදී ගත යුතු වේ.

(ඌ) ණය පහසුකම් නොමැතිකම හා ඉඩම් සමධිත ආඥා පනත උල්ලංඝනය කිරීම : පහසුවෙන් ණය ලබා ගැනීමට ගොවීන් හට නොහැකි නිසා ධවිහු සිය බිම් කට්ටි මුදල් ණයට දෙන්නන් හට උකස් කරති. ආයතනික මාර්ග වලින් වඩාත් හොඳ ණය පහසුකම් ලබා දීමෙන් මීට පිලියම් යොදන හැක.

(එ) සමාජීය ඒකාග්‍රතාවය නොමැතිකම : නොයෙකුත් කුලවලට හා එක් කුලයක් තුළ පවතින අතිකුත් අතුරු කාණ්ඩවලට අයත් පුද්ගලයින් පදිංචි කරවීම නිසා පොද්ගලිකත්වය පිළිබඳ දැඩි හැඟීමක් ඇති අසම ජාතිය සමාජයන් බිහිව ඇත. කිසියම් පොදු තත්වයක් වටා ඒකරාශී වූ කණ්ඩායම් වශයෙන් ජනපද පිහිටුවිය යුතුය.

(ඵ) අධ්‍යාපනික හා වෛද්‍ය පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම හා කට්ටිකරුවන්ගේ නව නිවාසය ටගයෙන් ජනපදය පිළි නොගැනීම : ප්‍රායෝගික තත්වයකට නැඹුරු වූ අධ්‍යාපන ක්‍රමයක් අවශ්‍ය වන අතර රෝහල් දියුණු කළයුතු වේ. කුඩා පරිමාණයේ නවීන වැනි සේවා නියුක්ති අවස්ථාවන් හඳුන්වා දිය යුතුය.

මෙම පත්‍රිකාවෙහි සඳහන් කර ඇති අතිකුත් යෝජනා පිළිබඳවද කටයුතු කෙරේ නම්, ජනපදය කෙරෙහි බැඳියාව පිළිබඳ හැඟීම වැඩෙනු ඇත.

5.10 ශ්‍රී ලංකාවේ නව ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමවල කළමනාකරණය, ටී.සී. චල්මන්, Modern Ceylon Studies, ජේරාදෙණිය, 1975:

පසුගිය අවුරුදු 5-10 දක්වා වූ කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකාවෙහි අරඹන ලද නානාවිධ වර්ගයේ ජනාවාස යෝජනා ක්‍රම කළමනාකරණයෙහි ලා රාජ්‍ය නිලධාරීන් සහ ගොවි නායකයින් සතු කාර්ය භාරය මෙම පත්‍රිකාවෙන් විමර්ශය. සියළුම නව ජනාවාසවල අවසාන පරමාර්ථය වූයේ සාමාජිකයින් විසින් සේවා-කළමනාකරණයක් සාදනය කර ගැනීම වන අතර රජයේ ආයෝජනය ආරාමය කිරීම සඳහා සහ සිය වැඩ කටයුතු තමන් විසින්ම කරගෙන යාමට ජනාවාසීකයින්ට පුහුණුවක් දීම සඳහා මුල් අවුරුද්වලදී ජනාවාස භාරව කටයුතු කිරීමට නිලධාරීන් පත් කරන ලදී. මෙම අත්දැකීම් වලින් පහත සඳහන් කරුණු පිළිබිඹු වන්නේය.

- (අ) නිලධාරීන්ගේ කළමනාකරණය රජයට වියදම් ගෙන දෙන කාර්යයක් වුවා පමණක් නොව සිවුන්ගෙන් අනෙකුත් කාර්යය ඉටු කිරීම සඳහා සිවුන් හට පුහුණුවක් ලබා දී නොතිබී හෙයින් මෙම තත්වය බොහෝ අවස්ථාවල කාර්යක්ෂම ක්‍රමයක් බවට පත්වී තිබේ.
- (ආ) කළමනාකරණ කටයුතු නිලධාරීන් භාරයේ තිබීම නිසා ජනාවාසීකයන් භාහිර කළමනාකරණයක් කෙරෙහි විශ්වාසය තැබූ අතර මෙම ක්‍රමය බෙදාහැරීමක් කිරීමට කළමනාකරුවන්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් උත්සුක වූහ. මේ හේතුවෙන්ම මෙම වගකීම් ජනාවාසීකයින් විසින්ම ඉටු කිරීම හැකි අවස්ථාව වඩාත් ප්‍රමාද විය.
- (ඇ) යෝජනා ක්‍රමයන් තුළ කළමනාකරුවන් වශයෙන් නිලධාරීන් කටයුතු කිරීම ජනාවාසීකයින් විසින් මුලින් පිළි ගනු ලැබුවේ තමන්ට අදාළ වන තීරණ තමන් මෙන්ම වට නිලධාරීන් විසින්ම ගැනීම පිළිබඳව ජනාවාසීකයින් සතුටු වූ හෙයින්. එහෙත් මෑත අවුරුද්වලදී විශේෂයෙන් උගත් ආරක්ෂක සිටින යෝජනා ක්‍රමවල බැහැරින් කරනු ලබන කළමනාකරණය ජනාවාසීකයින් විසින් නොපිලි ගැනීමේ තත්වයක් දැක ගියේය.
- (ඈ) ජනාවාසීකයින් විසින් සේවා-කළමනාකරණයක් අනුගමනය කිරීම ආරම්භ වශයෙන් මෙන්ම සාමාජිකයන් වශයෙන්ද වැඩිදායක වුවත් මෙවැනි කාර්යයක් සඳහා පළපුරුද්දක් හා පුහුණුවක් ලබා ඇති නායකයින් විසින් දෙනු ලැබෙන පුළුල් පුහුණුවක් හා මාර්ගෝපදේශකත්වයක් අදාළ වන්නේය. සේවා-කළමනාකරණය සඳහාත් කරගත හැකි ක්‍රියා පටිපාටියක් හා මෙවැනි යෝජනා ක්‍රමයකට අවශ්‍ය වන්නාවූ පුහුණුව පිළිබඳ සටහනක්ද මෙම පත්‍රිකාවේ විස්තර කර තිබේ.

6 වෙනි පරිච්ඡේදය

ඉඩම් හා ඉඩම් ජනා වාසකරණ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ විග්‍රහය

මෙම පත්‍රිකාවෙහි කලින් සමාලෝචනයට යොමු වූ ඇතැම් -ලියකියවිලි වලින් ජනාවාසකරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අවශ්‍ය වෙනස්කම් යෝජනා කළත්, ඉඩම් හා ඉඩම් ජනාවාසකරණ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ සාරානුකූල තක්සේරුවක් කර ඇත්තේ ඒවායින් කිහිපයක පමණි. කෙසේ වෙතත් කාල පරතරයක් ඇතිව කළ වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් සමාලෝචනයක් වූයේ ලෝක බැංකුව (අයි.බී.ආර්.ඩී.) විසින් සිදු කරන ලද ආර්ථික සමීක්ෂණයි. ඒවායින් දෙකක් මෙම පරිච්ඡේදයෙහි කැටි කොට ඇත්තේ. කෘෂිකාර්මික අර්ථ ශාස්ත්‍රය පිළිබඳ මහාචාර්ය වරයෙක් වූ රෙයිනර් ෂිකෙලි විසින් 1969 දී සිදු කරන ලද ලංකාවේ ඉඩම් ජනාවාසකරණ ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ ප්‍රයෝජනවත් විග්‍රහයක්ද මෙහි ඇතුළත්ය.

6.1 ලෝක බැංකු වාර්තාව (අයි.බී.ආර්.ඩී.) ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය :

රජයේ ඉඩම් ජනපද බවට පත් කිරීම පිළිබඳ පරිච්ඡේදයක් මෙම වාර්තාවෙහි ඇත. 1950 ගණන්වල තිබූ ඉඩම් ජනාවාසකරණ ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ දර්ශනය විස්තර කිරීමෙහිදීත් එවකට උද්ගත වෙමින් තිබුණු ගැටළු පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගැනීමේදීත් මෙය වැදගත් වන්නේය.

ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල දක්නට ලැබෙන පොදු ලක්ෂණයක් සේ සඳහන් කර ඇත්තේ දීර්ඝකාලීන බදු ක්‍රමයක් මත ජනපදීකරණයට දෙනු ලැබූ ඉඩම් පිළිබඳ රාජ්‍ය හිමිකාරත්වයයි. සාමාන්‍ය යෝජනා ක්‍රම සහ විශේෂ සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රම (විශේෂයෙන් ගල්පිය) වෙන් වෙන්ව විවිච්චිතව ලක් කෙරේ. ඉඩම් සංවර්ධන රටාව, ජනපදීකරණයේ තෝරා ගැනීම, ජනපදවලට මුදල් යෙදවීම සහ අනිකුත් ප්‍රතිපත්තිමය ගැටළු විස්තර වන මෙම වාර්තාව පහත සඳහන් නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරයි :

- (අ) ජනපදීකරණයේ හට වෙන් කරනු ලැබෙන බිම් කට්ටිවල ප්‍රමාණය පිළිබඳව වැඩි නම්‍යතාවයක් තිබීමේ හැකියාව පිළිබඳව පරීක්ෂා කළ යුතුය.
- (ආ) විශාල ගොවිපලක් හෝ වතු යායක් වශයෙන් මහා පරිමාණයේ මෙහෙයුම් කටයුතු සිදු කිරීමට කැමති පුද්ගලයින්ට හෝ සංස්ථාවලට වියළි කලාපීය සංවර්ධන පෙදෙස් වලින් විශාල බිම් කට්ටි බදු දීම පිළිබඳව රජය සිතාකමින් සලකා බැලිය යුතුව ඇත.

- (ඇ) ජනපදිකයින් තෝරා ගැනීම දැනට ඉඩම් රහිත පුද්ගලයින්ට පමණක් සීමිත නොවිය යුතුය. මේ හේතුකොටගෙන කට්ටිකරුවන්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් සාමාන්‍ය වශයෙන් සලකන කල ගොවීන් හැටියට පළපුරුද්දක් නොලද හෝ අසාර්ථක අය වීමේ ප්‍රතිඵලය ඇති විය හැක.
- (ඈ) හැකි තම්, එක් ජනපදිකයෙක් පදිංචි කරවීම සඳහා වන වියදම අඩු කළ යුතුය. පවරා දෙනු ලැබෙන අවම බිම් කට්ටි ප්‍රමාණය අඩු කිරීම, රජය විසින් කරනු ලබන බිම් හෙළි පෙහෙලි කිරීමේ කටයුතු සීමා කිරීම, නිවාස සඳහා වූ වියදම් අඩු කිරීම යෝජනා කර ඇති ඇතැම් පියවරවල් වේ.
- (ඉ) ඉඩම් සඳහා ජනපදිකයින්ගෙන් අය කරනු ලැබෙන වාර්ෂික මුදල් ප්‍රමාණය වැඩි කළයුතු වේ. ඇස්තමේන්තු කර ඇති දළ අස්වැන්නෙන් 25% ක් වීමට පිළිවන.
- (ඊ) එක්වරම ජනපද වැඩ විශාල ප්‍රමාණයක් භාර ගැනීමෙන්, දැනට ඇති පරිපාලනමය හා තාක්ෂණික යෝජාවන් මත වඩාත් බර නොපැවරීමට ප්‍රවේශම් විය යුතුය. තවදුරටත් කරනු ලබන අධ්‍යයනයන්හි ප්‍රතිඵල ලැබෙන තෙක් වඩාත් කුඩා යෝජනා ක්‍රම වටා අවධානය යොමු කළයුතු අතර 'විශේෂ' ව්‍යාපාර හෝ වැඩියාන්ශ්‍රීකරණයක් අදාළ වන ව්‍යාපාර අවිනිත් ආරම්භ කළයුතු නොවේ.
- (උ) තාක්ෂණික ගැටළු හා අවදානම් ගණනාවක් අනුසාරයෙන් ගල්පිය සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයෙහි ප්‍රගතියේ වේගය යටාර්ථවාදීව සලකා බැලිය යුතුය. අවශ්‍ය වුවහොත් වාර්ෂික ජනපදික ඉලක්ක අඩු කළයුතු වේ.
- (ඌ) ගල්පිය සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින්ම ඉඩම් භාවිත හැකියාව පිළිබඳ සමීක්ෂණයක් සංවිධානය කළයුතු වේ. ගුවන් ඡායාරූප සමීක්ෂණයක් සහ විශාල පරිමාණයේ සිතියම් සැකසුමක්ද මීට ඇතුළත් විය යුතුය.
- (එ) ගල්පිය ජලාශ ප්‍රදේශයෙහි සෝදා පාවට හා රොන් මඩ තැන්පත් වීමේ අවදානම් තත්වයන් පිළිබඳ ගැටළුවලට තුඩු දී ඇති ප්‍රශ්නය නිරාකරණය කර ගැනීම සඳහා මණ්ඩලය ඉතා මත් ඉක්මනින් බැහැරින් උපදෙස් සෙවිය යුතුය.
- (ඵ) ජනපදිකයින්ගේ ඉඩම්වල කන්න ආරම්භයේදී බිම් සකසන විට, හැකි තම් සමුපකාර සමිති මගින් ක්‍රමානුකූලව ට්‍රැක්ටර් භාවිතා කිරීමට ප්‍රයත්නයක් දැරිය යුතුය.

6.2 ශ්‍රී ලංකා ජන රජයේ කෘෂිකාර්මික අංශයේ සමීක්ෂණය, ලෝක බැංකුව (අයි.බී.ආර්.ඩී.) 1973:

පසුගිය දශක දෙක තුළ වියළි කලාපීය ජනපදවල වාරිමාර්ග පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම, කෘෂිකර්මයෙහි රාජ්‍ය අංශයේ සම්බන්ධතාවයෙහි ප්‍රබල තැනක් ගත් අතර, මේ අනුව

ඇති වූ පලදායීතාවය හා ආදායම් කරුණු දෙකක් නිසා හැකියා මට්ටමෙන් පහත් තත්වයක පැවතියේය.

(අ) බෝගවල අවශ්‍යතාවයන්ට අනුව හෝ ලබා ගත හැකි ජලය ප්‍රමාණය අනුව ජලය භාවිතා කිරීමට ප්‍රයත්නයක් නොදරා වගා කන්නය පුරාම කුඹුරුවල ජලය ගලා යාමට ඉඩ දීමේ පුරුද්ද නිසා ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල වාරිමාර්ග ජලය ඉතාමත් බහුල වශයෙන් උන උපයෝගීතාවයකට යොමු වීම.

(ආ) වාරි ජලය ආශ්‍රිතව කරන ගොවිතැන් කටයුතු මුළුමනින්ම පාහේ වී වගාවට සීමා කිරීම හා මේ හේතුකොටගෙන හඬියන්, ශ්‍රමයන්, ජලයන් අතර ඊක්ෂම අයුරින් භාවිතා කිරීම.

ප්‍රධාන වශයෙන් වූ මෙම අඩුපාඩුකම් කිහිපයක් 1972-1976 කාලසීමාව තුළ නව වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රම අතිශයින් අපේක්ෂා සහගත අයුරින් පුළුල් කිරීමට යෝජිතය (1966 - 1970 කාලසීමාව තුළ ව්‍යාප්ත කරන ලද ප්‍රමාණයට දෙගුණයකටත් වඩා). එහෙත් දැනටමත් කර ඇති ආයෝජන මගින් වඩාත් හොඳින් ප්‍රයෝජන ගැනීම සඳහා පවතින යෝජනා ක්‍රම දියුණු කිරීමෙහි ලා දක්වා ඇත්තේ මද සැලකිල්ලකි.

තවදුරටත් රජයේ අරමුදල් යෙදවීමට ප්‍රථමයෙන් වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රම පිළිබඳ වඩාත් සමීප තක්සේකරණ හා ආර්ථික විමර්ශනයක් කළයුතු යයි වාර්තාවේ යෝජනා කර ඇත. එහෙත් උඩ වළවේ සහ මහවැලි වැනි ප්‍රධාන යෝජනා ක්‍රම දැනුණු ආරම්භක අවදියෙහි පවතින අතර මෙවැනි විග්‍රහයක් සඳහා වන තොරතුරු ලබා ගත නොහැකි බව වාර්තාවේ පෙන්වා දෙයි.

දිවයිනෙහි අවශ්‍යතා වයනට ගැලපෙන පරිදි වාරිමාර්ග ජනාවාසකරණ ප්‍රතිපත්ති දියුණු කිරීම සම්බන්ධයෙන් ක්ෂණිකව ගතයුතු පියවර තුනකි:

- I. යෝජනා ක්‍රම තඬුණුවෙහි ලා ගොවීන් හා ගොවිතරක සහා සතු කාර්ය භාරය පැහැදිලි කර දීමක්ද ඇතුළුව දැනට පවතින වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රමවල තඬුණුව දියුණු කිරීම සඳහා ඒකාබද්ධ ප්‍රයත්නයක් දැරීම;
- II. ජලය පාලනය හා අදාළ කොන්දේසි ගොවීන් අතර දැඩි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උත්සාහයක් ගැනීම, මේ සඳහා විශිෂ්ට ක්‍රියාමාර්ගයක් වනුයේ ජල බද්දක් අය කිරීමට නිති රිච් පිළියෙල කිරීමයි. එහෙත් මේ හා අදාළ වන දේශපාලනමය හා පරිපාලනමය ගැටළු නිසා ආරම්භක පියවරක් වශයෙන් මාරුවෙන් මාරුවට කෙරෙන

පදනමක් මත සළාක ක්‍රමයක් අනුව ජලය බෙදා දීම යෝජනා කරනු ලැබේ;

- III. වාරිමාර්ග කටයුතුවල ආයෝජන විකල්පයන් පිළිබඳ සවිස්තර ආර්ථික විමර්ශනයක් කිරීම. අවිනිත වැඩි ඉදි කර ජනපද ඇති කිරීම සාධාරණද, එසේ නැතහොත් පවතින වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රම පුනරුත්ථාපනය කර දියුණු කිරීම වඩාත් යෝග්‍යද යන බව නිරාකරණය කිරීම සඳහා වෙය අවශ්‍ය වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජනපදකරණ ප්‍රතිපත්තියේ පරමාර්ථයන් සමාලෝචනය කර පැහැදිලි කළ යුතුය. පක්‍යයක් වශයෙන් ගොවීන් ආරක්‍ෂා කර ගැනීම, සේවා අවස්ථා බිහි කිරීම, ආහාර නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම, රාජ්‍ය ආදායම් මාර්ගයක් ලබා ගැනීම සහ නව ජනාවාස ප්‍රබල සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන හැටියට පිහිටුවීම ආදී වශයෙන් පසුගිය දශක හතර පමණ කාලය තුළ වේ හා අදාළ ප්‍රතිපත්ති වලින් එකිනෙක ගැටෙන පරමාර්ථ සමූහයක් පිළිබිඹු වූයේය. පළමුව සඳහන් කර ඇති පරමාර්ථ තුන තරමක්දුරට සාර්ථක වී ඇතත් ඉන්පසුව සඳහන් කළ පරමාර්ථයන් සාර්ථක වී නැත. ආර්ථික වර්ධනය දිගින් කර එයින් සේවා අවස්ථා බිහි කිරීම කෙරෙහි දැන් මූලික අවධානය යොමු විය යුතු අතර එය දීර්ඝ කාලපරිච්ඡේදයක් සඳහා පැතිර යන්නක් විය යුතුය. එක් අතකින් කෙටිකාලීන පිරිවැයද අනෙක් අතින් නිෂ්පාදනය හා සේවා නියුක්තිය කෙරෙහි ඇති වන ක්ෂණික බලපෑමද පමණක් විමර්ශනයට ලක් කෙරෙන සමාජ සංකල්පයක් ලෙස අතීතයේදී මෙන් ජනපද පිළිබඳව සලකා බැලිය හැකි නොවේ.

ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල බිම් කට්ටියෙහි ප්‍රමාණය ගැන නැවත සලකා බැලිය යුතු වේ. පස් හා ජලය පිළිබඳ තත්වයන් හෝ ජනපදකයින්ගේ හැකියාව පිළිබඳව නොතකා යැපීම් මට්ටමක පවතින කුසුරු ඉඩම් වශයෙන් 'ආර්ථිකමය ප්‍රමාණයක්' බිම් කැබලි සියළු ජනපදකයින් හට දී ඇත. උපරිම නිෂ්පාදනයක් ලබා ගැනීම සඳහා බිම් කට්ටි ප්‍රමාණයේ වෙනසක් සිදු කිරීම වැඩිදායක වනු ඇත.

ඉහත සඳහන් වෙනස සිදු කිරීම සඳහා ඉඩම් හුණින් ප්‍රමාණයෙහිද වෙනස්කම් සිදු කළයුතු වේ. ජනපදකයින් හට තමන්ගේ ඉඩම් විකිණීමට හෝ තවත් වගා කටයුතු කළහැකි තම් වැඩියෙන් ඉඩම් ඵලදී ගැනීමට නොහැකිය. එසේම තම ඉඩම් සඳහා පැහැදිලි අසීමිත උරුමයක් ලබා ගැනීමටද ඔවුනට හැකියාවක් නැත (ඉඩම් හුණින් ක්‍රමයන්හි සීමාවන් පිළිබඳ ලක්ෂණ ලෙස බැඳුණු වාරිතාවෙහි සඳහන් කර නැත). ඉඩම් පැවරීමේ හැකියාව පහසු කර දීම පිළිබඳව සලකා බලන ලෙස යෝජනා කෙරේ.

ජනපදවල රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ දැඩි පාලනය සහ රජයේ ආධාර පිළිබඳ ඉහළ මට්ටම නිසා ජනපදකයින්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් තුළ අකර්මණ්‍ය ආකල්පයකුත් රජය

කෙරෙහි ඥා පැවැත්මකුත් බිහි කර තිබේ. මෙය ජනපදවලට පදිංචි කරුවන් පොළඹවා ගැනීම සඳහා නොයෙකුත් සාමූහිකයන් ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය වූ මැලේරියා උවදුර තිබී කාලයේ සිට පැවතෙන්නකි. නව ජනපදිකයින් හට ඇතැම් ආධාර නිරතුරුවම අවශ්‍ය වුවත්, සිවුනොවුන්ගේ සහාය ලබාගෙන වියදම් අඩු කර ගැනීමටත් පරිපාලනමය හා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන කාර්යයන්හි ලා ජනපදිකයින්ගේ සහභාගිත්වය වැඩි කිරීමටත් සැහෙන ඉඩ තඩ පවතී.

යෝග්‍ය පළපුරුද්දක් හා ගොවිතැන් කටයුතු පිළිබඳ හැකියාවක් තැනි ජනපදිකයින් තෝරා ගැනීමත්, නව ජනපදිකයින් හට කවර වූ හෝ ආකාරයක පුහුණුවක් නොලැබීමත් එකට එක් වූ විට නව ශිල්ප ක්‍රම හා ආකල්ප කෙරෙහි ජනපදිකයින්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් අසතුටුදායක අත්දැකීම් ප්‍රතිචාරයක් දක්වති.

ජලය ලැබෙන කුඹුරු ඉඩම් දියුණු කිරීම ගැන වැඩි සැලකිල්ලක් දක්වා බොහෝවිට වඩාත් සරසාර ගොඩ ඉඩම් නොසළකා හැරුණු භෞතිකමය සැලැස්ම තෙත් කලාපයේ බිම් කට්ටි රටාවට කෙතරම් සමාන වූයේද යත්, ඉඩම් හා ජලය පරිහරණය පිළිබඳ සම්ප්‍රදායික ක්‍රම ජනපද යෝජනා ක්‍රමයන්හි නව වාතාවරණයට මාරු කිරීම වැඩිදායක වන්නේය.

වාරිමාර්ග ක්‍රමයේ ඇල මාර්ග දිගේ තිරුවක් වශයෙන් ගෙවල් ඇතිව සකස් කර ඇති සමාජයීය සැලැස්ම ප්‍රජා සංවර්ධනයට බාධා පවුණුවන අතර සේවාවන් සැපයීමේ වියදමද වැඩි කරලයි.

නිෂ්පාදන මට්ටම් වැඩි කිරීම සඳහා සහායක සේවාවන් සැපයීමද ප්‍රමාණවත් නොවේ. බොහෝවිට ජනපද නිලධාරීන් කෘෂිකර්මය හෝ ග්‍රාම සංවර්ධනය ගැන පුහුණුවක් ලබා නැත. වාරිමාර්ග, ඉඩම් කොමසාරිස්, ඉඩම් සංවර්ධන සහ කෘෂිකර්මය වැනි සේවාවන් සපයන දෙපාර්තමේන්තු අතර සම්බන්ධතා සාදා දැක්විය යුතුය. එහෙයින් සම්ප්‍රදායික ගොවිතැන් කටයුතු රටාවක් අනුගමනය කිරීමට දක්වන නැඹුරුතාවය ප්‍රබල වේ.

සම්ප්‍රදායික ගොවි කෘෂිකර්මයේ උපුටා ගත් කොටසක් වශයෙන් නොව සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන බවට ජනපද යෝජනා ක්‍රම පත් වීමට නම් ජනපදකරණ ප්‍රතිපත්තිය මූලික වශයෙන් නැවත සංශෝධනය කිරීම අවශ්‍ය වේ.

6.3 ලංකාවේ ඉඩම් ජනාවාසකරණ ප්‍රතිපත්තිය - රෙජිනර් ෂිකෙලි, කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය හා ආර්ථික ප්‍රගතිය පිළිබඳ පත්‍රිකාව 1967-1970

1935 ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනතට 1968 දී යෝජනා කරන ලද සංශෝධන මෙම පත්‍රිකාවෙන් විස්තර කෙරේ. මෙම සංශෝධන යටතේ ඉඩම් කට්ටි විකිණීම සම්බන්ධයෙන්

පනවන ලද සීමාවන් බොහොමයක් ඉවත් කිරීමට යෝජිතය. යෝජිත සංශෝධනවල ඇති අවදානම ලේඛකයා පෙන්වා දෙයි.

උරුමය පිළිබඳ කාර්යාවලියේදී ඉඩම් විකිණීම හා බිම් කැබලි කට්ටිවලට කැඩීම් සම්බන්ධයෙන් ඇතැම් සීමාවන් 1935 ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනතෙහි ඇතුළත් වේ. මෙම සීමාවන් නම්:

- (අ) රජයේ පූර්ව අනුමැතිය නොලබා ඉඩම් විකිණීමට ගොවියාට නොහැකිය;
- (ආ) ගොවියාට ඉඩම් උකස් කළ නොහැකිය;
- (ඇ) වෙනත් අයෙකුට ඉඩම් බදු දීමට ගොවියාට පිළිවෙත්කළක් නැත;
- (ඈ) උරුමය පිළිබඳ කාර්යාවලියේදී නියම කර ඇති ප්‍රමාණයකට අඩුව ඉඩම් කට්ටි කැඩීමට ගොවියාට අවසරයක් නොමැත. නිශ්චිත ඇතැම් අවස්ථාවලදී හැරෙන්නට එක් අනුප්‍රාප්තිකයෙක් පමණක් සිහු නම් කළ යුතුය.

මෙම සීමාවන් නොතිබියේ නම්, බාහිර පුද්ගලයින් විසින් එම ඉඩම් මිලයට ගෙන ඈඳ ගොවීන් හට බදු දීමට ඉඩ ඇතැයි යන හැඟීම, ඉඩම් පිළිබඳව මෙහි සීමාවන් පැනවීමට හේතු වූයේය. භුක්තිය පිළිබඳ මෙවැනි කොන්දේසි නිසා නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාවය අඩු වන අතර කුඩා ගොවීන් වඩාත් කුඩා බවටත්, දුප්පත් බවටත් පරිවර්තනය වීමටත් විශාල වශයෙන් ගොවිතැන් කරන ගොවීන් තව තවත් වැඩි වීමටත් ඉඩ කඩ ඇත. එසේම ජන සමූහය තුළ සමාජයීය හා දේශපාලනික හැටුම් ඇති කිරීමටත් මෙම තත්වය තුඩු දෙන්නේය.

ඉඩම් කට්ටි කැඩීම හා අනුප්‍රාප්තිකයෙක් නම් කිරීම පිළිබඳව පනවනු ලබන සීමාවන්හි පරමාර්ථය වූයේ ආර්ථිකමය ප්‍රමාණයක ඇති ගොවිපල ඒකකවල අබණ්ඩ පැවැත්ම ආරක්ෂා කිරීමයි.

1968 යෝජිත ප්‍රතිපත්ති සංශෝධනවල හරය වූයේ ඉඩම් විකිණීම, උකස් කිරීම හා බදු දීම පිළිබඳ සීමාවන් ක්‍රමයෙන් අත්හැර දමා ඉඩම් උකස් කිරීම, විකිණීම, මිලදී ගැනීම හා බදු දීම ආදී වශයෙන් වාණිජ ඉඩම් වෙළඳපොළට ඇතුළත් වීමට ජනපදිකයින් හට මෙන්ම ආයෝජකයින්ටද ඉඩ දීමයි. උරුමය පිළිබඳ කාර්යාවලියේදී අධික වශයෙන් ඉඩම් කට්ටි කැඩීම තහනම් කිරීම, 1968 සංශෝධන පනතින් රඳවා ගත් එකම වැදගත් සීමාව වූයේය.

මෙම සංශෝධනය 1958 ඉඩම් කොමිෂනේ නිර්දේශ මත පදනම් වී තිබේ. එම නිසා:

(අ) ඉඩම් සංවර්ධනය සහ ගොවිපල නවීකරණය සඳහා වඩාත් වැඩි ප්‍රමාණයක ණය මුදල් අවශ්‍ය වන්නේය. මේ සඳහා මුදල් ලබාගත හැක්කේ ඇපයක් වශයෙන් ඉඩම් උකස් කළහැකි නම් පමණි.

(ආ) නිදහස් වෙළඳපොලක ඉඩම් පැවරුම් නිසා කුඩා ගොවියෙකුගේ සිට ඉහළ පන්තියේ ගොවියෙකු වෙත ඉඩම් මාරු වීමේ ප්‍රවණතාවය පවතී. මෙසේ ව්‍යුහයේ අසාධක ගොවියෙක් හට වැඩි මුදලක් ගෙවීමට හොඳ ගොවියෙකු හට හැකි වන නිසාත්, වඩාත් කාර්යක්ෂම අයුරින් ඉඩම් භාවිතා කිරීමට අවස්ථා හිමිකරුට හැකි වන නිසාත්ය.

(ඇ) තමන්ට දී ඇති ඉඩම් ඇත්තවශයෙන්ම තමන්ට අයිති නැති යන හඹීමට ජනපදිකයින් අතර පවතී. ඒ නිසා තම ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා වෙහෙසීමටත් මුදල් වියදම් කිරීමටත් සිවිලි පැනීමට හැකි වන්නේය.

නිෂ්පාදන සාමූහලයන් පිරිනැමීමට හෝ තමන්ගේම රැකියාවක් කරන ආත්ම විශ්වාසයකින් හෙබි සෛවරී පුද්ගලයෙකුගේ තත්වය ගොවියා වෙත පිරිනැමීම සඳහා අසීමිත ඉඩම් හිමිකරණය අත්‍යවශ්‍ය තත්වයක් නොවන බව මිනෙලි අදහස් කරයි. ඉඩම් විකිණීම සම්බන්ධයෙන් ඇතැම් සීමාවන් තිබුණත්, මෙම විශිෂ්ට ගුණාංග සාධනය කරගත හැකි වන්නේය.

ගොවිපල ඉඩම් සඳහා වූ නිදහස් වෙළඳපොලක් විශේෂයෙන්, සම්ප්‍රදායික සමාජවල උග්‍ර අඩුපාඩුකම් තිබේ. තම ඉඩම් නිදහස් විකිණීමට හෝ උකස් කිරීමට හෝ කුඩා ගොවියෙකුට ඇති අයිතිය, තමන්ට අවශ්‍ය ණය මුදලක් ලබා ගැනීම සඳහා ආයෝජනයකින් හෝ මුදල් පොලියට දෙන්නන් හට ඉඩම් උකස් කිරීමට රාකුලක් වන්නේය. කලට වේලාවට ණය පියවා ගැනීමට අපොහොසත් වුවහොත් එය විකුණා දැමීමටද සිහුට සිදු වේ.

ඇත්තවශයෙන්ම ගොවිපල ඉඩම් සඳහා නිදහස් වෙළඳපොලක් බිහි කිරීමට යෝජිත සංශෝධන පනත අරමුණු නොකලත් (ඉඩම් ලබාගත නොහැකි ඇතැම් පුද්ගල ශ්‍රේණි ඇතැයි එක වගන්තියකින් කියැවේ) ඉඩම් විකිණීමේදී අනුමැතිය දිය යුත්තේ කවර ආකාරයකටදැයි එහි විශේෂයෙන් සඳහන් කර නොමැති අතර ඵලදී ගන්නන් සතු විය යුතු අවශ්‍ය පුද්ගලික පිළිබඳවද සඳහන් කර නැත. නිදහස් භුමි ක්‍රම තත්වයක් දෙසට පිය නැගීමට සංශෝධනය තුළින් අදහස් කෙරෙන නිසා ඵලදී ගන්නන් ඉඩමෙහි පදිංචි වීමට වඩා විකිණීමේ අනුමැතිය සඳහා කොන්දේසියක් වන්නට ඉඩ නොතිබේ යයි කතා අදහස් කරයි.

එහෙයින් ජනාවාස යෝජනා තුළ ප්‍රවාසී ගිවිසුම්වලින් සඳහා විවෘත වීමට ඉඩ ඇති අතර මෙතෙක් ඇද ගොවි තත්වයකින් වැඩි නිෂ්පාදනයක් සඳහා අඩු සානුබලයකින් ඇති වීමට පිළිවන.

ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත යටතේ ඇති ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් භුක්ති තුළ සංශෝධන සඳහා ඡහත සඳහන් විකල්ප යෝජනා කතෘ ඉදිරිපත් කරයි.

(අ) ගොවිපල විකිණීමට ඉඩ දිය යුත්තේ මිලදී ගන්නා තැන්පත් විය වගා කර එහි පදිංචි වීමට අදහස් කරන ගොවියෙකු වනවිට පමණකි;

(ආ) ණය දෙන ආයතන එනම්, බැංකු යනාදිය සඳහා ඉඩම උකස් කරනවා වෙනුවට ප්‍රධාන බෝගය අනුව දෙන උකස් සකස් කළ යුතුය. තවත්ගේ ඉඩම උකස් කිරීමට ජනපදිකයින් හට අවසර දුනහොත් මෙම ඉඩම් අවසාන වශයෙන් භාහිර ආයෝජකයින් අතට පත් වීමට ඉඩ තිබේ;

(ඇ) තවත්ගේ ඉඩම් බදු දීමට ජනපදිකයින් හට ඉඩ දිය යුත්තේ පහත සඳහන් අවස්ථාවලදී පමණකි:

I. තම ගොවිපල වගා කිරීම සඳහා තවත්ගේ උරුමකරයෙකු හට ආපසු දීමේ හෝ පැවරීමේ අදහසින් ටික කලකට වගා කටයුතු නතර කිරීමට හෝ වෙනත් ප්‍රදේශයකට යාමට ගොවියෙකුට අවශ්‍ය වන අවස්ථාවලදී;

II. වයස් ගතවීම නිසා හෝ ශ්‍රමය හිඟකම නිසා තම වැඩ කටයුතු අඩු කිරීමට අවශ්‍ය වුවත් තම ගොවිපල කට්ටි නොකඩා සිටි අනුප්‍රාප්තිකයෙකු වෙනුවෙන් තමා ගැනීමට ගොවියෙකුට අවශ්‍ය වන අවස්ථාවලදී.

7 වැනි පරිච්ඡේදය

අනාගත ඉඩම් ජනාවාසකරණ යෝජනා

අනාගත ජනාවාසකරණ යෝජනා පිළිබඳව විශේෂයෙන් සඳහන් කෙරෙන ලියවිලි මෙම පරිච්ඡේදයෙන් විමසුමට ලක් වේ. ඇත්තවශයෙන්ම 1970 ගණන්වල ජනාවාස ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ ප්‍රථම ඡන්ද්‍රය වන්නේ මහවැලි ගඟ සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයයි. මහවැලි ව්‍යාපාරයෙහි සැලසුම, ජනාවාසකරණය හා ආර්ථිකමය විග්‍රහය පිළිබඳ විශේෂ ගුණාංග කෙරෙහි අවධානය යොමු කෙරෙන ලියවිලි තුනක් සමඟ ශබ්දානු වාර්තාව සමාලෝචනය කෙරේ. ජනාවාසකරණ ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ අනෙක් ඡන්ද්‍රය 1972 ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ නීතිය යටතේ අත් කර ගත් ඉඩමය. ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය විසින් සිදු කරන ලද 'ශ්‍රී ලංකාවේ නව ජනාවාස' පිළිබඳ අධ්‍යයනයෙහි, (4 වන පරිච්ඡේදයෙහි විමසුමට ලක් කර ඇත) ප්‍රතිසංස්කරණයට හසු වූ ඉඩම්වල සංවර්ධනය අරමුණු කෙරෙන ජනාවාස ප්‍රතිපත්තියක් සඳහා යෝජනා ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙම වාර්තාව පිළිබඳව වූ සම්මන්ත්‍රණයකදී එකී යෝජනා සාකච්ඡාවට යොමු වූ අතර එම සමුළුවේ වැඩි කටයුතු මෙම පරිච්ඡේදයෙහි විමර්ශනය කෙරේ.

7.1 මහවැලි ගඟ සංවර්ධනය, I වැනි ව්‍යාපාරය, II වැනි අදියර පිළිබඳ ශබ්දානු අධ්‍යයනය, මහවැලි සංවර්ධන මණ්ඩලය, වාරිමාහි, විදුලිබල හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය, ශ්‍රී ලංකාව - 1972

I. ව්‍යාපාරයෙහි අරමුණු:

වියළි කලාපයෙහි ඉඩම් අක්කර 9,00,000 ක් (මේවායින් අක්කර 2,46,000 ක් දැනටමත් වගා කර ඇත) පමණ සංවර්ධනය කිරීම සහ විදුලි බලය මෙහෙවැරිස් 970 ක් නිෂ්පාදනය කිරීම මහවැලි ව්‍යාපාරයේ අවසාන පරමාර්ථය වන්නේය. මහා සැලැස්ම අදියර තුනකින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිතය. පළමුවැනි අදියර ව්‍යාපාර තුනකින් සමන්විත වන අතර ශබ්දානු අධ්‍යයනයට යොමුව ඇත්තේ පළමුවැන්න පමණකි.

ප්‍රංශ උපදේශක ආයතනයක සහයෝගය ඇතිව මහවැලි සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් අධ්‍යයනය සකස් කරන ලදී. මහවැලි ගඟ හැරවීමෙන් ලැබෙන ජලය භාවිතයට ගනිමින් ව්‍යාපාරයෙහි මෙම අදියර යටතේ අවමින් ඉඩම් අක්කර 71,000 ක් සංවර්ධනය කිරීමට සැලසුම් ඉදිරිපත් කර තිබේ. දැනටමත් ග්‍රාමීය වැව් වලින් ජලය ලබාගෙන හෝ වැස් දියෙන් පෝෂිත තත්වයන් යටතේ හෝ හේන් ගොවිතැන් වශයෙන් වගා කරනු ලැබෙන ඉඩම් අක්කර 17,000 ක් මීට ඇතුළත් වන්නේය.

යෝජනා ක්‍රමයට සම්බන්ධ කරවා ගනු ලැබෙන මෙම ප්‍රදේශයෙහි දැනටමත් පදිංචිව සිටින ගොවීන් 8,000 ක්ද සමග ගොවීන් 15,500 ක් අවිනිත් සංවර්ධනය කරනු ලැබෙන බිම් ප්‍රදේශයෙහි පදිංචි කරවනු ලැබේ.

2. යෝජිත ගොවිපල ක්‍රමය:

වී වගාව සහ මිරිස්, මෑනු, සෝයා බෝංචි, මාෂ බෝග හා කපු වගාවද යෝජිත වගා රටාවට ඇතුළත් වන්නේය. වී වගාව සඳහා මතුපිට ගලා යාමට සැලැස්වීමේ ක්‍රමයට ජලය ලැබෙන අතර ගොඩ ගොවිතැන සඳහා ඇලි මාර්ගයෙන් ජලය ලබා ගන්නා වාරිමාර්ග ක්‍රමය උපයෝගී කර ගනු ලැබේ. ජනපදිකයින් හට පැවරීමට ප්‍රථමයෙන් සියළුම වගා බිම් හෙලි පෙහෙලි කර මට්ටම් කර දෙනු ඇත. කායික ශ්‍රමය හෝ සත්ව වාහක බලය වෙනුවට ඔේද දෙකේ ට්‍රැක්ටර් උපයෝගී කර ගනු ලැබේ. සෑම ගොවීන් හතර දෙනෙකුටම එක් ට්‍රැක්ටරයක් ප්‍රමාණවත් ලෙස සැලකේ.

3. ඉඩම් ව්‍යාප්තිය සහ භුක්ති ක්‍රමය:

කුඹුරු ඉඩම් හෝ ගොඩ ඉඩම් හෝ මෙම දෙවර්ගයේම ඉඩම් ඇතුළත්ව සෑම ජනපදිකයෙකුටම අත්කර තුනක පෞද්ගලික ගොවිපලක් වෙන් කර දෙනු ලැබේ. නේවාසික ගොවීන් හට උපරිමය තෙක් තම ඉඩම් ලබා ගැනීමට හැකි වන්නේය. එසේ නැතහොත් එම ඉඩම් වෙනුවට ඉඩම් දෙනු ලැබේ.

ව්‍යාපාර අධිකාරය සමග හවුල්ව අත්සන් කළ යුතු ගිවිසුම්වල විශේෂයෙන් දක්වා ඇති ඇතැම්, කොන්දේසිවලට යටත්ව ජනපදිකයින් හට ඉඩම් පරිහරණ බලපත්‍ර ප්‍රදානය කරනු ලැබේ. එක් එක් පාර්ශවයක සිටුනොවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් හා සුතුකම් ගිවිසුම්වල සඳහන්ව ඇති අතර ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳව තහවුරු වීමක් අපේක්ෂා කෙරේ. ඉඩම් විකිණීම, බදු දීම, උකස් කිරීම හා අතුරු කට්ටිවලට කැඩීම යනාදිය පිළිබඳ සීමාවන්ද, එක් එක් අවුරුද්දක නිශ්චිත අවම සහස්‍ර ආකෘතිමත්ව ස්‍රාග කර ගැනීම පිළිබඳ අවශ්‍යතාවයද, රාජ්‍ය ඉඩම් විකිණීමේ නීතිය යටතේ අනිවාර්ය වශයෙන් බිම් කට්ටි මිලදී ගැනීමද ගිවිසුම්වල විධිවිධානවලට ඇතුළත් වන්නේය.

පදිංචිය ආරම්භ හඳුන්වා දීමට අවුරුද්දේ සිට එකක් රු. 300/- බැගින් වූ වාර්ෂික වාර මුදල 25 කින් අත්කරයක් රු. 7,500/- ගණනේ සිය බිම් කට්ටි මිලයට ගැනීමට අවිනිත් ජනාවාසිකයින් හට සිදු වන්නේය. නේවාසික ගොවීන් හට ගෙවීමට සිදු වනුයේ සිවුතට දෙන ලද අවතර ඉඩම් සඳහා පමණි.

ව්‍යාපාරය ඇරඹෙන අවස්ථාවෙහි අනවසරයෙන් පදිංචිව සිටින්නන් වෙත නව ජනාවාසිකයින් හට දෙනු ලබන ආකාරයෙන්ම එම පිළිටට ඉඩම් දෙනු ලැබේ. ඉන් අනතුරුව අයුතු ලෙස ඉඩම් අඳුරු ගැනීම වැළැක්වීම සඳහා පොලිසිය මගින් හා ගොවි කවිටු මගින් දැඩි පියවර ගනු ඇත.

4. ඉඩම් ඒකාබද්ධ කිරීම සහ අත්පත් කර ගැනීම :

ව්‍යාපාර ප්‍රදේශය ඇතුළත කට්ටි කැඩී ගිය ඉඩම් ඒකාබද්ධ කළයුතු අතර ඇතැම් පරමාර්ථයන් සඳහා නේවාසික ගොවීන්ගේ ඉඩම් අත් පත් කර ගැනීමට සිදු වනු ඇත. ඉඩම් හිමිකරුවන්ට මෙන්ම අද ගොවීන්ටද සාධාරණය ඉටු වන පරිදි ස්වේච්ඡා පදනමක් මත මෙය සිදු කිරීමට උත්සාහ ගනු ලැබේ.

5. නව ජනාවාසිකයින් හා කාර්ය මණ්ඩලය තෝරා ගැනීම හා පුහුණුව :

සාමූහික හා පෞද්ගලික සම්ප්‍රධාන සාකච්ඡා මගින් දියුණු තේරීම් පරිපාටියක් උපයෝගී කර ගනු ලැබේ. අපේක්ෂිත බෙහෙව වැටීමේ පළපුරුද්ද, සාමූහික කටයුතුවලට අදාළ වන ජනාවාසික කණ්ඩායම්වල එකඟතාව, වයස හා වැඩ කිරීමේ හැකියාව ආදිය තෝරා ගැනීමේ උපමානවලට ඇතුළත් වන්නේය. එකම භූගෝලීය පසුකලයකින් යුත් පුද්ගලයින් එකට පදිංචි කරවීම සඳහා සහ නව ගම්ව්‍යාපාරවල ඔවුන් කැමති පුද්ගලයින් සමඟ ජීවත්වීමේ අවස්ථාව ජනාවාසිකයින්ට ලබා දීම සඳහා ප්‍රයත්නයක් දරනු ලැබේ.

සියළුම නව ජනාවාසිකයින් හට ව්‍යාපාර ප්‍රදේශය තුළ පිහිටි අභ්‍යාස මධ්‍යස්ථාන දෙකකදී 30 බැගින් වූ කණ්ඩායම් වශයෙන් සහියක මූලික පුහුණුවක් දෙනු ලැබේ. ඔවුන්ගේ නායකත්ව හැකියාවන් මෙහිදී හදාරනු ඇත. ගොවි සංවිධාන හා සහභාගීත්වය, ප්‍රජා සංවර්ධනය, ජලය පාලනය, කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත්, නිර්දේශිත වගා රටා සහ නිලධාරීන් සමඟ සම්බන්ධතාවය යන කරුණු ඔවුන්ට අවබෝධ කර දෙනු ලැබේ. වගා සහ වාරිමාර්ග පිළිවෙත් හා දියුණු තක්සේරු ක්‍රම ගැන ගොවීන්ගේ දැනුම ක්‍රමවත් කිරීම සඳහා පශ්චාත් පුහුණුවක්ද දෙනු ඇත. අරමුණ වනුයේ එක් එක් අවුරුද්දක ගොවීන්ගෙන් 15-20% ක ප්‍රමාණයක් පුහුණු කිරීමයි.

නව කාර්යයන් අවබෝධ කරගෙන සිටින බව තහවුරු කිරීම සඳහා සහ ගොවීන් සමඟ කටයුතු කර ගොවීන්ට ගරුසරුවක් දැක්වීමේ අවශ්‍යතාවය පැහැදිලි කරනු සඳහා ව්‍යාපාරය තුළ සියළුම මට්ටමේ නිලධාරීන්ට පූර්ව සේවා සහ සේවා සංස්කරණ පුහුණුවක් දෙනු ලැබේ. ගොවි සංවිධානවල වැදගත් තනතුරු ඉසිලීමටත්, ක්‍රමයෙන් ශක්ති මට්ටමේ ව්‍යාප්ති කාර්ය මණ්ඩලයේ තැන ගෙන කටයුතු කිරීමටත් උද්යෝගිමත් ගොවීන් හුරු කෙරේ.

6. ජනාවාසකරණ කාර්ය පටිපාටිය :

නව ජනාවාසකරණ පැමිණීමට මත්තෙන් බිම් ගෙළි සෙගෙළි කිරීම, සමතලා කිරීම හා වාරිමාර්ග පහසුකම් සැපයීම සම්පූර්ණ කෙරේ. ඔවුන් පැමිණ තාවකාලික නිවෙස් ඉදි කර, වගා කන්නය සඳහා සුදානම්ව සමුපකාර පිහිටුවා ගනු ඇත. මේ සඳහා සති අටකින් ගත වන අතර මෙම කාලය තුළ වැඩි වශයෙන් ද්‍රව්‍ය වලින් රු. 5/- ක් වටිනා දෛනික දීමනාවක් සිවිභූ ලබති.

7. ජනාවාසකරණ රටාව :

අපේක්ෂිත රටාව වනුයේ, පොදු සේවා මධ්‍යස්ථානයක් සහිතව එකක් පවුල් 100-125 කින් පමණ සමන්විත ගම් 4-5 දක්වා වූ පොකුරක් පිහිටුවීමයි. මෙය එක් වාරි බිම් කට්ටියකට හෝ දෙකකට අනුරූප වන්නේය. ගු-විෂමතාවය අනුව කුඩා ගම්මානවලට බෙදීම අපහසු වන අවස්ථාවන්හිදී, එක් වාරි බිම් කට්ටියක 400-500 දක්වා වූ සියළුම පවුල් එකම ජනාවාසක සිටීමට පිළිවන. එහෙත් පවතින ගම්මාන පහසුවෙන් ඒකාබද්ධ කළහැකි වීම, ශාන්තියෙහි සිට ගමට ඇති දුර අඩු වීම, කණ්ඩායම් එකමුතුකම ආරක්ෂා කරගත හැකි වීම සහ සමාජීය වශයෙන් වඩාත් පහසුවෙන් පාලනය කළහැකි ඒකකයක් බවට පත්වීම නිසා කුඩා ගම්මාන රටාව වඩාත් යහපත් යේ සැලකේ. වාරි බිම් කට්ටි 3-6 ක් නගරයක් සහිත උප-ප්‍රදේශයක් වන්නේය. උප-ප්‍රදේශ 9 ක්, ගම් පොකුරු 47 ක් හා ගම්මාන 189 ක් ව්‍යාපාර ප්‍රදේශයට ඇතුළත් වනු ඇත.

8. ව්‍යාපාර මෙහෙයුම හා කළමනාකරණය :

වගකිව යුතු දෙපාර්තමේන්තු ගණනාවක් ඇතිව, කාර්යයන් එකමත එක වැටීම වැළැක්වීම සඳහා එක් බල මණ්ඩලයක් වශයෙන් ශාන්ත සංවිධානයක් පිහිටුවීමට මහවැලි සංවිධාන මණ්ඩලය අදහස් කරයි. මෙය ශාන්ත කොට්ඨාශ හතරකින් සමන්විත වනු ඇත: (I) ජලය පාලනය (II) කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය (III) ප්‍රජා සංවිධානය සහ පුහුණුව (IV) අලෙවිය සහ ණය සම්බන්ධකරණය.

මෙම සංවිධානය කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක වීමට නම් පලදායී අයුරින් සංවිධානයක් ඇති ගොවි සංවිධානයක් වෙත එය යොමු කළයුතුව ඇත. එක් එක් ගම්මානයක් සහ ගම් පොකුරක්, තෝරා ගත් ගම්මාන සහ ගම් පොකුරු කමිටු මගින් එහි වැඩ කටයුතු බලා ගනු ඇත. පවතින සියළුම ග්‍රාමීය අයත්ත අවත් ගොවි කමිටු සමඟ ඒකාබද්ධ කළයුතු යැයි යෝජනා කෙරේ : ගම්මාන සහ උප-ප්‍රදේශ මට්ටමේ තෝරා ගත් නියෝජිතයින් පිළිවෙලින් ගොවිකාරක සභාවලට සහ කෘෂිකාර්මික පලදා වර්ධන කමිටුවලට පත් කළයුතු වන්නේය.

ගොවි කල්ටු සහ පරිපාලනය අතර පවතින සම්බන්ධතාවයන්, දැනට පවතින රූප පැවැත්ම පිළිබඳ සම්බන්ධතාවයන් වෙනුවට ගිවිසුම්ගත පදනමක් මත විය යුතු වේ. එක් එක් පාර්ශවයක් සතු බැඳියාවන් සඳහන් කෙරෙන අතර එකඟ පාර්ශවයක් මගින් හෝ එම බැඳියාවන් සපුරනු නොලැබෙන අවස්ථාවන්හිදී දණ්ඩන පැනවීමට විධිවිධාන සැලසේ.

9. ජලය පාලනය :

ව්‍යාපාරයේ ප්‍රධාන පරමාර්ථයක් වනුයේ ජලය පරිහරණයේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි කිරීමයි. මූලික වාරිමාර්ග ඒකකය ගොවිපලවල් 10-15 කින් සමන්විත වනු ඇත. කලින් නියම කරනු ලැබෙන වාරිමාර්ග දින සටහනකට අනුව මාරුවෙන් මාරුවට ජලය නිකුත් කෙරේ. ඒකකයකට ජලය සැපයීම ආරම්භක වශයෙන් මහවැලි සංවිධාන මණ්ඩලයේ කාර්ය මණ්ඩලය විසින් පාලනය කරනු ලැබේ; ඒකකයක් අනුලභ ජලය බෙදා හැරීම ගොවීන් විසින් පාලනය කරනු ඇත.

දැනට රජයේ ප්‍රතිපත්තිය නොවුවත් ජලය සඳහා ගාස්තුවක් අය කිරීම වැඩිදායක ලෙස සැලකේ. වාරිමාර්ග රටාවේ නිර්මාණයට අනුව, එක් ඒකකයකට නිකුත් කැරෙන ජලය ප්‍රමාණය මැන ගත හැක; ජලය නිකුත් කරන ප්‍රමාණය පාලනය කිරීමටත්, අවශ්‍ය වුවහොත් ජල ගාස්තුව ගණනය කිරීමටත් මෙය රතුලක් වනු ඇත.

10. සේවාවන්, යෙදවුම් හා වෙළඳපොලවල් :

යෙදවුම් හා ණය සැපයුම හා වී අලෙවිය සමුපකාර විසින් සංවිධානය කරනු ලැබේ. අවුරුදු තුනකින් ආපසු ගෙවිය යුතු වන පරිදි නේවාසික ගොවියෙකුට රු. 600/- ක්ද, නව ජනපදිතයෙකු හට රු. 1,200/- ක්ද වශයෙන් ණය මුදලක ආකාරයෙන් ආරම්භක මෙහෙයුම් ප්‍රාග්ධනය සැපයේ. ඒට අමතරව ද්‍රව්‍ය වලින් කෙටිකාලීන ණයද ලැබෙනු ඇත.

වාරිමාර්ග ක්‍රමයෙහි පූර්ණ මෙහෙයුම් හා නඩත්තු ගාස්තුව ව්‍යාප්ති හා අනෙකුත් සේවාවන්හි ගාස්තු වලින් අඩක්ද සේවා ගාස්තු ලෙස අය කරගත යුතු යැයි නිර්දේශ කර තිබේ. පදිංචි වී තුන්වැනි අවුරුද්දේ සිට අක්කරයකට අවුරුද්දකට රු. 145/- වශයෙන් මෙය ගණන් බලා ඇත.

11. සමාජ සංවර්ධනය:

ව්‍යාපාර ප්‍රදේශය තුළ සමාජ රටාවන් සහ පැලැන්ති සමාජය, නායකත්ව සැලසුම්, පුරුණ ගම්වැසියන්ගේ, ජනපදිකයින්ගේ හා රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ හර සහ හැසුරුම් රටා පිළිබඳ සවිස්තර අධ්‍යයන සිදු කර ඇත. ශබ්දානු අධ්‍යයනයේ VII වැනි වෙළුමේ මේවා විස්තර කර ඇති අතර ව්‍යාපාරය තුළ සමාජ සංවර්ධනය උදෙසා චෝදනා ඇති වන ගැටළු තක්සේරු කර තිබේ.

12. ව්‍යාපාරයේ පිරිවැය සහ ප්‍රතිලාභ:

ආරම්භක අයෝජනයේ මූලික පිරිවැය රුපියල් දස ලක්ෂ 765.9 ක් යේ ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර ඇවෙරිකානු ඩොලර් දස ලක්ෂ 35.8 ක විදේශ විනිමය සංයුතියක්ද මීට ඇතුළත් වේ. සම්පූර්ණ සංවර්ධන අවස්ථාවෙහිදී මෙහෙයුම් සහ නඩත්තු පිරිවැය අවුරුද්දකට රුපියල් දස ලක්ෂ 88.8 ක් යේ ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

10 වන අවුරුද්දේදී ලැබෙන දළ ප්‍රතිලාභවල ගොවිපල වටිනාකම අවුරුද්දකට රුපියල් දස ලක්ෂ 236.5 ක් යේ ඇස්තමේන්තු කර තිබේ. වර්ෂයක් පාසා වී බුසල් දස ලක්ෂ 8.5 ක්ද, මැනු භෞණ්ඩර 1,70,000 ක්ද, මීටිස් භෞණ්ඩර 1,13,000 ක්ද, සෝයා බෝංචි භෞණ්ඩර 1,50,000 ක්ද නිපදවීම මීට ඇතුළත් වන්නේය.

අවුරුදු 10 කට පසුව පොදිගලිත ගොවීන් හට ලැබෙන ශුද්ධ ප්‍රතිලාභය, ශ්‍රව අවශ්‍යතා වයන් අවුරුද්දකට වැඩ කරන දින ගණන් 260-350 දක්වා ඇතිව රු. 3,600/- සිට රු. 5,800/- දක්වා වන්නේ යයි ගණන් බලා තිබේ.

සමස්ථයක් වශයෙන් ගත් කළ යෝජනා ක්‍රමය නව වන වසරෙහිදී ක්‍රියාකාරී වශයෙන් සාර්ථක තත්වයකට නැඹුරු වන බව ඇස්තමේන්තු කර ඇත. ආර්ථිකමය ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පරිමාණය, ලෝක මිල ගණන් සහ අස්වැන්න අනුව 10.6 සිට 12.4% දක්වා වන්නේ යයි ඇස්තමේන්තු කර තිබේ.

සේවා අවස්ථා බිහි කිරීම, අධ්‍යාපනය හා වැඩි වන අවබෝධය අනුව ඇති කරන සමාජ සංවර්ධනයන් අතිරේක ප්‍රතිලාභ වන්නේය.

7.2 මහවැලි යෝජනා ක්‍රමය - සාර්ථකද? අසාර්ථකද? රෙයිනර් ෂිකෙලි, ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලය - 1970:

මහවැලි යෝජනා ක්‍රමයේ ආර්ථිකමය හැකියාව පිළිබඳ මෙම විග්‍රහය 1970 දී කෘෂිකාර්මික අර්ථ ශාස්ත්‍රය පිළිබඳ සංචාරක මහාචාර්ය වරයෙකු විසින් සිදු

කර තිබේ. ඔහු පහත සඳහන් නිගමනවලට එළඹියේය:

1. මහවැලි යෝජනා ක්‍රමය අවුරුදු 30 ක පමණ කාලයක් තුළ පැතිර පවත්නා රුපියල් දස ලක්ෂ 6,700 ක ආයෝජනයකි. මෙය අවුරුද්දකට රුපියල් දස ලක්ෂ 220 ක ආයෝජනයක් වන අතර මෙම ආයෝජනය ජාතික ආදායමෙන් 2% ක් පමණ හෝ සම්පූර්ණ වාර්ෂික ආයෝජනයෙන් 12% ක් වන්නේය. දිවයිනෙහි වාරිමාර්ග ක්‍රමයටත් වගා කෙරෙන අක්කර ප්‍රමාණය 70% කින්ද, විදුලි බලය සිව් ගුණයකින්ද වැඩි කරන ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් සඳහා, මෙය ප්‍රමාණයට අනුකූල නුචුවක් නොවේ.
2. ලෝකයෙහි මහා වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රම වලින් බොහෝමයක පළමුවන අදියරයෙහිදී සම්පූර්ණ ආයෝජනයෙන් විශාලම කොටස වැය වන්නේය. අස්වෘත්ත වේලේ යෝජනා ක්‍රමය නිදසුනකි. එහෙත් මහවැලි යෝජනා ක්‍රමය සම්බන්ධයෙන් තත්වය මෙසේ නොවේ. මහවැලි යෝජනා ක්‍රමයෙහි පළමුවන අදියරයෙහිදී අවශ්‍ය වනුයේ සම්පූර්ණ පිරිවැයෙන් 26% ක් පමණකි. දෙවන හා තෙවන අදියරවල් සඳහා පිළිවෙලින් 19% ක් හා 55% ක් වැය වනු ඇත. මෙම ව්‍යාප්තිය සැලැස්මෙහි අවශ්‍ය සැකසුම් කිරීම සඳහා බෙහෙවින් සතුටුදායක වන්නේය. අනිකුත් මහා වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රමවලදී මෙන් නොව සම්පූර්ණ යෝජනා ක්‍රමය සඳහා මුදල් යෙදවීමේදී මුල පටන්ම අධික ආයෝජනයක් සිදු කිරීමට රජයට සිදු නොවන්නේය.
3. අවිනිත් වාරි ජලය සැපයෙන ඉඩම්වල ආර්ථිකමය ප්‍රතිලාභ නිගමනය කෙරෙනුයේ එම ඉඩම් භාවිතයෙහි පලදායීතාවය අනුව වනා ආයෝජන පිරිවැය මගින් නොවේ. අතිරේක ගොවිපල පලදායීතා මට්ටම් අනුව සළකන කල මෙම යෝජනා ක්‍රමය අසාර්ථක බව පැහැදිලි වුවත්, පලදායීතාවය සම්බන්ධ නවීන ලාභදායී මට්ටම් අනුව සළකන කල සාර්ථක විය හැක.
4. තක්සේරු වශයෙන් මෙන්ම ආර්ථික වශයෙන්ද සිය ගොවිපල ක්‍රම නවීකරණය කිරීමත්, ඒ සඳහා ගොවීන්ගේ කැමැත්ත ලබා ගැනීමත් අවශ්‍ය වේ. මෙම කාර්යය සඳහා නවීන මෙන්ම කාර්ය සාධක ව්‍යාප්ති යෝජාවන්, අලෙවි සමුපකාර, කෘෂිකාර්මික ණය සහ මෙම වැඩසටහන්වලට සංවිධානාත්මක වශයෙන් ගොවීන් සහභාගී වීම අවශ්‍ය වන්නේය.
5. 1967 දී එක් යෝජනා ක්‍රමයක ආරම්භ කරන ලද, ව්‍යාපාර කළමනාකරුවෙකු විසින් නොයෙකුත් රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවල වැඩ කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කිරීමේ විශේෂ ව්‍යාපාර ප්‍රතිපත්තිය අනතුරුව ප්‍රධාන ජනපද යෝජනා ක්‍රම 10 කට පුළුල් කරන ලදී. මෙම ප්‍රතිපත්තියේ ප්‍රධානතම අරමුණ වූයේ ජනපදයන් අතර ගොවිපල පලදායීතාවය වැඩි කිරීමයි. මෙතෙක් ලද ප්‍රතිපල බලාපොරොත්තු

ඇති කරවන සුඛය. මෙම යෝජනා ක්‍රම මහවැලි නව වේ පෙරදැකුම් මාලාවක් ලෙස සැලකිය හැක.

7.3 ශ්‍රී ලංකාවේ මහවැලි සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයෙහි සැලසුම්කරණය පිළිබඳ ගැටළු - එච්.ඩබ්ලිව්.ජේ.පී.මෙන්ඩිස් - 1973:

1969 දී එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන හා ආහාර හා ආවේණික සංවිධානය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලදුව ඉහත 7.1 ඡේදයෙහි විස්තර කර ඇති පරිදි මහවැලි සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් පසුව ප්‍රතිශෝධනය කරන ලද යෝජනා අධ්‍යයනයෙන් විමර්ශනයට ලක් කරනු ලැබේ. මෙම ලේඛනයෙහි විග්‍රහ කර ඇති එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහනේ හා ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ සැලැස්මෙහි කරුණු, මහවැලි සංවර්ධන මණ්ඩලයේ නූතන තක්සේරුවෙන් පසුව ප්‍රමාණවත් අයුරින් වෙනස් කර නොමැත.

මහවැලි සැලැස්මෙහි යෝජිත ග්‍රාමීය ජනාවාසකරණ ආධිපත්‍ය රටාව මෙම පත්‍රිකාවෙන් පරිශ්‍රවීමට ලක් කෙරෙන අතර එය න්‍යායාත්මක වශයෙන් සලකන තල වැඩිදියායක හැකි ප්‍රායෝගිකව පහසු නොවන්නේ යයි අදහස් කර තිබේ. විශේෂයෙන් ව්‍යාපාර ප්‍රදේශය තුළ පවතින පවත්නා ජනගහණය පොකුරු ගම්මාන මගින් එක් රැස් කිරීමේදී ගැටළුවලට මුහුණ දීමට සිදු වනු ඇත. ව්‍යාපාර ප්‍රදේශයෙහි සැම තැනකටම ඒකීය සැලැස්මක් උචිත නොවන බවත් ජනාවාස වර්ගයන්හි නිර්මාණය පිළිබඳව තමාතමා විවිධ යුතු බවත් යෝජනා කෙරේ. යෝජිත පොකුරු ගම්මාන සැලැස්මට අමතරව, උප-ගම්, තීරණය කළ නොවූයෙන් පිහිටුවීමේ ක්‍රමයකුත්, අවශ්‍ය පහසුකම් ඇති ගම්මාන ඒකාබද්ධව පිහිටුවීමේ වැඩපිළිවෙලකුත් ඇතැම් ප්‍රදේශවල යෝග්‍ය වන්නට පිළිවන.

ගම්මාන හා වඩාත් ඈත කුඹුරු අතරින්, ගම්මාන සහ නාගරික මධ්‍යස්ථාන අතරින් ගමනා ගමන කටයුතු දියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රවාහන පහසුකම් සලසා දීම ගැන සොයා බැලිය යුතුව තිබේ. එසේ නොවුවහොත් මෙම තත්වය පලදායීතාවය කෙරෙහි අහිතකර අයුරින් බලපෑ හැකි අතර තවත්තේම ප්‍රජාවන් සංවර්ධනය කර ගැනීමේ ලාභය භාවිතයෙන් උද්යෝගිමත් සහභාගිත්වය ලබා ගැනීමට අසීරු වනු ඇත.

මහවැලි ව්‍යාපාරයෙහි යෝජිත ප්‍රවාහන සැලැස්මෙන් ව්‍යාපාර ප්‍රදේශය කොළඹට සම්බන්ධ කරන බව පෙනී යයි. දිවයිනෙහි නිරිතදිග කොටස දැනටමත් ජනාකීර්ණ නිසාත්, ත්‍රිකුණාමලය, අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව සහ මහනුවර වැනි විකල්ප සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන වැඩි දියුණු කිරීමේ හැකියාව නොසලකා හැර ඇති නිසාත් මෙය අවැඩිදියායක ලක්ෂණයක් වේ යයි අදහස් කරනු ලැබේ.

කොළඹ නගරය වෙනුවට තෘතීයික මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස පැවතීමේ හැකියාව ඇති ත්‍රිකුණාමලය කෙරෙහි මහවැලි ප්‍රදේශයේ සංවර්ධනය මධ්‍ය ගත විය යුතු බව යෝජනා කරනු ලැබේ. මහවැලි ව්‍යාපාරයෙහි විවිධ අංශ අතර ඒකාබද්ධ සංවර්ධනයක් තහවුරු කිරීම සඳහා ප්‍රදේශීය සැලසුම් ප්‍රයත්නයන් දැරීම අතිශයින් වැදගත් වන්නේය.

7.4 මහවැලි සංවර්ධන ප්‍රදේශයෙහි ශ්‍රාමීය ජනාවාසවල කෘෂිකම් සංවර්ධනය - ගැටළු හා මතු බලාපොරොත්තු, එම්.සු.ඒ.තෙන්නකෝන්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, වෘත්තීය පත්‍රිකා 4 වන වෙළුම අංක 2, 1974 සැප්තැම්බර්:

මහවැලි සංවර්ධන ප්‍රදේශයෙහි ගම් වැව් වලින් සේවාවන් ලබන සම්ප්‍රදායික ශ්‍රාමීය ජනාවාස (පුරාණ ගම්) විස්තර කරන මෙම අධ්‍යයනය ඉඩම් භාවිතය පිළිබඳ පවතින කාර්යාලමතාවයන් (I) අවශ්‍ය වන්නාවූ වෙනස්කම් හා (II) වාරිමාර්ග ක්‍රම මගින් විශ්ලේෂණය කළ යුතු ජල සම්පාදනයක් ලැබුණුවිට කළහැකි වෙනස්කම් විග්‍රහ කරයි.

සම්ප්‍රදායික ගම්ව්‍යාපයෙහි කලාප පහක් හඳුනා ගනු ලැබ ඇත. පළමුවන කලාපය ගමෙහි වැවය. දෙවැනි කලාපය (පැරණි කුඹුරු යාය) වැව් ඉවුර ආසන්නයේම තිබෙන බිවයි. මෙහි ජල සම්පාදනය බෙහෙවින් විශ්ලේෂණය වන අතර පොද්ගලික බිම් කට්ටි ඉතාමත් කුඩාය; කට්ටි කැඩී ගොස් ඇත. තුන්වන කලාපය (ඉඩම් කට්ටි) - මෙහි විශාල බිම් කට්ටි දක්නට ලැබුණත් වැවෙන් දුරස්තරව පිහිටි නිසා වාරිමාර්ග පහසුකම් මතරම්ම සතුටුදායක නොවේ. හතරවන කලාපය පොදුව තිබෙන බිවයි. පස්වන කලාපය (කැල) - අතිරේක ආහාර බෝග සඳහා ලබා ගත හැකි සතුටුදායක මිළ ගණන් නිසා වැඩි වැඩියෙන් හේන් ගොවිතැන් සඳහා උපයෝගී කර ගනු ලැබේ.

බලාපොරොත්තු නොවන පරිදි බෝග අස්වැන්න, සහය ප්‍රාග්ධනමතාවය සහ ඉඩම් වටිනාකම කුඹුරු කට්ටිවල මෙන් නොව පැරණි කුඹුරුවල පහත් මට්ටමක පවතී. මෙසේ වනුයේ පැරණි කුඹුරුවල බිම් කට්ටි ඉතාමත් කුඩාව පැතිර පවත්නා නිසාත් කැල ප්‍රදේශයේ හේන් ගොවිතැනෙන් ලබා ගත හැකි වැඩි ප්‍රතිලාභයන් නිසාත්ය. මේ අනුව වැඩි පිරි පැවතෙද්දී මහවැලි ප්‍රදේශයේ පැරණි කුඹුරු වලින් බොහෝමයක් අතළු අවුරුදුවල වහා කරනු නොලැබේ. කෙසේ වෙතත් පැරණි කුඹුරු යායෙහි බිම් කට්ටියක් අයිතිව තිබීමෙන් දැඩි සමාජ තත්වයක් ලැබෙන අතර තම කුඹුරු කට්ටිය කෙතරම් කුඩා වුවත් එහි අයිතියෙන් මෙන් වීමට තිස්සේම තැවති නොවේ.

මෙම ගැටළුවට විසඳුම වනුයේ පැරණි කුඹුරු යායෙහි බිම් කැබලි ඒකාබද්ධ කර ඉන් අනතුරුව අතුරු කට්ටිවලට කැඩීම තහනම් කිරීමයි. ආර්ථිකමය නොවන කුඩා බිම් කට්ටි හෝ උපරිම සීමාවක් ඉස්මතව බිම් කට්ටි අත්පත් කරගෙන තැවත බෙදා දීමද අවශ්‍ය වන්නේය. මහවැලි යෝජනා ක්‍රමය මගින් අවමින් ඉඩම් අක්කර 6,54,000 කට

වැරදිව පහසුකම් සැලසීම නිසා මෙම වෙනස්කම් හේතුවෙන් වශයෙන් පහසු වේ. කෙසේ වෙතත් පුරාණ ගම්වල දැනට ලැබෙන සමාජයේ බලපෑම් වලින් හෙලි වනුයේ මෙම ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම පහසු නොවිය හැකි බවයි.

7.5 ශ්‍රී ලංකාවේ නව ජනාවාස, කොළඹ, ගොවිතමය පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ පැවති සම්මන්ත්‍රණයක වැඩිතරයෙන් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය, ගොවිතමය පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය, ප්‍රකාශන මාලා අංක 10, 1975 මැයි:

මෙහි හතරවන පරිච්ඡේදයේදී විමසුවට ලක් කෙරුණු 'ශ්‍රී ලංකාවේ නව ජනාවාස' පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ පළමුවැනි කොටස, ජනපද ව්‍යාපාර 20 ක විෂය අධ්‍යයනයක් විස්තර කර විග්‍රහ කළ අතර තරුණ යෞවන ක්‍රම, සවුපකාර ගොවිපලවල්, ප්‍රාදේශීය සංවිධිත මණ්ඩල කෘෂිකාර්මික ව්‍යාපාර සහ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ සංවිධිත ජනාවාසවල මෙහෙයුම් කටයුතු දියුණු කිරීම සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කළේය. අධ්‍යයනයේ දෙවන කොටසින් ජනාවාස වර්ග හතරේ අඩුපාඩු හා ජයග්‍රහණයන් සහභාගි අතර විශේෂයෙන් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණයට හසු වූ ඉඩම්වල ජනාවාසකරණය සඳහාත් පොදුවේ සියළුම වර්ගයේ නව ජනාවාස සඳහාත් අදාළ කරගත හැකි නව අනාගත ජනාවාස ප්‍රතිපත්තියක් යෝජනා කර තිබේ. අදාළ සියළුම දෙපාර්තමේන්තු හා අනිකුත් සංවිධානවල නියෝජිතයින්ගේ සහභාගිත්වයෙන් ගොවිතමය පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ පැවති දෙදිනක සම්මන්ත්‍රණයකදී මෙම නිර්දේශ විමසුවට යොමු කරන ලදී. මෙහිදී පහත සඳහන් කරුණු පිළිබඳව එකඟත්වය පළ වී:

(අ) බිම් කට්ටි අයිතිය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති - සාමූහික මෙන්ම පෞද්ගලික පවුල් ගොවිපලවල් සහ මෙම ක්‍රම දෙකම ජීවිතානුකූලව කෙරුණු ක්‍රමය වැදගත් වන්නේ යයි එකඟ වන ලදී. ආර්ථිකය හේතූන් නිසා විශාල ප්‍රමාණයේ මෙහෙයුම් කටයුතු අවශ්‍ය වන්නාවූද, සහභාගි වන්නන් ජීවිත කණ්ඩායමක් වශයෙන් වැඩ කරන්නාවූද අවස්ථාවලදී සාමූහික ගොවිපල ක්‍රමය වඩාත්ම යෝග්‍ය වන්නේය. පෞද්ගලික බිම් කට්ටි වෙන් කෙරෙන අවස්ථාවලදී මේවා සමාන ප්‍රමාණයේ හා සමාන කණ්ඩායම් විය යුතු අතර අසල්වැසියන් සමඟ සවුපකාරය පිළිබඳ හඬවී දියුණු කළ හැකි අන්දමින් බිම් කට්ටි සැලසුම් කළ යුතුය. ඉඩමෙහි අයිතිය කොන්දේසි සහිත බැඳි අනුව විය යුතු වේ. පෞද්ගලික මෙන්ම සාමූහික ක්‍රමය යටතේ භූමියෙහි සුරැකිත බව තහවුරු කළ යුතු වන්නේය.

(ආ) ජනාවාස සැලසුම් කිරීම - අවුරුදු 3-5 දක්වා වූ සංවිධිත සැලසුම් සකස් කර මේවා නිරතුරුව සමාලෝචනය කළ යුතු වේ. සැලසුම්කරණයෙහිදී ජනාවාසකරණයේ සහභාගිත්වය දිරි ගැන්විය යුතුය. අධික වශයෙන් වැඩ අති කාලසීමාවන්හිදී හැරෙන්නට, ජනපදකයින් හටත්, සිවුන්ගේ පවුල්වලටත් ලබා ගත හැකි ශ්‍රමය

මගින් පාලනය කරගත හැකි වන ප්‍රමාණයට ඉඩම් කට්ටි සැපයිය යුතුය. සමුපකාර ගොවිපලවල නිෂ්පාදන ඒකක, මුහුණට මුහුණ දී පවතින ජන සමූහ ලෙස කුඩා විය යුතුය. ගොවිපල අද්දර වඩා අති බෝග ආරක්ෂා කිරීම සඳහා විධිවිධාන සැලසිය යුතු වුවත් ගොවිභූ ගම් පොකුරුවල ජීවත් විය යුතුය.

(ඇ) ජනාවාසිකයින් හා කාර්ය මණ්ඩලය තෝරා ගැනීම හා පුහුණුව - දැනට අනුගමනය කරනු ලැබෙන වයස, අධ්‍යාපනය, පළපුරුද්ද ආදී වශයෙන් වූ උපමාණය සතුටුදායකය. එහෙත් කිසියම් ව්‍යාපාරයක් පදනම් කෙරුණු දර්ශනය පිළිගැනීම අමතර උපමාණයක් විය යුතුය. ජනාවාසිකයින්ට මෙන්ම කාර්ය මණ්ඩලයටද අඛණ්ඩ පුහුණුවක් ලබා දීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. හැකිතාක්දුරට මෙම පුහුණුව ලබා දිය යුත්තේ කාර්යයෙහි යෙදෙන ගමන්මය. සංවිධානාත්මක හා තාක්ෂණික කරුණු මෙම පුහුණුවට අඩංගු විය යුතුය. හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම ජනාවාස නායකයින් පුහුණු කරවන්නන් ලෙස උපයෝගී කරගත යුතු වේ.

(ඈ) ජනාවාසවල කළමනාකරණය - කාර්ය සංවිධානය, සමාජය හා සංස්කෘතික කටයුතු ආදිය ගැන සිය සමුපකාර සමිති මගින් සාමාජිකයින් සම්පූර්ණයෙන් වගකිව යුතු අතර සැලසුම්කරණය, මූල්‍ය පාලනය, සැපයුම හා අලෙවිය සම්බන්ධයෙන් සිවිභූ වැදගත් කාර්ය භාරයක් ඉටු කළ යුතුය. පළපුරුදු නිලධාරීන් හා ප්‍රාදේශීය ආයතනවල සාමාජිකයින් විසින් සුඤ්ච මාර්ගෝපදේශකත්වයක් හා සහයෝගයක් ලබා දිය යුතුය. සමුපකාර කමිටු තෝරා ගත යුත්තේ රහස් ජනකයන්. එම කමිටු සතු බලතල හා වගකීම් සමුපකාර ව්‍යවස්ථාවන්හි ඇතුළත් කළයුතු වේ. විශේෂයෙන් සමුපකාර ගොවිපල යෝජනා ක්‍රමවල, වැඩ තේතියම් නිර්මාණය කළයුතු අතර වැඩ පැවරිය යුත්තේ පුද්ගලයින්ට හෝ කණ්ඩායම්වලටය.

(ඉ) ජනාවාස සඳහා මුදල් යෙදවීම - ශ්‍රම සුඤ්ච ශිල්ප ක්‍රම භාවිතා කිරීමෙන් ආයෝජනය හැකිතාක් දුරට අවම ප්‍රමාණයක තබා ගතයුතු වේ. හැකිතාක්දුරට අරමුදල් සපයා දිය යුත්තේ දීමනා වශයෙන් නොව ණය වශයෙනි. ව්‍යාපාර නිර්මාණයෙහිදී විවෘතත්මක වශයෙන් මූල්‍ය තක්සේරුවක් කළ යුතුය. සියළුම වර්ගයේ ජන වාස සඳහා මුදල් හා සහකාර පිළිබඳ ඒකීය ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කිරීම වැඩිදායක වන්නේය. සමුපකාර පරීක්ෂකයින් හා ගණන් පරීක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වරින්වර සමුපකාර ගිණුම් පරීක්ෂා කළ යුතුය. තම මුදල් තත්වය පිළිබඳව සාමාජිකයින්ට දැනගත හැකි පරිදි ගිණුම් කටයුතු පිළිබඳ පොත්පත් ව්‍යාපාරය තුළම තිබිය යුතු වේ. ණය පියවීම පිළිබඳව නැවත සලකා බැලිය යුත්තේ ලැබී ඇති ලාභ, සාමාජිකයින් ව්‍යාපාරය තුළ රැඳවූ ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් පමණි.

(ඊ) අසල්වැසි ප්‍රදේශ සමග ජනා වාසවල ඒකාග්‍රතාවය - ජනාවාස වටා පිහිටා ඇති ප්‍රජාවන් සමග සමාජයීය වශයෙන් මෙන්ම ආර්ථික වශයෙන්ද ඒකාග්‍රතාවයක් ඇති සංවිධාන හා ආදර්ශන මධ්‍යස්ථාන ලෙස ජනාවාස දියුණු කළයුතු වේ. එසේ නොවුවහොත් රජයාච වැනි හැඟීම් බිහි වන අතර සිදු කරන ලද ආයෝජන යෙන් සම්පූර්ණ ප්‍රතිලාභ ලබාගත නොහැකි වන්නේය. ජනාවාසය හා ගම් අතර නිෂ්පාදන වෙලඟෙළඳාවී කර ගැනීම, ගමෙහි වචන බෝග ජනාවාසය තුළ සැකසුවී තිබීම, සේවාවන් හවුල්ව උපයෝගී කර ගැනීම ආදියෙන් ආර්ථික වශයෙන් ඔවුනොවුන් අතර රැකා පැවැත්වීම් ඇති කළයුතු වේ. අසල්වැසි ගම් වලින් සාමාජිකයින් තෝරා ගැනීම, ග්‍රාමීය ආයතනවලට ගම් වලින් හා ජනාවාස වලින් නියෝජිතයින් තෝරා ගැනීම, හවුල් සංස්කෘතික කටයුතු හා අභ්‍යාස පාඨමාලා යනාදිය මගින් සමාජ ඒකාග්‍රතාවය සාධනය කර ගත යුතුය.

(උ) එකම ජනාවාස අධිකාරයක් හා ප්‍රතිපත්තියක් - සියළුම ජනාවාස සම්බන්ධයෙන් වග කිව යුතු එක් අධිකාරයක් තිබීම විශිෂ්ට වුවත් දැනට එය අසීරු බව සලකනු ලැබේ. ජනාවාස සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධානව කටයුතු කරන ආයතන අතර නිරන්තර අදහස් හුවමාරුවක් තහවුරු කර ගැනීම සඳහාත් ජනාවාසකරණ ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව පොදු දර්ශනයක් අවබෝධ කර ගැනීම සඳහාත් ජනාවාස සංවිධාන හා සැලසුම්කරණ කමිටුව නැවත ක්‍රියාත්මක කිරීම වැඩිදායක වනු ඇත. සමූහකාර නිෂ්පාදනය හා සමාජ-කළමනාකරණය පිළිබඳ ඇතැම් උපමානවලට අනුව කටයුතු කරන සියළුම ජනාවාස සඳහා, යෝජිත ජනාවාස පනත මගින් ව්‍යවස්ථාපිත රැකවරණයක් සැපයෙන්නේය.

පරිශීලනය

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම් ජනාවාසකරණය හා අදාළ ප්‍රකාශන
හා ලියවිලි පිළිබඳ ග්‍රන්ථ විද්‍යානය 1840 - 1975

ග්‍රන්ථ විද්‍යානය පහත සඳහන් පරිදි කණ්ඩා හතකට බෙදා ඇත :

1. අනුප්‍රාප්ති හා ව්‍යවස්ථා
2. රජයේ දෙපාර්තමේන්තු, සංස්ථා, මණ්ඩල, කොමිෂන් සභා හා නිල කමිටුවල වාර්තා
3. ජාත්‍යන්තර සංවිධානවල වාර්තා සහ පත්‍රිකා
4. ශාස්ත්‍රීය නිබන්ධන
5. පොත් පත්
6. වාර ප්‍රකාශනවල ඇති ලිපි
7. විවිධ

එක් එක් සටහනක් ඉදිරියෙහි වරහන් තුළ සඳහන් කර ඇත්තේ ප්‍රකාශනයෙහි පිටු සංඛ්‍යාව හා එම ප්‍රකාශනය තිබෙන පුස්තකාලයයි.

අදාළ පුස්තකාල පහත සඳහන් ආකාර වලින් වරහන් තුළ හඳුන්වා දී ඇත.

- ඒ : ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය, කොළඹ.
- ඩී : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, කොළඹ.
- ඒ : කෘෂිකම්මාන විවිධාංගකරණ ව්‍යාපාරය, ජේරාදෙණිය.
- එ/පී : කෘෂිකම්මාන විද්‍යා පීඨය, ජේරාදෙණිය.
- කේ : කෘෂිකම්මාන හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශය, කොළඹ.
- එල් : ඉඩම් කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ.
- එම් : මහවැලි සංවර්ධන මණ්ඩලය, කොළඹ.
- එන් : ජාතික කෞතුකාගාරය, කොළඹ.
- පී : ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලය, ජේරාදෙණිය.
- ආර් : ගණිත නිමිත හැට් සංවර්ධන මණ්ඩලය, කොළඹ.

මෙම ග්‍රන්ථ විද්‍යානයෙහි නොයෙකුත් සංවිධානවලින් හා මහ හැරීම් තිබෙන්නට පිළිවන. මීට අතිරේක වශයෙන් එක් කළයුතු යමක් හෝ නිවැරදි කළයුතු දෙයක් තිබේ නම් ඒ බව දැන්වුවහොත් අගය කරනු ලැබේ.

1. අනුපාත හා ව්‍යවස්ථා (කාල පිළිවෙල අනුව)

- 1.1 ලංකා ව්‍යවස්ථා දායක සභාව, 1840 අංක 12 දරණ රජයේ ඉඩම් (අයුතු අඳුරු ගැනීම) ආඥා පනත
- 1.2 ලංකා ව්‍යවස්ථා දායක සභාව, 1887 අංක 4 දරණ ඉඩම් අපසු ගැනීමේ ආඥා පනත
- 1.3 ලංකා ව්‍යවස්ථා දායක සභාව, 1897 අංක 1 දරණ මුදු බිම් ආඥා පනත
- 1.4 ලංකා ව්‍යවස්ථා දායක සභාව, 1900 අංක 5 දරණ මුදු බිම් ආඥා පනත
- 1.5 ලංකා ව්‍යවස්ථා දායක සභාව, 1903 අංක 6 දරණ මුදු බිම් ආඥා පනත
- 1.6 ලංකා ව්‍යවස්ථා දායක සභාව, 1907 අංක 16 දරණ මුදු බිම් ආඥා පනත
- 1.7 ලංකා ව්‍යවස්ථා දායක සභාව, 1909 අංක 7 දරණ රජයේ ඉඩම් මායිම් සලකුණු ආඥා පනත
- 1.8 ලංකා ව්‍යවස්ථා දායක සභාව, 1931 අංක 12 දරණ ඉඩම් නිරවුල් කිරීමේ ආඥා පනත
- 1.9 ලංකා ව්‍යවස්ථා දායක සභාව, 1932 අංක 22 දරණ ඉඩම් නිරවුල් කිරීමේ ආඥා පනත
- 1.10 ලංකා ව්‍යවස්ථා දායක සභාව, 1933 අංක 81 දරණ ඉඩම් නිරවුල් කිරීමේ ආඥා පනත
- 1.11 ලංකා ව්‍යවස්ථා දායක සභාව, 1934 අංක 2 දරණ ඉඩම් අපසු ගැනීමේ ආඥා පනත
- 1.12 රාජ්‍ය මනිත්‍රණ සභාව, 1935 අංක 19 දරණ ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත
- 1.13 රාජ්‍ය මනිත්‍රණ සභාව, 1942 අංක 57 දරණ ඉඩම් අපසු ගැනීමේ ආඥා පනත
- 1.14 රාජ්‍ය මනිත්‍රණ සභාව, 1946 අංක 3 දරණ ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත
- 1.15 රාජ්‍ය මනිත්‍රණ සභාව, 1946 අංක 32 දරණ වාරිමාර්ග ආඥා පනත
- 1.16 රාජ්‍ය මනිත්‍රණ සභාව, 1947 අංක 8 දරණ රජයේ ඉඩම් ආඥා පනත
- 1.17 රාජ්‍ය මනිත්‍රණ සභාව, 1947 අංක 9 දරණ ඉඩම් ආඥා පනත
- 1.18 ලංකා පාර්ලිමේන්තුව, 1949 අංක 13 දරණ රජයේ ඉඩම් ආඥා පනත
- 1.19 ලංකා පාර්ලිමේන්තුව, 1949 අංක 51 දරණ ගල්පිය සංවර්ධන මණ්ඩල ආඥා පනත
- 1.20 ලංකා පාර්ලිමේන්තුව, 1953 අංක 49 දරණ ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත
- 1.21 ලංකා පාර්ලිමේන්තුව, 1954 අංක 8 දරණ රජයේ ඉඩම් ආඥා පනත
- 1.22 ලංකා පාර්ලිමේන්තුව, 1955 අංක 22 දරණ ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත

- 1.23 ලංකා පාර්ලිමේන්තුව, 1955 අංක 22 දරණ ඉඩම් ආපසු ගැනීමේ ආඥා පනත
- 1.24 ලංකා පාර්ලිමේන්තුව, 1955 අංක 22 දරණ ඉඩම් නිරවුල් කිරීමේ ආඥා පනත
- 1.25 ලංකා පාර්ලිමේන්තුව, 1958 අංක 1 දරණ තුඩුරු පනත
- 1.26 ලංකා පාර්ලිමේන්තුව, 1961 අංක 60 දරණ ඉඩම් සංවර්ධන (සංශෝධන) ආඥා පනත
- 1.27 ලංකා පාර්ලිමේන්තුව, 1965 අංක 6 දරණ ගඟා නිවන හුච්චි සංවර්ධන මණ්ඩල (සංශෝධන) ආඥා පනත
- 1.28 ලංකා පාර්ලිමේන්තුව, 1969 අංක 16 දරණ ඉඩම් සංවර්ධන (සංශෝධන) ආඥා පනත
- 1.29 ලංකා පාර්ලිමේන්තුව, 1970 අංක 14 දරණ මහවැලි සංවර්ධන මණ්ඩල ආඥා පනත
- 1.30 ශ්‍රී ලංකා ජාතික රාජ්‍ය සභාව, 1972 අංක 1 දරණ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ නීතිය
- 1.31 ශ්‍රී ලංකා ජාතික රාජ්‍ය සභාව, 1972 අංක 2 දරණ කෘෂිකාර්මික පලදා වර්ධන නීතිය
- 1.32 ශ්‍රී ලංකා ජාතික රාජ්‍ය සභාව, 1973 අංක 42 දරණ කෘෂිකාර්මික ඉඩම් නීතිය
- 1.33 ශ්‍රී ලංකා ජාතික රාජ්‍ය සභාව, 1973 අංක 43 දරණ රාජ්‍ය ඉඩම් විකිණීමේ (විශේෂ විධිවිධාන) නීතිය
- 1.34 ශ්‍රී ලංකා ජාතික රාජ්‍ය සභාව, 1975 ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ (සංශෝධන) නීතිය

2. රජයේ දෙපාර්තමේන්තු, වණිචල, සංස්ථා, කොමිෂන් සභා සහ නිල කමිටුවල වාර්තා (කාල පිළිවෙල අනුව)

2.1 සැසි පත්‍රිකා:

- 2.1.1 කලාවැව ගොවි ජනපද ව්‍යාපාරය පිළිබඳ වාර්තාව - 1893 අංක IV දරණ සැසි පත්‍රිකාව (චම්, එන්)
- 2.1.2 අනාගතයෙහි රජයේ ඉඩම් බදු දිය යුත්තේ කවර කොන්දේසි හා නියමයන් යටතේදැයි සලකා බැලීමට පත් කරන ලද කමිටුවේ වාර්තාව - 1917 අංක II දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 4 පි, එන්)
- 2.1.3 ඉඩම් කොමිසලේ පළමුවැනි අතුරු වාර්තාව - 1927 අංක XV III දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 5, පී)
- 2.1.4 ඉඩම් කොමිසලේ දෙවැනි අතුරු වාර්තාව - 1927 අංක XXX II දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 8, පී)
- 2.1.5 ඉඩම් කොමිසලේ තෙවැනි අතුරු වාර්තාව - 1928 අංක II දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 21, පී)
- 2.1.6 ඉඩම් කොමිසලේ සිව්වැනි අතුරු වාර්තාව - 1928 අංක V දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 7, පී)
- 2.1.7 ඉඩම් කොමිසලේ පස්වැනි අතුරු වාර්තාව - 1928 අංක XVI දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 6, පී)
- 2.1.8 ඉඩම් කොමිසලේ හයවැනි අතුරු වාර්තාව - 1928 අංක XXXV දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 7, පී)
- 2.1.9 ඉඩම් කොමිසලේ හත්වන අතුරු වාර්තාව - 1928 අංක XL V දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 5, පී)
- 2.1.10 ඉඩම් කොමිසලේ අටවැනි අතුරු වාර්තාව - 1929 අංක I දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 6, පී)
- 2.1.11 ඉඩම් කොමිසලේ නවවැනි අතුරු වාර්තාව - 1929 අංක XVII දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 5, පී)
- 2.1.12 ඉඩම් කොමිසලේ අවසාන වාර්තාව - 1929 අංක XV III දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 35, ටී, පී)
- 2.1.13 ඉඩම් කොමිසලේ අවසාන වාර්තාවේ නිර්දේශ පිළිබඳ රජයේ තීරණ - 1929 අංක XXXV දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 6, පී)
- 2.1.14 නැගෙනහිර පස්දුන්නේ කෝරළේ ජනපද වණිචලයේ වාර්තාව - 1930 අංක XXXVII දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 6, පී, එන්)
- 2.1.15 උතුරු මැද පළාතේ චිත්තේරිය වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා සැලැස්වූ සම්පාදනය කිරීමට පත් කරන ලද කමිටුවේ වාර්තාව - 1932 අංක XIV දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 9, පී)

- 2.1.16 වළවේ වී ඉවුර වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ වාර්තාව - 1940 අංක IV දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 17, පි)
- 2.1.17 ඕනිපේ යෝධ ඇල ව්‍යාපාරය පිළිබඳ වාර්තාව - 1940 අංක VI දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 18, පි. එන්)
- 2.1.18 පවතින පාසැල් උපයෝගී කරගෙන උගත් තරුණයින් ඉඩම්වල පදිංචි කරවීම සඳහා සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීම පිණිස පත් කරන ලද කමිටුවේ වාර්තාව - 1941 අංක V දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 22, පි. එන්)
- 2.1.19 පරාක්‍රම සමුද්‍ර යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ කමිටුවේ වාර්තාව - 1941 අංක XXIV දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 14, පි. එන්)
- 2.1.20 යෝධ බැඳි ඇල කමිටුවේ වාර්තාව - 1943 අංක V දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 12, පි. එන්)
- 2.1.21 උඩ රට ගැලි කොමිසමේ වාර්තාව - 1951 අංක XVIII දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 529, පි. පී)
- 2.1.22 ඉඩම් කොමිසමේ අතුරු වාර්තාව - 1957 අංක XV දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 40, පි. පී)
- 2.1.23 ඉඩම් කොමිසමේ වාර්තාව - 1958 අංක X දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 234, පි. පී)
- 2.1.24 ඉඩම් උපයෝගීතා කමිටුවේ වාර්තාව - 1968 අංක XI දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 121, පි. එ)
- 2.1.25 ගල්පිය ව්‍යාපාරය අගය කිරීමේ කමිටුවේ වාර්තාව - 1970 අංක I දරණ සැසි පත්‍රිකාව (පිටු 203, පි. පී)

2.2 රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවල වාර්ෂික වාර්තා

- 2.2.1 ඉඩම් කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුවේ පරිපාලන වාර්තාව - 1931-1968/69 (වල්, පි, පී)
- 2.2.2 ගල්පිය සංවර්ධන මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තා - 1949/50 - 1963/64 (ආර්, පී, පී)
- 2.2.3 ගඟා නිම්න හවු සංවර්ධන මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තා - 1965/66 - 1968/69 (ආර්, පී, පී)
- 2.2.4 මහවැලි සංවර්ධන මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තා - 1961 (වම්, පී, පී)
- 2.2.5 ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනයේ වාර්ෂික වාර්තා - 1972 - 1973 (එ)

2.3 රජයේ දෙපාර්තමේන්තු හෝ ආයතන විසින් සකස් කරන ලද ඉඩම් ජනාවාසකරණය හා අදාළ අධ්‍යයන හෝ යෝජනාවන් පිළිබඳ වාර්තා

- 2.3.1 ගඟා නිම්න හවු සංවර්ධන මණ්ඩලය, උඩ වළවේ ව්‍යාපාරය, අතුරු වාර්තාව, රජයේ මුද්‍රණාලයාධිපති, කොළඹ, 1968

- 2.3.2 ගඟා නිමිත හැටි සංවර්ධන මණ්ඩලය, උඩ වළවේ ව්‍යාපාරය : සමාලෝචනය, රජයේ මුද්‍රණාලයාධිපති, කොළඹ, 1971
- 2.3.3 කෘෂිකර්ම හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශය, සමුපකාර ගම්මාන මගින් කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය, කොළඹ, 1971 (ඒ)
- 2.3.4 ක්‍රම සම්පාදන හා රැකියා අමාත්‍යාංශය, ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩල යෝජනා ක්‍රම මගින් කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය, කොළඹ, 1971 (ඒ)
- 2.3.5 මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපාරයේ 'චම්' සහ 'අයි.චම්.' ප්‍රදේශ පිළිබඳ කෘෂි සමාජ-ආර්ථික සමීක්ෂණය - ච/ජී. ඩු කොක් සහ කේ.පතිරණ විමලධර්ම, මහවැලි සංවර්ධන මණ්ඩලය, 1971 (පිටු 102, චම්)
- 2.3.6 මහවැලි සංවර්ධන මණ්ඩලය, බෝවනැන්න සමාජ-ආර්ථික සමීක්ෂණය, 1971 (චම්, කේ)
- 2.3.7 _____, රාජ්‍යගත-කඩුන්තේගම සුව නගර සහාය ප්‍රදේශයෙහි අනවසරයෙන් පදිංචි වූවන් පිළිබඳ සමාජ-ආර්ථික සමීක්ෂණය (චම්, කේ)
- 2.3.8 _____, මහඉරුප්පල්ලම නියමු ව්‍යාපාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනය (චම්)
- 2.3.9 _____, මහවැලි ව්‍යාපාර ප්‍රදේශයෙහි ඉඩම් ඒකාබද්ධ කිරීම පිළිබඳ අධ්‍යයනය, 1971 (චම්)
- 2.3.10 _____, පොල්ගොල්ල ජලාශය හේතුකොටගෙන ඉඩම් අහිමි වූවන් නැවත පදිංචි කරවීම (චම්)
- 2.3.11 _____, කලාපීය වම් ඉවුර පිළිබඳ සමාජ-ආර්ථික අධ්‍යයනය (චම්)
- 2.3.12 _____, උතුරු පුද්ගලයින් නැවත පදිංචි කරවීම පිළිබඳ අධ්‍යයනය (චම්)
- 2.3.13 කාගම විශේෂ ව්‍යාපාරයේ අංක 2 දරණ යාය පිළිබඳ සමාජ-ආර්ථික සමීක්ෂණය, ගඟේවත්ත, පී. මහවැලි සංවර්ධන මණ්ඩලය, කොළඹ. (චම්)
- 2.3.14 ජනාවාසකරණය පිළිබඳ සමාජ ශක්‍රිය හා ගැටළු, ආර්යරත්න සහ රෙවට්, ජේ.සී., මහවැලි සංවර්ධන මණ්ඩලය (චම්)
- 2.3.15 මහවැලි සංවර්ධන මණ්ඩලය, මහවැලි ගඟ සංවර්ධනය, ව්‍යාපාරය I, අදියර II ශක්‍යතා වාර්තාව, කොළඹ, 1972 (වෙළුම් 7, ඒ, චම්, පී)
- 2.3.16 ඉඩම් කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව, තරුණ ජනපද ව්‍යාපාර පිළිබඳ වාර්තාව, කොළඹ, 1972 (ඒ, චල්)
- 2.3.17 වටිනි වර කෙරෙන වී වගාව - අම්පාර දිස්ත්‍රික්කය පිළිබඳ විෂය අධ්‍යයනයක්, කෘෂිකර්ම හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශය, කොළඹ, 1972 (ඒ)
- 2.3.18 තනිමුදුරුප්පු පරිපාලන සහාය, වාරිමාර්ග ජනපද යෝජනා ක්‍රමයක පරිපාලනය රජයේ නිලධාරීන්ගෙන් ජනතා සාධකයකට පැවරීම, චල්වත්, ඒ, ඩී., සහ රත්නවීර, ඩී. ද. චස්. ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය, කොළඹ, 1973 (පිටු 28, ඒ)

- 2.3.19 මුතුඅයිසන්කට්ටුම් විශේෂ ව්‍යාපාරයේ තරුණ ජනපද යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ ආර්ථික අගයුම, කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුව, පේරාදෙණිය (ඒ)
- 2.3.20 චිත්තෝරිය සහ පදවිය විශේෂ ව්‍යාපාර තක්සේරුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, කොළඹ, 1973 (සී)
- 2.3.21 _____, මහවැලි යෝජනා ක්‍රමයෙහි කෘෂිකම්ය හා සම්බන්ධ ගැටළු (සී)
- 2.3.22 _____, මහවැලි සංවර්ධන ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන වේගය මැනීම සඳහා වූ සමීක්ෂණය, කොළඹ, 1974 (සී)
- 2.3.23 _____, උඩ වළවේ ව්‍යාපාරය පිළිබඳ කෘෂිකම් ආර්ථික සමීක්ෂණය, 1974 (සී)
- 2.3.24 ශ්‍රී ලංකාවේ නව ජනාවාස, තෝරා ගත් තරුණ යෝජනා ක්‍රම, සමුපකාර ගොවිපලවල්, ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩල කෘෂිකාර්මික ව්‍යාපාර හා ඉඩම් කොට්ඨාසවේ ජනාවාස 20 ක් පිළිබඳ අධ්‍යයනය - එල්මන්, ජී.ඩී., සහ රත්නවීර, ඩී. ද එස්., ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය, කොළඹ, 1974 (වේළුම් 2, පිටු 234 සහ 77, ඒ, පී, සී)
- 2.3.25 ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් කලාපයේ ගොඩ ඉඩම්වල ගොවිතැන් කටයුතු, ජයනෙත්ති, ඊ., අන්ටොයින්, ජේ.එම්., කිරිඳි, එස්.ඒ.ඩබ්ලිව්., සහ රෙඩ්ඩි, ඩී.බී., වැවිලි කම්පන අමාත්‍යාංශය, කෘෂිකාර්මික විවිධාගතරණ ව්‍යාපාරය, පේරාදෙණිය, 1974 (ඒ, ඩී)
- 2.3.26 ශ්‍රී ලංකාවේ නව ජනාවාස පිළිබඳව වූ සම්මන්ත්‍රණයක වැඩ කටයුතු අලලා සම්පාදිත ප්‍රකාශනය, ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය, කොළඹ, 1975 (පිටු 29, ඒ)
- 2.3.27 1958 කුඹුරු පනත - අත්හදා බැලීමකින් ලද පාඩම්, විවර්ධන, අයි.කේ., ග්‍රාමීය ආයතන හා පලදා වර්ධන නීති අංශය, කෘෂිකම් හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශය, කොළඹ, 1975 (පිටු 83, ආර්, ඒ)

3. ජාත්‍යන්තර සංවිධානවල වාර්තා සහ ලියවිලි (කාල පිළිවෙල අනුව)

- 3.1 ලෝක බැංකුව (අයි.බී.ආර්.ඩී.) ලංකාවේ ආර්ථික සංවිධානය, ලංකාණ්ඩුව, කොළඹ, 1952 (පිටු 448, සී.පී)
- 3.2 ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානය, ලංකාවේ ගැටි ජනපද, අදිකාරී (ගැටි ජනපද පිළිබඳ අන්තර් ප්‍රාදේශීය තක්සේරු රැස්වීම, අප්‍රියෙල්-මැයි 1965) පිහිටා, 1965
- 3.3 ආහාර හා කෘෂිකම් සංවිධානය, බානකස්, ඒ. පී., ලංකාවෙහි පුද්ගලයින් තැවත පදිංචි කළුම හා අදාළ සමාජ විද්‍යාත්මක කරුණු : මහවැලි යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳව රෝමයේ පැවති සම්මන්ත්‍රණයකදී ඉදිරිපත් කරන ලද පත්‍රිකාවකි. නොවැම්බර් 27 වනදා සිට දෙසැම්බර් 01 වනදා දක්වා 1967 (පිටු 4)
- 3.4 ආහාර හා කෘෂිකම් සංවිධානය, ලංකාවේ ගොවිකටයුතු ගැටළු හා ප්‍රතිසංස්කරණ පියවර (ලෝක ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ සමුළුව 1966/67) රෝමය, 1967
- 3.5 ආහාර හා කෘෂිකම් සංවිධානය, ලංකාවේ ජනපද යෝජනා ක්‍රම පිළිබඳ තක්සේරුවක්, හාටුන්, ජේ.සී.සී., රෝමය, 1968
- 3.6 එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධිත වැඩසටහන/ආහාර හා කෘෂිකම් සංවිධානය - මහවැලි ගඟ වාරිමාර්ග සහ ජල විදුලි බල සම්පූර්ණය (ලංකාව) අවසාන වාර්තාව I, II හා III වෙතින් වෙන්ව, රෝමය, 1968 (ඒ, පී)
- 3.7 ආහාර හා කෘෂිකම් සංවිධානය/ලෝක බැංකුව (අයි.බී.ආර්.ඩී.) වාරිමාර්ග වැඩසටහන් සමාලෝචනය පිළිබඳ වාර්තාව, ලංකාව, 1968
- 3.8 ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානය, සේවා නියුක්ති අවස්ථාවන්, මතු බලාපොරොත්තු හා සැසඳුම්, ලංකාව සඳහා ක්‍රියාත්මක වැඩපිළිවෙල (වෙළුම් 2, පිටු 251, ඒ, පී, සී)
- 3.9 ලෝක බැංකුව, (අයි.බී.ආර්.ඩී.) ගොවිකටයුතු අංශයේ සම්පූර්ණය, ශ්‍රී ලංකා ජන රජය, 1972 (වෙළුම් 4, ඒ)
- 3.10 ආහාර හා කෘෂිකම් සංවිධානය/ලෝක බැංකුව (අයි.බී.ආර්.ඩී.) සමුපකාර වැඩපිළිවෙල, ශ්‍රී ලංකා වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රමය, 1975 (වෙළුම් 2, ඒ)

4. ශාස්ත්‍රීය නිබන්ධන හා උපාධි නිබන්ධන

- 4.1 අබේරත්න, ජී.එම්., ශ්‍රී ලංකාවේ ඇතැම් ගොවි ජනපදවල ආර්ථික ගුණාංග, ආචාර්ය උපාධි නිබන්ධනය, ඔක්ස්/පර්ඩ් සරසවිය, 1972 (අප්‍රකාශිතයි)
- 4.2 අමරසිංහ, එන්., ශ්‍රී ලංකාවේ ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල ආර්ථික සම්පත් භාවිතය හා නිෂ්පාදන හැකියාවන් පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්, ආචාර්ය උපාධි නිබන්ධනය, ලන්ඩන් විශ්ව විද්‍යාලය, 1972 (අප්‍රකාශිතයි)
- 4.3 අප්‍රනාන්දේකා, එම්.එස්.සී., ලංකාවේ වියළි කලාපයේ ජනපදකරණය (වෙළුම් 2) ආචාර්ය උපාධි නිබන්ධනය, ලන්ඩන් විශ්ව විද්‍යාලය, 1963 (අප්‍රකාශිතයි)
- 4.4 ගුණදාස, ජේ.එම්., ශ්‍රී ලංකාවේ වී ගොවිතැන දියුණු කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමවල පිහිටීම, ආචාර්ය උපාධි නිබන්ධනය, සයෙක්ස් සරසවිය, 1973 (අප්‍රකාශිතයි)
- 4.5 කුණසිංහල, ජී.එස්., ලංකාවේ නව ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල ආර්ථිකමය කරුණු, ආචාර්ය උපාධි නිබන්ධනය, හවායි සරසවිය, 1972 (අප්‍රකාශිතයි)
- 4.6 සඳරත්න, එන්., ගොවිකටයුතු ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණයෙහි දේශපාලන ආර්ථිකය, පිලිපීනය හා ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්, ආචාර්ය උපාධි නිබන්ධනය, විස්කොන්සින් සරසවිය, 1974 (අප්‍රකාශිතයි)
- 4.7 සෙල්වනා යගම්, එස්., ලංකාවේ වියළි කලාපයෙහි ගොවි කෘෂිකම්පයේ ආර්ථිකමය බිම් කට්ටි පිළිබඳ ගැටළු, ආචාර්ය උපාධි නිබන්ධනය, ලන්ඩන් විශ්ව විද්‍යාලය (පී) (අප්‍රකාශිතයි)
- 4.8 තෙන්නකෝන්, එම්.යූ.ඒ., ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරුබද පළාතේ ගැවි ජනපද හා ඉඩම් භාවිතය, ශාස්ත්‍රපති උපාධි නිබන්ධනය, සයිරකිසුස් සරසවිය, 1973 (අප්‍රකාශිතයි)

5. ග්‍රන්ථ

- 5.1 /පාලර, ඩී.එච්., ලංකාවේ පුරෝගාමී ගොවි ජනපද, ආර්යානු ගොවිකටයුතු ගැටළු පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්, ඔක්ස්/පර්ඩ් සරසවි මුද්‍රණාලය 1957 (පිටු 387, ඒ, පි)
- 5.2 මාර්ග ආයතනය, තරුණයින්, ඉඩම් සහ සේවා නියුක්තිය, කොළඹ, 1974 (තෙත් හා වියළි කලාපවල සේවා නියුක්ති හැකියාවන් පිළිබඳ පත්‍රිකා සහ නිශ්චිත ගොවි ජනපද යෝජනා ක්‍රම පහක් පිළිබඳ විෂය අධ්‍යයනයක්ද ඇතුළත්ය) (පිටු 185, ඒ, පි)
- 5.3 මෙක්සිකෝ, එම්.ඩබ්ලිව්.ජේ.පී., ශ්‍රී ලංකාවේ මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපාරයෙහි සැලසුම්කරණය පිළිබඳ ගැටළු, කොළඹ, ලේක් හවුස් මුද්‍රණාලය, 1973 (පිටු 149, ඒ, පි)
- 5.4 පීරිස්, ඩී. එස්., වියළි කලාපයෙහි ගොවිතැන දියුණු කිරීම (සම්මන්ත්‍රණයක වැඩ කටයුතු, ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමය) කොළඹ, 1967 (පිටු 236, පි)
- 5.5 වික්‍රමසිංහ, එස්.ඒ., ගල්පිය ව්‍යාපාරය සහ කෘෂිකම්පයෙහි අර්බුදය, මහජන ප්‍රකාශන මණ්ඩලය, කොළඹ, 1951 (පිටු 16, පි)

6. වාර ප්‍රකාශනවල පළ වූ ලියවිලි හා පත්‍රිකා

- 6.1 අවරසිංහ, එන්., ලංකාවේ ගොවිපල සැලසුම්කරණයෙහි ගොවිපල ඒකක ප්‍රවේශය, විවර්ණනයක්, Modern Ceylon Studies වෙළුම 2, අංක 1, 1972, (පිටු 76-87, පි)
- 6.2 අවරසිංහ, එන්., ශ්‍රී ලංකාවේ උස්සාන වාරිමාර්ග ව්‍යාපාරයක සම්පත් භාවිතය සහ නිෂ්පාදන හැකියාවන් පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්, Journal of the National Agricultural Society of Ceylon, 3 වන වෙළුම, 1973 (පිටු 10, පි)
- 6.3 අවරසිංහ, එන්., ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවි ජනපදවල වී නිෂ්පාදනයේ සම්පත් උපයෝගීකරණයෙහි කාර්යමතාවය, Modern Ceylon Studies, 5 වන වෙළුම, අංක 1, 1974 (පිටු 77-92 පි)
- 6.4 අවුරුගල, සරත්, ව්‍යුහය වැඩ - ගොවි රටාව ඇතුළත ජනපදකරණය පිළිබඳ මෑතදී දරන ලද ප්‍රයත්නයන්, Ceylon Journal of Historical and Social Studies, 8 (1 සහ 2) ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් 1965 (පිටු 130-162 පි)
- 6.5 බ්‍රොෂියර්, ආර්.එල්., ඉංජිනේරු සම්ප්‍රදාය සහ ඉඩම් සංවර්ධන ව්‍යාපාරවල එයට හිමි තැන, Surveyor, 3 (3) පෙබරවාරි 1943 (පිටු 8-14 පි)
- 6.6 බ්‍රොෂියර්, ආර්.එල්., ගල්පිය මණ්ඩලය සහ එහි කාර්යයන්, අවුරුදු හතරක වැඩ කටයුතු පිළිබඳ විවර්ණනයක්, Bulletin of the Ceylon Geographical Society, 8 (122) ජනවාරි සිට ජූනි 1954 (පිටු 11-22 පි)
- 6.7 කලි/පඩි, හියු, ලංකාවේ ඉඩම් ප්‍රශ්නය පිළිබඳ අදහස් කිහිපයක්, Tropical Agriculturist, XVIII වෙළුම, 1927 (පිටු 289-294 පි)
- 6.8 කුක්, ඩබ්ලිව්.පී.ඒ., යාපනය ප්‍රදේශවාසීන්ගේ අදහසට අනුව වන්නියේ සංවර්ධනය, Tropical Agriculturist, 70, ජූනි 1928, (පිටු 426-438 පි)
- 6.9 කුරේ, ආර්.පී., විලිගවුඩ් ජනපද ව්‍යාපාරය පිළිබඳ සටහන්, Bulletin of Ceylon Geographical Societies, 9 (3 සහ 4) 1955 ජූලි සිට දෙසැම්බර් (පිටු 55-63 පි)
- 6.10 ද සිල්වා, කේ.එම්., ශ්‍රී ලංකාවේ බ්‍රිතාන්‍ය ඉඩම් ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ අධ්‍යයනය, Ceylon Journal of Historical Studies, 7 (1) 1964 ජනවාරි සිට ජූනි, (පිටු 28-42 පි)
- 6.11 ද සිල්වා, අයි.එම්., ගල්පිය ලංකාවේ විශාලතම විවිධ ශේවා ව්‍යාපාරය, Ceylon Today, 8 (7) 1959 (පිටු 13-16 පි)

- 6.12 ද සිල්වා, ඩබ්ලිව්.ඒ., උතුරු මැද පළාතේ ඉඩම් සංවර්ධන ව්‍යාපාරයක ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ සටහන්, *Tropical Agriculturist*, 73, 1929 (පිටු 78-89 පි)
- 6.13 දිසානායක, ඒ., ලංකාවේ මුදු බිම් පහත යටතේ ඉඩම් ජනාවාසකරණ ප්‍රතිපත්තිය, *Ceylon National Review*, 3 (9) 1910 ජනවාරි සිට මාර්තු (පිටු 130-132 පි)
- 6.14 /පාමර්, ඩී.එම්., ලංකාවේ වියළි කලාපයේ ජනපදකරණය, *Journal of the Royal Society of Arts*, 100, 1952 ජූනි, (පිටු 547 - 564, පි)
- 6.15 /පාමර්, ඩී.එම්., මධුරාසියේදී අත්දැකීම් ලත් ඉඩම් භාවිතය පිළිබඳ පාඩම් සහ ඒවා ලංකාවේ වියළි කලාපයට අදාළ කරගත හැකි අයුරු, *Bulletin of the Ceylon Geographical Society*, 10 (1 සහ 2) 1956 ජනවාරි සිට ජූනි, (පිටු 9-19 පි)
- 6.16 /පාමර්, ඩී.එම්., ලංකාවේ ගොවි ජනපද, *Pacific Affairs*, 25, 1952 දෙසැම්බර්, (පිටු 389-398, පි)
- 6.17 /පාමර්, ඩී.එම්., ඉන්දියාවේ පුරෝගාමී ගොවියා - ලංකාව සමඟ සැසඳීමක්, *Ceylon Geography*, 17 (1-4) 1963 ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් (පිටු 49-63, පි)
- 6.18 /පාමර්, ඩී.එම්., ලංකාවේ වියළි කලාපයේ ඉඩම් භාවිතය පිළිබඳ ගැටළු, *Geographical Journal* 120 (1) 1954 (පිටු 21-23, පි)
- 6.19 /පාමර්, ඩී.එම්., වියළි කලාපය පිළිබඳ ඇතැම් අදහස්, *Bulletin of the Ceylon Geographical Society*, 6 (2 සහ 3) 1951 සැප්තැම්බර් සිට දෙසැම්බර් (පිටු 3-16, පි)
- 6.20 ප්‍රනාන්දු, එම්., ගල්පිය : ගඟා නිව්නයක පුනර්ජීවනයක්, *Ceylon Today*, 6 (5) 1957 (පිටු 1-10, පි)
- 6.21 /පාන්සේනා, එම්.එන්.සී., වියළි කලාපයේ නව ජනපදවල කෘෂිකර්මය, *Journal of the National Agricultural Society of Ceylon*, (1) 1964 මාර්තු, (පිටු 31-34, පි)
- 6.22 /පාන්සේනා, එම්.එන්.සී., කාගම නව ජනපදය, වියළි කලාපයේ ගොවි ජනපද ව්‍යාපාරයක කෘෂිකාර්මික භූගෝල විද්‍යාව පිළිබඳ විග්‍රහයක්, *University of Ceylon Review*, XXIV ටේබ්ලට්, අංක 1 සහ 2, 1966 (පි)
- 6.23 /පාන්සේනා, එම්.එන්.සී., වියළි කලාපයේ ගොවි ජනපදවල ඉඩම් භාවිතය පිළිබඳ ගැටළු, *Ceylon Journal of Historical and Social Studies* 9 (1) 1966 ජනවාරි සිට ජූනි (පිටු 45-54, පි)

- 6.24 ජ්‍යෙෂ්ඨ, එච්.එන්.සී., පරාක්‍රම සමුද්‍ර ජනපදය, ලංකාවේ වියළි කලාපයේ ගොවි ජනපදකරණය පිළිබඳ නිදසුනක්, *Journal of Tropical Geography*, 22 වන වෙළුම, 1966, (පිටු 10-22 පි)
- 6.25 ජ්‍යෙෂ්ඨ, එච්.එන්.සී., ගල්පිය (වම් ඉවුර) ගොවි ජනපදයේ කෘෂිකර්මය පිළිබඳ ගැටළු, *Modern Ceylon Studies*, 2 වන වෙළුම, අංක 1, 1971 (පිටු 69 - 75 පි)
- 6.26 අයිවර්ස්, ආර්.ඩබ්ලිව්., පුනරුත්ථාපනය කරන ලද වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ජනපදකරණය, *Tropical Agriculturist*, 11 (8) 1892 පෙබරවාරි (පිටු 526 - 527 පි)
- 6.27 ජයසූරිය, විල්/ප්‍රඩ්, ගල්පිය නිම්නයේ ජනපදකරණය පිළිබඳ ඇතැම් කරුණු, *Ceylon Journal of Historical and Social Studies*, 6 (2), 1963 ජූලි සිට දෙසැම්බර්, (පිටු 181 - 186 පි)
- 6.28 කහවිට, ආර්., ගල්පිය ව්‍යාපාරය : සාධක හා විවිධ වර්ග, *Ceylon Economist*, 11 වන වෙළුම, අංක 1, 1951 (පිටු 57 - 68 පි)
- 6.29 කී, ජී.බී., ලංකාවේ රජයේ ඉඩම් මැන වෙන් කිරීම, *Empire Survey Review*, XI වන වෙළුම (පි)
- 6.30 මැක්/පැඩ්න්, සී.එච්., ගල්පිය නිම්නය - ලංකාවේ පුළුල් වෙනස් කිරීම අධීකාරය, *Geographical Review*, 44 වන වෙළුම, 1954 (පිටු 271 - 281 පි)
- 6.31 පීරිස්, ජී.එච්., ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ ජනතා සහභාගීත්වය මගින් කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය : මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩල ගොවිපල ව්‍යාපාර පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්, 1971 - 1973 *Modern Ceylon Studies*, 3 වන වෙළුම, අංක 1, 1974 (පි)
- 6.32 පීරිස්, ජී.එච්., ගල්පිය නිම්නයේ ජනගහණය කෙරෙහි කෘෂිකර්ම සංවර්ධනයේ බලපෑම, *Ceylon Journal of Historical and Social Studies*, 1 වන වෙළුම, අංක 2, 1965 (පිටු 163 - 192 පි)
- 6.33 සැරත්ත, එන්., 1972 ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ නීතියෙහි කෘෂිකාර්මික ප්‍රදායකත්වය පිළිබඳ ප්‍රතිචාරයන්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මාසික පත්‍රිකා, 4 වන වෙළුම, අංක 1, 1974 අප්‍රියෙල්, (පිටු 17 ඊ, පී, සී)
- 6.34 මිකෙලි, ආර්., ගොවි ජනපද ව්‍යාපාරවල වගා කරන්නන්ගේ හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම, ලංකාව විෂයය අධ්‍යයනයක් වශයෙනි. *Land Reform, Land Settlement and Co-operatives*, ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවර්ධනය, රජයේ, 1970 (පිටු 1 - 13)
- 6.35 සෙනෙවිරත්න, එස්.ටී., ගල්පිය ව්‍යාපාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනය, *Ceylon Economist* 2 (1) 1951 සැප්තැම්බර් (පිටු 69 - 76 පි)

- 6.36 සිගලි, ඩී., වත්ති ජන වාසනරණය, තාවකාලික යෝජනා ක්‍රමයක්, Ceylon Economist (යාපනය) (10) 1919 නොවැම්බර් (පිටු 217 - 227 පි)
- 6.37 ජයවර්ධන, ඩී.ඒ.ඒ., දිවයිනේ වියළි කලාපයෙහි ආර්ථික සංවර්ධනය, Tropical Agriculturist, 70 (6) 1928 (පිටු 439 - 450 පි)
- 6.38 කවිබදියා, ඩී.ඒ.ඒ., ගොවි රටාවක ජනපදකරණයෙහි ඇතැම් සමාජ විද්‍යාත්මක ගැටළු, Ceylon Economist, 4 (3) 1958 දෙසැම්බර් (පිටු 238 - 248 පි)
- 6.39 තෙන්නකෝන්, එම්.ඒ.ඒ., මහවැලි සංවර්ධන පෙදෙසේ සම්ප්‍රදායික ගැටළු ජන වාසවල කෘෂිකාර්මික සංවිධානය : ගැටළු හා බලාපොරොත්තු, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මාසික පත්‍රිකා, 1974 (ඒ, ඒ, පී)
- 6.40 වැන්ඩන්ඩ්‍රියන්, අයි.එම්., ලංකාවේ වැවිලි කම්පන කෘෂිකර්ම සහ ඉඩම් විකිණීමේ ප්‍රතිපත්තිය, පළමු අදියර, 1836 - 1886 University of Ceylon Review, XIV වන වෙළුම, අංක 1 සහ 2, 1956 ජනවාරි සිට අප්‍රියෙල් (පිටු 6 - 8 පි)
- 6.41 වැන්ඩන්ඩ්‍රියන්, අයි.එම්., ඉඩම් විකිණීම හා භූමි ක්‍රමයෙහි ගැටළු පිළිබඳ ඇතැම් කරුණු, 1831 - 1886. University of Ceylon Review XV වන වෙළුම, අංක 1 සහ 2, 1957 ජනවාරි සිට අප්‍රියෙල් (පිටු 36 - 52 පි)
- 6.42 වර්ජිලියස්, ජී.ඒ.ඒ., ඇතැම් ආසියානු රටවල්වල ඉඩම් රහිත ගොවීන් පදිංචි කරවීම, Indian Year Book of International Affairs, 5 වන වෙළුම, 1956 (පිටු 289 - 334 පි)
- 6.43 වික්‍රමතිලක, ආර්., හම්බන්තොට ගම - ලංකාවේ වියළි කලාපයෙහි ගැටළු ජනපද පිළිබඳ විද්‍යාත්මක, Ceylon Geographer, 33, 1957 (පිටු 362 - 372 පි)

7. විවිධ

- 7.1 අබේරත්න, ඊ.එ/ජ.එල්., වියළි කලාපයේ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය පිළිබඳ ඇතැම් ගැටළු, ලංකා විද්‍යාත්මක පඟවය, 1967 (පී)
- 7.2 _____, වියළි කලාපයේ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනයේ මතු බලාපොරොත්තු, ලංකා විද්‍යාත්මක පඟවය, 1969 (පී)
- 7.3 ආර්ථික, වයි., ලංකාවේ වියළි කලාපයේ සමීක්ෂණය වාර්තාව, ජාත්‍යන්තර සමූහකාරය පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තුව, රුපියලය, 1964 (ඊ)
- 7.4 ආරච්චි, යූ., ජනාවාසකරණ ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ ඇතැම් ගැටළු, ලංකා විද්‍යාත්මක පඟවය (පී)
- 7.5 අරුල්ප්‍රගාසම්, එල්.සී., වියළි කලාපයේ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනයේ ගොවිපල් කළමනාකරණය, ලංකා විද්‍යාත්මක පඟවය (පී)
- 7.6 බ්‍රොෂියර්, ආර්.එල්., ලංකාවේ ගල්පිය නිම්න ව්‍යාපාරය, වාර්තා ග්‍රන්ථ දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1951 (පිටු 44, පී)
- 7.7 ලංකා-ජපන් ග්‍රෑම සංවර්ධන ව්‍යාපාරය, දේවග්‍රහ, කොළඹ, 1972 (ඊ, පී)
- 7.8 ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්ම හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශය, ජනතාවට ඉඩම් : රජයේ ඉඩම් පැවරීම පිළිබඳ ප්‍රකාශයක්, ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1949
- 7.9 චේම්බර්ස්, ආර්., ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ ජලය භාවිතය සහ වී නිෂ්පාදනය, වාර ප්‍රකාශනය, ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය, කොළඹ, 1975 (පිටු 71, ඊ)
- 7.10 ද සේන එච්., හා වැන් ආර්පල්, ඩී.ඩබ්ලිව්., තරුණ ගොවි ජනපද ව්‍යාපාර පිළිබඳ වාර්තාව, ඉඩම් කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1970 (ඊ)
- 7.11 එල්මන්, ඊ.සී., ශ්‍රී ලංකාවේ නව ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමවල කළමනාකරණය, සමරයියා, ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවි ආර්ථිකයේ කෘෂිකර්මය, ලංකා අධ්‍යයන සමමන්ත්‍රණය, ජේරාදෙණිය, 1976 (පිටු 16, ඊ)
- 7.12 ජයවර්ධන, ජී.පී., ලංකාවේ ඉඩම් ජනාවාසකරණය, රජයේ මුද්‍රණාලය, කොළඹ, 1903 (පිටු 44, පී)
- 7.13 ගනේවත්ත, පී., ජනපද යෝජනා ක්‍රමවල නායකත්ව රටා : දේවග්‍රහ විශේෂ යෝජනා ක්‍රමයේ නායකත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයනය, ඉඩම් කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1972 (ඊ, එල්)
- 7.14 _____, කැම්බෝද් තරුණ ජනාවාස යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ සමාජ-ආර්ථික සමීක්ෂණය, ඉඩම් කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1975 (ඊ, එල්)

- 7.15 _____, තැව්ලේ තරුණ ජනා වාස යෝජනා ක්‍රමය අත්හැර ගිය සාමාජිකයෝ, ඉඩම් කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1975 (ඒ, එල්)
- 7.16 ගුණසිංහ, පී.ඒ.ටී., ගම් දිස්ත්‍රික්කයේ තරුණ ව්‍යාපාර, 1970 (ඒ)
- 7.17 ජයරත්න, ආර්.එස්., මහවැලි සංවර්ධන ප්‍රදේශයෙහි යෝජිත ජනාවාස සහ දැනට අත් ගම්, ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනයෙහි ලා කෘෂිකර්මය සතු කාර්ය භාරය 'යන මැයෙන් වූ සමුළුවකදී කියවන ලද පත්‍රිකාවක්, ජේරාදෙණිය, 1974 (ඒ, පී)
- 7.18 ජෝගරත්නම්, ටී., ලංකාවේ ඇලහැර ගොවිජනපද ව්‍යාපාරයේ තව්ත සම්පූර්ණ පිළිබඳ වාර්තාව, ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලය, ජේරාදෙණිය, 1971 (පිටු 32, පී, එ/ජ)
- 7.19 ලදීප්‍රවාගෙට්ටි, ඩී., ඉඩම් ජනාවාසකරණය, ගල්පිය සහ උඩවළවේ අත්දැකීම්, ගොවිකටයුතු රටාව හා සංවර්ධනය පිළිබඳ ප්‍රථම පාඨමාලාව, ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය, කොළඹ, 1972, (පිටු 48 - 49 ඒ, පී)
- 7.20 නාරායනසාමි, සී., ශ්‍රී ලංකාවේ ජනාවාසකරණය පිළිබඳ තව ප්‍රවේශ, 'ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනයෙහි ලා කෘෂිකර්මය සතු කාර්ය භාරය' පිළිබඳව වූ සම්මන්ත්‍රණයකදී කියවන ලද පත්‍රිකාවක්, ජේරාදෙණිය, 1974 (ඒ, පී)
- 7.21 පල්ලි, ඩී., උඩවළවේ ව්‍යාපාරයෙහි පවුල් ගොවිපලවල් පිහිටුවීම සඳහා වූ යෝජනාවක් (ඒ)
- 7.22 පෙරේරා, නිව්ටන්, කවතර වැල් දොඩම් ව්‍යාපාරය - 'තරුණ පෙල, ඉඩම් සහ සේවා නියුක්තිය', මාර්ග ආයතනය, කොළඹ, 1974 (පිටු 149 - 154 පී)
- 7.23 රාජේන්ද්‍ර, එම්., රාජ්‍යගත ජනපද ව්‍යාපාරය : විෂය අධ්‍යයනය. 'ක්‍රියාත්මක කිරීම : ප්‍රතිපල ළඟා කර ගැනීමෙහි ගැටළු' යන මැයෙන් පිලිපීනයේ මැතිලාහිදී රාජ්‍ය පරිපාලනය සඳහා වූ නැගෙනහිර ප්‍රාදේශීය සම්බන්ධතාවයෙහිදී ඉදිරිපත් කරන ලද පත්‍රිකාවක්, 1973 (පිටු 31, ඒ)
- 7.24 සමරවීර, ඩී.ඒ., ඉඩම් ප්‍රතිපත්තිය සහ ගොවි ජනපද, History of Ceylon, ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලය, ජේරාදෙණිය, 1973 (පිටු 446 - 460, පී)
- 7.25 සමරවීර, අයි., විශේෂ ව්‍යාපාරය - සංකල්පය හා ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ අදහස්, 1968 (ඒ)
- 7.26 සඳරත්න, එන්., ශ්‍රී ලංකාවේ කණ්ඩායම් ගොවිපල ක්‍රමය පිළිබඳ අත්දැකීම්, විස්තරයින් විශ්ව විද්‍යාලයෙහි සමූහ ගොවිපල අත්දැකීම් පිළිබඳව වූ සමුළුවකදී ඉදිරිපත් කරන ලද පත්‍රිකාවක්, 1975 (ඒ)

- 7.27 මිනෙලි, ආර්., කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය සහ ආර්ථික ප්‍රගතිය විෂයය
 යටතේ ලංකාව අලලා ලියැවුණු පත්‍රිකා, 1967 - 70, ශ්‍රී ලංකා විශ්ව
 විද්‍යාලය, පේරාදෙණිය:
- පත්‍රිකා I. ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම් ජනාවාසකරණ ප්‍රතිපත්තිය (පිටු 15, පි)
 II. වියළි කලාපයේ සංවර්ධනය සඳහා ජනපද යෝජනා ක්‍රම
 විශේෂ ව්‍යාපාර වශයෙන් (පිටු 11, පි)
 III. මහවැලි ව්‍යාපාරය : සාර්වකල්පය හෝ අසාර්වකල්පය
 (පිටු 5, පි)
 IV. ඉඩම් භුක්තිය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රගතිශීලී න්‍යායයක් කරා
 (පිටු 15, පි)
- 7.28 ජනාවාසකරණ අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථානය, උඩවලවේ ව්‍යාපාරය, ශ්‍රී ලංකාව,
 ප්‍රාදේශීය සැලසුම් විකල්ප දෙකක් පිළිබඳ තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්,
 රජයාලය, 1971 (ඵ)
- 7.29 සිල්වා, ඵ.ටී.ඵඵ., ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය, නව බීජ
 වර්ගවල සමාජ හා ආර්ථික පල විපාක සම්බන්ධයෙන් වූ සම්මන්ත්‍රණයකදී
 ඉදිරිපත් කරන ලද ආරම්භක පත්‍රිකාව, මහනුවර, 1973 (ඵ)
- 7.30 _____, ප්‍රාදේශීය කෘෂිකාර්මික සංවර්ධන සැලසුම් පිළිබඳව වූ
 ශ්‍රී ලංකා පත්‍රිකාව, ප්‍රාදේශීය කෘෂිකාර්මික සංවර්ධන සැලසුම් පිළිබඳව
 පිලිපීනයේදී පැවති සම්මන්ත්‍රණයකදී ඉදිරිපත් කරන ලද පත්‍රිකාව, 1973
- 7.31 තම්බයියා, ඵඪ.ඪ., ලංකාවේ ගල්පිය ගොවිජනපද ව්‍යාපාරයෙහි
 කෘෂිකම්පීය දියුණු කිරීම සඳහා කෘෂිකාර්මික ව්‍යාපෘතිය සහ මුහුණ දීමට පිටු
 වන බාධා, 2 වැනි ජාත්‍යන්තර ආර්ථික ඉතිහාසය පිළිබඳව වූ
 සම්මන්ත්‍රණයෙහි වැඩ කටයුතු, 1962 (1964) (පිටු 323-42)
- 7.32 ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලය, කෘෂිකම්පීය විද්‍යා පීඨය සහ පේරාදෙණියේ
 කෘෂිකම්පීය දෙපාර්තමේන්තුව, ඇලහැර ගොවිජනපද ව්‍යාපාරය පිළිබඳ
 සමාජ-ආර්ථික සමීක්ෂණය, 1968 (පිටු 45, ඵ/ඵ)
- 7.33 ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලය, ලංකාවේ ජනපද නවයක් පිළිබඳ සමාජ-
 ආර්ථික සමීක්ෂණය, 1967 - 68, I වෙනි හා II වැනි කොටස,
 පේරාදෙණිය, 1969 (පිටු 24 ක් හා සටහන් ඵ/ඵ)
- 7.34 ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලය, කෘෂි ආර්ථික විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව,
 ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ ජනපද හයක වාර්ෂික ගොවි කටයුතු,
 පේරාදෙණිය, 1974 (ඵ/ඵ)
- 7.35 වීරක්කොඩි, කේ.ඵන්., ලංකාවේ ගොවිජනපද - සමාලෝචනය, කොළඹ,
 1970 (ඵ)

- 7.36 වික්‍රමසිංහ, ඊ.එන්., තරුණ ජනාවාසද ඇතුළත්ව ජනාවාසකරණ පිළිබඳ ගැටළු, 'ගොවිතථයුතු රටාව හා සංවර්ධනය පිළිබඳ ප්‍රථම පාඨමාලාව' ගොවිතථයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය, කොළඹ, 1972 (පිටු 49 - 53 ඒ, පී)
- 7.37 විමලධර්ම, කේ.පී., ශ්‍රී ලංකාවේ සමූපකාර ජනාවාස; සමූපකාර ගොවිපල සාමාජිකයින් සඳහා වූ පුහුණු පාඨමාලාවකදී කරන ලද දේශනවල එකතුවක් - 1973 - 75 කැඟලි, 1975 (ඩී)